

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 15 / Sayı: 176 / Ağustos 1996 / 5,- DM

15 AĞUSTOS

SAVAŞAN BİR HALK GERÇEKLEŞMESİDİR

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın 15 Ağustos mesajı

ZAFER, EYLEMİMİZ KADAR BİZE YAKIN VE BİZİM, YENİLGİ DÜŞMANIMIZ KADAR BİZE UZAK VE DÜŞMANINDIR

Değerli yoldaşlar!

Tarihi 15 Ağustos hamlemizin 12. yıl-dönümünü kutlarken, hepimizi bu zafer yıllarımız temelinde selamlıyorum. 13. savaş yılına girişimizi de yüksek başarılarla karşılayacağınıza inanıyorum. Bu vesileyle bir kez daha içinde bulunduğumuz durumu değerlendirmek, görevlerimize daha sonuç alıcı yaklaşmak, tarihi

önemini korumakta ve olmazsa olmaz kabilinden başarıyı emretmektedir.

Oniki savaş yılı ulusal kurtuluşa salt askeri bir süreci ifade etmediği, katliamın son perdesiyle karşı karşıya bulunan halk gerçekliğimizin, ulusal diriliş ve toplumsal özgürlük, hatta ondan da öteye oldukça ciddi ve kurtuluşa yakın bir süreci gerçekleştirdiği, dostun da düşmanın

da takdir etmek zorunda kaldığı bir husustur. Bu savaş süreci, örneklerinin pek azına tanık olunan gelişme özelliklerine sahiptir. Biz bunları uzun uzun değerlendirmeyeceğiz. Ama bu savaşta en başta partililer olarak öğrendiğimiz bir şey varsa, o da bu savaşın tek kabul edilebilir bir yaşamsal yol olduğu, bunun dışında insanlık ailesi içinde asla yerimizin olma-

yacağıdır ki, bunu sizler de, bütün halkımız da anlamış bulunuyorsunuz. Eğer şereften, onurdan bahsedeceksek ve yaşam umudumuzu dile getirmek istiyorsak, mutlaka bu savaşı vermemiz gerekiyor. Bu olmazsa olmaz kabilinden bir ulusal görevdir, hatta insanlık görevidir. Parti ve halk olarak ne pahasına olursa olsun bu savaştan çekilmek, şu veya bu

zorluklar nedeniyle savaşa ikircikli yaklaşmak, her zaman olduğu gibi bugün için de affedilmezdir. Eğer eleştirilecek bir yön varsa, neden çok daha verimli imkanlar ortaya çıkarıldığı halde layıkıyla bu savaşı değerlendiremedik? Bu konuda kendimizi suçlayabilir ve bazı sonuçlar

● Devamı 12. sayfada

Yeni Hamle Dönemine Sonuna Kadar Yükleneceğiz

24 Aralık seçimlerine gelindiğinde, rejimin ekonomik ve siyasi açıdan büyük bir iflası yaşadığını, askeri açıdan önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirmediğini, bu alanda bir başarısızlığı ve tıkanmayı yaşadığını biliyoruz. Gelişen noktada, ya mevcut çıkarmasını daha da derinleştirecek, kendisini daha da ölümcül noktalara götürecektir olan

şiddet politikasına devam edecekti, ya da kendini ideolojik-politik olarak yenileme ve reforma tabi tutma sürecine girecekti. Ama rejimin ideolojik-politik, kurumsal, kültürel olarak ve dayandığı kadro tipi itibarıyla esnemesinin mümkün olmadığını, kendini reforme etme yeteneğinin olmadığı bir kez daha ortaya çıktı. Rejim, bu noktada tamamen katı, inkarcı ve imhacı

bir ideolojik-politik anlayış üzerine kurulmuş, kurumsallaşmış; böyle bir siyasal, kültürel şekillenme yaratmış; böyle bir kadro oluşturmuştur. Dolayısıyla bunlara paralel şekillenen bir iktidar kurulmuştur. Rejim, ideolojik-politik ve askeri olarak bir tıkanmayı, bir açmazı yaşamasına rağmen, kendini yenileme şansına sahip değildir. Geriye ne kalıyor? Geriye iflas eden, sonuçsuz kalan, aynı politikaları, çok daha şiddetle sürdürmek kalıyor.

Nitekim özel savaş rejimi de mevcut çıkmaz düzeyinde dışı vuran krizini, şiddet politikalarını daha da derinleştirerek,

● Devamı 2. sayfada

BÜYÜK UYGARLIK, HAK VE ADALET SAVAŞIMI

15 AĞUSTOS

“15 Ağustos Devrimci Atılımı belli bir döneme cevap olmaktan ziyade sonuçları süreç içinde ortaya çıkan radikal bir devrimci girişimdir. Bundan dolayı bu atılımın tarihsel etkileri özgür ve bağımsız bir ülke yaratılana kadar sürecektir. 15 Ağustos Atılımı sadece askeri bir girişim değil, yaşamın her alanına yapılan bir devrimci müdahaledir. Özgürlük için topyekün savaşımın çağrısıdır.”

● Yazısı 16. sayfada

Hüsne Akgül, Ümran Yıldırım, Timur Can ve Abdullah Yiğit hevalerin anı yazıları

● 19-20-21. sayfalarda

SAVAŞ SANATI

“Savunmada hünerli olanlar, yeryüzünün en derin derinliklerine gizlenir, saldırıda hünerli olanlar, gökyüzünün en yüksek yükseltilerinde hareket ederler. Böylelikle kendilerini koruyup tam zafere ulaşabilirler”

Yaklaşık 2 bin yıl önce, Çinli savaş ustası Sun Tzu'nun “Savaş Sanatı” adlı belirlemelerini, Kürdistan'da büyüyen savaş gerçekliğimize önemli bakış açıları kazandıracığına inanarak, bölümler halinde yayınlamaya başlıyoruz.

● Yazısı 10. sayfada

Yeni hamle dönemine sonuna kadar yükleneceğiz

● Baştarafı 1. sayfada

yaygınlaştırarak aşmaya ve gediklerini bu yöntemle kapatmaya yöneldi. Bu anlamda, 24 Aralık seçimlerini kendisi açısından bir ideolojik-politik yenilenme, yeniden bir kurumsal yapılanma biçiminde değil; topyekün savaşı yeni bir aşamaya sıçratma, şiddet politikasını daha da derinleştirip yaygınlaştırma biçiminde değerlendirdi. Bunun için, 24 Aralık'ta seçim yapılması kararı, çok aceleyle getirilerek alındı. Aceleyle ve erken bir tarihe alınan bu seçim kararına, "baskın seçim" denildi. Bu yönüyle seçim kararı, rejimin lehinde darbe niteliği olan bir karardı.

Başvurulan seçim taktiğinin ikinci bir boyutu ise, o güne kadar özel savaşı yöneten özel aygıt elemanlarının seçim sonrası kurulacak meclise ve hükümete taşınmasının yoğun çabalarının gösterilmesi. Öncelikle DYP buna soyundu. Özel savaşın en hassas elemanlarını; en başta da Kürdistan ve Türkiye'deki bütün katliamların birinci derecedeki sorumlularını meclise taşımayı görev bildi. Kendisini de bütün çıplaklığıyla hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak şekilde bir özel savaş partisi biçiminde yeniden örgütledi. Yıllardır özel savaşın katliamlarını örgütleyip yürüten bu kadrolarla kendini takviye etti. Tartışmasız bir şekilde kendisini bir özel savaş ve polis partisi haline getirdi. Eskiden de bir özel savaş partisiydi. Ama en azından sivil bir görüntüsü vardı ve kadroları birebir özel savaşla özdeşleşmiyordu.

Elbette bunun nedenleri de vardı. Özel savaş elemanlarının, aynı zamanda mafyayla da çok sıkı ilişkiler içinde olduğunu, devletleşen mafyanın veya mafyalaşan devletin kilit noktalarında rollerinin olduğunu, daha sonra ortaya çıkan olaylar ve gelişmeler göstermiştir. Demek ki, DYP sadece bir özel savaş partisi değil, aynı zamanda mafyalaşan özel savaş rejiminin partisiydi. Bu noktada DYP'nin, mafyayı daha etkili ve yoğun bir şekilde meclise, oradan da hükümete taşıma rolünü üstlendiğini görüyoruz. Ne kadar kire, yolsuzluğa bulaşan biri varsa; tabii en başta da genel başkanı olmak üzere, bunlar DYP'de bütün kilit noktaları tuttular.

Bütün bunlar yaşanırken özel savaşın 24 Aralık seçimlerindeki hesabı şuydu: Bütününü savaş elemanlarının denetiminde bir DYP ve buna dayalı bir hükümet ile vitrini sağlama almak. Tabii başka partileri de istiyorlardı. Ki, onların konumları da pek farklı değildi. Bir ANAP da, 8 yıllık özel savaş döneminin sorumlusu olan bir partidir. DSP ve CHP de yine aynı şekilde özel savaşın her türlü ihtiyacını karşılayacak, her yönelimine cevap verecek nitelikte partilerdir. Bu anlamda özel savaş 24 Aralık'la birlikte kendini şiddet temelinde yeniden örgütlemek, vitrinini buna göre oluşturmak istiyordu. Böylece yeni bir şiddet dalgasıyla hem Kürdistan'da yürütülen savaşı daha da topyekünleştirmeyi, hem de Türkiye'deki toplumsal muhalefeti, toplumsal muhalefetin bugüne kadar kazandığı mevzileri ortadan kaldırmayı ve böylece suskun bir toplum yaratarak, bu ortamda biraz soluklanmayı hesaplamıştı. Tabii evdeki hesap çarşıya uymadı. En azından bütününü istedikleri sonucu alamadılar ve var olan kriz durumu sürekliliğini korudu.

Burada seçimlere ilişkin önemli bir saptama yapmak gerekiyor: Bir oldu bitti ve aceleyle alınan seçim kararı, darbe-

sel niteliğe sahiptir. DYP'nin, son dört yılın özel savaş uygulamalarından sorumlu olan elemanları içine alması, bu darbesel sürecin ikinci halkasıdır. Üçüncü halka ise, seçimler sonucunda ortaya çıkan partiler ve meclis aritmetiğine göre en uygun dağılım ve olasılıkları dikkate alarak özel savaşın kendini yeniden şiddet temelinde örgütlemesi ve ırkçı-şoven ideoloji temelinde toplumu harekete geçirerek devrimcilere, Kürtlere ve PKK'ye karşı yönelmek istemesidir. Seçimler ve sonrasında rejim bu beklenti ve hesaplar içerisindeydi. Yani toplumda sessiz, pasif bir destekten ziyade; etkin, harekete geçen, gösterilerle, saldırılarla devleti destekleyen bir konuma gelmesini istiyordu. Bunun gerçekleşmesi için de, ırkçı-şoven ve en gerici öğelerin hükümet içinde birleştirilmesi gerekiyordu.

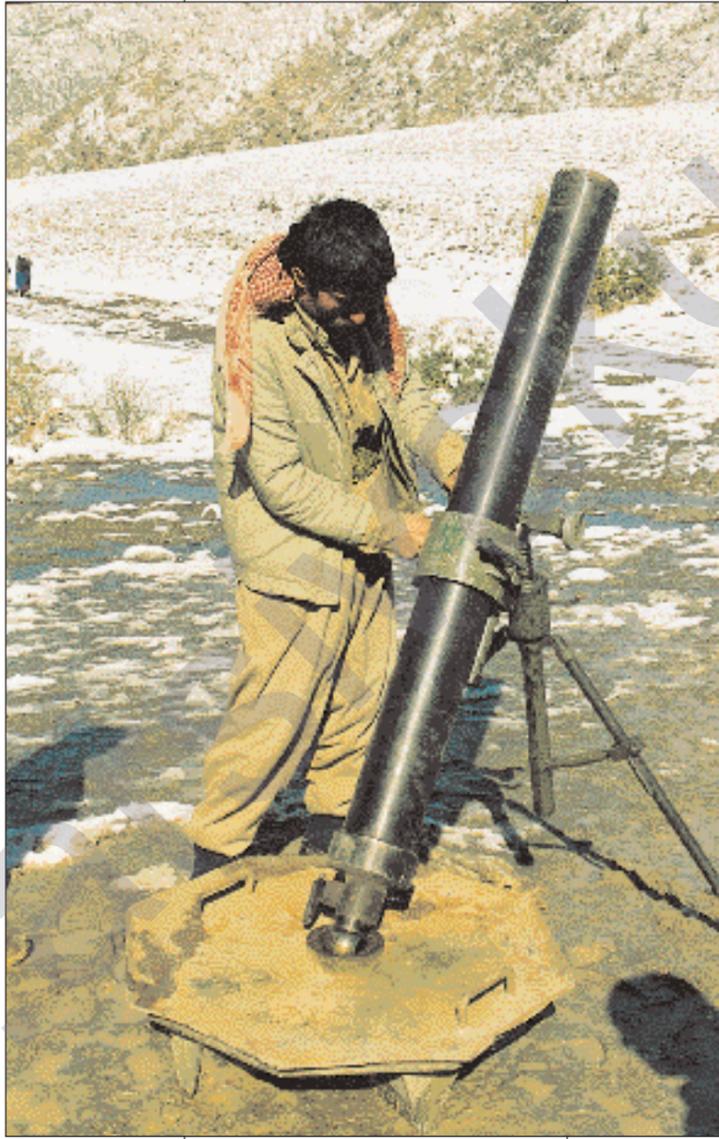
Özel savaş 24 Aralık seçimleriyle birlikte kendini yeniden şiddet temelinde örgütlemeye çalıştı. Rejim, özel savaşı boyutlandırmayı, topyekün savaşı yeni bir aşamaya sıçratmayı planlıyor; buna uygun bir meclis, buna uygun bir hükümet ve buna uygun bir vitrin oluşturmayı düşünüyordu. Bundan dolayı da birçok gelişmeye müdahale etti, izin vermedi. Örneğin seçimlerden sonra ANAP-RP arasında geliştirilen koalisyon çabaları vardı. Fakat bunun özel savaşın müdahalesiyle boşa çıkarıldığı bilinmektedir. RP ve ANAP'tan oluşacak hükümeti çok uygun bulmadılar. En başta ANAYOL'u denemeyi istediler, kendileri açısından uygundu. Toplumu biraz daha toparlayacak, ulusal mutabakatı sağlayabilecek bir siyasal oluşum olarak düşünülüyordu. Ama görüldü ki ANAYOL işlemiyor, ondan sonra RP'nin hükümeti kurmasına onay ve destek verildi.

24 Aralık'tan sonra DYP tek başına hükümet kuracak milletvekili sayısına ulaşamadı. Tercih edilen ANAYOL hükümeti fazla yürümedi. Bunun üzerine özel savaş, tercihinin DYP'nin kontrolünde olan bir Refah-Yol hükümetinden yana yaptı.

Bu hükümetin temel işlevinin halkımızın ulusal istemlerini yok sayma ve bu noktada geliştirilen çabaları boğma, Türkiye'deki toplumsal muhalefeti ve devrimci güçleri ezme, insan hakları ve demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırma olduğu; özel savaşın başlatmış olduğu topyekün saldırıyı bu hükümet aracılığıyla sürdürmek ve derinleştirmek istediği bilinmektedir.

DYP, zaten özel savaşın partisi, mafyaya iç içe geçmiş ve hükümette olmayı

kendisi için bir varlık-yokluk sorunu olarak görmektedir. Çünkü DYP-mafya iç içeliğinin birçok yönü açığa çıkmıştır. DYP bütün bunların daha fazla açığa çıkmasını önlemek ve devlet içindeki yerini koruyup geliştirebilmek için hükümete ihtiyaç duyuyor. Ama bir yandan da özel savaşın önemli bir parçasını oluşturuyor. Ve önemli bir ekibi içinde tutuyor. Bu ekiple çalışanların da tasfiye edildiğini görüyoruz. Örneğin Menzir'in ekibi (ki o da kontrgerillanın veya özel savaşın diğer bir ekibi içindedir). Şimdi bu ekipler arasındaki çatışmada veya özel savaşın kendi içindeki çıkar dalaşmasında, DYP içindeki veya içinde Ağar'ın bulunduğu ekibin başarı kazandığını söylemek

mümkündür. İşte bütün bu yolsuzluk ve dalaşmanın üstünü örtmek ve geliştirilen şiddet politikasını daha da derinleştirmek açısından, "bayrak-azan-vatan" nakaratına başvuracaklardı. Bu da DYP'nin yeniden iktidara taşınmasını gerekli kılıyordu.

Refah'ın durumu ise bu şiddet politikasına evet demeye uygundu. O da kendini rejime kanıtlama derinde ve kendisi hakkında bugüne kadar yayılan güvensizlikleri ortadan kaldırmanın peşindeydi. "Diğer özel savaş partileri neyse, ben de onlardan biriyim" dedirtmek, bunu kabul ettirmek için rejim karşısında daha uysal, daha teslimiyetçi durdu. Her denilene harfiyen, hatta daha fazlasıyla boyun eğdiğini ve yerine getirdiğini rahatlıkla söylemek mümkündür. Tabii, ideolojik-politik olarak da RP düzen karşıtı, düzen dışı veya düzenle çok ciddi çelişkileri olan bir parti değil. RP daha çok İslamcılığın ve Türklüğün sentezlendiği bir birleşimi savunuyor. İslamcılığın en gerici, en olumsuz öğeleri ile Türk milliyetçiliğine bulaşmış tiplerin sentezlendiği bir partidir RP. Daha iyi bir ifadeyle Türk-İslam sentezinin bir partisidir.

İslamın, Türk egemenleri elinde bir baskı, bir fetih aracı olduğu bilinmektedir. Ancak bugün de mevcut İslam ideolojisi Türk devleti elinde halklara karşı sürekli bir baskı aracı olarak kullanılıyor. Cumhuriyet tarihinde de, 1950'lerden sonra komünizme ve halkların mücadelesine karşı mücadelede İslamcılık sürekli bir baskı ve saldırı aracı olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla Türkiye'de İslamcılık hiçbir zaman devlete karşı olmamıştır. Tam tersine devletçi, devletin bütün politikalarını en gerici tarzda savunan, temsilciliğini yapan, hatta çoğu zaman da devletin milisliğini yapan bir konumdadır. Bütün gerici özellikleri kendi bağrında toplamasına rağmen Refah hakkında "laiklik karşıtıdır, yok düzen karşıtıdır" biçiminde bir yanılısına yaratılmıştır. Hayır, Refah ekonomik olarak da, ideolojik olarak da tarikatlar bakımından da düzenle iç içe geçmiş. En az diğer partiler kadar bu düzenin nimetlerinden yararlanmaktadır. Dolayısıyla söylem düzeyinde dile getirilenler gerçekte bir ilgisi yoktur.

Tabii asıl durumu bu olmakla birlikte Refah Partisi de, homojen bir parti değildir. Çok az da olsa içinde düzenle çatışabilecek, rejimi rahatsız edebilecek unsurlar vardır. Ancak özü, oluşumu, yerleşimi itibarıyla Refah en fazla, rejime İslami bir çeşni katabilir, hepsi bu. Politik İslama biraz çeşni katıyor. Biraz renk katıyor. Ama hepsi bu ve niteliği değiştirmeye ne niyeti, ne de gücü vardır. O bakımdan Refah'ı başından beri bir rejim partisi olarak düşünmek gerekiyor.

Hem ideolojik olarak, hem politik olarak Refah Partisi, baskıcı bir niteliğe sahiptir. Şimdiye kadar toplumsal muhalefete çok fazla değer vermemiştir. Tam tersine hep devletçi bir kimliğe, devletçi bir öze sahip olan bir partidir. Bu anlamda ideolojik-politik olarak şiddeti, baskıyı esas alan bir partinin böyle bir dönemde hükümet olduktan sonra, rejimin mevcut topyekün savaş politikasına tamamen yatacağını ve buna tamamen onay vereceğini, hatta kendini daha fazla kanıtlamak, kendi üzerinde bu anlamda oluşan kimi kuşkuları dağıtmak için daha büyük şevkle, coşkuyla yöneleceğini belirtmek mümkündür.

RP-DYP iktidarı ile, rejimin önüne koyduğu hesaplar nedir? Özel savaş topyekün savaşı Türkiye'ye de taşırmak, Türkiye'de kıpırdanmaya başlayan toplumsal muhalefeti, çıkışları tamamen bastırmak, yok etmek istiyor. Özellikle 1 Mayıs kutlamalarından sonra bu politikaları iyice açığa çıkardı. Devrimciler, halk muhalefetine ve zindanlara karşı yoğun bir ideolojik kampanya yürüttüler ve meydanları demokratik güçlere kapatmak istediler. Kitlelerin meşru olarak kazanmış

oldukları sokak mücadelelerini ve gösteri hakkını olanaksızlaştırma, bu alanda kazanılan mevzileri ve hakları yok etmek için yoğun bir çaba gösterdiler. İşkenceyi sokaklara taşıdılar, sokaklarda insanlara çok vahşice işkenceler yaptılar, çok pervasızca saldırdılar. Saldırıırken de, devletin bir tarafı olarak halkı tamamen düşman gören ve karşısına alan yaklaşımı çok belirgin bir şekilde sergilediler. Kaldı ki, devletin ideolojik şekillenmesi de böyledir. Polis ve asker zaten bu temelideolojik olarak eğitilmiştir. "Allah... Allah!" nidalarıyla halka saldırmaları özel savaşın onları hangi ruhla, hangi ideolojik anlayışla eğittiğini, şartlandığını rahatlıkla göstermektedir.

Bundan sonra kitle eylemlerine karşı en küçüğünden en büyüğüne, en masumundan, en politik olanına kadar hepsine karşı çok faşist saldırılarla yönelmiştir. Tabii bu politika sadece sokak saldırıları ile bitmiyor, kitlesel tutuklamalar da bu politikanın bir parçası olarak geliştirildi.

Bu gelişmeler yaşanırken, Kürdistan'da genel durum nasıldı? 14 Aralık'ta ilan edilen ateşkes görmezlikten gelindi. Muhafazat olmak şurada kalsın, bunun kamuoyunda tartışılmasının bile önüne geçtiler. Ateşkes kararının gerek Kürdistan'da, gerekse de Türkiye'de yaratacağı etkinin önüne geçmeye çalıştılar. Bunun çeşitli tedbirlerini aldılar. Tabii ki ateşkes, Türkiye ve Kürdistan'da özel savaşa karşı yeni bir barış eğilimini güçlendirmeye yönelikti. Ancak özel savaş buna yine topyekün savaşla karşılık vererek, imha operasyonlarına, köy yakmalarına, faili meçhul cinayetlerine hız vererek devam etti. Çeşitli katliamlar, provokasyonlar yaparak bunları partimize mal etmeye çalıştı. Ve en sonunda işi suikastlara varıran çeşitli yönelimlere kadar gittiler.

İçeride yoğunlaşmış uyguladıkları bu şiddet politikasına uygun olarak, dışarıda da aynı paralelde İsrail ile işbirliğine yöneldiler. Yapılan askeri işbirliği anlaşması özel savaş siyasetine Ortadoğu çapında katkı sunan bir gelişmedir.

İşte bütün bunları birlikte değerlendirdiğimizde, gerek uluslararası alanda, gerekse Türkiye'de özel savaşın günümüzdeki temel yöneliminin şiddeti derinleştirme ve yaygınlaştırma olduğunu görüyoruz. Yaşadığı sorunları, bugüne kadar yürüttüğü şiddet politikalarını daha da artırarak çözmek istiyor. Bu politikasını yeni öğelerle zenginleştirerek, vahşette sınır tanımayarak ve hatta kendi yasalarını bile ayaklar altına alarak, tam bir keyfilikle ve ölçsüzlükle mevcut sorunlarını çözmeye yöneliyor. Rejim bütün dış politikasını, ittifaklarını, Ortadoğu politikasını buna göre oluşturdu. İçeride de buna uygun bir meclis ve hükümet oluşturmaya çalıştı.

İşte özellikle son bir yılı ve daha çok da 24 Aralık seçimleri ve sonrasında dikkatlice irdelediğimizde, rejimin bu genel tablosu bütün çıplaklığıyla görülmektedir.

TC'nin siyasi inisiyatif kazanma çabası ve Kürt sorununa çözüm tartışmaları

Partimiz tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkesin sekiz ay sürdüğü bir ortamda, bundan kopuk olarak geliştirilen "Kürt sorununa çözüm" konulu birkaç günlük tartışmaların anlamı nedir? Elbette birçoğumuz bu soruyu sorabiliyoruz. Yürütülen tartışmalar sorunu çözmeye yönelik samimi tartışmalar mıdır?

Serxwebûn ' dan . . .

Yoksa bu tartışmalar özel savaşın, Kürt halkına karşı imha politikalarının inceltmiş yeni bir versiyonu mudur? İyi düşünmek, iyi değerlendirmek ve özel savaşın niyetini ortaya çıkarıp teşhir etmek gerekiyor.

Cezaevlerinde 12 devrimcinin şehadetıyla sonuçlanan ölüm orucu eylemlerinden sonra, aydınların Kürt sorunu diyalog yoluyla çözüm temelindeki kamuoyuna yansıyan çabaları, özel savaş rejimi tarafından boşa çıkarıldı. Ardından kendi cephesinde geliştirdiği bilinçli tartışmalarla, kısa sürede kendi dışındaki gelişen bu tartışmalara nokta koydu.

Kürt sorunu uluslararasılaşan bir sorun olarak her geçen gün çözümü dayatan bir konumdur. Oniki yıldır yürütülen kirli savaş TC'yi ekonomik, siyasi ve askeri açıdan oldukça zorladığı gibi, sosyal açıdan da tam bir çürümeyi yaşatmaktadır. Böylesi bir ortamda barışçıl çözüm büyük kesimlerin talebi olmaktadır. Bu talepler bugün için cılız sesler biçiminde olsa da, her geçen gün daha da gelişmektedir. TC'nin bütün savaş istemine rağmen gelişen bu tartışmalar özel savaş zorlamaktadır. Bu anlamda Kürt sorununa barışçıl siyasal çözüm, barışa ve kardeşliğe şans tanıma anlamında olumludur. Kirli savaş dayatan taraf olarak TC, bu anlamdaki gelişmelerden oldukça ürkmektedir, rahatsızdır. Özel savaş rejiminin baskılarına rağmen gelişen barış inisiyatifleri, partimizin barışa şans tanıyan tutumunuyla önemli adımlar atıldı. Bu gelişmeler TC'yi oldukça ürküttü. Barışa yönelik tartışmalarda inisiyatif kazanma ve böylesi tartışmaları özel savaş çerçevesinde geliştirme yolunu seçtiler. Özel savaşın kontrolünde geliştirilen bu yeni tartışmalar, aslında Kürt sorununa siyasal çözümden ziyade, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine bu yolla teslimiyeti dayatma amacı gütmektedir.

Her ne kadar "Erbakan Kürt sorununda bir şeyler yapmak istiyor" denilse de, gerçek böyle değildir. Erbakan da kendisini siyasal çözüme değil, Kürt halkının teslimiyetine endekslemiştir. Aslında bu politikayı salt Refah'ın veya Erbakan'ın politikası olarak değerlendirmek de yanlıştır. Nitekim diğer düzen partileri gibi Erbakan ve Refah Partisi de birer özel savaş aracıdır.

Sekiz ay boyunca devam eden tek taraflı bir ateşkes süreci vardı. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, devlet bu ateşkesi hiç görmedi, görmek istemedi. Gerek uluslararası alanda gerekse de iç kamuoyunda TC, barışı istemeyen taraf olarak sürekli teşhir edilmektedir. Buna cevap verecek politikalarından yoksun olan özel savaş bu konudaki zaafını aşarak bu tartışmaları kendi lehine çevirmek istiyor. Devlet kendisini barış istemeyen taraf olmaktan çıkarmak istiyor. Kuşkusuz hem uluslararası alanda, hem de iç kamuoyunda bunun kendisine sağlayacağı oldukça önemli kazanımları vardır.

Bir taktik olarak geliştirilen bu adımlar kişilerle ilgili değildir, devletin istemidir, bir devlet politikasıdır. Zaten mevcut siyasal kişiler özel savaşın basın bora-zanlılığından öteye gidemiyorlar ki, özel savaşa rağmen barış tartışmaları geliştirilebilirler. Geliştirdiklerinde ise rejim tarafından "çatlak sesler" diye hemen susturulmaktadır.

Rejim, her hükümet değişikliğinden sonra Kürt sorununa yönelik ılımlı mesajlar vermektedir. Çünkü eski hükümetin gidisinin yeni hükümetin işbaşına gelişinin nedeni Kürt sorunudur. Demirel-Inönü hükümeti göreve gelir-gelmez "Kürt realitesini tanıyoruz" türünden açıklamalarda bulunmuşlar, barış isteyen çevreler epey umutlanmışlardı. Herkes yeni bir süreç bekliyordu. Ancak kısa bir süre sonra "Kürt realitesi" Kürt halkına pahalı bir fa-

tura biçiminde sunuldu. Üçbin faili meçhul cinayet bu dönemde işlendi, üçbin köy bu dönemde yakıldı, Kürdistan bu dönemde adeta Kürtsüzleştirildi. "Doğu'ya yatırım yapacağız, herkese aş-ış vereceğiz" denilen bu dönemde, meralar yasaklandı, hayvancılık sınırlandırıldı, kısaca ekonomik yaşam dumura uğratıldı.

ANAYOL hükümeti kurulduğunda Mesut Yılmaz, Yaşar Kemal gibi kişilerle görüşerek Kürt sorununu diyalog yöntemiyle çözeceğini söyledi. Ancak Kürt halkına karşı en sinsi ve hain planlar bu dönemde geliştirildi. Nisan 1996 tarihinden itibaren hemen bütün Kürdistan eyaletlerinde başlatılan bahar operasyonları ardından, kirli savaş Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşa suikast girişimine kadar bu vardırıldı. Mesut Yılmaz basına yaptığı açıklamalarda "Kürt sorununun çözümünün ölçüsü öldürülen PKK'li sayıdır. En çok PKK'li benim dönemimde öldürüldü" diyecek kadar gerçek niyetlerini ortaya koydu.

Kürt sorununa barışçıl çözüm adı altında Kürt halkına karşı yeni senaryoların ipuçları verilmektedir. Bunun ardından vahşi imha planlarını beklemek ve ona göre sürece hazırlanmak önemlidir. Aksi halde beklenmedik darbeler altında, içinden çıkılmayacak durumlara kapılı aralamak, işten bile değildir.

Refah Partisi'nin sorunu çözme çabası olarak gösterilenler aslında özel savaşa ait planlardır. Çünkü DYP'den de bazıları aynı yönde çıkış yaptılar. Mehmetçik gazeteciliğine soyunan Hasan Cemal'in Cudi dağında askerlerle yaptığını söylediği tartışmalarda dikkati çeken noktalar vardı. Askerler görevlerini yaptıklarını, ancak terörün bitmesi için bu-

tartışmalara ve çözüm önerilerine kapalıdır. Özel savaşın mevcut durumda bildiği tek çözüm, imha ve kemalist devlet egemenliğine zarar vermeyecek tarzda sorunun üstünü küllendirmektir. Bunun dışında gelişecek tartışmalar en sert şekilde ezilmekle karşı karşıyadır.

Devlet cephesinde bu tür tartışmalar kim tarafından geliştirilirse geliştirilsin, hepsi özel savaşın bu yaklaşımlarına endeksli. Dolayısıyla sorunu çözmekten uzaktır. Aksine sorunu daha da kronikleştiriyor. Ancak bu tartışmalar, gerçek anlamda barışa ihtiyacı olan ve bugüne kadar konuşmaya cesaret edemeyen kesimleri hareketlendirmektedir. 70 yıldır yasak olan bir halkın tartışılması ve kabul görmesi önemli bir gelişmedir. Bu yönüyle de resmi ideolojinin Kürdistan sorunu konusunda iflası yaşadığını görmekteyiz.

Bayrak provokasyonu ve HADEP kongresiyle birlikte yeni bir sürecin yaşandığı bilinmektedir. Bu sürecin temel özelliği şovenizm körüklenerek, Kürt halkını özgürlük taleplerinden vazgeçirmek olarak tanımlamak mümkündür. Bayrak sürecinde, halkın "bayrak, toprak" konularında hassas olduğu propagandası yapılarak, Kürt halkı psikolojik baskı altına alınmak istendi. Aslında bununla teslimiyet ve itiraflık politikasını bütün topluma yaymak istiyorlardı. Kitlelerin psikolojisine hitap ederek bir an önce devletin bu politikalarını kitlelere kabul ettirmeye zorlamaktadırlar. Son barış tartışmalarında da bu yön vardır. Önce tartışma zemini yaratarak, ardından da sert açıklamalarla konuyu kapatıyor gibi görünerek yurtsever cepheyi geri bir tartışma noktasına çekmek istemektedir. Ardından da yurtsever cephenin tavrına bakılarak yeni po-

zorladı. Aslında devlet bu son hamleyle birlikte, kaybettiği siyasi inisiyatifi ele geçirmek istedi. Sekiz aydır devam eden ateşkesle karşı sessiz kalan, hatta boşa çıkarmak için her yolu deneyen TC'nin birden ortaya çıkıp çözüm diye tartışmasını samimi görmek mümkün değildir.

Bu tartışmaların şanlı 15 Ağustos Atılımımızın yıldönümüne denk gelmesi de ayrı bir önem taşımaktadır. Bu açıdan zamanlamaya dikkat çekmek önemlidir. Son dönem Kürdistan'da devletin operasyonlarına karşı gerillaların ortaya koydukları eylemler Türk ordusuna büyük darbeler indirdi. Türkiye'ye gelen cenazelerin sayısında büyük artışlar olduğunu özel savaş basını da itiraf ediyor. Partimizin yeni döneme ilişkin hazırlıkları, Parti Genel Başkanımız tarafından açıklandı. Artık tek taraflı bir ateşkesin anlamsızlaştığı böylesi bir süreçte, askeri anlamda yeni bir atılım hamlesi TC'yi oldukça zorlayacak ve geliştirdiği psikolojik amaçlı planları boşa çıkaracaktır. Bir de bu yönüyle bir beklenti havası yaratılarak dönemsel taktik planların boşa çıkarılması amaçlandı.

Diğer taraftan özel savaşın emrinde hareket ettiği anlaşıldıkça, Refah Partisi Kürdistan'da giderek çözülmektedir. Geliştirilen tartışmaların diğer bir amacı ise, Refah Partisi'nin Kürdistan'daki tabanını elde tutmaktır. Refah Partisi'nin Kürdistan'da çözülmesi hem hükümetin, hem de özel savaşın çözülmesidir. Kürdistan'da çözülmüş bir Refah'a özel savaşın vereceği fazla bir değer yoktur. Refah Partisi özellikle Kürdistan'daki milletvekili aracılığıyla Kürt halkını denetimin altında tutmak istiyor. Refah'ın içinde bölünmelerin ve tartışmaların günde-

rılardır ve bunlar bugüne kadar sonuç vermedi. Erbakan ve generallerin bu çağrılarını tekrarlaması ne sonuç verebilir ki! Yıpranmış ve yıkılmakla yüz yüze olan bir cumhuriyeti olduğu gibi yaşatmaya çalışmak ve oniki yıldır yaşanan gelişmeleri hiçe saymak, amaçlıdır. Kürt halkına savaşı geliştirmekten başka şans verilmiyor. Kürt halkının varlığı halen tanınmıyor. O halde, halkımız bugüne kadar varlığını nasıl geliştirdiyse, bundan sonra da öyle geliştirecektir.

Özel savaş rejiminin bu yeni döneme ilişkin girişimiyle birlikte, birçok çevrede değişik yaklaşımlar kendini gösterdi. Başlatılmasıyla kapatılması planlı olan bu girişimle "Erbakan engelleniyor" biçiminde bir yaklaşımla kafalar karıştırılmaya çalışıldı. Yıllardır böylesi bir gelişmeyi bekleyen reformist kesimler bu girişimlerle birlikte heyecanlandılar ve süreci karşı-devrimci tartışmalar açmaya kadar götürdüler. "PKK'de güvercinler ve şahinler vardır" diyen özel savaş, böylesi bir gelişme yaratarak devrimci safları bölme politikasından medet umdu. Bunun gerçekleştiği yansımadığını herkes biliyor. Ancak ortaya çıkan tartışmalar devletin bazı kesimlere umut bağlamak istediği noktasındadır. Hatta bazı çevreler "barış olsun da, nasıl olursa olsun" yaklaşımıyla böylesi bir sürece iştahla yaklaşıyorlar. Kürt halkının yüce özlelerini esas almayan bireysel çabalar, bugüne kadar devletin elinde küçüldüler. TC'nin politikalarını kavramayan ya da ilke ve amaçlardan taviz vererek sürece sağcı yaklaşanlar kesin kaybedecektir. Saflarımızı daha da netleştirerek gireceğimiz böylesi bir süreç kesin lehimize gelişecektir.

Erbakan'ın İran ziyareti ve "dörtlü zirve" önerileri

Başta da belirttiğimiz gibi Türkiye, tarihinin en büyük siyasal krizini yaşıyor. Planlarını gerçekleştiriyor. Bütün taktikleri ters tepiyor ve kaybediyor.

İçinde bulunduğu siyasal, askeri ve ekonomik krizi atlama için işbaşına getirilen Erbakan, rejim için yeni bir süreç olarak değerlendirilmeye çalışılıyor. Erbakan'ın İran ziyareti ve dörtlü zirve gibi politikalarını da bu bağlamda değerlendirmek gerekiyor.

Her şeyden önce İran gezisi Erbakan'ın kişisel tasarrufu değil, devlet politikasının bir gereğidir. Bu gezi, ABD ile yaşanan belli taktik gelişmeleri dışı vursa da önemli ve ciddi bir dış politika sapması değildir. İran gezisi, ABD'nin İran üzerindeki ambargo baskısını ağırlaştırılmaya çalıştığı, bunun için bir dizi yasal ve politik girişim başlattığı bir döneme denk getirildi. Bu zamanlama, bilinçlidir. İran'a ne kadar önem verdiklerini anlatmak ve geziden azami derecede kazanç elde etmek istemişlerdir.

Erbakan hükümet olduktan sonra ABD ve İsrail'e ilişkin TC'nin var olan politikalarını olduğu gibi sürdüreceğini, bu konuda en ufak bir sapmanın olmayacağını gösterdi. İsrail'e imzalanan askeri işbirliği anlaşmasını iptal etmek şurada kalsın, savaş sanayi ile ilgili yeni anlaşmalar geliştireceklerinin sayısız işaretlerini verdi ve bunu giderek gerçekleştireceklerini de gösterdi. Yani İran, Suriye, Kürtler ve diğer bölge halklarına karşı ABD-İsrail-TC karşı-devrimci paketi derinleşerek varlığını sürdürecekti. Elbette bu karşı bir kamplaşmayı da beraberinde getirmektedir. Bu saflaşma ve sonucunda TC'nin hızla bölge halkları nezdinde teşhir ve tecrit olduğunu biliyoruz. Bu durumda özel savaş hem İsrail'e stratejik ittifak yapmayı kaçınılmaz gördü, hem de bunun doğurduğu tecrit

● Devami 27. sayfada

nun yetmediğini, siyasilerin yapmaları gereken görevler olduğunu ısrarla belirtiyorlardı. Siyasilere düşen görevler nelerdir? İşte, tam da bu noktada Refah-Yol hükümetinin yaptığı akla geliyor. Siyasiler Kürt halkının direncini kırmak ve saflarda dağınıklık yaratmak, halkı din kisvesiyle devlete bağlamak için görevlerini yerine getiriyorlar.

Kürdistan'da oniki yıldır süren savaş Türkiye'de de etkisini her geçen daha çok gösteriyor. Bu savaş Türk devletini oldukça yıpratmış. Askeri imha ve inkar politikaları, uygulanan vahşet politikaları, özel savaş açısından sorunu bitiremedi. Her geçen gün özel savaşın direnci daha fazla kırılmaktadır. Bu anlamda en az zararlı bu işi bitirmek, küçük bazı düzenlemelerle sorunu küllendirmek istiyorlar. Bu noktada Erbakan'ın geliştirdiği devleti kurtarma operasyonları özel savaşın politikalarıdır. Kürt halkını gerçek anlamda taraf kabul ederek eşit ve özgür temelde gelişecek

litikalar gündeme sokulmaktadır.

Burjuva basında "PKK içinde şahinler ve güvercinler vardır" biçimindeki tartışmalar, oldukça bilinçli ve yıpratma amaçlıdır. Özel savaş bu tartışmalarla yurtsever cepheyi yumuşatma ve mümkünse bölme taktiklerini yaşama geçirmeye çalışıyor. Önemli bir beklentisi de budur. Demirel vasıtasıyla kendi özel savaş güçlerine her şeyin kontrollü geliştirildiği mesajı verilirken, karşı cepheyi etkilemeyi amaçlıyor. Generallerin, "Demirel bizim manevi komutanımızdır" demeleri özel savaşın görev dağılımını gösteriyor.

Tek taraflı bir ateşkes anlamsızlaşmıştır

14 Aralık 1995 tarihinde ilan edilen tek taraflı ateşkesle birlikte siyasal inisiyatif bizim elimize geçti. Tartışmaları biz yönlendirdik. Gerçekçi bir barışa her zaman imkan sunduk. Bu süreç devleti

me geldiği bir süreçte bu tartışmaların ortaya atılması ve ardından "aslında Erbakan bunu istiyor, ama askerler istemiyor" biçiminde bir yaklaşımla kapatılması tesadüfi değildir.

Yeni hükümetin Kürt halkına bir şey verme niyetinde olmadığı her geçen gün daha fazla açığa çıkmaktadır. Eğer gerçekten iyi niyetliyse, önce ülkemizdeki oparesyonlar derhal durdurulmalıdır. Olağanüstü hal ve köy koruculuğu uygulamaları derhal kaldırılmalıdır. Derhal bir genel af çıkarılmalıdır. Kürt partilerine siyaset yapma hakkı tanınmalıdır. İlk yapılması gereken bunlardır.

Ancak Kürt sorunu çözme niyetinden ziyade, çağrılar PKK'yi teslim alma yönündedir. PKK zaten tek taraflı olarak ilan ettiği ateşkesle sorunun çözümü için gereken adımını atmıştır. Bundan sonra adım atması gereken taraf Türk Genel Kurmayıdır. Teslim olmaya yönelik çağrılar, oniki yıldır generallerin yaptığı çağ-

Türkiye ve Kürdistan zindanlarını kapsayan ve dört ay gibi uzunca bir süreye yayılan bir direniş süreci yaşandı. Bu direniş süreci Mart sonunda Diyarbakır zindanında başlatılan açlık grevi ile başlayıp, daha sonra değişik eylem biçimleriyle diğer cezaevlerine yayıldı, bazı merkezi kampanyalar biçiminde gelişti ve Temmuz'un sonuna doğru ölüm orucunun bitişiyle sonuçlandı.

Özellikle Mart ayıyla birlikte, Kürdistan cezaevleri başta olmak üzere, zindanların genelinde bir saldırı dalgasının gündeme geldiği biliniyor.

Gelinen aşamada rejim, şunu çok iyi biliyor ve zaten söylüyor da: "Cezaevlerini bir düzene sokamadık. Zindanları ve zindan direnişlerini bitiremedik. Devrimci tutsakları teslim alamadık." Bu, özel savaşın zindan politikasının iflâsı anlamına gelmektedir. Gerçi rehabilitasyon politikasında belli mesafeler almıştır. Ama sonuçta zindanların kendileri için önemli bir sorun olduğunu her defasında itiraf etmişlerdir.

Yine bu dönemde zindanlara yönelik yoğun bir psikolojik ve ideolojik saldırı başlatıldığını biliyoruz. Zindanlara yönelik olarak geliştirilecek saldırı ve katliam politikalarını meşrulaştırmak ve kamuoyunun desteğini almak için yoğun bir ideolojik-politik, psikolojik saldırı yürüttüler. Özellikle TV'yi ve basını bu konuda çok etkince kullandılar.

Cezaevlerinin "Terör örgütleri için birer karargah ve eğitim merkezi haline geldiğini, sempatican olarak yakalanan bir kişinin cezaevinde birkaç ay içinde militanlaştığını, dışarıdaki eylemlerin cezaevindekiler tarafından yönlendirildiğini" vb. yalanları sürekli işleyerek, "Cezaevlerine hakim olmadıklarını, cezaevlerinin terör örgütlerinin denetiminde" olduğunu söylüyor-

sür politikasının uygulandığını görüyoruz.

Dikkat edilirse, Refah Partisi döneminde basına, gazetecilere yönelik polis saldırılarının çok daha açık ve pervasız bir şekilde geliştirildiği görülecektir. Özel aygıtın muhalefete (ki, sıradan veya düzen içi bir muhalefet de olabilir), karşı ne kadar tahammülsüz olduğu ve bunu bir an önce bastırma telaşı, kaygısı içinde olduğu çok iyi görülüyor. Bu aynı zamanda rejimin kendi yedeklerini tüketmeye başladığını da gösteriyor. Yani ideolojik olarak kendini yenilemiyor. Kemalizm, resmi ideoloji, artık toparlayıcı özelliğini yitirmişti. Kürtleri tatmin etmiyor, Müslümanların belli çevrelerini, Alevileri tatmin etmiyor. İşçi sınıfını tatmin etmekten zaten uzaktır. Dolayısıyla bu rejim ideolojik-politik olarak kendini tüketmiştir. Bu, partiler sistemine bakıldığında da rahatlıkla görülebilir. Bugün "Türkiye'de itibarını, saygınlığını en çok yitiren kurumlar hangileridir?" diye sorulursa, cevabı çok açık: "Siyasi partiler ve meclistir" denilecektir. Şimdi rejimi birinci elden temsil eden kurumların durumu böyle olunca, geriye ne kalıyor? Geriye, baskı ve şiddet aracı ve yöntemleriyle rejimi nefeslendirmek kalıyor. Tabii bir de, tümden kaybetmeye doğru gidişin getirdiği ruhsal bozukluklar da bu saldırıları koşullayan diğer bir etkidir.

Tümden kaybetmekle yüz yüze kalan bir sistem ne yapar? Yakıp-yıkarak, gözü şiddetten başka bir şey görmez. Bütün tarihsel süreçlerde böyledir. Örneğin bir Roma İmparatorluğu da çöküş sürecinde, çok saldırgan bir politika uyguladı, bütün yakıp yıkmaya yöntemlerini devreye soktu, ne kadar akıllı almaz, inanılmaz yöntem varsa hepsini uygulamaya koydu. Şimdi böylesi yöntemler Türkiye'de de (Kürdistan'da zaten uygulanıyordu) uygulanıyor ve her geçen gün daha da boyutlandırılıyor.

kaynak durumuna gelir. Kozakçıoğlu, 1989 yılında da benzer ifadeleri dile getirmişti. Ağar da buna yakın sözleri dile getirerek, gündemleştirdi. Tabii bunları söyleyen, "Zindanları teslim almak zorundayız" biçiminde bir mesaj veriyorlar. Bunu da hem fiziki, hem de ideolojik ve psikolojik baskıyla gerçekleştirebileceklerini biliyorlar.

Kürdistan cezaevlerinin durumu

Düşmanın, özellikle 12 Eylül'den günümüze kadarki zindan politikaları ve bunun çeşitli aşamaları biliniyor. Ama bu dönemde gündeme getirilen ve genel toplumsal muhalefeti susturma politikasının bir parçası olarak gelişen, rejimin zindan politikasının asıl amacı, Kürdistan cezaevlerinde teslimiyet ve itirafçılıştırmayı etkin bir şekilde uygulamaktır.

Şunu düşünüyorlar: "Kürdistan'da insanları tutukluyoruz, polis sorgusundan ve işkencesinden geçiriyoruz. Geçirirken de büyük ölçüde çözüyoruz. Ve yenilgiye uğratıyoruz. Kişiler yenilgili bir ruh haliyle zindanlara giriyor. Örgüt onları alıyor yeni bir ruh kazandırmaya çalışıyor. Yaptığı ideolojik eğitimle, oluşturduğu kolektif ortamla insanlara yeni bir ruh kazandırıyor. O zaman bunu önlememiz lazım." Bu, işin bir yönüdür. Şunu görmemiz gerekiyor: Kürdistan'da yakalanıp sorgu sürecinden geçenler, büyük ölçüde yenilgiye uğratılıyor. İdeolojik olarak, ruhsal olarak yenilgiye uğratılıyor. Artık direnç noktaları kırılmış ve her türden uygulamaya açık bir halde zindana geliyor.

İşte bu noktadan sonra rejimin hesabı şu: "Biz yakaladığımızı bu hale getiriyoruz, ama içeride bir örgütlenme ve örgütsel faaliyet var. Bizim sorguda bitirdiğimiz kişiyi alıyor ve ona ruh kazandırmaya çalışıyor. Bunu önlememiz gerekiyor. Bunun

işini cesaretle yapabilecek bir kadroyu oluşturmak istiyorum. Benim kimseden korkum falan yoktur." Ve devletin bu konudaki kararlılığını da çok net bir şekilde vurguluyordu.

Elbette, bu bir devlet politikasıdır. Kişilere, ekiplere ve partilere bağlı olan bir durum değildir. Bu MGK'nin yani Türkiye'de savaş ve politikaya yön veren esas iktidar organının politikasıdır. Ve bu politikaya uygun bir kadrolaşma yaratıldı. Mehmet Ağar'ın adalet bakanı olduğu gün verdiği ilk demeç, "Cezaevlerini dize getireceğim. Devletin hakimiyetini cezaevlerinde tesis edeceğim" oldu. Daha sonra verdiği demeçlerde de "kesin olarak cezaevlerine hakim olacağız, cezaevlerinde örgütlerin hakimiyetlerini ortadan kaldıracacağız. Bu da çok kolay olmayacaktır. Çok sayıda insanın canı yanacaktır" biçimindeki açıklamalarla kendi yönelimlerini, zindan uygulamalarını ve hedeflerini net bir şekilde ortaya koyuyordu.

Rejimin yaklaşımları böyle olmakla birlikte zindanların da öyle kolay teslim alınmayacağı açıktı. Bütün toplumsal muhalefet, genel devrimci mücadele, PKK ve onun etkilediği Kürdistan halkının mücadelesi yok edilmeden, öyle 12 Eylül gibi mutlak bir hakimiyet kurmak olanaksızdır. Bunu da görüyorlar ve onun için zorluklarını biliyorlardı. Ve en başta Kürdistan'da, Diyarbakır'da başladılar. Bunu adım adım diğer alanlara yaymaya çalıştılar.

Tabii bu saldırıyı ek tedbirlerle beslediler. İşte öncelikle devrimci basının, yurtsever basının cezaevlerine girmesini engellediler. Yani tutsağı ideolojik olarak kurutmak, ideolojik ve moral beslenme kaynaklarını kesmek, tecrit etmek istediler. Aileler üzerinde baskı kurdular. Çünkü ailelerin gidip-gelmesi tutsaklar için dünyaya açılan bir penceredir, bir moral köprüsüdür. Bu

Özel savaş ve zindan direnişleri

M. Can Yüce

yorlardı. Bu belirtilen iddialar temelinde sürekli bir kamuoyu oluşturmaya çalıştılar. Böyle bir kamuoyu oluşturmadaki amaçları cezaevlerinde devrimci örgütlerin örgütlenme, eğitim ve devrimci yaşam olanaklarını ortadan kaldırmak; tecrit ve teslimiyet uygulamalarını geliştirerek; zindanlarda devrimcilerin kazandıkları mevzileri yerle bir etmektir.

Nedir bu mevziler? Örgütlenme ve eğitim olanaklarıdır. Zindanların yıpratıcı, rehabilite edici, iradeleri felçleştirici etkisini ortadan kaldırarak, devrimci yaşam tarzının oluşturulmasını sağlayan iç çalışma olanaklarının tümüdür.

Mehmet Ağar, bakanlığa geldiğinde şunu diyordu: "Bunlara (tutsaklara) para geliyor, paralarını birleştiriyorlar, kendi aralarında bir dayanışma kuruyorlar. Bu, onlar için bir örgütlenme ve iç dayanışmaya neden oluyor. Bunları ortadan kaldırmamız gerekiyor." Tabii bunun anlamı şu: Devrimci yaşamın kolektif yönünü ortadan kaldırarak, kişileri bireyselleştirmek, kişilikleri bireyselleştirip düzen içine almak, ıslah etmek. Kısacası özel savaş bu yeni dönemde, zindanlarda devrimcilerin oluşturduğu örgütlenmeyi, yaşam tarzını, komün yaşamını dağıtmak ve onun yerine bireyselliğe, örgütsüzlüğe, rehabilitasyona açık hale gelmiş bir cezaevi yapılanmasını egemen kılmak istiyordu. İşte bundan dolayı da yukarıda çerçevesini çizdiğimiz tablonun etkili bir parçası olarak zindanlara yönelik saldırı planı gündeme sokuldu.

Özellikle dışarıda toplumsal muhalefetin kazanmış olduğu bütün demokratik mevzileri ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Basın özgürlüğünden toplantı ve gösteri yürüyüşüne; demokratik kitle örgütlerinin susturulmasından çeşitli muhalif çevrelerin, bireylerin, aydınların susturulmasına kadar çok yoğun bir bastırma, yasaklama ve san-

İşte dışarıda, muhalefete karşı temel yönelimi böyle olan bir rejimin zindanları boş bırakması mümkün değildir. Ve Mart ayından itibaren zindanlarda, tutsakları teslim alma, kontrol altında tutma rehabilitasyon politikasını açık hale getirme uygulamaları gündeme geldi. Gündemleştirilen bu saldırı, üst aşamaya sıçratılan savaşın topyekün politikasının zindan ayağı olarak devreye sokuldu. Tabii zindanlara dayatılan bu politika, toplumsal muhalefeti susturmanın, ulusal kurtuluş mücadelesini bitirmenin etkili bir parçası olarak alınmak istenildi.

Bütün özel savaş elemanlarının açıklamalarında zindanlara vurgulama vardır. Zaten daha önce Buca ve Ümraniye'de bilinen katliamlar yaşanmıştı. Bu da özel savaşın zindanlara olan öfkesini, zindanlara karşı olası yönelimlerinin niteliğini ve çapını ortaya koyuyor. Bugünkü politikalarının işaretlerini o zaman verdiler. Özel savaş aygıtı özellikle polis kanalı ve emniyet genel müdürlüğü eliyle raporlar hazırlamıştı. Bu raporlarda, "Zindanların denetim dışına çıktığını, kolektif bir yaşamın oturtulduğunu, hiçbir insanın bireysel bir iç hesaplaşma yaşamaya olanağının olmadığını" işliyordu. Bunlar işlenirken de "Devletin mutlak zindanların denetim altına alması, hakimiyet kurmasının gerektiği" ayrıntılarıyla bu raporlarda belirtiliyordu. Bu raporlar Mehmet Ağar daha emniyet genel müdürüken hazırlanmıştı.

Özel savaş ne zaman zindanlara yönelik bir saldırı hazırlığı içerisine girerse şu konu hemen gündeme sokulur; özel savaşın en yetkin ağızları hemen bu yönlü açıklamalar yaparlar: "Cezaevleri, terörün önemli ayaklarından biridir. Dışarıda teröre karşı verilen mücadelenin başarısı cezaevlerini teslim almaktan geçer. Zindanları boş bıraktığın zaman orası terörü besleyen bir

için bir araştırmaya gidilmelidir. Yani sıradan insanları, yenilgiye uğramış, artık her türlü politikaya açık hale gelmiş insanları çok daha rahat denetleyebileceğimiz bir alana götürmeliyiz. Diğerlerini de kademe kademe ayrıştırıp denetimimizi kurmalıyız." Hesap bu. Tabii işin diğer bir boyutu da şu: Önce itirafçılıştırmaya çalışıyor, ama polis sürecinde tam itirafçılıştıramıyor. Ama kişi büyük yaralar almış, ruhsal olarak, kişilik olarak büyük bir zedelenme yaşamıştır. Ama henüz tümden itirafçılıştırmamıştır. İşte bu kişi eğer örgütlü bir ortamda değil de, devletin tamamen denetiminde olan bir ortama alınırsa, zaten yaralıdır ve biraz daha üzerinde çalışılarak artık ajanlaştırılabilir. İtirafçı olmasa bile tarafsızlaştırılabilir. Ama gittiği yerde örgüt varsa, örgütlenme varsa, disiplin varsa, çalışma varsa, onlara yeniden bir ruh kazandıracak ortam varsa bu politikayı rahat bir biçimde hayata geçirmek de mümkün değildir. O bakımdan itirafçılıştırma ve tecrit etmenin yolu, zindanlardaki örgütlenmenin dağıtılmasından geçiyor. Zindanlardaki parti yaşamının, eğitim olanaklarının, yani insanları yeniden eğitecek yeniden ruh kazandıracak, yeniden direnç aşılayacak ortamın ortadan kaldırılmasından geçiyor. Bu da, teslimiyet koşullarının ortatılmasına bağlıdır. Devletin zindanlara tamamen hakim olmasına bağlıdır. Bu, ideolojik, psikolojik ve siyasal olarak zindanlara hakim olmaktan geçiyor.

Bunun için dikkat edilirse, zindanlarda yeni bir kadrolaşmaya gidildi. Yani zindanlar için yeni bir politika, yeni bir rapor hazırlayan ve bu raporda yeni önlemler öngören bir kurumun başı, polis şefi Mehmet Ağar adalet bakanlığına getirildi. O da, politikasını hayata geçirebilecek bir kadrolaşmayı oluşturmakla işe başladı. Bunu zaten kendisi de açıkladı: "Ben bu

anlamda, zindan tutsaklarını ve direnişlerini teslim almak için her türlü yöntemi denediklerini vurgulamamız gerekiyor.

Kürdistan'da zindanlar hem rejim, hem de ulusal kurtuluş mücadelesi açısından oldukça önemlidir. Şöyle ki: Yapılan kitlesel tutuklanmalarda alınanların teslim alınmasının, itirafçılıştırılmasının, tarafsızlaştırılmasının, Kürdistan toplumunda çok olumsuz etki yapacağı biliniyor. PKK'ye karşı, ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tarafsız mücadeleden yılmış, düzen politikasına açık hale gelmiş bir ara kitlenin oluşacağı hesaplanıyordu. Rejim hesap yapıyor; "Biz poliste bunların işini bitiriyoruz, büyük ölçüde teslim alıyoruz. Bitik bir ruh haliyle zindanlara giriyorlar ve zindanlarda karşıımızda direnişçi kesiliyorlar. İşte bunu önlemek gerekiyor. Bunu kitlesel düzeyde başarırırsak, Kürdistan'da PKK'ye karşı verdiğimiz savaşta çok önemli bir mevzi kazanacağız." Rejimin hesabı bu. Bir de ulusal kurtuluş mücadelesi açısından bakılırsa: Özellikle Kürdistan cezaevlerinde direnişçiliğin süreklileştirilmesi, kurumsallaştırılması ve bunun örgütsel, eğitsel, bir çerçeveye kavuşturulması da ulusal kurtuluş mücadelesini açısından, onun temel çıkarları açısından oldukça önemli bir rol oynayacaktır ve ciddi bir müessese anlamına gelecektir. İşte, rejim bu mevziyi düşürmek için saldırıya geçti. Bugüne kadarki kazanımları teker teker yok saydı. Ve özellikle Mayıs'tan sonra Türkiye zindanlarına yönelmeye başladı.

Türkiye cezaevleri

1996 1 Mayıs'ı özel savaşın toplumsal muhalefete karşı şiddet ve bastırma politikasını kitlelere yönelik ilk ciddi

uygulanmasına tanıklık etti. 1 Mayıs bu politikanın yaygınlaştırmasında bir basamak yapılmaya çalışıldı. 1 Mayıs'tan sonra sokaklarda terör estirildi. Genç, yaşlı, çocuk, herkes sokaklarda sürüklendi, vahşi bir şekilde dövüldü ve bununla psikolojik bir baskı uygulandı.

1 Mayıs'tan sonra hükümetin yaptığı ilk toplantıda ele alınan konulardan biri de zindanlar oldu. Zindanlara yönelik saldırı Kürdistan'da başlamıştı, Türkiye'de de kısa bir zamanda başlayacaktı. İşte 1 Mayıs olaylarından sonra yapılan değerlendirmelerde, "cezaevlerinin terör mer-

kezleri haline getirildiği, buna mutlaka son vermek için de bazı önlemlerin uygulamaya sokulacağı" yönünde açıklamalar yapıldı. Ardından da 6, 8 ve 10 Mayıs genelgeleri yayımlandı.

Bu genelgelerin özünü kısaca şöyle açıklayabiliriz: Gelişen toplumsal olaylarda kitlesel tutuklamalar olacaktır. Bu kitlesel tutuklamalarla toplumsal muhalefeti bastırmak, etkisiz hale getirmek istiyorlardı. Türkiye'yi dikensiz bir gül bahçesi haline getirilecekti. Bunun için de tutuklananlar bir direniş ögesi olarak kalmamalı tam

tersine teslim alınmalıydı. Ve bu tutuklananların eskilerin yanına yani egemen olanları zindanlara götürdüklerinde, bu politika başarılı olamazdı. Ne yapılmalıydı? Yapılması gereken şey bunları yeni cezaevlerine götürmekti. "Tecrübesizdirler zindan politikasını bilmezler. Biz bunları tecrit eder, kendi içinde sempatan ve kadro ayırımına tabi tutar, ailelerden soyutlar, yargılandıkları mahkemenin uzağına atarsak, yani çok yönlü bir baskı cenderesine alırsak, bunları rahatlıkla teslim alabiliriz. Dolayısıyla diğer cezaevlerine de yöneliriz ve kademe kademe teslim alırız" hesabını yapıyorlardı. Dikkat edilirse zindanları salt kendi başına bir olgu olarak ele almıyorlar. Zindandaki yeni uygulamaları sadece sadistçe uygulayın tatmin için değerdendiriyorlar. Sadece intikam alma, öfke, kin, duygularıyla da doludurlar, ama esas olarak Türkiye'deki toplumsal muhalefeti, Türkiye'deki devrimci örgütleri, Türkiye'deki en sıradan muhalifleri bile susturmak istiyorlar. Bunun bir aracı olarak zindanların mutlaka teslim alınması gerektiğini düşünüyorlardı.

Bu politikanın uzun vadeli hedeflerinin yanısıra kısa vadeli hedefleri de vardı. Uzun vadede pasifasyonu egemen kılmak, düzene karşıt olan öğeleri törpülemek için, zindanları etkince kullanmak istedikleri ortaya çıkıyor. Dikkat edilirse, zindanlarda uygulamaya konulan yeni yöntemler, yeni uygulamalar genel saldı-

● Direnişin siyasal kazanımları oldukça güçlüdür. Eğer Türkiyeli devrimci gruplar bu direnişe, bu direnişin şahadetlerine doğru yaklaşırlarsa; bu direnişi güçlü çıkışların, güçlü başlangıçların gerekçesi yapabilirler. Toplumsal muhalefeti örgütlemeye bir kaldıraç haline getirebilirler."

rının etkili bir parçasıdır.

Şimdi bu noktada geliştirilecek zindan direnişleri de, bu temel siyasal tabloyu, temel siyasal gerçeği hesaba katmak zorundadır. Bu tablo anlaşılmazsa, zindan direnişleri için uygun taktikler belirlemek mümkün olmaz. Dolayısıyla direnişler öncelikle belli bir siyasal çerçeveye, belli bir siyasal değerlendirmeye dayanmak durumundadır. Yoksa zindanların yönü, hedefi ve genel mücadeleyle olan bağlantıları da yeterince anlaşılmaz. Anlaşılmadığı zaman da zindan direnişlerini uzun soluklu kılmak, doğru bir çizgide götürmek, doğru taktiklerle yönlendirmek pek olanaklı olmaz. Bunun için direniş ve eylem politikalarını belirlerken; rejimin, ulusal kurtuluş mücadelesinin ve Türkiye toplumsal muhalefetine günce durumlarını bütün yönleriyle netleştirmek ve açığa çıkartmak gereklidir.

Bütün bu gerçeklerden yola çıkarak zindan direnişlerinin üzerinde şekillenmesi gereken esaslar hakkında da birkaç söz söyleyebiliriz.

Zindan direnişleri hangi esaslar üzerinde yükselmelidir

Zindan direnişleri hangi esaslar üzerinde yükselmelidir sorusunun cevabını detaylandırmadan önce kısaca zindanların bu süreçte ulusal kurtuluş mücadelesi açısından oynadığı rol üze-

rinde durmak istiyoruz.

Her şeyden önce zindanların şu anki durumu, bir 1980-84 dönemindeki gibi değildir. Zindanlar, o dönem mücadele içinde çok önemli bir role sahipti. O süreçte zindanlar, ulusal kurtuluş politikası ile ulusal imha politikasının çatıştığı bir odaktı. Ama bugün öyle değildir. Zindanlar genel mücadelenin etkili bir parçasıdır. Ve esas inisiyatif dışarıdadır. Esas mücadele alanı dışarıdadır, ama bu zindanları küçümsemek anlamına gelmiyor. Zindanların gereken rolünü oynamaması anlamına gelmiyor. Hayır! Zindanlar mutlaka rolünü oynamalıdır. Ama bu rolün ne olduğunun da bilincinde olunmalıdır. Kendinin ve çapının da bilincinde olunmalıdır.

Zindanların mücadele içindeki yeri de öyle sabit değildir, değişkendir. Değişen koşullara, dengelere ve mücadelenin bileşenlerine bağlı olarak zindanın yeri ve rolü değişir. Günümüzde genelin bir parçası olmak durumundadır. Dolayısıyla zindanları genel mücadelenin bir parçası olarak düşünmek, rolünü ve yerini de bu şekilde saptamak gerekiyor.

Zindanlara yönelik uygulananlar, genel, topyekün saldırıların, topyekün savaşın etkili bir parçasıdır. Dolayısıyla zindanlarda gelişen direnişler de, genel mücadelenin; Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile Türkiye devrimci-demokratik mücadelesinin etkili bir parçası olmak durumundadır. Devrimciler sorunu böyle algılamak, böyle örgütlemek ve direnişini bu esas üzerinde yükseltmek durumundadır. Eğer zindan direnişleri genel politik gelişmelerden, genel politik saldırılardan bağımsız ele alınırsa, burada bir yanlış, değerlendirme hatası, dolayısıyla pratik-politik hatalar zincirlemesi de gelişecektir. Bu anlamda, zindan direnişlerine yaklaşımda yakanılması gereken ilk halka budur. Zindan direnişleri genel mücadelenin bir parçası olarak algılanmalı ve buna göre örgütlenmelidirler. Buna uygun siyasal, ideolojik ve örgütsel bağlantılar kurulmak durumundadır. Hesaba katılması gereken birinci nokta budur.

İkincisi de şudur: Görüldü ki, düşman zindanlara bu kez gerçekten köklü yönelmek istiyor. Kararlıdır, belli bir hazırlık yapmıştır. Buna göre kadrosunu oluşturmuştur ve mutlaka sonuç almak istiyor. Bunun anlamı şudur: Yıllardır bedel ödenerek genel mücadeleyle kazanılan hakları, kazanılan mevzileri düşürmek istiyor. Saldırıları bir devlet politikası olarak gündeme getiriyor. Bunun mutlaka püskürtülmesi gerekiyor. Başka bir deyişle; bu genel saldırılara karşı, hak gasplarına, teslim alma, itirafçılıştırma, tecrit, sürgün, yalnızlaştırma, bireyselleştirme, devrimci örgütlenme ve eğitim olanaklarını ortadan kaldırma politikalarına karşı mutlaka bir direniş hattı örülmelidir. Bu, tartışmasız bir şekilde yerine getirilmelidir. Bu olmazsa olmaz bir ilkedir.

Ama bu da yetmiyor. Bu konuda aslında bir sorun yok. Bu genel saldırılara karşı, ki bunlar tutsakları siyasal olarak bitirmeye yönelik saldırılardır ve bu anlamda genel mücadeleyi doğrudan ilgilendiren boyutları vardır; bu noktada da herkes devrimci direnişi geliştirmeyi tartışmasız kabul ediyor. Ama sorun bundan sonra başlıyor. "Nasıl bir direniş? Nasıl bir eylem tarzı? Hangi güçler, nasıl ve ne şekilde devreye sokulmalıdır?" Bu sorular önemlidir. Dolayısıyla eylem biçimleri, eylemde harekete geçirilecek güçler, birleştirilecek güçler, dayanışılacak güçler; bütün bunların saptanması gerekiyor. O zaman doğru bir eylem anlayışının ve tarzının saptanması zorunludur.

Peki bunu neye göre yapacağız? Bu konuda da oluşmuş deney ve birikim var. Her şeyden önce, bir genel durum değerlendirmesi yapılmalıdır. Yani düşmanın durumu, devrimci güçlerin durumu, halk muhalefetine gücü, harekete geçirilebilecek güçler, bu güçlerin güçlü ve zayıf yanları değerlendirilmelidir. Kısacası güç dengeleri, güç ilişkileri değerlendirilerek, eylem tarzı ve planı bu değerlendirmeler üzerinde geliştirilmelidir.

Eyleme geçerken, onun tarzını saptar-

ken dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan birisi de siyasal kaygılarla hareket etmektir. Dikkat edilirse rejimin mantığı çok açık. Rejim zindana yönelik politikalarını oluştururken, zindanı, devrimci mücadeleyi bitirmenin bir ayağı olarak düşünüyor. O halde zindan direnişçiliği ve onun eylem politikası oluşturulurken, rejimin bu yaklaşımı gözden kaçırılmamalı ve siyasal kaygı esas alınmalıdır. Yani politika oluştururken, eylem tarzını belirlerken, amaç rahat yaşam olanakları yaratmak olmamalıdır. Rejimin ideolojik, politik, psikolojik denetimini, denetim kurma çabalarını püskürtecek bir anlayış, bir kaygı esas alınmalıdır. Zindanlarda örgütlenme, eğitim siyasal çalışma olanaklarını yaratmayı esas alan, ama bunu ortadan kaldırmaya çalışan politikalara karşı da direnmeyi öneren, bir siyasi perspektifle, siyasi kaygıyla hareket edilmelidir. Zindan direnişleri bu kaygı üzerinde yükselmelidir. Bu konuda gösterilmesi gereken yaklaşım, özellikle Zindan Direniş Konferansı'nda çok net bir şekilde ortaya konulmuştur.

Özetleyecek olursak, her şeyden önce rejimin genel saldırı politikasına karşı, zindanda bir direniş hattını örnek gerekmedir. Bunu yaparken de, güç dengeleri, güçler arasındaki ilişki ve çelişkiler, genel siyasal ortam iyi değerlendirilmeli ve bütün bunlara uygun bir tarz geliştirilmelidir. Geliştirilecek eylemin hedef ve taleplerini de oldukça gerçekçi, doğru saptamak gerekiyor.

Diğer bir sonuç ise taktik yaratıcılıktır. Taktik yetkinliğe ulaşmak, düşmanın yönelimlerini önceden görebilmek, buna karşı tedbirli davranmak ve direniş sürecinin her aşamasında kontrol ve inisiyatif elde tutarak, taktiği sürekleştirmek, ona yeniden biçim verebilmek, geniş bir hareket serbestisi kazanmak; bunlar da direniş sürecinde dikkate alınması gereken esaslar olarak değerlendirilmelidir.

Bu olmazsa, yani düşmanın politikası ve yönelimleri önceden kestirilip buna karşı taktik bir yaratıcılık içinde olunmazsa sadece bazı kalıplara takılırsa o direnişin başarı şansı fazla olmaz. O bakımdan eylem biçimlerinde yaratıcı olmak, eylem sürecinde kendini kalıplara hapsedmemek, esnek, inisiyatifli bir eylem çizgisine sahip olmak çok önemlidir.

Esneklik ve inisiyatif, birbirine bağlı olgulardır. Esnek olundu mu, kişi inisiyatifinde tutar. Bu esneklik nedir? Nereye kadardır? Esneklik noktasında, eylemin hedef ve taleplerinin saptanması çok önemlidir. Çünkü esnenmesi gereken yanlar vardır. Ama kesin tavır konulması gereken yanlar da vardır. Bunun için olmazsa olmaz talepler nelerdir, bunların çok iyi saptanması gerekir. Bizim için olmazsa olmaz olan şudur: Teslimiyet ve ihanet kabul edilemez. Bunu kabul etmenin hiçbir gerekçesi olamaz. Siyasal ve insani kimliğimizle çelişen, onu ayaklar altına alan hiçbir uygulama, hiçbir yaptırım, hiçbir kural kabul edilemez. İşte bizim için esneme yapı olmayan bunlardır. Bu durumlar karşısında direnilmelidir.

Rejim, "Büyük ölçüde yaraladığımız, onurunu zedelediğimiz ve bu biçimiyle zindanlara doldurduğumuz insanları teslim almalıyız. Bu insanları bireyselleştirmeliyiz. Bu insanları örgütlü yaşamdan uzaklaştırmalıyız" diyor. O zaman çok zor koşullarda da olsak, komün yaşamını ve eğitim çalışmalarını sürdürmeliyiz. Bunlar için direnmek esas ve mutlak. Ama direniş biçimlerinde mutlaklık, kalıpcılık olmaz. Bu konuda son derece yaratıcı olunmalı ve taktik zenginlik yakalanmalıdır.

Bunu için de direnişin zamanlanmasından eylem tarzına, harekete geçirilerek güçlerin ayarlanmasından bunların örgütlenmesine kadar bir kurmay duyarlılığı, titizliği ve bilincile hareket edilmelidir.

Örneğin düşmanın, uzun bir süreçte yaymak istediği bir saldırı politikasıyla karşı karşıyayız. Onun kararlılık derecesini ve mevcut gücünü hesaplıyorsun ve bu politikasını sürece yaymak istediğini de görüyorsun. Anlıyorsun ki, bu iş bir ay değil de, aylarca sürececek, o zaman, ben nefesimi buna göre ayarlamalıyım. Bu ko-

nuda, elimi-kolumu çeşitli taktik hatalarla bağlamamalıyım. Mutlaka elim-kolum açık olmalıdır. İnisiyatif elimde olmalıdır. Esnekliğimi yitirmemeliyim. Bu esneklik belirttiğimiz gibi taktik esnekliktir. Mücadele biçimlerindeki esnekliktir. Gücün kullanımındaki esnekliktir. Zaten politikanın tanımında da bu vardır. Politika hedefe varmak için gücü en iyi şekilde kullanma sanatıdır. Güç biriktirme ve yönlendirme sanatıdır. İnisiyatif ve esnekliği elden bırakmamalıdır. Devrimci politika budur. Bu 16-17-18 yıllık zindan direniş geleneğinden sonra, zindan politikasına yönelirken bütün bu esaslara dikkat etmek gerekiyor. Eğer bunlardan bir sapma olursa, bu konuda dogmatik, şematik ve kendini tekrar eden bir yaklaşım olursa, bu kesinlikle kazandırmaz.

Elbette, esneklik belli bir cesareti de gerektirir. Onun için bu konuda cesaretili olmak gerekiyor. Örneğin bir açlık grevi direnişinde eylem 50'li günlere gelmiş, ölüm sınırına dayanmış, ama düşman da hâlâ oralı olmuyor. Belli ki ölümleri bekliyor, katliamlara varan bir sonucun çıkmasını istiyor. Bu konuda mevcut güçler, harekete geçirdiği mevcut politik baskı güçleriyle sonuç alamıyor. O zaman burada, düşmanın bu katı tutumuna karşı esnek karşılıklı eylemi yeni bir düzeye getirecek, işi tıkama noktasına getirilmeden eylemi selametli çizgiye çekeceksin.

İşte burada cesaretili olmak gerekir. Ölüm sınırına gelmiş eylemi, dönüşümlüye çevirip, süresiz açlık grevini de yeni bir postayla sürdürmek; bu da esnekliğin doğru uygulanmasıdır. Böylece hem rejimin katliam politikasını boşa çıkarmış, hem de eylemi uzun sürece yayararak rahat politika yapma olanağı yakalamış olursun. Dikkat edilirse, burada gücün tümünü yıpratmamak da önemlidir. Gücü kademe kademe, parça parça, uzun vadeli bir direnişe göre devreye sokmak gerekir. Belki bu biraz yıpratıcıdır. Ama uzun vadeli. İçinde riskleri de vardır. Ancak sana oldukça inisiyatifli davranma olanağı sağlar. Oysa "ya hep ya hiç" biçimindeki bir anlayışın, inisiyatifli daralttığı, kimi zaman ortadan kaldırdığı gerçeğini hesaba katmamız gerekiyor.

Demek ki, devrimci direnişin en önemli bileşenlerinden birisi, hatta en belirleyici olanı politik bir zindan yönetimine sahip olmak oluyor. Bunun için de yukarıda belirttiğimiz esaslar temelinde hareket eden bir zindan direniş politikasına, bir zindan direniş yönetimine sahip olmak zorunludur.

Şimdi bu genel belirlemelerden sonra yaşanan somut süreç nasıl gelişti, onu inceleyelim.

Amed merkezli başlayan direniş süreci

Bilindiği gibi bizim açımızdan direniş süreci 27 Mart'ta Amed zindanında dönüşümlü açlık greviyle başladı. Bu direnişlerin hedefleri belliydi: Düşmanın teslim alma, yalnızlaştırma, tecrit etme, yaratılan devrimci çalışma olanaklarını ortadan kaldırma uygulamalarını boşa çıkarmak. Yani yukarıda sözünü ettiğimiz zindana yönelik genel saldırıların önüne barikat kurmak. Burada bütün güç, bütün kitle harekete geçirilmedi. Harekete geçerken kademeli bir şekilde, uzun vadeli bir direniş esas alındı. Tabii direniş biçimlerinin içinde fiili direniş esas almak önemlidir. Fiili direnişten kastımız şudur: Kısa vadeli malta işgalleri, isyanlar, rehlin alması, vb. yerini (ki, bunlara da fiili direniş diyenler vardır) dayatılan kuralları, dayatılan politikaları kabul etmemek, reddetmektir. Direniş bir yaşam tarzına dönüştürmek, bir hareket tarzına, bir davranış tarzına dönüştürmek, fiili direniş budur. Direniş bu tarz bir yaklaşımla ele almak, ona uzun vadeli bir karakter de kazandırır. Böylesi bir direniş anlayışı, günlük veya anlık bir direniş değil, sürece yayılmış bir direniştir. Kitleyi bu ruhla eğitmek, onu böyle bir direnişçiliğe hazırlamak gerçekten güçlü bir kişiliği açığa çıkarır. Bu yaklaşım güçlü bir devrimcileş-

me ve partileşmenin de temel aracıdır.

Zorluklara dayanabilmek, işkencelerle iç içe yaşamayı yaşam tarzına dönüştürmek; bizler için esas alınması gereken tarzdır. İnsanın inançları uğruna ölmesi, acı çekmesi çok önemlidir. İşte böyle bir ruhla kendini eğiten insan gerçekten başarıya da imzasını atar. Elbette düşman politikalarını boşa çıkartmak için, fiili direnişin yanısıra daha etkili, sonuç alıcı eylem biçimlerinin de gündeme getirilmesi gerekli olur.

İşte Amed zindanında başlayıp, daha sonra koordineli bir şekilde tüm cezaevlerinde devam eden süresiz-dönüşümlü açlık grevleri, bu anlayış temelinde gelişti. Belli bir koordineli içinde gelişen bu eylemliliğin nedeni, talepleri belirlendi. Amaç düşman saldırılarını püskürtmekti. Önce dönüşümlü açlık grevleri gündeme geldi, sonra belli gruplar düzeyinde eylem süresize dönüştürüldü, aile çevreleri ve kamuoyu harekete geçirildi. Bunların hepsi adım adım devreye sokuldu. Dikkat edilirse, bütün bunlar bir mantık silsilesi içinde, birbirini besleyecek biçimde geliştirilmiştir.

Elbette bu eylemlilik sürecinde bir yandan zindanlarla ilgili talepler; teslim alma, itirafçılıştırma, sürgün, ailelerin üzerindeki baskı politikalarının durdurulması talepleri öne çıkarılırken, diğer yandan da genel siyasal talepler gündeme getirildi.

Bu siyasal talepler nelerdi? PKK tutanaklarına savaş esirliği statüsünün uygulanması. Cenevre Savaş Sözleşmesi'ne uyulması. PKK'nin ilan ettiği tek taraflı ateşkese cevap verilmesi. Kürdistan'daki operasyonların durdurulması. Kızıl Haç, AGİK vb. kuruluşların Kürdistan'da incelemelerde bulunması gibi, partinin güncel taktiklerine uygun siyasal taleplerdi. Bu siyasal talepler zindan direnişlerine yeni boyutlar getirdi. Direnişlerin siyasal rengini biraz daha koyulaştırdı, altını çizdi. Öte yandan genel mücadele ile zindan direnişleri arasındaki bağlantılar çok daha somut bir tarzda kurulmuş oldu. Yani zindan direnişleri, ulusal kurtuluş mücadelesinin güncel ateşkes taktiğinin etkili bir parçası haline geldi. Bu da önemlidir. Zaten dikkat edilirse başta da vurguladık; zindanlara yönelik saldırılar, düşmanın genel politikasının etkili bir parçasıdır. Zindan direnişleri de bu genel politikaya karşı devrimin etkin bir parçası olmalıdır.

Düşmanın mevcut genel saldırısının ateşkese karşı bir cevap olduğunu da unutmamamız gerekiyor. Eğer 24 Aralık'tan sonra özel savaş, şiddeti daha da derinleştirme ve yeni bir aşamaya tırmandırma gereği duymuşsa, bunda ateşkesin zorlayıcılığının çok önemli bir rol oynadığını vurgulamamız gerekiyor. Çünkü ateşkes rejimi zorluyor. Politik çözümü dayatıyor. Yeni politikaların üretilmesini, yeni yaklaşımların geliştirilmesini dayatıyor. Ama rejimin politika üretme olanağı ve yeteneği yok. Geriye şiddeti daha da tırmandırarak, provokasyonlarla, imha operasyonlarıyla, ateşkesin önünü kesmek, onun etkilerini sınırlandırmak kalıyor.

Bu anlamda zindanlara yönelik olarak gündeme getirilen saldırılarla, düşmanın ateşkese verdiği cevap arasındaki bağlantıyı iyi kurmak gerekiyor. O halde genel saldırıların püskürtülmesinin bir parçası olarak gelişen zindan direnişlerini, özel

somut sorunlarla yakından ilgilidir. Çünkü saldırılar taleplerin bir karşılığı olarak gündeme geliyor veya en azından böyle bir boyutu da var. O halde düşmanı stratejik düzeyde siyasal olarak geriletmek için zindanların önüne bu siyasal taleplerin konulması gerekiyor. Bunu, zindanların, zindan direnişlerinin önünü açan bir gelişme olarak değerlendirmek gerekiyor.

Sonuç olarak, bu siyasal taleplerin hem zindan direnişlerini genel mücadeleyle birleştirmede, hem de Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci mücadeleye katkı sunmada önemli bir rolü vardır. Bu talepler, zindan kaynaklı taleplerin kazanılması noktasında da etkilidir. Çünkü zindan direnişlerinin başarısı veya zindan direnişlerinde elde edilen mevzilerin korunması, kalıcılaştırılması genel olarak rejimi stratejik düzeyde geriletmeye bağlıdır. Özel savaşın hareket olanakları daraltıldığı, dengeler özel savaşın aleyhine döndürüldüğü ölçüde zindandaki hakların ve kazanımların belli bir güvence altına alındığını görüyoruz. Ama düşman güç kazanıyorsa, güç dengeleri onun lehine dönüyorsa, o zaman zindana yönelik saldırıların çok boyutlandığı, daha önce var olan kazanımları da tek bir kalem darbesiyle ortadan kaldırdığını da kendi pratiğimizde görüyoruz.

Bu anlamda zindanların sorunlarını sadece zindana hapsedmemek gerekir. Daha stratejik, daha genel düşünmek gerekiyor. Böyle düşündüğümüzde, özellikle stratejik düzeyde rejimi geriletecek, güç dengelerini onun aleyhine çevirebilecek bir direniş ve eylem anlayışına sahip olmak gerekiyor. Bu yönüyle bizim siyasal taleplerimiz düşmanı ideolojik-siyasal ve stratejik düzeyde gerileten taktiğin bir parçasıdır veya o taktiğin zindanlar tarafından da uygulanmasıdır. Ki, bu hem genelde düşmanın geriletilmesine hizmet eder, onun teşhirini, tecritini getirir ve siyasal olarak da sıkışmasını sağlar. Sıkıştıca da zindana yönelik uyguladığı şiddet politikasında bir güç kaybına uğrar. Dikkat edilirse, genel siyasal talepler bu noktada zindan koşullarını da olumlu olarak etkiler.

Kimileri bu noktada bir çelişkinin olduğunu söyleyebiliyor veya "İşte bak düşmanın eline koz verildi. Düşman sürekli bunu kullanıyor" diyebiliyor. Oysa öne çıkarılan bu taleplerin iki boyutu vardır. Birincisi: Bu talepler, zindanlar parti genel taleplerine bağlanması noktasında önemlidir. İkincisi: Zindan direnişlerinin önünü açmak, zindandaki kazanımları stratejik düzeyde güvence altına almak ve bu yönüyle zindanlara bir katkı sunmak açısından önemlidir.

Bu iki boyutuyla birlikte değerlendirildiğinde siyasal talepler özel savaş sıkıştırmakta, teşhir ve tecrit etmekte önemli bir rol oynamıştır. Çünkü gerek zindanlara yönelik saldırılar, gerekse Kürdistan ve Türkiye'de halka ve devrimcilere yönelik baskılar, işkenceler, yasaklar ateşkesin ilanına verilen bir karşılıktır. Fakat ateşkes onun bu yüzünü açığa çıkarıyor. Bu noktada ateşkes şu mesajı iç ve dış kamuoyuna vermiş oluyor: "Devletin silahtan, şiddetten, imha ve inkardan başka hiçbir dili yoktur. Başka bir seçeneği yoktur. Tek dili vardır: O da iflas etmiştir. Bu iflasını sürdürüyor." İşte ateşkes, özel savaş bu yönüyle sıkıştırmış ve teşhir etmiştir. Böylesi bir rol oynayan siyasal bir taktiğin, zin-

şanı dayatıcı politikaları kesinlikle kabul edemeyiz. Bu noktalar bizim için bağlayıcıdır ve bir adım öteye atılmaz. Bu noktadan taviz verilmez. Bunlar olmazsa olmaz taleplerimiz ve hedeflerimizdir. Ama bunun dışında konulacak bazı talepler konusunda kendimizi bağlamayız: İşte "şu talebimiz yerine getirilmezse, ölümüne direneceğiz ya da şunu-bunu yapacağız" biçiminde bizi daraltıcı bir yaklaşıma gireriz. Bu, kendi kendimizi inisiyatifsiz bırakmaktan başka bir şey değildir.

Esneklik ve inisiyatif derken biraz taleplerdeki o esneyebilir yanlara dayanacak, rahat politika yapma olanağından bahsediyoruz. Örneğin Diyarbakır'da başlayan açlık grevi bir noktada kilitlenmişti. Düşman hiç orali olmuyor, arkadaşların ölmesini bekliyordu. İşte bu noktada müdahale kaçınılmazdı. Eylemin seyri döndürülmeliydi. Bu zaten başlarken, yani eylem planlaması içinde düşünülen bir olasılıktır. Yoksa anlık bir gelişme sonucu rastgele atılmış bir adım değildir.

Kaldı ki, bu konuda önderliğin de değerlendirilmesi ve talimatları vardı. Önderlik: "Bu kez amaçları kesin öldürmektir; çok sayıda arkadaşın şehit düşmesini bekliyorlar. Bu oyuna gelmemek gerekiyor, bunun boşa çıkarılması gerekiyor. Onun için şu veya bu talebimiz kabul edilmezse, eylemi ölümüne sürdürürüz, gibi bir politikaya kendinizi mahkum etmeyin. Direnin, ama direnirken de geliştireceğiniz taktikle düşmanın hesaplarını boşa çıkartın. Düşman kitlesel bir katliamın olmasını bekliyor. Bu konuda düşmanı sevindirmeyin" demiştir.

Tabii ki bu, önemli bir öngörüydü. Bu değerlendirme, zindan yönetimine yol göstermiş, ışık olmuştur. Dolayısıyla direnişlerin, direniş biçimlerinin planlanmasında örgütlendirilmesinde ve gerekli esnekliğin sağlanmasında bu değerlendirme muazzam bir güç ve düşünce açıklığını ve taktik yetkinliğini koşullamıştır.

Direnmek için sadece düşmanın genel politikalarının çerçevesini çizmek, onu anlamak yetmiyor. Bir de bu politikayı nasıl yürüttüğünü, hangi kararlılıkla, hangi taktiklerle, hangi yöntemlerle yürüttüğünü saptamak, bu noktaları önceden kestirebilmek çok önemlidir. İşte, Türk solu sürece yaklaşırken, bazı genel değerlendirme ve ipuçları yakalasa bile, bu genel politikanın düşmanın elinde hangi araç ve yöntemlerle uygulanacağını ve hangi aşamalardan geçeceğini tam kestiremedi. Bundan dolayı da düşmanın taktik hamleleri karşısında taktik bir tikanıklık yaşadılar. Bu tikanıklık onları belli kalıplara dayanarak politika yapmaya sürükledi ki, bu da inisiyatifin önemli oranda karşı tarafın eline geçmesine yol açtı.

Bu taktik tikanıma giderek düşmanın katliamı dayatıcı politikaları karşısında istenmeyen sonuçlara yol açtı ve onlarca direnişçinin şahadeti ve sakat kalması yaşandı.

Oysa taktik bir ustalıklı sürece yaklaşılsaydı, belki yine bazı kayıplar yaşanır-
dı, ama bu boyuta varmadan bilinen ka-

de özel savaşın katliam beklentileri boşa çıkarılmıştır. Bu önemli bir noktadır.

Bu konuda bizler yaşanan direniş süreci boyunca, özellikle önderliğin talimatları ve değerlendirmeleri ışığında doğru bir direniş yönetimi, içinde bazı eksiklikleri taşısa da, sergilediğimizi söyleyebiliriz.

Direniş süreci boyunca zindanlar dışındaki diğer güçler de belli bir hareketlilik içine çekilmeye çalışılmıştır. Bağrında hâlâ önemli yetersizlikler taşısa da aile hareketi bu güçlerin başında gelmektedir. Bu noktada aile hareketi belki daha erken ve uzun bir sürece yayılarak harekete çe-

dir. Bunu böyle anlamak gerekiyor. Taktik düzeyde bir kazanımdır. Bunun genel güvencesi, ulusal kurtuluş güçlerinin, diğer devrimci güçlerle birlikte rejimin üzerinde inisiyatif kazanmasına bağlıdır.

Direniş sonucunda moral üstünlük sağlanmıştır. Özellikle iç ilişkilerde kitlenin üzerinde direnişçi bir ruh gelişmiştir. Zindan kitlesi göz önüne alındığında bunun büyük bir bölümü köylü kesimdir ve sempatan, yurtsever konumdadır. Polis, sorgu süreçlerinde yaralanarak çıkmışlardır. Direniş bu yönüyle kitlemiz üzerinde eğitici, direnişçi bir rol oynamıştır. Direnişin

● Zindanlar genel mücadelenin etkili bir parçasıdır.

Ve esas inisiyatif dışarıdadır. Esas mücadele alanı

dışarıdır, ama bu zindanları küçümsemek anlamına gelmiyor.

Zindanların gereken rolünü oynamaması anlamına gelmiyor.

Hayır! Zindanlar mutlaka rolünü oynamalıdır. Ama bu rolünü olduğunun da bilincinde olunmalıdır."

kilebilirdi; mevcut destek daha aktif kılınabilirdi. Ancak özel savaşın psikolojik saldırıları bunu olumsuz etkiledi. Özellikle HADEP kongresinde yaşanan "bayrak olayı" ve ardından geliştirilen ırkçı "bayrak kampanyası" HADEP'i ve demokratik güçleri kısmen gerilettiler. Kamuoyunun, direnişleri daha fazla sahiplenip desteklenmesini etkiledi. Bu saldırılar ciddi bir handikapı. Ama belli bir süre sonra atlatıldı.

Eylemin sonuçları ve mücadeleye etkileri

Direnişin nasıl sonuçlandırıldığı, hangi kazanımların sağlandığı da önemli. Direniş sonucunda düşmanın cezaevlerindeki örgütsel yaşamı bozmaya-
cağı ve ideolojik-politik olarak denetim kuramayacağı ortaya çıktı. Asgari anlamda insani ve siyasi yaşam koşullarının sağlanması, itirafçılıştırılma, teslim alma politikalarının püskürtülmesi ile direnişler sonuçlandırılacaktı. 52. ve 53. günlere gelindiğinde Antep'teki eylem dönüşümlü olarak sürdürülmeye başlandı. Diyarbakır'da da benzer bir süreç yaşandı. Orada da barolar aracılığıyla savcılık düzeyinde cezaevi yönetimiyle görüşmelere başlandı ve arkadaşlar bu konuda yine inisiyatifi kaybetmediler.

Bayrak kampanyasına denk gelen dönem görüşmelerin bir süre kesintiye uğraması yaşandı. Bu süreçte de "direniş süresiz açlık grevi" biçiminde sürdüren bir grup vardı. Bu grup, ancak bütün talepler kabul edildikten sonra eyleme son verdi. Bunun üzerine diğer cezaevlerindeki eylemlerde buna göre bir düzenleme yaşandı. Eyleme son verildiğinde, talepler kabul edilmişti.

Özel savaşın eylemlere yaklaşımında öncelikle eylemleri ciddiye almama konusunda son derece kararlı davrandılar. Tut-saklar ve aileler üzerinde dolaylı ve dolaysız psikolojik baskı geliştirme, zindanları tecrit etme yaklaşımları daha çok bu çerçevedeydi. Eylemleri ölümlere doğru sürükleme gibi katliamcı bir politikayı da

açıktan açığa uyguladılar. Bazı talepleri kabul edeceklerse de bunları birçok ölüm yaşadıktan sonra kabul etme gibi bir anlayışları vardı. Direnişlerin kamuoyuna mal olması noktasında basını susturdular. Susturmaktan da öte direnişlere karşı basını temel araçları olarak kullandılar. Ancak direnişlerin alabildiğine yayılması ve iç-dış kamuoyunda önemli etkilere yol açması sonucunda Diyarbakır merkezli geliştirilen eylemin taleplerini kabul ettiler. Bunun üzerine zindanların taleplerini esas alan ve bunlarla birlikte değişik siyasal taleplerimizi gündemleştirdiğimiz genel direnişimiz, 14 Temmuz'da sonuçlandırıldı.

Her şeyden önce özel savaşın beklentileri, hesapları, taktikleri, oyunları boşa çıkarılmıştır. Bununla birlikte rejimin zindanlara yerleştirmeye çalıştığı; teslim alma, itirafçılıştırma politikası püskürtülmüştür. Elbette bu, taktik düzeyde bir püskürtme-

genel mücadeleye, özellikle siyasal talepler sonucunda bir katkısı da olmuştur.

Aile hareketinin ve diğer yurtsever kesimlerin üzerinde de olumlu bir etki bırakmıştır. Çok yetersiz de olsa, içinde zayıflıkları da taşısa, aile hareketine de katkısı olmuştur.

Farklı talepler, anlayışlar ve yöntemler temelinde gelişse de, Türkiye ve Kürdistan zindanlarının giderek Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik mücadelesinin ortak kesime noktalarını ve objektif temelde birlikteliğini güçlendirmiştir. Diyarbakır merkezli direniş süreci tamamladıktan sonra Türkiye devrimci güçlerin geliştirdiği direniş verdiğimiz desteği giderek tırmandırmamız bunun somut ifadesidir. Bu da, bu sürecin kaydedilmesi gereken olumluluklarından biridir.

Elbette, Türkiye ve Kürdistan halklarının güçlerini birleştirmek gerekiyor. Kim ne yapıyorsa, kim ne katkı sunuyorsa, asgari nokta, asgari müştereklerde birleşmek en geniş bir direniş hattını, cephesini oluşturmak gerekiyor. Bu direniş süreci önemli oranda bunun temellerini de attı. Hem siyasal, hem de psikolojik olarak bunun yapısını epey geliştirdi. Dışarıda ailelerimiz, zindanda tutsaklar, birlikte direndi. Süreçlerimiz, taleplerimiz, anlayışlarımız, eylemi yönetmedeki taktiklerimiz, farklıydı. Ama kesişen birçok noktamız vardı.

Türk sol gruplarının eylem süreci üzerine

Bu süreçte, farklı boyutları olmakla birlikte nesnel olarak aynı cephenin iki bileşeni, iki ögesi olarak düşmanın zindan politikalarına ve saldırılarına karşı bir direniş seti oluştu. Bunların birisi yukarıda açtığımız Amed merkezli direnişti. Diğeri ise, İstanbul merkezli gelişen Türk sol gruplarının direniş süreciydi. Tabii belirttiğimiz gibi, bu iki direniş süreci, objektif olarak birbirini güçlendirip, düşmanın zindan politikasını geriletilen bir rol oynadı.

Türk sol gruplarının eylemleri, 6 Mayıs ve ardından geliştirilen diğer genelgelerle yeni yakalananların İstanbul dışındaki zindanlara götürülüşü süreciyle başlatıldı. Düşman, bu yaklaşımıyla yeni tutukluları teslim alarak, onların örgütlenmelerini, kolektif yaşam ve siyasi çalışma yapma olanaklarını ortadan kaldırmak istiyordu. Böylelikle de Türk sol gruplarının zindanlardaki etkisini kırarak onlar üzerinde kendi denetimini kurmayı amaçlıyordu.

Oysa bu sürgün, tecrit, teslim alma ve ayrıştırma politikaları devletin kendi yasalarına da aykırıdır. Yani kendi yasalarını bile açıkça çiğnediler. Bu, özel savaşın kendi yasalarını işletmede bir sıkıntısının veya öyle bir derdinin olmadığını çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Zaten özel savaş, tanımı gereği yasa tanımamazlıktır. Halbuki kendi yasalarına göre, herhangi bir suçtan dolayı yakalanan birisi, yargılandığı ilin sınırları dahilindeki bir cezaevine konulmak zorundadır. Bunun tersi bir

● Kararlılık, cesaret, ölümüne bağlılık; ölüm oruçlarında ölümü her gün yenmek,

isyan eden bedene hücrelere karşı her gün büyük bir savaş vermek ve bu savaş

kazanmak noktasında gerçekten özverili bir tavır sergilenmiştir. Ama politika

sadece bunlarla yürütülmüyor. Politika bir de öngörü, sezgiyi ve taktik alanda

usta yaklaşımları gerektiriyor. En az kayıpla, en az bedelle sonuca gitmeyi gerektiriyor.

İşte bu noktada, yaşanan kayıplar, verilen bedeller gerçekten çok ağırdır."

savaşın ateşkese yönelik politikalarını boşa çıkarıcı bir tarzda zenginleştirmek bir zorunluluk olmaktadır. Daha açık bir ifadeyle söylersek: Ateşkese yanıt verilmesi, siyasal çözüm ve savaş hukukunun kabul edilmesi; bunlar da zindanların yaşadığı

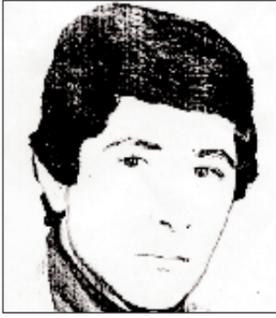
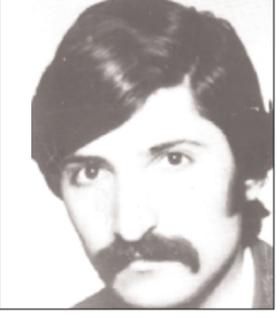
dan direnişlerinde gündemleştirilmesi mücadeleye güç katıcı bir adımdır.

Tekrar zindana özgü taleplere dönecek olursak, yukarıda belirttiğimiz gibi, bu konuda teslimiyete ve ihanete zorlayan, siyasi kimliğimize uygun olmayan bir ya-

zanımlar yine sağlanabilirdi. Belki biraz zaman alabilirdi. Belki aynı düzeyde olmayabilirdi, ama rejimin zindan politikasının önüne bir set çekilebilirdi. Diyarbakır'da bu set çekilmiştir, Batman'da ve diğer cezaevlerinde çekilmiştir. Çekilirken

uygulamayı yaşama geçirerek, hem yukarıda belirttiğimiz asıl amaçlarına işlerlik kazandırmak istediler, hem de tutukluların savunma hakkını engellemiş oldular.

Rejim bu politikasını nasıl uygulamak istiyor? Bir devrimciyi yakalıyor. Zaten on-onbeş gün işkenceden geçiriyor. Ardından zindana gönderiyor. Ancak o devrimci zindanla ilk defa karşılaşacaktır ve fazla bir tecrübesi de yoktur. İşte rejim, tutsağı bu haliyle yeni açtığı bir zindana

kapatarak üzerinde her türlü politikasını uygulamak istiyor. Tutsak üzerinde mutlak hakimiyet kurmaya, onu ideolojik, psikolojik, siyasal, örgütsel ve ruhsal anlamda denetim altına almaya çalışıyor.

Rejim, bu planını uygulamaya sokmak için de uzun bir süreden beri gündemde tuttuğu Eskişehir zindanını yeniden devreye soktu. Bundan dolayı direnişi sürdüren grupların en başta gelen talepleri, Eskişehir zindanının kapatılmasıydı. Buna bağlı olarak da yürürlüğe konulan diğer genelgelerin kaldırılması isteniyordu. Bu genelgelerin diğer bazı maddeleri olsa da, en önemli yanı yeni yakalananların bu süreçte açılacak yeni cezaevlerine ka-

patılmasıydı. Bu noktada Eskişehir zindanını öne çıkarıyordu. Direnen gruplar bu genelgelerin kaldırılmasını, özel olarak da Eskişehir zindanının kapatılmasını temel talep haline getirdiler.

Belirtilen bu temel talepler etrafında bir araya gelen, kendilerini "**Merkezi Koordinasyon**" olarak ifade eden (DHKP-C, TKP-(ML), TKP/ML, TKEP-L, MLKP, vb.) örgütler eylemlerini İstanbul merkezli olmak üzere 20 Mayıs'tan itibaren başlattılar. Eylemlilik sürecine ilk elden, süresiz açlık grevi biçiminde başladılar. Diğer bazı (içeride ve dışarıda) eylem biçimlerini de devreye soktular. Süresiz açlık grevinin 45. gününden itibaren ise direnişlerini ölüm orucuna dönüştürdüler.

Düşmanın politikalarını kavrama ve boşa çıkarmadaki yetersizlikler

Gerek Kürdistan, gerekse Türkiye zindanlarının mevcut durumları ve genel mücadele içindeki yerleri irdelendiğinde görülecektir ki, ölüm orucu ve şahadetler kaçınılmaz değildir. Mevcut siyasal ortamda zindanlarda daha değişik eylem biçimleri ve yöntemleriyle ölüm orucuyla ulaşılan sonuçlara yakın kazanımlar elde edilebilir. Bu anlamda "Merkezi Koordinasyon" ve onu oluşturan örgütler düşmanın bu katliamcı politikasını yeterince göreme-

● Eğer zindan direnişleri genel politik gelişmelerden, genel politik saldırılardan bağımsız ele alınır, burada bir yanlış, değerlendirme hatası, dolayısıyla pratik-politik hatalar zincirlemesi de gelişecektir. Bu anlamda, zindan direnişlerine yaklaşımda yakalanması gereken ilk halka budur."

diler. Ve biraz mekanik bir yaklaşımla açlık grevlerinin 45. gününe gelindiğinde eylemi ölüm orucuna çevirdiler. Oysa düşmanın, direnişleri muhatap almayan yaklaşımları belirgindi. Ve bunun sonucunda direnişçileri toplu ölümlere sürükleme yaklaşımı vardı. Düşmanın yaklaşımı buydu. "Merkezi Koordinasyon" bu politikayı yeterince görmedi; bu, birinci hataydı.

İkinci hata ise şudur: Birinci ölüm orucu postasını yüz-yüzelliye varan bir sayıyla başlattılar. Bu da düşmanın mevcut hesapları göz önüne getirildiğinde çok riskli bir karardı. Düşman, ölümleri bekliyordu, ölümlerin yaşanmasını istiyordu. Bu çok açık ve netti. Düşman son derece kayıtsız ve mutlaka bu yönüyle sonuç almak istiyordu. Çünkü polisinden, kontrgerillasına kadar özel savaşın yürütücüleri, ısrarlı bir şekilde "**zindanları mutlaka terbiye edeceğiz, özellikle Bayrampaşa Cezaevi'ni tasfiye edeceğiz**" diyorlardı. Bu noktada, rejimin olaya bir katliam mantığıyla yaklaştığını görmek gerekiyordu. Bundan dolayı da, bu aşamada eylemi tırmandırmak, tırmandırırken de ölüm orucunu devreye sokmak kaçınılmaz tek tarz değildir. Ölüm orucu biçiminde devam etmek gerekse bile, ilk postayı bu kadar kabark tutmak diğer bir taktik hatadır.

Dikkat edilirse şahadetler başladıkdan sonra, bir hafta içinde onu aşkın şahadet yaşandı. Onlarca insan da ölüm sınırına dayandı. Oysa eylem grupları daha az sayıda tutulsa ve belli bir mesafeye eyleme sokulsalar hem yaşanan kayıplar daha az, hem

de eylem uzun bir sürece yayılacaktı. Bu da, hem direnişçilerin daha rahat hareket etme ve politika belirlemesine olanak sağlayacak, hem de devlet üzerinde çok daha fazla bir baskı durumunu geliştirecekti.

Bunun için hem ölüm orucuna karar vermekte, hem ölüm orucunu örgütlemekte hataları ve planlama noksanlıklarının yaşandığını belirtmek gerekiyor. Yani özel savaşın zindan politikasını yeterince kavrayamadılar. Dayatılan katliamcı politikayı bütün boyutlarıyla çözümlenemediler. Çözümleseler bile bunu boşa çıkarıcı taktikleri geliştiremediler. Tabii, zindanların genel mücadele içindeki yerini, önemini algılama konusundaki yetersizliklerin de burada payı var. Özellikle bu noktalar sorgulanmalıdır. Yoksa direnişin iradi cephesinde çok ciddi bir sorun yaşanmadı. Kararlılık, cesaret, ölümlüne bağlılık; ölüm oruçlarında ölümü her gün yenmek, isyan eden bedene hücrelere karşı her gün büyük bir savaş vermek ve bu savaşı kazanmak noktasında gerçekten özverili bir tavır sergilenmiştir. Bu irade gücü her türlü değerlendirmenin üstündedir. Mutlaka taktik edilmelidir, mutlaka dersler çıkarılmalıdır.

Ama politika sadece bunlarla yürütülüyor. Politika bir de öngörü, sezgiyi ve taktik alanda usta yaklaşımları gerektiriyor. En az kayıpla, en az bedelle sonuca gitmeyi gerektiriyor. İşte bu noktada, yaşanan kayıplar, verilen bedeller gerçekten çok ağırdır.

Şu sorulabilir: Bu kadar kaybı hak ettik mi? Bu kadar kayıp kaçınılmaz mıydı? Bu kadar kayıp olmadan istenilen hedeflere yakın bir sonuç elde etmek mümkün değil miydi?

Burada böyle bir çözülmeyi, böyle bir değerlendirmeyi, böyle bir sorgulamayı mutlaka yapmak gerekiyor. Direnişin yöntemi de bu sorgulamayı yapmalıdır. Şahadetlerin anısına bağlılık bunu gerekli kılıyor. Yoksa olayın kahramanlık, fedakarlık, bağlılık düzeyi çok güçlüdür. Ama işin salt bu boyutunu öne çıkararak, yapılmaması gereken sorgulamanın üstünden atlamak yanlıştır. Bizce şehitlere bağlılık direnişin yönteminden taktiklerine kadar bir sorgulamayı da gerekli kılıyor.

Özellikle düşman taktiklerini boşa çıkarıcı, düşmanın hesaplarını kursağında bırakıcı taktikler geliştirilemez miydi? Bugünkü aşamada, bugünkü güç ilişkilerinde, rejimin bu kadar yıprandığı, devrimci muhalefet güçlerini farklı taktiklerle kazanma olasılığının çok yüksek olduğu bir dönemde bu kadar ağır bedel ödemek kaçınılmaz mıydı? Kaçınılmaz olmadığını düşünüyoruz. Bu anlamda, direnişe yön veren öncülük eylem anlayışını, eylemi yürütme tarzını mutlaka sorgulamalıdır. Bunu yapmaları gerekiyor. Şehitlere bağlılığın gereği de budur.

Yoksa kendi yanlışlarını, kendi taktik yetmezliklerini şahadetlerin kahramanlığıyla örtmeye kalkmaları diğer bir hata olur veya var olan hatalar zincirinin devam etmesi anlamına gelir. Bize göre şehitlerin anısı, şahadetlerin büyüklüğü ve kahramanlığı bu sorgulamayı gerekli kılıyor.

İşte böylesi bir sorgulama yapıldığında, bizce bu kadar şahadet kaçınılmaz değildi. Önüne geçilebilirdi. Doğru bir taktik yönetimle, öngörülü bir yaklaşımla önceden hazırlıklı olunsaydı, şahadetlerin önüne geçilebilirdi ve aynı sonuçları yakalamak da mümkündür.

Direniş karşısında bizim gösterdiğimiz yaklaşımlar

Şahadetler yaşanmaya başladığında, hatta onun öngününe gelindiğinde artık sorun zindanları aşan, uluslararası bir boyut kazanmıştı. Özellikle şahadetlerle birlikte olay, devrimle karşı-devrim arasında bir hesaplaşmaya, bir düelloya dönüştü. Bu noktadan sonra herkes tavrını netleştirmek zorundaydı. Burada hatalar olur, eksiklikler olur; ne olursa olsun bu noktada tavır alınması gerekiyordu.

Direniş bu sürece gelmeden önce, bizler kendi eylem sürecimizi tamamlamıştık.

Ancak mevcut direnişin kritik bir noktaya geldiğini, düşmanın da buna karşı kayıtsız kaldığını, katliamcı bir politika izlediğini biliyorduk. Bundan dolayı destek eylemliliklerini devam ettirdik. Keza bir süre sonra dönüşümlü açlık grevi biçiminde süren bu destek, bir grup arkadaşla süresiz açlık biçiminde takviye edildi. Şahadetlerin yaşanmasından sonra ise bütün zindan gücümüz ve dışardaki güçlerimiz de harekete geçirilerek, düşmanın bu katliamcı politikasına karşı daha kapsamlı tavır alma yoluna girildi. Bu noktada tavrımızın doğru olduğunu belirtebiliriz. Kayıtsız kalmadık; güçlerimizi gelişmelerin düzeyine uygun olarak harekete geçirdik.

Belirttiğimiz gibi, şahadetlerin ortaya çıkmasından sonra artık olay sadece bir zindan sorunu, bir zindan direnişi ve TC'nin bu direnişe karşı tavrı olmaktan çıktı, genel bir hesaplaşmaya tam da katliamcı bir mantıkla yaklaştı. Bu hesaplaşmada artık herkesin açık tavrını takinması gerekiyordu.

Direniş sürecinin sonuçlanması

Tabii ki, eylemin sonuca ulaşmasında yaşanan şahadetler rejimi sıkıştıran, ona geri adım attıran temel bir silaha dönüştü. Ancak bu aşamada bile devlet büyük bir yıpratma savaşını, sinir savaşını, taktik savaşını, kararlılığı kırma savaşını yürütmekten geri durmadı. Ardarda şahadetler yaşanırken bile ısrarla tut-sakları teslim alma politikasını dayattı. "Operasyonlar yapabileceklerini" yani "katliam politikalarını daha da derinleştirebileceklerini" dillendirdiler. Böyle çılgınca bir noktaya gelmelerine ve çok istekli olmalarına rağmen, bunu göze alamadılar.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi artık direniş öyle bir noktaya geldi ki, etkisi Türkiye sınırlarını aşarak uluslararası bir nitelik kazandı. Uluslararası basının gündemine oturdu. Olayın boyutları, giderek Türkiye'nin altından kalkamayacağı bir hal aldı. Fatura ağırlaşmaya ve bir çıkmazın içinde debelenmeye başladılar. Buna rağmen o katliamcı politikalarından hiçbir zaman vazgeçmek istemediler. Geline aşamada şu ikilemi dayattılar: "Ya operasyon (yani kitlesel katliam) yapacağız ya da teslim olun."

Elbette olası bir katliam çılgınlık olurdu. Onun altından kalkamayacaklarını biliyorlardı ve istemeye istemeye bir anlaşma noktasına geldiler. Anlaşma sonucunda, direniş belli kazanımlarla birlikte sonuçlandırıldı.

Direniş sürecinin ortaya çıkardığı kazanımlar

Direnişin talepleri belli oranda kabul ettirildi. Bu anlamda düşmana, politikasını uygulama noktasında taktik bir geri adım atıldı. Düşman politikası taktik olarak püskürtülmüş ve mevziler kurulmuştur. Dolayısıyla bu genel saldırıya karşı zindan cephesinde bir set yükseltilmiştir. Bunlar çok önemli kazanımlardır.

Ama şunu hiçbir zaman unutmamak gerekiyor: Zindanlardaki kazanımlar taktik düzeydedir. Bu kazanımların geçici ve kısmi kazanımlar olduklarını unutmamak gerekiyor. Burada verilen sözlerden, yapılan protokollerden, güç dengeleri, direnişteki kararlılık, direniş güçlerinin örgütlülüğü, dayanışma ve birlikte hareket etme durumu ve esas olarak da devrimci mücadelenin stratejik düzeyde rejime vuracağı darbeler belirleyicidir. Kazanımların temel dayanağı da budur. Daha kalıcı taleplerin, daha kalıcı kazanımların elde edilmesi, rejimin stratejik düzeyde geriletilmesine bağlıdır. Bu anlamda zindan direnişlerini genel devrimci mücadelenin bir parçası olarak ele almak gerekiyor.

Tabii ki, bu direnişin siyasal kazanımları da oldukça güçlüdür. Eğer Türkiyeli devrimci gruplar bu direnişe, bu direnişin şahadetlerine doğru yaklaşırlarsa; bu direnişi güçlü çıkışların, güçlü başlangıçla-

rın gerekçesi yapabilirler. Toplumsal muhalefeti örgütlemeye bir kaldıraç haline getirebilirler.

Bu sürecin sonucunda psikolojik ve moral olarak da bir üstünlük yakalanmıştır, bu da önemlidir. Düşmana bir kez daha zindanlarda istediği statüyü yerleştiremeyeceği gerçeği kabul ettirilmiştir.

Yine bu direnişin siyasal kazanımları, devrimci hareketin, devrimci halk hareketinin geliştirilmesinde, devrimci yapılanmalara atılım yaptırılmasında bir kaldıraç olabilir.

Diğer bir kazanım, devrimci güçlerin ortak bir zeminde, birlikte hareket etme koşullarının yaratılıp geliştirilmesidir. Yakın geçmişe kadar böylesi ortak hareketlilikler yakalanamıyordu. Bu bile başlı başına önemli bir kazanımdır. Yakalanan ortak hareket etme zemini bununla da sınırlı kalmadı. Hareketimiz ile bu gruplar arasında belli bir yakınlaşma sağlandı. Ortak hareket edebildiğimiz alanlarda birlikte hareket edildi. Direniş süreçlerimiz çakişti. Bu birlikteliği daha üst boyutlara taşımamızın olanakları doğdu. Karşılıklı yaklaşımlarda, birbirine değer verme noktasında olumlu bir hava oluştu.

Elbette ayrılıklarımız anlayış farklılıklarımız da vardı. Direnişin yönetilmesinden uygulanmasına kadar bir dizi farklılığımız da vardır. Ama dayanışma duygularının gelişmesinde, birbirinin acılarına ortak olmakta, birbirine destek vermekte önemli yakınlaşmalar yaşandı.

Rejim özellikle şahadetlerle birlikte büyük darbeler yedi; içte ve dışta epey teşhir ve tecrit oldu. Bu, devlet için ağır bir yük, ağır bir fatura getirecektir. Zaten bunun etkilerini azaltabilmek için daha şimdiden psikolojik bir savaşa giriştiler. Direnişlere, zindan direnişlerine, ölüm oruçlarına, açlık grevlerine karşı psikolojik ve ideolojik bir saldırıya geçme gereğini duydular. Bir tarafta dışişleri bakanı, diğer tarafta adalet bakanı raporlar vb. ile uluslararası kamuoyunu, iç kamuoyunu yoğun bir ideolojik taarruza tabi tuttular. Ancak ne yaparsa yapsınlar, bu direnişin yukarıda genel çerçevesini çizmeye çalıştığımız bir dizi kazanımları olmuştur ve bunların etkisini kırmaları da pek olanaklı değildir.

Çıkarılması gereken dersler ve direniş şehitlerinin anısına bağlılık

Buraya kadar genel boyutlarıyla değerlendirilmeye çalıştığımız bu direniş sürecinden mutlaka çıkarılması gereken dersler de vardır.

Bu koordinasyonu oluşturan grupların yöntemleri, hataları, yanlışları, direniş anlayışları ne olursa olsun; burada bir kararlılığın, bir cesaretin, inançlara bağlılığın, fedakarlığın altını çizmemiz gerekiyor. Bunlar önemli olgulardır. Öyle sıradan bir fedakarlıkla, özveriyle, cesaretle karşı karşıya değiliz. İnsan üstü bir özveri, cesaret, inanç ve irade örneği gösterdiler. Her gün bedenleriyle, ölümle savaşarak bu mücadeleden alınlarının akıyla çıktılar. Zindan direniş geleneğini; özellikle Hayrilerin, Kemallerin, Fatihlerin, Apoların, direniş geleneğini kanlarıyla büyüttüler. Her gün hücre hücre ölümü göze aldılar. Bu da çok büyük bir irade, fedakarlık, cesaret, bağlılık ve inanç olayıdır. İdeolojileri ne olursa olsun; burada davaya bağlılık, devrimci inanç ve düşmanı kesin yenme azmi vardır. Bunlar da çok değerli niteliklerdir. Direnişin şehitlerini bu yönüyle kavramak, onların direnişlerini örnek almak, sahiplenmek, yaşatmak bizim için bir onurdur, gururdur.

Onları, kendi direniş şehitlerimiz olarak anmamız; isimlerini kendi direniş şehitlerimizimizin yanlarında anmamız gerekiyor.

Birincisi: Kişilik düzleminde onların bütün niteliklerini, direnişçiliklerini özümsemektir. Bu konuda bizim de sayısız zindan ve dağ şehitlerimiz, devrim şehitlerimiz vardır. Ölüm orucu şehitlerimiz de bu şehitlerimizin bir parçasıdır. Onların anı-

Başkan APO değerlendiriyor

Analara layık olmak büyük savaşımdır

“Sahte sevgiler ana kucağında başlar ve en gözü kara sevdalara kadar bu sürüp gider.”

● *Baştarafı 28. sayfada*

biçimde bir kadın mücadelesini fazla ilerletmemiz (en azından bu biçimde geliştirmemiz), bu kadar etkili olamazdı. Veya bu etkinin de bu eski mücadelede bir ön izi olabilir. Çünkü bir kadın bu kadar mücadeleye etmişse, o da ana ise, herhalde o çocuk da büyüdüğü zaman kendisine şunu soracaktır: "Benim anam gibi bir kadın bunu yaptığına göre, neden başka kadınlar bunu yapmasın ki!" Aristo mantığıyla bile bu sonuca varmak zor değil.

İşte, anaya bağlı olma mı denilir? Son yıllarda, özellikle son üç yılda bunu bayağı geliştirdim. Anam sağken onu bu kadar derinliğine incelememişim. Öyle mektup da göndermedim. "Nasılsın" demedim. Fakat anma denilen olayı bu son üç yılda önemli oranda geliştirdik. Ve son üç yıldaki kadın mücadelesine baktığımızda belirgin bir gelişmenin olduğunu görüyoruz. Herhalde bütün önemli şahadetlere, ödüllere karşı verdiğimiz karşılığın bir benzerini de bu gelişme çerçevesinde yapmışız. Haki Karer yoldaşın anısına karşılık partiyi ilan ettik. Mazlumların anısına verdiğimiz karşılık, daha fazla savaş, ülkeye yönelmedi. Ağıt'lerin anısına bağlılık ise, daha fazla gerillaya, ordulaşmaya yönelmekti. Ve buna benzer birçok şahadetlerin anlamını gerçekçi bir mücadele çalışması ile geliştirmek istedik. Ana olayında da herhalde bu gözüküyor. Böyle bir ödün bizi kadın konusunda daha fazla böyle yapmaya götürmüş olabilir. Bu da bir etkidir diye düşünüyorum.

Kadın savaşımı bu nedenle anamın tam istediği biçimde ve onun yaptığı gibi olmazsa da; şimdi daha bilimsel, daha örgütlü, planlı ve usta taktiklerle yürütülmektedir. Erkeğin haksızlıkları var, bu açık. Bunu kabul ettik. Ama onu çözümlenmek oldukça zordu. En önemlisi de anamın yaptığı gibi değil, daha mücadeleciler, daha doğru bir mücadele anlayışı ve yöntemiyle. Tabii bu bir sonuç, onun ortasında gelişme de vardır. Anamın kişiliğine baktığımızda kadınlardan uzak durmam gerektiğini ilk elde göz önüne getirdim. Anam böyleyken bu kadar beni zorluyorsa, kadın konusuna da kolay kolay girmemem gerekir.

Yaşanan ağır sorunları ve anamın babamla yaşadığı çok kavgalı ve zor yaşanırlı aile gerçeğini gördükçe bu önemli dersi almıştım. Bu tehlikeyi yaşamamak için oldukça temkinli, bilinçli hareket etme, ihtiyatlı hareket etme gereğini duydum. Babamla anamın başına gelen neden benim başıma gelsin ki! Dikkat etmeliydim. Bu da kadın-erkek ilişkilerindeki gerçeği etkiledi. Ana-baba arasındaki ilişki veya çelişki bütün yaşamımı en çok etkileyen özelliştir. Fakat sizler yaşamınızda buna pek dikkat etmediniz. Eğer ana-baba ilişkilerinizin gerçekliğini dikkatli bir şekilde gözden geçireyseniz böyle rahat yaşayamazdınız. Ama bu rahat yaşamın pek de rahat olmadığını şimdi benim çelişkili savaşımıyla, kişiliğimle ödüyorsunuz. Benim şansım veya şanssızlığım bu çelişkili aile gerçeğini en üst düzeyde yaşamış olmamdır. Çocukken kendimi şanssız olarak görüyordum.

Hâlâ hatırlıyorum, "keşke benim de falan arkadaşımın anası-babası gibi anlayışlı bir anam-babam olsa" diyordum. Hatta daha sonraları "keşke bir Türk aileden olsaydım" diyordum. Zorluğa gelmemek için, çelişkilerin acımasızlığını yaşamamak için bunları düşünüyordum. Ama daha sonra bu çelişkinin mücadeleyi tahrik etmesi nedeniyle, bir şans olduğu ortaya çıktı. Veya şanssızlığı şansa dönüştürdüm. Bunun da büyük bir yürütme ey-

lemi olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. İşte sizlerin başlangıçta böyle bir şanssızlığınız yok, şanslısınız. Ama sonuçta da büyük şanssızlığınız bu şanslı yaşamınızdan kaynaklanıyor. Bunun diyalektik ifadesini bulmamanız halinde pek iflah olmazsınız veya şanslı şanssızlığa, şanssızlığı da şansa dönüştürmeyi gerçekçi temelde, doğru temelde yapamazsınız. Benim ana-baba çelişkilerimin bütün köyün alayına, dalga geçmesine yol açması ve benim üzerimde bunun yarattığı büyük üzüntüler, ayıplamalar büyük bir şanssızlıktı. Ama bunun sürekli beni ezmesi, zorlaması beni yaratıcılığa itti. Bu da gelişmenin bir ana dinamiğidir.

En önemlisi de ailecilik konusunda hayale kapılmadım, sizin yaşadığınızın benzer kolay ailecilik hayallerini esas almam çok önemli. Çekinmem, ihtiyatlı olmam, tepki duymam daha sonraki süreçlerde oldukça yararlı olmuştur. Hâlâ kadın-erkek ilişkileri üzerine bu kadar önemle duruyorsam, bu çelişki nedeniyle. Şimdi çok açık görülmüyor ki, eğer bu çelişki çözümlenirse ne sınıfsal, ne ulusal çelişki anlaşılır. Bırakın çözümlenmesi, sizler şu anda bu çelişkinin birer kölesi gi-

için çok ağlayacaklarına, sizin gibileri doğurup, büyütmeseydiler daha iyi ederlerdi. Böyle yeteneksiz, çaresiz, hep ağlanılacak çocukları ben ne yapayım? Ben ağlamayı da erkenden kestim. Bu da ilginçtir.

Ekmek kavgacısı değilsiniz

Hatırlıyorum, çocukken benim kadar ağlayan yoktu. Anama karşı öyle ağlıyordum ki, köyde duymayan yoktu. Bu konuda da adeta şampiyondum. Sonra anladım ki, bu da beyhudedir. Ağlamakla hiçbir yere varılmaz. İlk isyanda tek başıma istediğim kadar ağladım ve ondan sonra durdum. O gün bugündür fazla ağlamaya gelmem. Bu da ana ve aile gerçekliğiyle bağlantılıdır. Ağlamakla hiçbir yere varılmaz ve ayıptır. Tabii bu savaşta daha da önemlidir. Savaşta komutanın en temel özelliği ağlamamasıdır. Ama neredeyse ağlamayanın yok gibidir. Dediğim gibi, olmayan vicdanı, rahatlığı, sevgiyi olur gibi, varmış gibi görünmenin vicdansızlıkla bağlantısı oldukça somut. Gerçekçi, içten saygılı olmayan, sevgili olmayan, duyarlı, hasas duygularınız sizleri büyük bir vicdansızlıkla karşı karşıya bırakıyor. Yanlış yetişme tarzı, gele-

kan dağıtıyorsunuz, ama vicdanınız bile sızlamıyor. O erken yaşında bir kuşun nasıl avlandığını ben biliyorum. Ayrıca grup oluşturmaya ihtiyacım var, ne ile yapacağım onu? Marifetin olmazsa, senden bir çıkar görmezlerse gelirler mi?

Okuma işi de öyleydi. Birkaç kelime öğrendiğimizde ilk etapta gruba vermek istedik. Başka türlü çocukları etrafımıza nasıl toplayacağız? Bütün hayat süreçleri böyle olmuştur. Sizler bunu da anlayamıyorsunuz. Bundan dolayı ne kendinize, ne de çevrenize yararınız oluyor. Haydan gelen huya, çar gelen naçar gidiyor. Sonuçta vicdan diye bir şey kalmıyor. Ama biz öyle değiliz, büyük bir vicdan oluşturmuşuz ve bu da özgür yaşama duyduğumuz istektendir.

Anam şunu sıkı sıkıya belletirdi: "Çalışmadan sana tek bir kuru ekmek yok." Saç üzerindeki bir ekmeği almak benim için büyük bir meseleydi. Büyük hedefimiz o ekmeğe ulaşmaktı. Anam öyle yüksek bir yere koyardı ki, ona ulaşmak oldukça zordu, hatta gizlerdi. Ekmeği bulmak için bayağı mücadele verirdik. Ekmek kavgası ta o zamanlarda başlamış ve hâlâ devam ediyor. **Çocukluk anılarımıza ihanet et-**

umudu yoktu. Veya beni öyle akıllı bulmuyordu. Geleneklere göre kızlarını veriyordu, oğullarına bilmem kız alıyordu. Ama benim durumum farklıydı. Ne olacağını pek anlayamamıştı. Kız verme-kız alma meselesinde herhalde yaklaşımı geleneksel etkiyi kırmaktı. Kıramadığı, onun altında olduğu açık. Fakat bende etkisi nasıl olabilir? Objektif olarak, konuyu küçümsememek, konuyu ciddi ele almak gerekir. Aileye göre insan yetişmeyeince, her şey biraz daha altüst olur. Tam koltuğunun altında, dizinin dibinde olsaydım mutlaka kendilerine göre birisi yaparlardı beni. Ucuzundan bir koca veya bir karı olarak çocuklarını gerçekleştirmek isterlerdi. Tabii bu daha sonraki bütün düşüşlerin, bütün toplumsal gereklerin, yine bizim toplumsal gerçekliğimiz söz konusu olduğunda tükenişin, başarısızlığın, düşüşün, toplumsal gerçekliğimiz ne kadar kabul ediyorsa o kadar olmasının sonucuna götürecekti. Bu tuzağa düşmemek, bu aile gerçeğiyle biraz bağlantılıdır.

Ama sizler hâlâ kontrol altındasınız. Objektif olarak üzerinizde geleneklerin ve geleneksel toplumun etkisi oldukça büyük. Bu da geliştirmemenin, cüce bırakılmanın en büyük nedeni ve hâlâ sizlerle bu temelde uğraşıyoruz. Geleneksel karı-koca olmaya çok yatkınsınız. Zaten bizim ailede bu da fazla gelişmemişti. Ne babam iyi bir kocaydı, ne anam iyi bir karıydı. Hatta bana göre bu konuda en büyük sorunu yaşayan görünüşte karı-kocaydı. Babamın kendini başarılı bir erkek görmesi mümkün değildi veya "ben şöyle bir kocayım" demesi çok zordu. Anamın da "ne güzel bir karıyım" demesi çok zordu. Başarılı, mutlu oldukları, saygılı, anlayışlı oldukları hiç söylenemez. Bunun üzerimizdeki etkisi ise oldukça ilginç. Şans mı, şanssızlık mı? Sizin için iyi mi, kötü mü? Yorumu sizlere ait. Fakat genel Kürdistan ailesini göz önüne getirdiğimizde bunun çok çarpıcı bir şans olduğu ortaya çıkıyor. Kürdistan ailesi her ne kadar geleneklerin ağır etkisi altında terbiye görmüşse de, erkek kadını korkunç derecede namus meselesi yapıyor. Kadın da hiç içeriği, özü olmadığı halde, erkeğin kadını olmak için kendini geleneklere göre olağanüstü zorluyor. Ve geleneklerin güçlülüğü en temel kaybetme nedenidir. Köleliğin en temel kaynağı, kurumu bu ise, demek ki bizim ailede bir türlü geneğe göre kurulamayan karı-koca ilişkisi büyük bir çözüm zeminiymiş. Anamın babaya iyi bir karşı koymayı becerememesi veya onu mümkün görmemesi, böyle bir kocayı kabul etmemesi, üzerimde bayağı etkili olmuş. Adam çeşitli nedenlerden dolayı böyle davransa da, yine anamın özgün nedenleri de olsa, bunun böyle gelişmesi daha doğru sonuçlara yol açıyor. Ve Kürdistan ailesi tarihin bu sürecinde en problemlisi, diğer yandan çelişkili gizleyen, çözümsüzlüğü yaşatan en önemli kurumdur. Bunun bizim aile gerçekliğimizde neredeyse tam bir çözümlü, anlamsızlığı yaşamaması, benim de bu ortamı değerlendirmiş olmam, gelişmemizin en önemli bir çıkış nedeni oluyor.

Başlangıçta benim şanssızlık dediğim, daha sonra büyük bir şansa dönüşüyor. Eminim ki, iyi bir karı-koca olsaydı bunlar, erken yaşlarda ben de onlara özenirdim. Şimdi bu sonucu çıkarıyoruz. Tabii ananın da kendine göre bulunduğu zayıf kocayı karşısına alması, ona karşı sürekli savaşım içinde olması bende iki yönlü düşünce ve duygu geliştirdi. Böyle koca olmamak gerekir. Ama böyle karı da olmaz, olmaması gerekir. Fakat olmuş, nasıl aşacaksınız?

“Bu kadar ana yüreği nasıl dayanacak? Biraz vicdanlı olun.

Yeter bu kadar vicdansızlık, bu kadar inkarcılık. Biz ağlamayı durdurmakla

analara büyük iyilik yaptığımızı düşünüyoruz. Analar şimdi daha az ağlıyor.

Birkaç oğul verenler bile bazen hiç ağlamıyor. Bu büyük bir gelişmedir.

Ama ağlayışlarına yol açmamak da, onlara yaraşır oğul ve kızlar olmak da, bize düşer.

binizin. Bu çelişkiyi anlamaya ya da kendi üzerinizdeki etkisini sıyırmaya gücünüz yoktur. Daha sonraki tespitlerimizde "aile kördüğümü insanımızın iradesini de, düşüncesini de kör etmiştir" dedik. Bu yüzden yetenekler gelişmiyor. Kavgacılık en ilkel tarzda, anlayışlar oldukça dar, kişilikler oldukça cüce. Neden? Çünkü aile kördüğümü sizi baştan bağlamış. Ama ben yırttım, nitekim köyde, "ipini koran adam, anasını-babasını dinlemeyen adam, yoldan çıkmış adam, vah vah, kimsenin çocuğunun böyle olmaması gerekir" denen bir çocuktum. Ama dediğim gibi, bu şanssızlığı daha sonra şansa dönüştürdük. Sizler ise bağlandınız. Aileler her gün yenilgiyi aşılar, "oğlum adam ol, her gün büyüklerine bağlı ol, al seni çok seviyorum, oğlum al sana en iyisi, büyüklerine saygılı ol." Bütün bunlar yalandır. Olmayan şeylerin olur gibi sunulmasıdır. Onun için ne sevginiz, ne saygınız, ne bir yüksek çözüm gücünüz, ne de kavgacılığınız var.

Çelişkiler çözümlenmez ve uğruna büyük savaşlar verilmezse, kişilik koca bir yalandan ibarettir. İşte benim şanssızlığımın şansa dönüşmesi de bu yalana düşmemeyi öğrenmek temelinde olmuştur. Şu anda çelişkiler tahrik edilmiş durumda. Bununla bağlantılı olduğu açık. Mevcut durumda çelişki yöntemi bende dünya çapında ustalıklı temeldedir. Bana kimin gücü yetebilir ki! Halkın deyişiyle "Adam oğlu olma" bence buna denilebilir. Bunu bir kader olarak görmedim. Ama sizler yaşamla ilişkiyi öyle görmüş ve öyle bellemişsiniz ki, bu kadercilik yüzünden haliniz orta yerde duruyor. Benim ise kollarım zincirlerinden boşalmış, yüreğim de öyle. Serbest hareket ediyorum. Ama sizler hareket edemiyorsunuz. Ne kadar acı! Bütün savaş imkanlarını sizlere vermeme rağmen...

Kimse bana bir şey vermedi, ben kendi kendimi yetiştiren biriyim. Analar sizler

neklere göre kötü şekillenmeniz, vicdansızlığın en temel kaynağıdır.

Ben nasıl bu vicdana ulaştım? Büyük savaşımı. İlk ana-babaların bana fazla verecekleri bir sevgi, bir saygı olmadığını görünce, kendim denemeye giriştim. Çevremi oluşturdum. Çevre oluşturmak için de büyük iyilikleri yapman gerekiyor. Bir kuşu bile beş-on parçaya bölüp dağıtmam ilk sevgi, bağlılık ilişkilerine duyduğum ihtiyaçtan dolayıdır. "Yalnızlığımı gidermek istiyorsam, havadaki kuşu avlayıp etrafıma dağıtmam gerekir" düşüncesine ta o yaşlarda ulaştım. Bu bir örgütlenme tarzıydı. Şimdi bakıyorum, siz hazır imkanları bile hiç hakkınız olmadığı halde büyük bir vicdansızlıkla (ki, onu da ana-babanızdan öğrenmişsiniz) harcıyorsunuz. Çünkü büyük bir kısmınızın, ya başkaları sizin emeğinizi hırsızlamış; ya da sizler büyüklerinizden öğrendiğiniz gibi hırsızlamışsınız. Sizlere de bunu öğretmişler ve değerlere hep bu gözle bakıyorsunuz. Dağıtıp kötülüyorsunuz, aslında kendinizi dağıtıyorsunuz. Kendinizi bile yok ediyorsunuz. Adeta beleşten satıyorsunuz, ama farkında değilsiniz.

Kazanmasını bilmeyenler, paylaşmasını da bilmezler. Kendi emeğiyle kazanmasını bilmeyenler, hovardaca harcarlar. Bunun için değerlerin kıymetini bilmek gerekiyorsa, onun amansız kazanımını bilmeniz lazım. Ben bunu defalarca söyledim. Neden erkenden kuş avlamak zorunda kaldım? Yine babamın, hatta bazı böyle kişilerin, ailelerin değerlerini, gittim kopardım. Gücü etrafıma dağıtıp belli bir örgüt gücü oluşturdum, hatta rüşvet almaya da buna bağladım. Zorlu süreçlerde örgütü oluşturmak için başka türlü yapılamazdı. Ama şimdi örgütümüzün başındakiler, değerleri öyle bir çalışıyorlar ki... Hatta bazıları hırsızlayıp kaçıyorlar. Vicdan bunun neresinde? Sizlere göre değer savaşımı yoktur. Değer savaşımı üzerine

memek bizim için önemli bir ilkedir.

"Çalış kazan" diyorlardı. Bunu da ilkelimize işletinceye kadar dayatıyorlardı. Sonuçta ekmek kavgası böyle başladı. Sanıyorum yetişme tarzından dolayı ciddi bir ekmek kavgasına girişmeden sizlere hep hazır verildi. Her şeyi hazır Allah'tan bekler gibi beklediniz ve öyle yetiştiniz. Şimdi ekmek için kavgayı bilmiyorsunuz. Sizlere göre yemek yemek çok kolay, çocuklar ağladıkları zaman önüne yemek koyarlar. Anaların en büyük hatası sizi ekmek kavgacısı olarak yetiştirmemeleridir. Sizlere çok yumuşak davranmışlar. Varını-yoğunu biriktirip vermişler. Gerçek dışı bir yaklaşımla büyütülmüşsünüz. Sonuç ise emeğe fazla saygılı olmayan bir nesil. Sonradan da ana-babaların parası bitmiş ve serserileşme dönemi başlamıştır. Tıpkı savaşta gerçeğiniz gibi. Ana-babaların kabahati budur. Ekmek kavgacısı yapamayacaksa, bu çocuğu neden büyütüyor? Savaşmasını bilmiyorsa, neden bunları çıkardın karşıma? Hep bela mısın? **Bu ülkede, bu halkın maddi gerçeğinde ekmek kavgacısı olmak bütün kavgaların başında yer alır.** Ama şimdi bakıyorum, yediklerinin yarısını atıyorlar. Bana inanılmaz bir suç, sorumsuzluk gibi geliyor. Adeta bütün attığımız o ekmekleri alıp yemek istiyorum. Geçen gün bir Fransız gazetecisi hayretler içerisinde kaldı. "Nasıl böyle soğan ve ekmekle idare ediyorsunuz" dedi. Elbette, bu benim yaşam ilkem, belki ayıplarsınız, ama kavgacılığımı doğru göstermek zorundayım. Gerçeğe ihanet etmemek önemlidir.

İlkin toplumsal savaşçı

Daha sonraki yaşlarda kontrolden çıktığım için, her ana gibi herhalde o da düşünmüştür. "Bunun sonu nereye gidecek?" Her ana çocuğunu başgöz etmek isteyebilir. O süreçlerde sanıyorum pek

Böyle koca olunacağına hiç olma. Veya bir kadının böyle zorlaması mı, zorlanması mı? En sağlıksız, en sakıncası daha sonra anlaşıldı. Bu bir Kürdistan çelişkesidir. Artık Kürdistan'da maddi ve manevi olarak alt ve üst yapıda aile çözülüyor, klasik ilişkiler bozuluyor. Yenisinin de pek imkanı yok. Eski hiç taşınmıyor. Bu illiklerine kadar herkeste ve her yerde gözüküyor. Ama yenisini kurmak konusunda kimsenin en ufak bir mecali, gücü yok. Tam da bu noktada olağanüstü bir çözüm gücü olarak bir şans yakalamış oluyorum veya şanssızlığı şansa dönüştürüyorum. Büyük çaresizliği çareye dönüştürüyorum. Eminim ki, böyle aşırı bir çözüme veya çelişki olmasaydı bu kadar büyük yeniliğe amansız atılmazdık.

Hatırlıyorum, her eve gidişimde, her bu ilişkiye tanık oluşumda gırtlığımıza kadar öfkeyle doluyordum. Ve fırlıyordum, metropole, okullara ve orada bu çelişkiyi çözmek için birikim yapıyordum. Her altı ayda bir köye gelişlerim benim için büyük bir devrim sıçraması demektir.

Yetmeyen, artık tamamen çözüme aşamasına gelmiş, fakat geleneklerin çok ağır olan etkisi nedeniyle de dışa vurmaya namus anlayışı adı altında, karılık-kocalık geleneği vardır. Toplumumuzda güçsüzlüğün ifadesi olarak, belki de hiçbir toplumda görülmemiş ölçüde onlara sarılma gücüdür. Kocanın hiçbir şeye gücü yetmez; karısı üzerindeki hukukuna, geleneğine de dayanarak bütün gücünü konuşturur. Yine kadın çok çaresizdir. Her şeyiyle kocaya sığınma gereğini duyar. Bu da köleliğin en temel bir nedeni oluyor. Ve Kürdistan çapında en temel bir çelişki oluyor. Çözümle hızlandıkça bu daha da gerileşiyor, tutuculaşiyor.

Kürdistan'ın bu en baş çelişkisi bizim koşullarımızda, büyüdüğümüz koşullarda, felaket halini alıyor. İşte talih veya talihsizlik bu. Tam da bu noktada artık bunu aşmamız gerekiyor. Bırak aile namusunu, bırak böyle ailecilik yapmayı, karılık-kocalık yapmayı! Bunları fazla ciddiye alma, kendine ve kendine yeniyi ara! Bildiğiniz gibi, kendimizi çare olmaya doğru götürme, en tabu konularda bile özgürlüğü esas alma, yaratıcılığı esas alma; bu anlamda çözümü yakalayabilme yönelimimiz devam ediyor. İyi karlar, iyi kocalar olma yerine, iyi savaşçı olmak esas alınıyor. Çözümleyici savaşçı, başarılı savaşçı; ana ocağından çıkardığımız en temel bir sonuçtur. Bana göre iyi savaşçı olamayanların hiçbir yaşam şansları olamaz. Bırak karı-koca olmalarını, insan bile olamazlar.

Bugün dolayısıyla açıklıkla söylemeliyim ki, ananın bana öğrettiği en temel gerçeklik budur. Önce iyi adam ol, iyi savaşçı ol! Biz bu yaşımıza gelmiş hâlâ iyi savaşçı olma peşindeyiz. Tabii aileler ise iyi savaşçı olmayı önlemek için daha 12-13 yaşlarında "iyi karı ol, iyi koca ol" çağırısını vermiş ve uygulatmışlardır. Bizim ailede bunun fazla geçerli olmaması, benim üzerimde etkisinin fazla gelişmemesi önemlidir.

Düşünün, bu yaşlarda böyle bir geleneğin etkisinden girmek her şeyin bitişidir. Fırlan girmesiniz bile duygu, namus itibarıyla girmiş olmak; savaşçılığın hiç gelişmemesinin temel nedenlerinden biridir. Benim kavgacılığımın patlama göstermesi bu geleneğin erken yaşlarda yıkılmadan dolaydır. Aile gerçeğine göre erken yaşlarda bir karşılaşma, kocalaşma; işin bitişi demektir. Bakın ben bu çelişkiyi biraz doğru ele aldım. Sizi bu yönlü iyi karılar, iyi kocalar olmaktan alıkoduğumuz için gücünüz, enerjiniz, bilinciniz, dolayısıyla savaşçılığınız biraz devam ediyor. Belki geleneklere göre bir yaşam sizi rahatlatılabirdi. Ama bana göre, bunun maddi temeli yoktur. Maddi temeli olmayan bir şeye göre kendinizi yatırmamızın da hiçbir anlamı yoktur.

Önce iyi bir savaşçı olun. İlke bu!

Bu ülkede yaşamak istiyorsanız, bu iyi bir eş, dost, ahab-çavuş, hemşeri olmaktan geçmez; tam tersine iyi bir toplumsal savaşçı ve ondan sonra ulusal savaşçı olmaktan geçer. Çözümlemeler ortaya koymuştur ki, iyi bir hemşericilik, ahab-çavuşluk, yarenlik, hele hele iyi bir eş-dostluk, kadın-erkek ilişkisi savaşçılığı

bitirir. Bunun yerine biz hangi bağları esas aldık? Hemşericilik bağları yerine, ulusal bağları, ahab-çavuşluk bağları yerine, sınıfsal, siyasal bağları; ucuz eş-dost, sahte karasevda bağlılıkları yerine, yaman örgütsel ilişkileri, yoldaşlık ilişkilerini esas aldık. Düşünün, ben bu konuda, olağanüstü bir şekilde hem temellerini dikkatli atıyorum, hem pratiğini yürütüyorum. Ve görüyorsunuz ki, bu dünyanın bile hayretini çekiyor. Bu kadar geri toplumsal koşullarda nasıl böyle çelikten bağlar oluşmuş diye. Bu mücadele gerçeğiyle bağlantılıdır.

Önderlik ilkesi, savaş ilkesidir

Tam da bu noktada, kadın ordulaşmasının da, erkek ordulaşmasının da ne anlama geldiği şimdi daha iyi anlaşılıyor. Hiçbir kitapta böyle bir ordulaşma ilkesi yoktur. Ama bana göre bizim toplumsal gerçeğimizin çözümlenmesinde böyle ilkelere ihtiyaç vardır. Hâlâ tam anlamamışsınız, ama toplumsal gerçekliği sağlam çözümlen birisi bunu yakalayabilir. Kürt erkeğinin durumunu çözmek için, olağanüstü tedbirlere ihtiyaç var. Bunlardan biri de kadın ordulaşmasıdır. Tabii, bunu da ters anladılar. Silahı verisin eline, erkek nasıl yapıyorsa o da öyle yapın. Bu anlamda bir ordulaşmanın mümkün olmadığını bilmekte fazla zorluk yoktur. Daha değişik bir ordulaşmadır. İşte ananın kavgacılığı, bilmem hiç kurala, ilkeye, kaideye gelmeyen, kadın ordulaşmasına dönüştürülüyor diyelim. Bu çok gerekli. Neden gerekli? Madem anam kocayı beğenmiyorsa, kocayı ortaya çıkarması lazım. Nasıl ortaya çıkaracak? Mücadeleyle; mücadeleyi bilmesi lazım.

Şimdi bütün kızlar, haklı olarak karşılarında anlayışlı bir erkek görmek isterler. Bunun için ne gerekli?

Kavga!

Anlayış desen, fazla imkan yok. Kocanın veya erkeğin sana vereceği fazla bir

dın-erkek birikmiş saflarımızda. Geliştirilen ilişkilerin hepsi bana göre çok tehlikeli. Her gün raporlar alıyorum. Kadın fırsatı buluyor mutlaka düşürüyor. Erkek buldu mu daha tehlikeli oluyor. Zaaflarını konuşturuyorlar. Çok aşağılık mı desem, bunları kovsam mı diyorum! Veya bunları nasıl ıslah edeyim? Her gün kafamda binbir türlü evirip çeviriyorum. İşte kadın ordulaşması, savaşçılığı, erkeği hizaya getirme, geliştirme, savaşırma bu derin endişelerle bağlantılı. Gün gibi belli. Savaşçılığı önleme temelinde geliyorlar veya savaştan kaçmak için yaklaşım geliştiriyorlar. Ama bayılıyorlar.

Günlük alan raporlarına bakıyorum; ana karargahtan tütalim herhangi bir bölgeye kadar, en değme militanımızın, erkek ve kızımızın ilişkisine bu basit emelleri yerine gelmezse "intihar ederiz" diyorlar, fırsat buldular mı derhal koalisyon kuruyorlar. Kime karşı, niçin? Basit, belki de varsa bir yaşamları; sevmesini bilseler ben de alkışlardım. Onu da becerdikleri yok. Sırf laf olsun, hayalleri, güdülerini tatmin olsun diye. Büyük aşkı yakalamak veya büyük yiğitliği, savaşçılığı esas almak ödürsen aklına gelmiyor. Tepkiyle ve zoraki bir memur gibi, "bizaz PKK'ye çalışırım, ondan sonra kendim ilkeliklerimi, güdülerimi yaşarım" zihniyeti içindeler. Halbuki bu ilişkiye de, aşkın kendisine de büyük ihanettir. Ama maalesef yaşananlar da bunlardır. Geçen gün bir raporda okudum. Bir kız arkadaşımız, "bizim yaptığımız temel hata, toplumsal temelde günde on defa evleniyoruz. Parti Önderliği ise bakireliğini sımsıkı koruyor" diyor. İlginç bir değerlendirme. Evet, sizler her gün evleniyorsunuz. Klasik anlamda ve toplumsal temelde bağlılık düzeylerinizi, alışkanlıklarınızı göz önüne getiriniz: Her gün evleniyorsunuz.

Aşkı, ilişkiyi doğru anlamak, hiç kimsenin yanından geçmediği bir durum oluyor. İlle de "ya teslim olur, ya teslim oluruz." Bırak toplumu, saflarımızda tam bir bela durumu. Kabul etmeyeceğimiz açık. Yüksek savaşçılık özelliği göster-

gelir, vicdan gelir, sevgi gelir, aşk gelir. Bırak aşkı siz ilkel güdülere bile anlam veremiyorsunuz. Halbuki PKK savaşçılığında bunları muazzam dönüştürme diyalektiği geçerlidir. Bu halinizle bırak size erkek demek, eskiden olsaydı köle diye piyasada satmazlardı veya alıcı bile çıkmazdı. Kızlar için de öyle. Çünkü böyle fazla biçimli olmayan kızları kimse köle, cariye diye satın almazdı. Gerçeklik bu. Sarsılmak için bunları bilmeniz gerekiyor. Yaşamın kolay olmadığını, savaşçılığın boş bir iş olmadığını anlamak için mutlaka anlamamız gerekiyor.

Neden bu kadar zorladım? Keyfimle mi seçtim bu durumu? Yok. Ezildim ezildim, boğuldum; boğuldum, büzüldüm; büzüldüm, vuruldum; vuruldum ve daha sonra "çıkış" dedim.

Dikkat edin, kendim içim yapmadığım, yaşamadığım ortamları size yaptırıyorum, size yaşatıyorum. Benden daha arkadaş canlısı kimse olamaz. Ananın "senin çalıştığın gibi çalışmazlar" diye bir sözü vardı. Toplum mantığıyla alakası yok. Ama ben bu konuda da isyanı esas aldım. Tabii o bunu fark ediyordu. Anasının istemine göre bir grup oluşturmak tehlikeliydi. Ama biz bunu denedik ve sizler bunun ürünüünüz. Anama rağmen, grup kurmaya cesaret edişim, sizi siz yapan temel özelliktir. Sizler bunları bilmeden kendinizi adam yerine koyamazsınız.

Anaları gururlandıracak kadar büyük işler yaptık

Büyüdüğünüz gerçeklik bu temeldedir. PKK'cilik, Apoculuğun özü budur. Belki kendinize göre çok ulaşmaz veya tehlikeli, anlamsız bulursunuz. Ama ben de söylüyorum; biz bu kavgayı şimdiye kadar böyle yarattık ve şimdi ise kavganın başıyız. Hatta neredeyse ilah kadar başındayız. Kendimi zorla mı dayattım? Hayır. Toplum itiyor, sizler her gün istiyorsunuz. Ben güçlü bir merkez, militan olmanızı isterdim. Fakat her şey bana yıkılıyor. O za-

"Kırk yıldan sonra anaya olan gerçek sevgi şimdi anlaşılıyor.

Anaya layık olmanın büyük bir savaşçılıkla mümkün olduğu bugün ortaya çıkmıştır. Şimdi olsaydı anam, belki anlam vermeye çalışırdı. Aslında düşündüğüm kadar kötü birisi de değildi. DEP kongresine gittiğinde Musa Anter'le elleri havadaydı. Mustafa Anter eski bir yurtsever, diğeri de anaydı. Fakat elleri buluşmuştu. Yani bir şeylere aklı erişmişti."

şey yok. Kendisi çaresiz. Kürt erkeği bu anlamda oldukça zavallı. Hem komik, hem trajik bir durumu yaşıyor. Kızlar daha zavallı, daha bilinçsiz ve çaresiz. Peki bu ikisinin kaynaşımı neye yol açar? Daha da trajik-komik bir duruma yol açar. İşte buna da fırsat vermemek, devrimciliğimizin en önemli bir yanındır. Hatta günlük olarak da pratikte ben birçok erkek kadın veya delikanlı-kız çözümlenmesini yapıyorum. Gelenlerin büyük bir kısmı, geleneklerine göre aslında evde fazla bulamadıklarını, kolektif bir kaçış pratiğine girerek karşılamak istiyorlar. Saflarımızda her kız neredeyse kendine göre bir erkeğe kaçmış aslında. Ama yanlış, bunu düzeltmek gerekiyor. Çaresizlikten dolayı geliyor. Yanlış. Kavgalı ve bilinçli bir şekilde örgüte gelmesi gerekiyor.

Önderliği tanımak gerekiyor. Kavga temelinde başladı ve şimdi oldukça planlı ve örgütlüdür. Erkek eski erkek, kız da eski kız. Benim açımdan bunların hiçbirini kabul edilmez. Ama diyecaksınız ki, "biz böyle yetişmişiz, sen öyle yetişmişsin" anlayışı düşmanın egemenliğine götürüyor, toplumsal çözümsüzlüğü derinleştiriyor. Gerçekler böyle söylüyor. Senin nazik yetişmene, anlayışına ben ne diyeyim? Yaşamak istiyorsun; bunun için benim kadar savaşan var mı? Kavgasını vermeden neyi yaşayacaksın? Ben bütün sadakatimle ve açıklığımla şunu size söyledim; isteyen yaşasın bakalım. Parçalamadan, dökmeden kaçtırmadan.

Hayretler içindeyim, arkadaşlarımız bu kadar yaşlanmışlar. Hatta bu kadar ka-

meyen kadını da, erkeği de ben adam yerine koymam. "Ya kadınsız, erkeksiz olunur mu?" diyecaksınız, olunmaz ama her şeyden önce kavgasız da olunmaz. Kavgayı biliyor musunuz? Kavgayı bilmeden yaşamı anlayamazsınız. Yaşamın kıymetini, dolayısıyla çok doğal, çok zorunlu olan kadın-erkek ilişkisini de anlayamazsınız. Anlamadığınızın en temel bir önderliksel savaş özelliğidir.

Eski tarzla ilişki geliştiremezsiniz. Örgüt imkanlarını kullanarak, örgütün özgürlük ortamını yanlış kullanarak, "ya işte bak etki altına alacağım ne kadar kız var, erkek var. Yetkim, kanun gibi kurallarım da var. Fırsat buldukça uygulayım." Hayır! Belki toplumda rahattın, ama PKK içinde bunlar çok zor. "Bazıları uyguluyor" diyecaksınız. Uyguluyorsa açığa çıkıyor. Ben her şeyden önce kendime uyguluyorum, bu yaşa gelmişim, dikkat edin.

Savaşta göre olmayan ilişki, aşk; kaç para eder! Ben bile daha tam cesaret edemiyorum. Herkes beni belki korkak olarak da değerlendirebilir. Ama sen kim oluyorsun? Savaşçılığın yanından geçmiyorsun. Savaşçılığı da kaba anlamayın, "öyle silah sıkıyoruz. Vay birkaç eylem de yaptık. Daha bizden ne isteniyor?" demeyin. Ben bu anlamdaki savaşçılığı yüzde bir bile savaşçılık saymam. Savaşçılık kapsamlıdır. Ruhtan tutalim fiziğe kadar, sıcak savaşımdan ruhsal savaşıma kadar, hepsi savaşçılığın kapsamına girer.

Önderlik ilkesi, her şeyden önce savaş ilkesidir. Ondan sonra yaşam gelir, ekmek

man sizlere düşen bunu öğrenmektir. Buna katılmamak, bunu boşa çıkarmak değil, hiç olmazsa doğru bir öğrenme gücü göstermek. Ondan sonra karar verin, varsanız "evet", yoksanız "hayır. Bu deli işidir" deyin. Ya izin isteyerek, ya da isyan ederek kaçın. Biz ikisine de varız. Neden her gün Önderlik yeminleri ediyorsunuz? Gerçeğinizi biraz öğrenmek için değil mi? Herkes "bütün gücümüzü sizden alıyoruz" diyor. Ama bu gücün nasıl bir güç olduğunu, nasıl oluştuğunu kimse anlamak istemiyor. Tam tersine çarçur ediyor. Basit bir ekmek kavgası, hatta savaşçılık bile, bu Önderlik gerçeğinde bu biçimdedir. Neden kaçacaksınız? Ben mi anama, "beni dünyaya getir" dedim! Yok. Topluma göre, kendime göre oldum. Ondan sonra kendimi korumaya almam, özgürlüğün ilk adımıydı ve yaptım. Günah mı bu? Sizler için çok mu kötü oldu? Başka nasıl iyi evlat olunur? Şimdi hiç olmazsa nizamınız var. Birliktesiniz. Biraz gücünüz var. Hatta bu ülkede en güçlüsü de oluyorsunuz. Bu, savaşçılıkla mümkün olmadı mı? Başkaları mı yaptı? Sizlere kalsa ve hatta günlük olarak sizlere bırakılsa, acaba kaç saat ayakta kalırsınız? Bunu hemen herkes görüyor.

Bizim için hikaye bir anlamda böyle. **Namus belası mı dersiniz, namus sorununu mu dersiniz, ne dersiniz deyin, içine girdik ve buraya kadar getirdik.** Anlayışlı çocuğun namus meselesi, şimdi bir ülke meselesi, bir savaş meselesi, bir parti meselesi, bir kişilik meselesi, bir kadın meselesi, bir erkek meselesi oldu.

Kendisine saygılıydı. Özgürlüğü esas aldı ve bunlar için savaştı, sonuçta buraya kadar geldi. Ağlayacağınıza, sızlacağınıza anlamaya çalışın. Anlamaya çalışırsanız daha iyi edersiniz.

Kırk yıldan sonra anaya olan gerçek sevgi şimdi anlaşılıyor. Anaya layık olmanın büyük bir savaşçılıkla mümkün olduğu bugün ortaya çıkmıştır. Şimdi olsaydı anam, belki anlam vermeye çalışırdı. Aslında düşündüğüm kadar kötü birisi de değildi. DEP kongresine gittiğinde **Musa Anter**'le elleri havadaydı. Mustafa Anter eski bir yurtsever, diğeri de anaydı. Fakat elleri buluşmuştu. Yani bir şeylere aklı erişmişti.

Anaya doğru saygı göstermem şu anda en temel gelişmelerden biridir. Zaten anaların bu kadar evlatlarını hiçbir gözyaşı dökmeden Önderliğin emrine vermeleri bunu çok açık gösteriyor. Bu büyük bir gelişme. Anaları gururlandıracak kadar büyük işler yapmışız. Kürdistan analarına bu hem yaraşır, hem de bu kurtarabilir.

Kadın emeği üzerine, kadın çabası üzerine yatan bir kişi değiliz. Bu ana da olsa bir kadını ucuz kullanmaya, onu kendimiz için çalıştırmaya tenezzül etmeyiz. Bu anlayıştan yola çıkarak, kişiliğimiz itibarıyla daha fazla vermeyi gerektiğini, büyük veremeyi gerektiğini düşününüz. Ananın benden bu kadar talepte bulunması, ısrar etmesi, benim de bunlara büyük bir cevapla karşılık vermeye önemlidir. Basit hediyelerle bunun olmayacağını, analık hakkının böyle çalışarak işte küçük bir memur, birkaç kuruş para, yiyecek, giyecek karşılama olmayacağını gösterdik. Bu basit bir hediye. En büyük hediye bu kadın çalışması olduğunu düşünüyorum. Bu da yapılmıştır. Bu anma, bu anlamda bir gerçekleştirmeye, gerçek karşılığını vermeye hesabını görmüştür. İlle birisi ana hakkına, bir ana da ille kendi hakkına bir karşılık istiyorsa, böyle bir savaşı kabul etmelidir ve hatta bu savaşı istemelidir. Biz bunu yaptık. Şimdi bütün analar da bunu alıyorlar ve ana büyüklüğü bu temelde anlam buluyor. Kadınlar içinde bu savaş anlam bulabiliyor. Yiğit oğul böyle olur, bana göre, kadına göre, anaya göre. Ama dediğim gibi bu sadece bir savaştır. Dahası savaş ustalıklı yürütmeye bağlıdır. Sanırım anam buna bir şey demezdi. Sonuna kadar o da kavgaya ediyordu. O zaman ben de sizin için sonuna kadar doğru temelde kavgaya edeceğim. Ne isterseniz bu kavgayla bağlantılı bulabilirsiniz. Başka hiç kimse oğlunu yanlış anlamamalı ve ondan yanlış talepte bulunmamalı.

Bu temelde, özellikle bu şehitlerin analar yüreğinde yarattığı ve buna yol açan kişiliklerin yine buna yol açması nedeniyle, ben bu anıya bir karşılık vermeye çalıştım. Anaların yüreğini az çok anladığım söylenebilir. Fakat anlamayanlar partimiz içinde bu erken şahadetlere yol açan kişilerdir. Ben bunların analarına da, yoldaşlarına da pek saygılı olmadıklarını söylüyorum. Yaşam için kavgaya ne kadar zor olursa olsun, bunu sonuna kadar geliştirmeye varım. Ama en az onun kadar bu kavganın yol yöntemlerine müthiş bir yürekle karşılık vermek gerektiğini açıklıkla gösteriyorum.

Sizler de analara saygılı olmalısınız. Onların gerçekliğine yalnız benim hesap vermem doğru değildir. Sizlerin de vermeniz gereken hesapları var. Kötü savaşırıyorsunuz, düşüyorsunuz. Bundan dolayı anaların istemi hep bana düşüyor. Ben bir anama doğru dürüst hesap vermiyorum. Hepinizin analarına nasıl hesap vereceğim? Olmadık yerde düşerseniz, savaşmayı doğru-dürüst bilmezseniz, "sizde hiç vicdan yok mu" demek gerekiyor. Bu kadar ana yüreği nasıl dayanacak? Biraz vicdanlı olun. Yeter bu kadar vicdansızlık, bu kadar inkarcılık. Biz **ağlamayı durdurmakla analara büyük iyilik yaptığımızı düşününüz. Analar şimdi daha az ağlıyor. Birkaç oğul verenler bile bazen hiç ağlamıyor.** Bu büyük bir gelişmedir. Ama ağlayışlarına yol açmamak da, onlara yaraşır oğul ve kızlar olmak da, bize düşer. Bu bizim temel görevimizdir.

SAVAŞ SANATI

Sun Tzu

Açıklama:

Yaklaşık 2 bin yıl önce, Çinli savaş ustası Sun Tzu'nun "Savaş Sanatı" adlı belirlenmelerini, Kürdistan'da büyüyen savaş gerçekliğimize önemli bakış açıları kazandıracığına inanarak, bölümler halinde yayınlamaya başlıyoruz.

"Savunmada hünerli olanlar, yeryüzünün en derin derinliklerine gizlenir, saldırıda hünerli olanlar, gökyüzünün en yüksek yükseltilerinde hareket ederler. Böylelikle kendilerini koruyup tam zafere ulaşabilirler"

STRATEJİK DEĞERLER

Sun Usta

- Askeri eylem ulus için önem taşır. Çünkü bu var olma ya da yok olma yolu, ölümle kalım meydanıdır. O nedenle iyi incelemek gerekir.

Li Quan

Askeri eylem aslında uğursuzdur, yalnızca ölüm ve kalım buna bağlı olduğu için önem taşır ve hafife alınma tehlikesi vardır.

Du Mu

Bir ülkenin varlığıyla yokluğu, halkının ölüm ya da kalımı askeri eyleme bağlı olabilir, bu yüzden, bu konuyu çok iyi incelemek gerekir.

Jia Lin

Meydan yer demektir, savaşın yapıldığı mekan. Üstünlüğü kazan, yaşarsın; kaybet, ölürsün. Bu nedenle askeri eyleme ölüm kalım meydanı denmiştir. Yol, kendini duruma uyarlayıp, zafere ulaşmanın yordamı demektir. Bunu elde et, yaşarsın; kaybet, yitip gidersin. O nedenle bunu iyiden iyiye incelemek zorunludur. Eski bir belgeye göre "Sana elveriş, gücünü artıracak bir varoluş yolu; seni yokluğa itecek bir de yıkım yolu vardır."

Mei Yaochen

Ölüm kalman savaş meydanını görüşüne bağlıdır; sağ kalıp yok olmasa savaşın yöntemine.

Sun Usta

İşte bu yüzden, ölçün şu beş şey olsun, kıyaslarken bu değerleri kullan, böylece koşulları kavrayasın. Bunlar yol, hava, arazi, önderlik ve disiplindir.

Du Mu

Beş şeyi ölçmek gerekir (yol, hava, arazi şekli, önderlik ve disiplin. Bunu karargahta yapmak gerekir), önce kendini, sonra da düşmanını bu beş ölçüt ile ölç ve kimin üstün olduğuna karar ver. Kimin galip olacağını bu yolla anlayabilirsin. Buna karar vermeden kuvvetlerini seferber etme sakın.

Cao Cao

Şunların değerlendirmesini karargahında yapacaksın: Önderlik, düşman, arazi, askeri gücü, uzaklık ve görelî tehlike.

Wang Xi

Önderliği, çevre koşullarını, disiplini, askerleri, subayları ve ceza ile ödül yollarını ölçeceksin.

Zhang Yu

Guan usta, "değerlendirmeleri askerleri sevk etmeden evvel yap" dendi. Askeri hareketlerde değerlendirme birincil önem taşır. Kimileri askeri hareketlerin savaş meydanında, düşmanla yüz yüze yapılıp yapılmadığını savunur, ama general Cao Cao'ya göre bu değerlendirmeleri kendi karargahında yapmalısın, zira öncelikle önderlerin zekasını, düşmanın gücünü, arazi şeklini, asker sayısını tespit etmek gerekir, ondan sonra iki ordu karşılaştığında, gerekli uyarlamalar önder tarafından evvelki hesaplarla uygun şekilde gerçekleştirilir.

Disiplin talimatların açık ve kesin olmasıdır. Beş şey içinde disiplin ile önderliğin sonda gelmesinin nedeni şudur: Sa-

na kötülük edene saldırmak için harekete geçmeden evvel, kendi halkının sana inanıp, güvendiğinden emin ol, sonra hava koşullarını incele, sonra da arazinin durumunu. Bir önder, ancak bu üçünü hallettikten sonra, sefere çıkabilir. Ordu bir ke-re yürüyüşe geçince, artık emirleri komutan verecektir.

Wang Xi

İnsanlar arasındaki uyum, askeri hareketlerin temelidir; havanın iyi, mevkinin de elverişli olması tabii ki yardımcı olur. Bu üç unsur mevcut olduğunda, orduyu harekete geçirmelidir. Seferberlik önderliğin yetenekli olmasını gerektirir. Önderlik yetenekli oldu mu, disiplin de sağlam olacaktır.

Sun Usta

Yol, halkla önderliğin aynı hedef etrafında birleşmesi demektir, böylece onlar ölümü ve yaşamı korkmaksızın paylaşır.

Cao Cao

Bu, onların eğitim ve talimatlarla yönlendirilmesi demektir. Tehlike güvensizlik anlamına gelir.

Zhang Yu

İnsanlara iyilikle, güvenle ve adaletle yaklaşarsan hepsi de aynı düşünceyle, sevecek hizmet eder. Çin der ki, "Zor durumlarda neşeyle insanlar ölümü bile unuttur."

Du Mu

Yol, insancılık ve adalet demektir. Çok eskiden, ünlü bir bakan bir siyaset filozofuna askeri konulardan söz açmış. Filozof şu karşılığı vermiş "İyi yönetmenin yolu insancılık ve adalettir. İyi bir hükümette, insanlar kendilerini önderliğe yakın hissederler ve ölüm bile onları korkutamaz."

Jia Lin

Önderler insancıl ve adil olur, halklarının iyi ve kötü gününü paylaşırsa, askerler de sadık olurlar ve doğal olarak kendileriyle önderin çıkarlarını eş tutarlar.

Sun Usta

Hava, mevsimler demektir.

Cao Cao

Halkın çıkarları açısından, eskilerin askeri kurallarına göre hareketler yazın veya kışın yapılmamalıdır.

Zhang Yu

Çok önceleri Hunlarla savaşırken pek çok asker in parmakları donarak koştur, yine pek çok asker güneşli kabilelerle savaşırken vebadan öldü. Çünkü bu hareketler kış ve yaz mevsiminde yapılmıştı.

Wang Xi

Bu, "başkasının toprağına vaksiz girme" deyiminin açıklamasıdır.

Sun Usta

Arazi, yol alma kolaylığı ya da zorluğu, mesafe, boyut ve güvenlik bakımından değerlendirilmelidir.

Zhang Yu

Herhangi bir askeri harekatta öncelikle arazinin şeklini bilmek önemlidir. Yolun uzunluğunu bilirsen doğrudan mi yoksa dolambaçlı bir rota mi izlemen gerektiğini de anlarsın. Yol alma kolaylık ya da zorluğunu bilirsen, piyadelerin mi yoksa süvarilerin mi daha yararlı olacağını da çıkarırsın. Arazinin boyutlarını bilirsen, ge-

reken asker sayısını da bulursun. Arazinin güvenli olup olmadığını bilirsen, savaşta savaşmadan gerektiğine de karar verebilirsin.

Sun Usta

Önderlik, zeka, güvenilirlik, insancılık, cesaret ve kararlılık işidir.

Cao Cao

Bir generalde bu beş erdem olmasının elzemdir.

Du Mu

Eski krallar insancılığı ön plana çıkarırlarken, savaş sanatçıları zekaya en çok değer verirdi. Çünkü zeka planlama ve gerektiğinde değiştirme yeteneği demektir. Güvenilirlik, insanlarda ceza ya da ödül konusunda hiç kuşkuyla yer bırakmamaktır. İnsancılık insanlara sevgi ve sevecenlik beslemek, sırtlarındaki yükün bilincinde olmak demektir. Cesaret, duraksamaksızın zafere giden fırsatları ele geçirmektir. Kararlılık, sert cezalarla, askerler arasında disiplin kurmaktır.

Jia Lin

Sırf zekaya güvenmek isyankarlığı, sırf insancılığa bel bağlamak ise zayıflığı doğurur. Güvene sapanıp kalmak aptallığa, cesaretin gücüne dayanmaksızın şiddete yol açar. Aşırı katılık ise zulmü getirir. Eğer bir kişide bu beş şeyin beşi de yerli yerinde varsa, o zaman bir önder olabilir.

Sun Usta

Disiplin; örgütlenme, emir-komuta zinciri ve lojistik demektir.

Mei Yaochen

Örgütlenme, askerlerin düzenli bir şekilde gruplanması; emir-komuta zinciri, askerleri bir arada tutup, onları yönetecek subayların bulunması; lojistik ise, levazım ihtiyaçlarının görülmesi demektir.

Sun Usta

Her komutan bu beş şeyi bilir. Bunları uygulayan kazanır, uygulamayan kaybeder.

Zhang Yu

Herkes bu beş şeyi bilir, ama zorluğun ve uyarlanmanın ilkelerini derinden kavrayanlar kazanır ancak.

Sun Usta

Şu halde, koşulları anlayabilmek için, şu değerleri kıyasla: Hangi siyasi önderliğin yolu var? Hangi komutan yetenekli? Kim daha elverişli iklim ve araziye sahip? Kimin disiplini etkili? Kimin birlikleri daha güçlü? Kimin askerleri ve subayları daha iyi eğitilmiş? Kimin ödül-ceza sistemi daha açık? İşte bu yolla, kimin galip geleceğini anlarsın.

Li Quan

Yol'a sahip olan bir siyasi önderlik elbette yetenek ve zekayı haiz bir askeri önderliği de kapsayacaktır.

Du Mu

Kendi kendine sor: Hangi siyasi önderlik dalkavukları bir kenara itip, akıllı insanlara yanaşabiliyor? Seninki mi, yoksa düşmaninki mi?

Du You

Yol, erdem demektir. Ulusların siyasi önderleri savaşta kıyaslanmalıdır önce.

Mei Yaochen

Siyasi önderlikte en büyük sorun şudur: İnsanların kalbini kim kazanıyor?

Ho Yanxi

Eski yazılardan birinde şöyle denir: "Bana iyi davranan önderim, bana kötü davranan ise düşmanımdır." Yani sorun hangi tarafın insancıl bir hükümeti, hangisinin zalim bir yönetimi olduğudur.

Zhang Yu

Her iki ulusun siyasi önderliğini önce savaşta kıyasla: Hangisi iyilik ve inancın yolunu tutuyor? Sonra askeri önderlikle kıyasla: Hangi taraf zeka, güven, insancılık, cesaret ve kararlılığa sahip? Daha sonra da, arazi açısından kimin avantajlı olduğunu bak.

Cao Cao

Çiğnenmeyecek kurallar koy ortaya, çiğneyenleri de hemen cezalandır.

Du Mu

Kural koyup, uygulamaya gelince, ister alt tabakadan olsun, isterse üst herke-se eşit davranılmalıdır.

Du You

Kimin emirleri daha etkili, ona dikkat et, kimin adamları karşı koymaya cüret edemiyor?

Mei Yaochen

Yasa önünde herkesi eşit tut.

Wang Xi

Kimin kurallarının daha sarıh, emirlerinin daha kolay anlaşılabilir olduğuna dikkat et.

Du Mu

(Kuvvet ve eğitim üzerine)

Savaşta üstler ve astlar uyum içinde ve aynı ölçüde cesur davranıyorlarsa, işte bu kuvvet demektir.

Du You

Bir bak, kimin silahları daha etkili ve kimin askerleri daha özenle seçilmiş ve eğitilmiş. Denildiği gibi "asker her gün talim yapmazsa cepheye korkup, duraksar; komutanlar her gün talim yapmazsa cephe- ne yapacağını şaşırıp, duruma uygun davranamaz.

Du Mu

Ödüller bol keseden, cezalar ise keyfi olmamalıdır.

Du You

Hangi tarafın ödül-ceza yönetmeliği açıkça belirlenmiş, öğren. Denildiği üzere "ödüller makul değilse, minnettarlık doğurmayan bir masraf; cezalar makul değilse saygı doğurmayan bir katliam olur."

Mei Yaochen

Birisi ödülü hak etmişse, ondan nefret etsen bile hakkını vereceksin. Birisi cezayı hak etmişse yakının olsa bile cezadan vazgeçmeyeceksin.

Cao Cao

Bu yedi şeyi ölçerek kimin galip, kimin mağlup olacağını öğrenirsin.

Mei Yaochen

Gerçek koşulları öğrenirsen, kimin kazanacağını da bilirsin.

Zhang Yu

Eğer bu yedi şeyde de sen üstünsen, daha savaşa girmeden galip sayılırsın; yok eğer sende bunlar yoksa, daha savaşa girmeden mağlupsundur. Yani galibi önceden kestirmek mümkündür.

Sun Usta

Danışarak avantajlarını değerlendir; kuvvetlerini ona göre yapılandır ki, olağanüstü taktikler uygulayabilesin.

Kuvvetlerini stratejik olarak yapılandır, üstünlük sende kalsın.

Cao Cao

Yapı stratejiye bağlıdır. Strateji ise olaylara göre saptanır.

Sun Usta

Askeri hareketler hile gerektirir. Güçlüyken zayıf görün, etkiliyken, etkisiz görün!

Cao Cao

Askeri hareketlerin belli bir şekli olmaz, hileyle yürür.

Mei Yaochen

Hilesiz strateji olmaz; stratejisiz, hasmını denetim altına alamazsın.

Wang Xi

Hile düşmanı yenmek için gereklidir; doğruluk ise bir grubu yönetmek için.

Zhang Yu

Gerçekte güçlüyken, zayıf görüneceksin; cesurkense korkak. Bu yöntem Hunlara karşı işe yaradı.

Li Quan

Li'nin anlattığına göre "Hun hanedanı generallerinden biri başkaldırıp Hunlar'a katılmış. İmparator gizlice gözetlemeleri için on kişi göndermiş, adamların hepsi de düşmanın zayıf olduğunu anlatmışlar. İmparator daha sonra bir de Lou Sing'i göndermiş; Sing ise Hunlar'a saldırmanın yerinde olmayacağını belirtmiş. Kral sorunca da iki memleket savaşırken güçleriyle gösteri yaparlar; oysa ben gittiğimde sadece zavallıları ve yaşlıları gördüm. Muhakkak güçlüler, ama zayıflamış gibi davranıyorlar. Bence saldırmak uygun olmaz" demiş. İmparator kızarak Sing'i onu engellemeye çalıştığı için cezalandırmış ve ordusunun başına geçerek yola çıkmış, Hunlar ise çevrelerini kuşatıp onları 6 gün erzaksız bırakmışlar. İşte bu diyor Li, zayıf görünmektir.

Du Mu

Kendi durumunu hile yoluyla gizlemek. Düşmanın senin ne durumda olduğunu bilmemeli; çünkü eğer durumunun farkına varırsa muhakkak bir karşılıklıta bulunur. Tıpkı, Hunların Han'ın gözcülerine oynadığı oyun gibi.

Du You

Yani güçlü, kuvvetli de olsan, dıştan aciz ve zayıf görüneceksin, böylece düşmanı hazırlıksız yakalayacaksın.

Wang Xi

Güçlüyken zayıf; cesurken korkak; düzenliyken dağınık; doluyken boş; zekiye aptal; çokken az; ileriye geri; hızlıyken yavaş; alıcıyken terk edici; bir yerdeyken başka yerde görün.

Zhang Yu

Savaşacakken kaçıyor gibi; hızlanacakken rahatlıyor gibi görün.

Sun Usta

Yakınına saldırmak üzereyken, uzağa gidiyormuş gibi; uzağa saldırmak üzereyken, yakınına gidiyormuş gibi davran.

Mei Yaochen

Aç gözlü iseler, ganimetlerle iştahlarını kabart.

Zhang Yu

Onlara azıcık galibiyet umudu ver ve hemen sonra üzerlerine atılıp işlerini bitir.

Du Mu

Düşman karışıklığa uğradığında onları altetmek için bu fırsattan yararlan.

Jia Lin

Usta çenebazları aralarına salar ve ortalağın karışmasını bekler, sonra da üzerlerine yürürüm.

Zhang Yu

Düşman saflarını karıştırmak için hileye başvur; onları yenmek için sürükle. Wu ve Yue devletleri savaşırken Wu üçbin suçluyu Yue ordusunun karşısına çıkardı. Onlara dağınık ve perişan bir ordusu olduğu izlenimi versin diye. Suçluların bazısı kaçtı, bazısı teslim oldu. Yue ordusu onlarla savaşırken Wu'lular da onların işini bitirdi.

Sun Usta

İşleri yolundayken, onlara karşı hazırlan;

Du Mu

Düşmana hükümetinin işleri yolundayken, yani halkla yönetim arasında sevgi varken, ödül, ceza işlerinde güven ve açıklık hüküm sürerken, askerler iyi eğitilmişken onlara karşı gözünü dört açmalısın. Hazırlığa girişmek için ille de bir çatışma beklemeyeceksin. Düşman ordusu güçlüyken, onlardan sakınacaksınız; gevşemeleri bekleyip saldırma için bir boşluklarını arayacaksınız.

Chen Hao

Düşman yerli yerinde bütünlüğünü koruyup kaynaşmıyorsa, dikkatli hazırlanmalısın. Sen de, onlara karşı hazır olmak için, aynı şeyleri yapmalısın.

Ho Yanxi

Düşmanın da yalnızca yetkinlik görüyor, bir açığı yakalayamıyorsan, kendini hazırlaman gerekir.

Zhang Yu

Bir klasiğin dediğine göre *"birisiyle savaşırken nesi bol nesi eksik görürsün."* Bolluk yetkinlik, eksiklikse açık demektir. Düşman ordusu yetkinse, onlara yenilmez gözünü bakacak ve hafife almayacaksınız. Askeri bir danışmanın dediği üzere *"bir açıklarını görürsen durma saldır; yetkin iseler, hemen dur."*

Jia Zin

Güçsüzün güçlüyü kontrol etmesi için bir değişikliği beklemesi şarttır.

Du You

Ambarları dolu, askerleri formda iken, açıklarını kollamak üzere yerine çekilmeli, değişiklikleri kollayıp gevşemelerini beklemeli ve vakti geldiğinde saldırmalısın.

Sun Usta

Saflarını bozmak için öfkeyi kullan.

Cao Cao

Tembelleşip bazulmalarını bekle. Li Quan Askeri önderlik çabuk sinirleniyorsa, doğası sabit olmadığı için, stratejileri kolayca bozulur.

Du Mu

Askeri önderlikleri asabiye, onları öfkeli edersen, böylece sabırsızlanacak ve esas stratejilerini unutacaklar.

Mei Yaochen

Asabi insanlar ise onları harekete geçirip heyecanlandırdı ki, umursamazcasına savaşa girsinler.

Zhang Yu

Eğer vahşi ve çabuk öfkelenen kimseyle o zaman onları kızdırmak için sinirlenmelerine dokun ki, moralleri altüst olsun. Böylece plansızca, gelişigüzel hareket edeceklerdir.

Sun Usta

Onları kuvvetli göstermek için aciz davran.

Li Quan

Eğer pahalı armağanlar ve tatlı dile sana yaklaşırlarsa anla ki birşey peşindedirler.

Du You

Harekete geçtiklerinde yerine sin k Kendilerini yüksekte görsünler; gevşemelerini bekle ve sonra tekrar birleşerek saldır!

Mei Yaochen

Zayıflık ve acizlik göster ki kibirlensinler.

Wang Xi

Aşağıdan alıp aciz görün ki burunları büyüsun, böylece dikkatlerini senden ala-

caklar ve sen de koyuverdiklerinde onlara rahatça saldıracaksın.

Sun Usta

Kaçarak onları yor.

Cao Cao

Onları bitkin düşürmek için hızlı davran.

Wang Xi

Şaşırtıcı saldırıları elden bırakma. Onlar çıktığında sen yerine dön; onlar döndüğünde sen çık; onlar sola koşarken sen sağa; onlar sağa koşarken sen sola koş, böylece onları takatsız bırakabilirsin. Zhang Yu Böylece onlar yorgunluktan bitap düşerken, sen dipdiri kalırsın.

Sun Usta

Aralarına bölücülük sok.

Cao Cao

Aralarında tartışma çıkarmak için boz-guncular yolla.

Li Quan

Birliklerini boz; önderleriyle yardımcıları arasına nifak sok, sonra da saldır.

Du Mu

Düşman önderle tebası arasında iyi ilişkiler varsa, onları bölmek için rüşvet kullanmalısın.

Chen Hao

Cimrilere cömert davran; sertelerse yumuşak ol! Böylece liderleriyle tebası birbirinden kuşkuya düşecek ve aralarında bölücülük boy gösterecektir.

Du You

Kazanma dürtülerinden yararlanarak onları baştan çıkar, aralarına boz-guncular yolla ki yöneticiler ile halkı arasına nifak girsin; sonra da düzenleriyle güçlerini altüst et.

Zhang Yu

Yöneticilerle teba, ya da onlarla bağlaşıkları arasında bölünme yarat, sonra da hedef al.

Sun Usta

Onlara hazırlıksızken saldır. Bekle-medikleri anda davran.

Cao Cao

Gevşedikleri anda saldır, açıkları yakaladığında harekete geç.

Meng Shi

Açıklarından vur; gevşedikleri an saldır; onlara hazırlık imkanı verme. Bu yüzden askeri hareketlerde şekilsizlik önem taşır. Büyük komutanlardan biri vaktiyle *"en iyi hareket beklenmeyen, en iyi plan bilinmeyenidir"* demiştir.

Sun Usta

Askerin kullanacağı düzen ve yol önceden açığa vurulmamalıdır.

Cao Cao

Açığa vurmak sızdırmak demektir. Su nasıl şekilsizse, askerin de şekli olmamalıdır. Düşmanına göre biçimlen, ne yapacağını kestiremesinler. Düşmanını kafanla değerlendir, şartları gözünle gör.

Li Quan

Hazırlıksız ve beklemiyorken saldır, kazanırsın. Savaş sanatlarının esası budur, gizli tut, açığa vurma.

Du Mu

Açığa vurmak söz etmektir. Adı geçen stratejilerin belli bir şekli yoktur. Önce düşmanın şeklini gör ki ona göre düzenini kur. Ne yapacağını baştan söylemek olmaz.

Mei Yaochen

Düşmanına göre düzen alıp hareket edeceğine göre, ne yapacağını işin başında nasıl kestirebilirsin?

Sun Usta

Stratejik etkenlerin çoğunu kendi safinda bulunduran kimse daha savaşta girmeden karağahta kazanmış; bunların azını elinde tutan kimse daha savaşa girmeden yenilmiş sayılır. Hele hiç bulundurmayanların vay haline. Bu noktadan hareketle, galip ile mağlubu hemen görebilirsin.

Zhang Yu

Stratejin derin ve uzağı gören cinsten ise daha savaşmadan sen kazanırsın. Stratejik düşüncen siğ ve kısa erimli ise daha savaşmadan sen kaybedersin. Zengin strateji yoksul stratejiye üstün gelir. Stratejisi olmayanlar yenilmeye mahkumdurlar. Bu yüzden muzaffer savaşçıların önce kazanıp sonra savaşığı, mağlub

savaşçıların ise önce savaşıp sonra kazanmaya çalıştıkları söylenir.

SAVAŞMAK

Li Quan

Önce planlarını hazırla, sonra donanımını sağla. Bu yüzden savaş konusu stratejik değerler bölümündün sonra gelir.

Sun Usta

Kazanır halde olsan bile savaşırken işi uzatırsan gücün körelir, keskinliğin aşınır; bir kaleyi kuşatırsan kuvvetin azalır. Ordunu uzun süre sahrada tutarsan, araç gerecin yetmez olur.

Jia Lin

Savaşta galebe çalsan bile işi uzatırsan kârın olmaz. Askerlikte, bütünsel zafer önemlidir; gücünü körletir, keskinliğini yitirirsen, yara alır, savaş yılğını olursan işin biter.

Zhang Yu

Ordun uzun süre sahradaysa, çok para harcasan bile, bütçen bunu kaldırmaz.

Li Quan

Bahar ve güz yıllıklarında denildiği gibi *"savaş ateş gibidir, sen söndürmezsen, o kendini yakar tüketir."*

Jia Lin

Çarpışmaya hiçbir şey kazanmadan uzun süre devam edersen, rakiplerin yeni şeyler bulmaya başlar.

Du You

Silahlar kötülüğün habercisidir. Onları uzun süre kullanmak sonunda felaket getirir. Bu söylendiği gibi *"savaşmaya düşkün olup ordularını yoranlar, sonunda yok olup giderler."*

Sun Usta

Kuvvetlerin uyuşur, keskinliğin körelirse, gücün tükenir, kaynakların birerse, diğerleri fırsattan yararlanıp ayaklanırlar. İşte o zaman bilge akıl hocaları dahi senin durumunu kurtarmaya yetmez.

Li Quan

Geniş ölçekli hareket aşırı masraf demektir, seni yolda koymakla kalmaz, yuvanda da perişan eder. Akıllı bir yönetim askerini meydana bırakmaz.

Sun Usta

Nitekim beceriksizce, ama hızlı savaşlar duydum. Ama ustaca olup da uzun sürdürülen birisine hiç rastlamadım. Savaşı uzatmak hiçbir ulusa yaramaz.

Cao Cao

Kimileri beceriksiz dahi olsa, elini tez tutmaktan dolayı kazanır.

Du Mu

Kimileri beceriksizce hücum eder, ama kuvvetlerini takatsız bırakıp ellerindeki kaynakları tüketmedikleri için olağanüstü bir ataklıkla galip gelirler.

Chan Hao

Denildiği gibi *"daha kulağını kapatmaya fırsat bulamadan gürleyen yıldırım gibi atak; daha gözünü kırpmaya vakit bulamadan parlayan şimşek gibi hızlı"* olmak gerekir.

Sun Usta

Nitekim, silahların kullanılmasından doğacak zararları kestirebilenler, onları kullanmanın sağlayacağı yararlarından da bihaberdirler.

Li Quan

Kâr ve zarar karşılıklı olarak bağımlıdır. Önce zararını kestirirsen, sonra da kârını öğrenirsin.

Jia Lin

Komutanların burnu havada, askerler tembelken; kazanmak hırsları içinde, olayların bir anda umulmadık bir şekilde tersine dönebileceğini unuturlar. Bu en büyük zarardır.

Du You

Kuvvetlerini seferber etmeyi, harekete geçmeyi planlarken, tehlike ve yıkım felaketlerini incelleme hesaba almazsan kârın olmaz.

Sun Usta

Becerikli komutanlar iki kere asker celbetmez ve üç kere aş vermez.

Cao Cao

Bir kere asker toplayıp hemen zaferi kazanmalısın. Tekrar asker toplamak için ülkene dönmek olmaz. Önce aş verir

sonra düşmanın erzağını kesersen; askerler memlekete döndüğünde bir kere daha yemek vermek olmaz.

Du Mu

Önce düşmana saldırı başarılı olur mu, savaşma gücün var mı, bunları hesap et, sonra asker topla ancak böyle zafere kazanıp yurduna dönersin.

Li Quan

İki kere asker toplama ki halk senden bezip yığılılığa uğramasın.

Sun Usta

Donanımını yurdundan, erzağını düşmandan al ki hem silahın, hem de tayın yeterli olsun.

Cao Cao

Savaşta giderken masrafını iyice hesap et ve erzağını düşmandan çıkarmaya bak.

Li Quan

Silahın kendinden, yemeğin düşmandan olursa uzun yolda bile muhtaç olmazsın.

Cao Cao

Silahları ülkenden, tayınları düşmandan almalı.

Sun Usta

Bir ülke savaştan yoksul düşerse bunun nedeni uzak yere malzeme sevk etmektir. Uzaklara malzeme sevk etmek halkı yoksullaştırır.

Li Quan

Sürekli asker toplanır, vergiler ağırlaşır.

Du Mu

Guan Usta der ki: *"Üçyüz fersahlık yere tayın gönder, ülke bir yıllık kaynağından olur. Dört yüz fersahlık yere gönder, ülke iki yıllık kaynağından olur. Beş yüz fersahlık yere gönder, insanlar açlıktan solar."* Erzak sevki üreticileri zarara sokar ve yoksullaştırır.

Jia Lin

Uzak yerlere kaynak sevk etmek servetini yolda ve nakliyatta çarçur etmek, halkı yoksullaştırmak demektir.

Zhang Yu

Yedibin aşı yüzbin kişilik orduyu uzak bir seferde beslemek zorunda kalırsa yoksullaşmaz da ne olur?

Sun Usta

Ordunun çevresinde iş kuranlar mallarını pahalıya satar. Fiyatlar pahalı oldu mu, sıradan insanların gücü tükenir.

Cao Cao

Ordu sefere çıktığında, askerlerin çevresinde dolaşanlar açgözlülükle fahiş fiyattan satış yaparlar. Halk da mağdur duruma düşer.

Li Quan

Ordunun çevresinde sürekli tacirler bulunur; sıradan halk da ayak uydurmak isteyince zor duruma düşerler.

Jia Lin

Askerin toplandığı yerde fiyatlar göğe çıkar. Herkes fazladan kâr düşkünü olduğu için, tüm malını satar. Önce çok kâr etseler bile, sonunda ellerinde mal kalmaz. Vergiler ağır olduğu için satıcı çok fiyat ister; sıradan insanlar da mal almak için paralarını sarfederler ve ülke yoksul düşer.

Wang Xi

Uzağa kaynak sevk edilince, halk masraflardan bitkin düşer. Ordu etrafındaki pazarlarda fiyatlar yükselir. Bu yüzden uzun sürecek hareketler bir milletin felaketi olur.

Sun Usta

Kaynaklar tükenince vergiler artar. Güç ve kaynaklar tükenince memleket kurur. İnsanlar paralarının yüzde yetmişini yitirirken, hükümet de parasının yüzde altmışını teçhizata yatırır.

Du Mu

Seferberlik hali terk edilip ordu terhis edilmezse, vergiler ağır gelmeye başlar; halkın gelir kaynakları tükenir ve ürettiklerinin çoğunu yitirirler.

Ho Yanxi

Halk memleketin temeli; yiyecek halkın tapınağıdır. Yöneticiler buna dikkat etmelidirler.

Mei Yaochen

Halk asker için mal, mülk, yiyecek ve ekme sağlayıp kendi gereksinimlerinden

büyük özveride bulunur; hükümet asker için malzeme sağlayıp bütçesinin yarısını ona ayırır. Vergiler tükenir, ordu bitkin düşer, halk yorulur. Vergiler ağırlaşır halk yoksul düştüğünde memleketin suyu çekilir.

Sun Usta

Bu nedenle, akıllı bir komutan düşmanın besinini elinden alır. Hasmandan aldığı her kilo yiyecek kendi temin ettiği yirmi kiloya bedeldir.

Cao Cao

Erzak nakline yapılan masraf erzağa yapılandan yirmi kat daha fazladır.

Zhang Yu

Uzaktaki bir orduya bir kilo yiyecek ulaştırmak, yirmi kilo yiyeceğe bedeldir. Arazi engebeliyse daha da fazlası. Bu yüzden usta bir komutan yiyeceğini düşmandan çıkarır.

Sun Usta

Düşmanı öldüren öfke, malını alan öldürür.

Zhang Yu

Subaylarla askerlerini harekete geçirir, onları öfkeli edersen, onlar da düşmanı öldürür. Adamlarını ganimetlerle ödüllendirirsen, kendiliklerinden davranıp düşmanın mallarını ele geçirirler. Bu yüzden şu söz söylenmiştir. *"Büyük ödülleri yiğit adamlar doğurur."*

Du You

Adamların, düşmanı yendiklerinde bolca ödüllendirileceklerini bilirlerse, zevkle savaşır.

Wang Xi

Bu, zengin ödüller vermektir. Yoksa askerlerin kendi kafalarından yağma yapmalarına izin verersen, kontrolden çıkabilirler.

Sun Usta

Araba savaşında, ilk arabayı ele geçirene ez on araba ver.

Mei Yaochen

Herkes ödül verirken zaten gücün yetmez. Bu yüzden, diğerlerini yüreklendirmek için bir kişiye ödül ver.

Sun Usta

Bayraklarını değiştir, sana benzer insanlar. Askerlerine iyi davran, onları kolla.

Cao Cao

Sana benzemeleri için bayraklarını değiştir, onları kendi başlarına bırakma.

Jia Lin

Bayraklarını değiştir ki, düşman onları tanımasın.

Zhang Yu

Tutsak askerlere iyi davranmalı, sana çalışmalarını sağlamalısın.

Sun Usta

Buna düşmanı yenmek ve yağma gücünü artırmak denir.

Du Mu

Düşman askerini yakalayıp onun mühimmatını kullanmak kendi gücünü artırır. Mei Yaochen Tutsak aldığında askerlere gücüne göre sorumluluklar ver, onlara nazik davran ki, senin için çalışsınlar.

Ho Yanxi

Düşmanı düşmana karşı kullanırsan daima güçlü olursun.

Sun Usta

Askeri harekatta önemli olan zaferdir, inat değil.

Cao Cao

İnat yarar sağlamaz. Ordu ateş gibidir, sen söndürmezsen o kendini yakar bitirir.

Meng Shi

En önemlisi çabuk olmaştır. Hızlı davranırsan hem masraflarını kısarsın, hem de adamların dinlenir.

Sun Usta

Ordu komutanı halkın yaşamından ve milletin güvenliğinden sorumludur.

Cao Cao

Komutan zekiye, ülke güvencededir.

Mei Yaochen

Orduya komutan atamanın ne denli ciddi bir konu olduğunu anlamış bulunuyorum.

Wang Xi

Halkın yaşamı ve ulusun düzeni komutanların sorumluluğundadır. İyi lider bulmak hep bir sorun olagelmiştir.

Sürecek

PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaş 15 Ağustos mesajı...

ZAFER, EYLEMİMİZ KADAR BİZE YAKIN VE BİZİM, YENİLGİ DÜŞMANIMIZ KADAR UZAK VE DÜŞMANINDIR

15 Ağustos salt 12 Eylül askeri rejimine bir başkaldırı değil, bütün cumhuriyet tarihinin, hatta Türk egemenlik sisteminin Kürt gerçekliği, Kürt ulusallığı, ulusal gelişimi üzerindeki imha süreçlerine, 70 yıllık cumhuriyet dönemine vurulan bir darbedir. Dolayısıyla bu atılım bütün olumsuz tarihe karşı, 70 yıllık cumhuriyetin imha etme ve bunu sonuçlandırma sürecine karşı bir başkaldırıdır."

● Baştarafı 1. sayfada

çıkabiliriz.

Bu savaş mutlaka gerekiyordu ve başka türlü de insanlık ailesi içinde kimliğimizden, yerimizden bahsedemeydik. Asıl bahsedilmesi gereken; bu geçen yıllarda halk olarak katliamın ortaya çıkardığı paramparça olumsuzluk, dağılmış zihniyet ve ruhlar, felç olmuş gücümüz; bizi zorlayan en temel objektif nedenlerimizdi. Ama en az bunun kadar ve hatta daha fazla sorumlu tutulması gereken, taktik öncülüktür. Son derece uygun imkanlar olmasına rağmen ve hatta dönem dönem önemli sıçramalara olanak verilmesine rağmen, başarılarla geçebilecek yılları değerlendirememek, yanlışlıklar içinde boğulup kalmak, öfkelenmiş ve bir türlü kendimizi bağışlamadığımız hususlardır.

Bu yıllara yaraşır bir biçimde partililer ve sorumluluk alan savaşçılar olarak hakkını veremeyişiniz, bizi çok öfkeleniyor. Ne kadar kazanım ortaya çıktı, bu artık tarihe mal olur ve elimize ne kadar imkan vermiş; onlar da değerlendirilir. Bizi asıl ilgilendiren, daha fazla başarma fırsatı olduğu halde, buna neden ulaşamadı? Parti öncülüğümüz kendisini biraz zorlasaydı, daha fazla zaferler kazanabilecekti. Ancak bunu sağlayamaması, en önemli bir sorun olarak üzerinde durulması ve gerekenin yapılması şart olan bir sonuçtur. Ulus olarak, parti olarak çocukluk dönemini aştığımızı inanmalıyız. Artık halk olarak da, partili olarak da, amatörlükte kalmanın savunuculuğu yapılamaz. Olgun olmayı artık bilmeliyiz.

Siyasal, örgütsel ve hatta askeri çizgide olsun savaş tarzına hem akıl erdirmeli, hem de buna iradeyle yüklenerek, yeterli çabayı sarfederek, önemimizdeki aşamayı bu tarzda başarımalıyız.

GİZLİ ÖZEL SAVAŞ, AÇIK ÖZEL SAVAŞA DÖNÜŞÜ- YOR

Bütün bunlara değinmeden önce, kısaca siyasi durumu gözden geçirebiliriz. Başta ulusal sorun olmak üzere Türkiye'nin birçok ekonomik, demokratik, sosyal, kültürel sorunlarına barışçıl, siyasal çözümlerle yaklaşmamız her zaman dile getirmemize rağmen, özel savaşın daha da geliştirilmiş biçimleriyle üzerimize gelmesi ve maalesef bu yeni dönemin bu şekilde bir hükümetle karşılanmaya çalışılması durumu söz konusudur. Denilebilir ki, son dönem hükümetlerinin devletin artık çok netlik kazanmış politikalarını ezberlemişçesine, farklı taktiklerle de olsa sonuçta aynı amaç için yürütmek istediklerini, sadece ileri düzey siyasiler, biz kadrolar değil, dünya alem ve halk yığınları da bilmektedir. Gizli özel savaş, oldukça açık bir özel savaşa dönüşüyor.

Bundan önceki hükümetin, hatta daha önceki bütün hükümetlerin tek bir politik hedefleri vardı: O da ulusal kurtuluş mücadelemizi gündemden silmekti. Nitekim 12 Eylül rejiminin de temel hedefinin bu olduğunu biliyoruz. Ardından Özal döneminin yürüttüğü on yıllık özel savaşın da ne kadar boyutlu olduğunu biliyoruz. Ama bütün bunların yetmediği görüldü. 1990'ların başlarında bu çıkmazdan ancak siyasal diyalog yoluyla çıkılabileceğinin anlaşıldığını, Özal'ın bunu dile getirmesinin kendi canına mal olduğunu ve ANAP'ın misyonunun da böylece tüketildiğini iyi biliyoruz. O dönemden sonra Demirel-İnönü hükümetinin, 1925'lerdeki isyana karşı İnönü-

Bayar ikilisine has bir "bu isyanı da bitireceğiz" yaklaşımıyla, askeri yönü, hatta tenkil ve katliam yönü ağırlıkta olan bir yüklenimle, komplolarla ve darbe-

lerle çok ağır bir süreci başlattığını biliyoruz.

Demirel-İnönü, Güreş-Çiller süreçleri komploların, faili meçhul cinayetlerin, bütün ekonominin özel savaşa yatırıldığı, yine bütün toplumun basın-yayın yoluyla özel savaşa bağlandığı, bunun için sınırsız maddi imkanların seferber edildiği, bütün iç ve dış politik çalışmaların buna yöneltildiği, içte milli mutabakatın, dışta dış politikanın temelinde bu noktada yoğunlaştırıldığı bir dönemi ifade etmektedir. Yine daha somut olarak sağ ve sol partilerin aynı amaç etrafında birleştirilmesi, hatta sağ ve sol arasında (en aşırıları da dahil) pek farklarının kalmaması, bu görevin en ilginç bir özelliğidir. Bu dönemde Çiller en çok kendi şahsında, "Ya bitireceğiz, ya bitireceğiz" sloganıyla kesin sonuca gitmek istiyordu. Bu, şüphesiz bu kadının bir marifeti değil, ardındaki en eli kanlı, kontrgerillacı, bütün ordu içinde olduğu kadar, sivil güvenlik kuvvetleri içinde de faşist-özel savaşa kesin damgasını vuran ekibin işiydi. Buna rağmen, elde et-

mek istedikleri sonuca ulaşamadıkları gibi, birçok noktada tökezledikleri görüldü. Bunların aceleye getirdikleri seçim yoluyla da umduklarını bulamadıktan öteye DYP'nin en çok oy kaybeden parti durumuna düşmesi, yine onun müttefiki SHP'nin, CHP tarihinde en büyük yenilgiyi alması, bu savaşta onlara yüklenen rol adeta bitti; daha fazla bunu kullanamayacakları ortaya çıktı. DYP-SHP koalisyonu yerine başa getirmek istedikleri ANA-YOL'un da bize yönelik geliştirmek istediği bazı komplolardan öteye herhangi bir çözüm iddiaları yoktu. Ama ömürlerinin üç ayı geçmemesi, bu tip hükümet modellerinin, özel savaşta fazla başarı sağlayamayacaklarını hem içte, hem dışta oldukça tabanlarının daraldığını ortaya koymaktaydı.

Özellikle içte Refah Partisi etrafında yükselen muhalefet, bu özel savaş politikalarından bıkmıştı ve çıkarlarına olmadığını görüyordu. Refah'ın yükselişi kesinlikle özel savaşa tepki duyan ve çıkarları özel savaştan çok sarsılan kitle muhalefetine dayanıyordu. Bu, önemli bir çatlağı ve cumhuriyetin birbirinin aynı model olan hükümetlerini tehdit ediyordu. Ama tecrit sürecinin devam edeceği de kaçınılmazdı. Uzun tereddütlerden sonra Refah Partisi'nin hem özel savaş yoluyla eritime sürecine sokulmasını, hem de ehlileştirilmesi için hükümete ortak edilmesini genelkurmay ve özel savaş uygun bulmuştur.

Daha önce Refah'ı cumhuriyet için en büyük tehlike olarak görüyorlardı. Fakat cumhuriyetin ve kemalizmin çözülüşü, onları Refah'a sarılmak zorunda bıraktı. Bu noktada Refah ve müttefiki Doğru Yol Partisi'ne yükledikleri misyon, kesinlikle hem bölgesel, hem de kamuoyundaki farklılıkları göz önüne getirerek taktik ayarlamaktı. Bunun genelkurmay tarafından yapılmış bir ayarlama olduğu, esas amacın Ortadoğu İslam ülkelerinde Türkiye aleyhtarı gelişen havayı, özellikle İsrail-Türkiye anlaşmasından dolayı büyüyen tepkiyi dizginlemek, dengelemek, içte ise büyüyen halk muhalefetini kontrol altına almak olduğu açıktı ve bunun da en çok bu modelle mümkün olacağını düşünüyorlardı. Ve dolayısıyla bu hükümete onay verildi.

PKK'nin de gerek bölgede yürüttüğü ulusal kurtuluş savaşı, gerekse Türkiye'ye dayattığı barışçıl ve siyasal diyalog yoluyla daha etkili olmaya başlamıştı. İşte yeni hükümete verilen görev bunu sınırlandırmaktı. Eskisi gibi yoketmekten bahsetmeseler de, aşırı bir sınırlandırmaktan bahsediyorlar. Ve fırsat bulduklarında da komplolarla, darbelerle kesin sonuç almak peşinde.

En son Erbakan'ın gerek İslam ülkelerine açılışının, özellikle İran'a, Irak'a yapılan ziyaretler ve Suriye için de düşünülen gezilerin tek amacı; PKK'yi bölgeden soyutlamaktır. Bunu zaten kendileri her gün söylüyorlar. Yine içeride de barışçı adımlar provoke ediyor. Zindan genelgeleri ile zindan direnişlerinin boşa çıkarılmasıyla, Yunanistan'la arttırılan gerginlikle, sözde Cuma anaları yürüyüşleri etrafında yoğunlaştırılan şovenizmle, Türkiye cephesindeki barışçıl ve siyasal çözüm yollarının önüne geçilmek isteniyor. Fakat artık maddi ve manevi olarak yoksullaştırılmalarının, alçaltılmalarının bu özel savaşla bağlantılı olduğunu bildikleri için, kitlelerin kolay kolay geriletilmeyeceğini de görmekteyiz. Yani

milli mutabakat bu anlamda eskisi kadar etkili olamamıştır.

Yine dış politikada; aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık misali, Doğu'ya açılma Batı öfkelenir, Batı'ya açılma Doğu öfkelenir. Böyle içinden çıkılmaz bir durumlar. Hem içte, hem dışta kullanacakları politik manevralar, diplomatik ataklar aleyhlerine sonuç vermektense öteye gitmeyecektir.

TARİHİN DOĞRU ANLAŞILMASINA DAYALI BİR YÜRÜYÜŞ GERÇEKLEŞTİRELİM!

Şimdi geriye kalan sadece şudur: Mevcut özel savaş zoraki de olsa bu hükümeti deneyecektir. Öyle ekonomik sorunları çözmek için değil, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşını ve onun Türkiye'deki yansıması olan demokratik gelişmelerin hızlanmasını, siyasi çözüm yolunun zorlanmasını durdurmak ve bunun için de esas itibarıyla PKK'yi her sahada daraltmaya tabi tutmak isteyeceklerdir.

Nitekim günlük olarak yürütülen de budur. Özel savaşın elinde hükümet bir kukladır, fazla abartmak gerekiyor. Yönlendirdiklerini ve bazı hedefleri vurmak istediklerini, elde ettikten ve kullandıktan sonra da bir tarafa iteceklerini her zaman göz önüne getirmek gerekiyor. Mevcut hükümetlerin, hatta parlamentonun durumu özel savaşın bir perdesi, toplumu yanıltan bir maskesi olmaktan öteye gidemez. Bu hükümetlerin fazla çözüm kabiliyetleri olmadığını artık herkes bilmektedir. Ama yine de taktiklerini, özellikle Ortadoğu'da yaptıklarını, yine Batı'ya karşı mevcut durumlarını dikkatle değerlendirip, diplomatik sahayı daha iyi kullanmak mümkündür. Bunu zaten ortaya çıkardık ve daha da başarılı olmaya büyük özen göstereceğiz. Ama esas kavga özel savaş ve gerilla savaşı etrafında yoğunlaşacağına benzemektedir.

Çözümün veya mücadelenin diplomatik, siyasi sahada olması tali plandadır. Bunu önemle göz önüne getirmek gerekiyor. Bu konuda kendimizi fazla yanıltmamak, gevşetmemek büyük önem taşımaktadır. Buna da değinmeden önce ulusal kurtuluş savaşını sürecimizi göz önüne getirmek gerekiyor.

Hiç şüphesiz 12 Eylül rejimi parti olarak kitleselleşmeye başladığımız, parti öncülüğünün ortaya çıktığı süreçte askeri bir darbe olarak gelişti. 12 Eylül faşist-askeri cuntasına karşı Ortadoğu'da yürüttüğümüz çalışmalarla, geliştirdiğimiz hazırlıklarla 15 Ağustos Atılımı'nı gerçekleştirdik. 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nı sol kadar bizi de silmeyi, bir daha başını kaldırmamacasına mezara gömmeyi hedefleyen 12 Eylül rejimine karşı gerçekleştirdik. 15 Ağustos salt 12 Eylül askeri rejimine bir başkaldırı değil, bütün cumhuriyet tarihinin, hatta Türk egemenlik sisteminin Kürt gerçekliği, Kürt ulusallığı, ulusal gelişimi üzerindeki imha süreçlerine, özellikle 70 yıllık cumhuriyet dönemine vurulan darbeydi. Dolayısıyla bu atılım bütün olumsuz tarihe karşı, 70 yıllık cumhuriyetin imha etme ve bunu sonuçlandırma sürecine karşı bir başkaldırıdır. 15 Ağustos yalnız dört yıllık bir 12 Eylül rejimine karşı direniş değil, bütün cumhuriyet tarihine karşı bir başkaldırı olarak anlaşılmalıdır. Ve bu anlamda **15 Ağustos tarihi oldu-ğuna kadar, yaşamsaldır.**

Bilindiği üzere bu atılımı, ortaya çıkardığı elverişli fırsatlara rağmen dilemediğimiz gibi geliştiremedik. İlk yıl içinde gerilla için epey imkanlar ortaya çıkarılmasına ve neredeyse yarı bir başkaldırı havası yaratılmasına rağmen, örgütlenmesini ilerletemedik, gerilla tarzını oturtamadık. Dolayısıyla zorlandık ve bilindiği üzere, bir kez daha 3. Kongre süreciyle birlikte altyapısal hazırlıklarla, 1987'den itibaren gerillayı oturtmayı amaçlayan bir süreci başlattık.

Buna karşı 12 Eylül cephesinden verilen cevap olağanüstü hal sistemidir. Aslında rejim çok kısa bir sürede bu hamlemizi tasfiye etmek istiyordu. Aman-sız direniş yılları olarak geçen bu süreçte, hamle üstüne hamle yaparak, 1990'lara kadar gerillayı bütün yönleriyle oturtmak için büyük çabalar harcadık. Giderek gerillanın oturtulabileceği, ülke içinde bütün stratejik noktalara ulaşabileceğini ortaya çıkardık. Yalnız bununla yetinilmedi, halkın da artık ses verebileceği bir durum yaratıldı.

1990 Newroz'uyla birlikte, yeni serhıldan dönemi gerillanın büyük hamle yapma durumunu ortaya çıkardı. Ve bu tamamen 12 Eylül rejiminin başarısızlığı ve ulusal kurtuluşun da başarıda büyük bir olanağı elde etmesiydi. Bilindiği üzere bunu da bizler yerince değerlendiremedik. Onbinlerce gerilla gücünün ordulaşma durumu varken, bazı cephelelerimizde erken iktidar hastalığını yaşayan, toplumda bulamadıkları itibarı ve yaşamı parti içinde bulmak isteyen, sanki sorun savaş değilmiş de kendimizi yaşatmış gibi bir duruma öykünen kişiliklerin, partiyi orta sınıf veya köylü partisine dönüştürme eğilim ve alışkanlıkları, bu olanakların doğru değerlendirilememesine yol açtı.

PKK öncülüğünün sağlam oturtulması için büyük çabalar harcadık. Muazzam eğitici ve yönlendirici faaliyetlerimize rağmen, yoğun köylü katılımı ve kent küçük-burjuva katılımı daha ağır bastı. Ciddi bir parti öncülüğünün geliştirmeden, onun kurallarını hayata geçirmeden, eğitimi yapmadan, olanaklara dayanarak, en az mücadeleyle ama en çok sözümona bireysel kazanımlarla yer tutmaya çalıştılar. Sonuç, özel savaş cephesinde yeni bir komplo, darbe dönemi (Güreş darbesi), bizim cephemizde ise artan imkan ve fırsatlar üzerine, bireysel kariyer temelinde hem de gözükaraca yürütülen bir yarış oldu.

İşte çok olumlu ve tarihi olan gelişmeler, bu iki nedenden dolayı önemli bir zorlanmayı yaşadı. Eğer olanaklar değerlendirilseydi, parti öncülüğü ve gerilla derinleştirilseydi, kesinlikle 12 Eylül darbesi büyük bir başarısızlığı yaşayacak ve ulusal sorunun çözümünde sonuca gitmenin tarihi adımı atılmış olacaktı. Kaçırılan fırsat budur. Bu vesileyle bir kez daha bu sürecin sorumlularına, bütün kadrolara, bu dönemi şu veya bu düzeylerde yaşamış olanlara; ileri komuta düzeyinden tatalım sıradan savaşçılarına kadar söylüyoruz ki, tarihi bilememek, fırsat nedir onu anlayamamak, onun yerine kendi sınıf güdülerini ve cehaletini yaşamaya çalışmak, tarihi süreçlere yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Maalesef ağır yönü olan bu kötülük, parti öncülüğümüz ve gerilla ordulaşmamızda yaşatıldı.

Stratejik ve hakim olabileceğimiz alanlarda zorlanmamız; bireysel yaşam kaygıları, erken iktidarlaşma hastalıkları nedeniyle adeta bireycilikte bir yarışla gerillayı, partinin tarzını bir kenara bırakıp, yaşayabileceği kadar yaşama gibi en aşağılık, en tehlikeli bir sürecin yaşanmış olması büyük bir olumsuzluktur. Bu da hak etmediğimiz kayıplara yol açtı. Unutmayalım ki, hızla ellibin gerillaya ulaşılabilirli. Stratejik alanlarda mükemmel gerilla üsleri doğabilirdi ve halk da zaten ayakta, serhıldandaydı. Ve bu da zaferdi. İşte sizin tamamlamadığınız, bu zafer imkanını, düşmana verdiğiniz ucuz başarı kahramanlığıdır. Düzen yaşadı ve sizleri de çok zorladı. Ama esas suçu kendinizde bulacaksınız.

Düşünün, bizim çabalar olmasaydı, acaba şimdi ayakta kalabilecek miydiniz? Bu gerçeği tesbit etmek, tarihi sorumlulukları zor da olsa bilince çıkararak gerekiyor. Açık söyleyeyim: 15 Ağustos Atılımı'nın 10. yılında, sizler bir kez daha, gerillayı zaferle doğru gidebilecekler zor durumlara soktunuz ve düşmana ucuz başarı imkanları yarattınız. Tekrar yüklendik ve bu son iki yılda gerek Güney savaşında, gerekse ülkenin bütün önemli stratejik, hatta bütün alanlarını gerillasız bırakmamak kadar, yavaş da olsa siyasal faaliyetleri geliştirmeyi esas aldık. Yine diplomatik ve basın-yayın sahalarında epey ileri adımlar atıldı. Zor da olsa bugünkü sürece gelindi.

KAYBETMENİN DEĞİL KAZANMANIN KOMUTANLARI OLALIM

Bugünkü süreç ne ağır tehlikeli bir durum ifade ediyor, ne de çok ucuz bir zaferi sunuyor. Ayrıca başarının etkenleri ve başarıya yol açan çalışmaları ve onun yolu yöntemi de zannedildiği gibi değildir. İlk bunun anlaşılması gerekir. İkincisi ise ne uzun bir süredir yaşadığımız amaçtan kopuk, moralmen kendini düşürme durumu gerçekçidir, ne de kendini kaptırdığımız zafer ve erken iktidar sarhoşluğu gerçeğimizle uyusmaktadır.

Diplomatik, siyasal, askeri olarak stratejik bir savunma durumunda olsak da, oldukça onun gelişmiş bir evresi olan son evresine, her sahada dengeyi

zorlayan bir evresine doğru yaklaştık. Bu anlamda bir ilerleme var, bu da birçok zorlamalarla karşılaşmaktadır. Dolayısıyla bu süreçte "iktidarlaşık ve çözüm kesindir" gibi yaklaşımlarla kendimizi kandırmamak gerekiyor. Evet, eskisi gibi kaybetme tehlikesi yok. Bazı önemli diplomatik, siyasal, kültürel kazanımlar ortaya çıkıyor. Askeri olanaklar doğabiliyor, gerillayı daha da kapsamlı geliştirmek mümkündür. Ama bütün bunlar da sanıldığı gibi "rahat olmalıyım, çalışmadan kazanıyor, ucuz komutanlık yapıyoruz ve basbayağı sonuç da alıyoruz" gibi yaklaşımlarla kendini aldatmamak önem taşır. Önemli bir kısmınız **kazanmanın değil, kaybetmenin komutanlarıdır**. Bu temelde parti öncülerinin, ARGK komuta yapısının kendisine yönelmeleri önem taşıyor.

Başarı için olanaklar oldukça fazladır. Bunu zaten dost-düşman da bilmektedir. Bütün mevzilerde gelişme vardır, bütün kanallar açıktır. Hiçbir yerde gerilemeye fırsat vermedik. Bu size rağmen yapılıyor. Bunu idrak etmeniz gerekiyor. Özel savaşın güçlerine karşı savaştığımız gibi, sizin darlıklarınızla da çarpışarak, "tıkdandık, daraldık, bunalдық" vb. durumlarınıza rağmen hem kazanmayı, hem de olumsuzluklarımızı gidererek, bugünü ortaya çıkardık. Elbette, emeklerinizi inkar etmiyorum. Her şeyden önce şehitlerin anısına en yüksek değeri veriyorum. Ama bu gerçek bir zaferi kaydettirmez, tam tersine bütün yönleriyle eksikliklerin açığa çıkarılmasını emreder.

O halde "sağlam mevzilerimiz ve gelişme olanaklarımız var" diye ne çok sağa kendimizi yatırmayı, ne de sol sekte yaklaşımlarla, süreci daraltmayı hiç kimse bir tarz olarak dayatamaz. Durumlar her zamankinden daha hassastır. Gelişmeler büyük bir sorumlulukla gerçekçi bir durum değerlendirmesini olduğu kadar, önünüzdeki görevleri doğru belirlemeyi ve önceden mutlaka başarıyla, gerçekçi bir yürüyüşü emretmektedir. Bütün bunlara rağmen önümüzdeki süreci bu durum değerlendirmesi temelinde nasıl ele alabiliriz?

Ateşkes sürecine benzer bir süreci ısrarla gündemde tuttuk, hâlâ da tutuyoruz. Ama buna rağmen ses yok. Öyle anlaşılıyor ki ses; özel savaşın derinliğine cevabıdır ve her gün artan bir tempoyla verilmektedir. Sözde siyasal çözüm adı altında bazı sesler ortaya çıkıyor, ama özel savaş kurmayları bunlara "çatlak ses" diyor. Hiçbir şans tanınmıyor. Biz ne kadar iyi niyetli de olsak, özel savaş kurmaylarının buna fırsat vermeyecekleri dostların da, halkların da çok iyi gördükleri bir durumdur.

O halde **şiddetlenen özel savaşa karşı bizim de her cephede şiddetlenmemiz gerektiği açıktır**. Şüphesiz günceli dikkate alacağız. Özel savaşın farklı taktiklerini; mevzi, hükümet, dış politika-iç politika; bütün bunları değerlendireceğiz. Ama esas hedefin biz olduğumuzu ve **bitirilmek istendiğimizi bir an için bile olsa gözardı etmeyeceğiz**. Bu ne zamana kadar sürer? Onlar; "PKK'yi ya yok edinceye kadar, ya nefes alamayacak hale getinceye kadar, ya da daraltıncaya kadar" diyorlar. Bu sadece bizlerin parti ve gerilla olarak değil, ulus olarak da imha olmamız anlamını taşımaktadır. Bu bir gerçektir ve kimse kendini yanıltmamalı, ucuz başarı heveslerine, siyasal çözüm arzularına da kendini kaptırmamalıdır. Ama diğer yandan da "imha oluyoruz" adı altında kendini ölüme ucuzca yatırmamalıdır. Kazanma ihtimalimizin en yüksek olduğu bir süreci yaşıyoruz. Dönem olanakları, mevcut ulusal, bölgesel ve uluslararası dengeleri, her zamankinden daha fazla başarabileceğimizi göstermektedir. Yeter ki burada parti olarak, onun değerli militanları olarak, ARGK olarak, onun komutan ve savaşçıları olarak, geçmiş hatalarımızdan, yanlışlıklarımızdan kesin ders çıkaralım ve bu olgunluk döneminin öncülerini, savaşçıları olarak yer almasını bilelim. İlke budur! Bu, her sahada yapılmak zorundadır. Halkın da, dostların da sıkıcı bulduğu, kabul görmeyen kadrolar ve savaşçıları olmaktan kendimizi çıkarmamız, çıkarmayacak mıyız? Aşama yapacak mıyız, yapmayacak mıyız?

Son yıllarda derinliğine bir netleşirmeyi yaşatmaya çalıştık. Özellikle parti ve ordumuzun değerli militanları şahsında **yeni dönem insanlarımızın yaratılması için büyük savaş verdik**. Bu savaş diğer bütün savaşlardan daha büyük ve kapsamlı bir savaştı. İlk bu büyük savaş verilmeliydi.

SAVAŞ YİĞİTLERİN İŞİDİR

İşte biz geçen yıllarda, özellikle yaşadığımız bu günlerde bu savaşı verdik ve önemli düzeyde de başardık. Bu savaş, hepimize ulaşan çözümleme düzeyiyle, yoğun kadro eğitimiyle kesinleşti. Hatta bu savaş, halkı basın-yayın yoluyla aydınlatmamızla da gelişti. Küçümsememek gerekiyor. Çünkü bu

büyük savaşı vermesek, tıpkı geçmiş yıllarda ve son on yılımda olduğu gibi zaferin eşiğine de gelsek, kazanamayız. Kazanmanın en temel nedeni bu netliği yaşamaktır. Ruhumuzda, bilincimizde, tavır ve davranışlarımızda bu netleşmeyi ileri düzeyde sağladığımızı inanıyoruz. Sağlamayan varsa, bahanesiz sağlamak durumundadır.

Gerek düzen, gerek aile ve sosyal gerçekliğinizde mevcut kişilikleriniz bin defa yenilmiş kişiliklerdir. Yenilgiye götüren, zaferin eşiğine de gelsek bunu sağlamayacak olan bu yenilmiş kişilik özellikleri mutlaka terk edilmelidir. Bu kişiliği açığa çıkardık ve ayıkladık. Yerine kazanan kişiliği egemen kılmak istedik. Gerçekleşen budur. Zaferin teminatı da budur.

Buna hem inanacaksınız, hem bileceksiniz, hem de kendinize uygulatacak, iliklerinize kadar da özümseyeceksiniz. Kişilik dönüşümünü, yenilenmeyi başarmadan hiçbir kazanımın ortaya çıkmayacağını bilmek durumundasınız. Ortaya çıktı: İşte, erken iktidar hastalığı. Düzen kişiliği ile düzende bulmadığını partimizde bulmaya çalışmak en büyük münafıklıktır, oportünizmdir, düşkün bireysel yaşamdır. Ve bunun da ne objektif, ne de subjektif imkanları vardır. Ama netleşmeyen, kendini yeniden yaratmayan kişilik, bu büyük tehlikeyi temsil ediyor.

Bu yeni savaş yılımıza girerken, ruhta, düşünce ve davranışta bu kişilikten vazgeçerseniz ve yerine yeni kişiliği dönüşümle, özümsemekle sağlarsanız, zafer için en temel olan imkanı gerçekleştirmiş olacağız. Diğer objektif imkanlar ne olursa olsun, bunu sağlamadan başarıların olacağı sanılmamalı. Bu gafleti bir kez daha yaşamamalıyız.

Öncelikle parti militanlığının, ordu-komuta ve savaşçılığının bu yenilmiş kişilikle karşılaşmayacağını bilmelisiniz. Aldığımız birçok rapor var ve günlük olarak durumlarınızı sunuyorsunuz. Bir hiç uğruna adeta kendini ölüme yatıran birlikler var. Siz eyaletlerdeki değerli yoldaşlar bunu biliyorsunuz. Doğru olmayan yaklaşımlardan dolayı yaşanan kaçışlar, çarçur edilen değerler neyi gösterir?

Açık söyleyeyim; eğer bazı komutanlarımız, sorumlularımız görevlerin ne olduğunu, sorumluluklarının ne olduğunu anlamıyorlarsa, anlatayım: Başta ucuz kayıplar olmak üzere, gerilla tarzının çok dışında savaşım nedenleriyle ve ilgisizlikten dolayı, yine korumamız gereken silahlarımızı, araç gereçlerimizi böyle lakayt, sorumsuz davranışlarla kaybetmek sizleri yargılanmaya götürür. Uyarıyorum; varsa kendinize ve sorumluluklarınıza karşı bir saygı, bu kaybetmeyi büyük bir suç veya sorumsuzluk olarak değerlendirecek ve hesabınızı ya daha fazla başarıyla gidererek vereceksiniz, ya da yargılanmaya bizzat kendi önerilerinizle geleceksiniz. Hem böyle değer kaybetmek, hem de sanki bir şey olmamış gibi görevlerin başında durmak alçakça bir durumdur ve artık bu tutumdan vazgeçin. Yapabileceğiniz işleri yapın. Netseniz, görevler konusunda sorumluluğa sahipseniz "ben başaracağım, kelle pahasına da olsa, canım pahasına da olsa başarılı olacağım" olmalıdır. Yapmanız gereken, ya zamanında görevi bırakmaktır, ya da başarıyı zorlayarak kaybettiğinizi telafi eden bir duruma yönelmektir. Böyle değerlendirmek yerine, "biraz daha değer kaçtırayım, biraz daha kendimi incelterek sürdürüyem" diyorsanız artık buna son verin derim. Bu büyük bir suçluluk ve kötülüktür. Kimsenin böylesi bir dönemde bunu yapmaya hakkı yoktur.

Partimiz ve ordumuz doğru görev anlayışına sahiptir. Sizlere mükemmel bir eğitim verilmiştir. Elinizdeki olanaklarla da bulunduğunuz her sahada gerçek bir partili ve kahraman bir ARGK'li olarak savaşmanız ve sonuç almanız imkan dahilindedir. Bunun üzerine hangi kariyerizm, hangi bireysel tasarrufluluk, hangi ikirciklik kabul edilebilir? Canı gönülden benimsenen bir militan, komutan haline getiremem, bunun pratiğini acımasız ve herkese örnek olacak bir biçimde yerine getirmeme neyle izah edilebilir? Bunun dışında partililik, komutanlık nasıl kabul edilebilir?

Bu sorular yakıcı ve cevaplarınız mutlaka olmalıdır. Aksi halde bulunduğunuz mevkilerde kalmanız doğru değildir. İşte olgunluk sürecinde bahsettiğim en temel bir sorun demek ki, sürece cevap veren, parti ve ordu kurallarını özde ve resmîyette, bütün görevlerde gözetilen olursanız, o zaman sizler olgun bir kadro, komutansınız ve dolayısıyla başarılarınız gelişir. Aksi halde geçmiş süreçlerdeki gibi; "yine kendimi dayatırım" demek, bu toylukla, bu hamlıkla, hatta bu bir kontra gibi neredeyse partiye dayatılan yaklaşımlarla eğer sonuç alacağınızı sanıyorsanız, derin bir yanlışlığınızda. İlk başlatılacak süreç, sizi sert bir mahkemeye almaktır. Bu konuda yanılmayın.

Eğitiminiz mi yok? Hiçbir devrim hareketinde olmayan eğitim imkanları her yerde var. Bazı temel konularda zaafınız mı var, giderin. Aydınlanmak mı

istiyorsunuz, sizi aydınlatacaklar çoktur.

Şunun için söylüyorum: Biz de önderlik gerçeği olarak, partimizin emir ve komuta düzeyini düzürtece yönlendirmek zorundayız. Siyasi ve askeri esasa saygılıyız ve gereklerini yerine getirmek zorundayız. "Yok köylüyüm, yok küçük-burjuvayım" deyip, hiç kimse kendi kabalığını, illikliğini bir yaşam tarzı olarak asla bize dayatamaz. Bunun bahanesi, nedenleri ileri sürülemez. "Vay sınıf nedenleri, vay bilmem eğitimsizlik, vay bilmem bu kadar bireycilikle" vs. vs... hiç kimsenin, hiçbir gerekçeyle artık bu sözleri söylemeye hakkı yoktur.

Ben tam da bu noktada bir kez daha büyük şehidimiz, gerçek komuta gücümüz **Zeynep Kınacı**'ların, eğer saygınız varsa bir-iki sözünü tekrar hatırlatmak istiyorum: "*Süreç, bilmem düzenden böyle etkilen-dim, küçük-burjuva, şu feodal yanımız deyip de kendi ilkeliklerimize sığınma süreci değildir. Birakın!*" diyor "*bu demagojik ucuz lafları*". Evet, bunu söyleyen bizim yepyeni bir savaşçıdır. Ve kahramanca eyelimi gerçekleştiriyor. Şimdi bu yoldaşımıza mı saygı göstereceğiz, gerçek komutan olarak değer vereceğiz, yoksa hâlâ kendine sevdalı, her şeyiyle itici, yüce değerlerden olmayan, sadece kaybettiren kişiliklere mi saygılı olacağız? Vicdanınız bunu nasıl kaldirabilir? İcinizde satılmayacak bir kişilik, bu tarihi değerlerimize ve şehitlerimize saygısı olan yok. Ve böyle saygısız olanların içimizde bir saat bile yerleri olamaz. Eğer sizler gerçekten partililer ve ARGK sorumlularıysanız yapacağınız tek şey bizim bütününü parti tarihine olduğu kadar, şehitlerimize ve bize de biraz saygınız varsa, bunu anlamalısınız ve cevaplarınız olmalı. Bu gücünüz yoksa, bir gün bile ortamımızda durmayın. "Yok kendimi dayatırım, yok ince kurnazlık yaparım, yok tepede savaşırım, yok kaba savaşırım, sonuç alırım, kendimi yaşatırım." Belki bunları yapmakla çingene paşası olursunuz, ama asla iyi bir PKK'li olamazsınız. Belki bir bozguncu, yoldaşlarına zarar veren biri olabilirsiniz, ama asla kurtulamazsınız. Hepinize söyledim, tekrar söylüyorum: Önümüzdeki süreçte gerekeni yapacağız. "Yok ben şöyle eski bir yoldaşım, ben şöyle savaştan biriyim" deyip asla kendinizi kandırmamalısınız. Ciddi yoldaş, iyi savaştan yoldaş, bu tarihi kutsal değerlere daha derinlikli ve olgunca bir yaklaşımla cevap veren kişiliktir. Bunun tartışılacak bir yanı yok. Eğer yaşamak istiyorsanız anlamlı, saygılı ve sevgili bir şekilde yaşayacaksınız. Bundan başka ne bir yolunuz, ne de bir çareniz var.

Geçmişlerinizden dolayı sizleri acımasızca yargılamıyorum. Fazlasıyla ıslah edici, eğitici bir biçimde yaklaştık. Sakın bunu yanlış anlamayın, "parti idam veriyse de uygulamıyor, bilmem en ağır eleştiriler de yapsa, sonuçlarına bakılırsa işte herkes kendisini yine eskisi gibi diyor." Şimdi bunlar hafifce sözlendir ve biz hiç kimseyi de ağır suçlar temelinde affetmedik, affetmeyeceğiz de. Yoldaşça bütün uyarılarımıza rağmen, bağışlayıcı, ıslah edici bütün yöntemlere rağmen, kendisini bağışlatmama, ıslah etmeyi affetmeyeceğiz. Ama onun yeri ve zamanını biz bileceğiz. Nasıl ki, savaşın yerini ve zamanını biz belirliyorsak, içimizdeki savaşımın da yerini ve zamanını biz belirliyoruz. Bunu bilmelisiniz. Yoksa "neden bu bana yapılıyor" demeye gerek yok. Çünkü sen suçlusun, sen partimizin yüce değerleriyle oynuyorsun, sen görevlere; kurallarımıza, geleneklerimize göre yaklaşmıyorsun. Neden bu saygısızlığı, bu suçu işledin? Ve ısrarla da sürdürüyorsun? Partiyi ne sanıyorsun? Şehitlerimizi ne sanıyorsun? Ve önderliğimizi ne sanıyorsun? Kendini çok kurnaz, herkesi ahmak mı sanıyorsun? Kimse seni zorla savaş içinde tutmuyor. Gel açık söyle: "Ben bunu yapamıyorum, şunu yapabilirim, hatta ben silahlı mücadele yürütmek istemiyorum." Evet, bütün savaşçılara çağrıdır: Kaçacağınıza, bunalımlı, problemlili yaşayacağınıza yanbaşınızdaki sorumlu kademelerimize gelin bunu söyleyin. Sizlere bir yol bulunur, cephe gerisinde kalabilirsiniz. Kamplarımız var, sizi oralara gönderebiliriz. Zor durumlara düşmeden sizleri yaşatabiliriz de. Kaçmaya, kendini gizlemeye gerek yok. Ayrıca yapamayacağınız halde "yapar" gibi görünmeye de gerek yok.

Savaş yığitlerin işidir!
Savaş olgun ve sonuna kadar tarihi ve gerçekleri günlük olarak gönenlerin işidir. Çok irade- li ve bu işi zevkle meslek edinmiş olanların işidir. Böyle özellikleriniz yoksa, bir vatansaver olarak dua etmek bile değerlidir. Ama işlerle oynamak, gerçeklerle oynamak ise en tehlikelidir, affedilemez. Bu uyarının bir kez daha hepimiz tarafından mutlaka anlaşılmasını istiyorum. Yoksa hiçbir yoldaşımızla kötü karşılaşmak istemiyorum. Bilinçli ajanlardan daha tehlikeli, objektif ajanlar, kontralar gibi partiyi zorlamayı da hiçbir gerekçeyle kaldıramam.

İyi bir ordu elemanı değilseniz, iyi bir parti temsili yapamıyorsanız, kendinizi bu çerçevede çözmeye tabi tutun. "Yok yetkiden, komutanlıktan vazgeç-

mem" diyorsanız, o zaman gereklerine uyun. Size zor geliyorsa yetki, görev istemeyin, istifa edin. "Yok ben kendimi iddialı görüyorum, gereklerine cevap vereceğim" diyorsanız, o zaman bunu günlük olarak kanıtlamak durumundasınız. Eğer bu çerçevede dahilinde hareket edemezseniz sorgulama ve yargılama sürecini şiddetlendireceğiz. Ve içine düşülecek bütün zor süreçlerden sizler sorumlusunuz. Görevlerin üzerine zamanında yürümeme, net kadro, komuta kişiliğini temsil edememe ve günlük olarak başarmama, kabul edilmez temellerde kaybetmeye yol açmak, sizin ya istifa, ya sorgulama ya da anında görev dışı kalma, savaş mahkemesine çıkma durumu demektir. Kendine güvenen bir militan, günlük olarak birliklerini teknik ve moral olarak ne kadar eğitiyor? Ne kadar kabul edilebilir, başarılı eylemler yapıyor? Kim ne kadar itici değil; çekici, yoldaşlarına değer üstüne değer katıyor ve günlük verdiği raporlarla başarılı olduğunu kanıtlayan komutandır, partilidir? Böylesine yer var ve böylesinin olması için herkes özen göstermelidir. Gerekirse göreve getirmeliyiz, gerekirse görevden almalıyız. Kısaca ölçüleri mutlaka uygulamalısınız. Yeter artık kuralarla oynamak! Yeter artık yaramazın, yetmezsin elinden çok kaybetme! Bunu bütün yönleriyle anlamak ve gereklerini yerine getirmek, döneminizin emredici, olmazsa olmaz kabilinden kadro gerçeğidir. Sanmıyorum içinden birisi "ben yine anlayamadım" desin. Hayır! Yıllardır sürdürülen netleşme ve günlük olarak görevlendirme, herkesin kapasitesine göre yetkileri ve imkanları sunmak, başarı için yeterlidir. Gerisini kendinize yüklenerek, yaratarak ortaya koyacaksınız. Yaratma yetenekleriniz yoksa neden için başındasınız? **Yaratmayan işin başında olamaz. Bu bir önderlik ilkesidir, bu PKK'de bir komuta ilkesinin temelidir.**

Yeten, yaratan, dolayısıyla başaran baştadır. Yetmeyen, eksik kalan, yaratmayan, dolayısıyla başarmayan düşer. Bunun anlaşılacak hiçbir yönü yoktur. Eğitim, örgütlemeye yetersizsen, düş! Moralde ve siyasette geliştiremiyorsan, çekil! Eylemde başarılı olamıyorsanız, çekilin! Bu işi başarıyla yerine getirecek militanlarımız, savaşçılarımız çoktur. Bir **Zeynep** şehidimiz bunun en bariz örneğidir.

Ve bizde her militan, her savaşçı, bir Zeynep'tir. Bunu bütün komutanların adı gibi bellemesi gerekir. **PKK tarzında cesaret ve fedakarlık herkesi Zeynep tarzı yetiştirir.** Bunu anlamayan yöneticiye, anlamayan komutana söyleyeceğim çok şeyler var ve ileride daha da söyleyeceğim. PKK'nin savaşçısını doğru değerlendirmeyen, onu bir taktik nedenle, kırkar kırkar kaybedenleriniz var. Yarın sizleri tarih de, parti de acımasız yargılayacaktır.

Bir PKK bölüğü ile destanlar yazılır. Çünkü PKK savaşçısı kahramandır. Yazamıyorsa bölük komutanının eksik ve yanlışlıklarından dolayıdır. O halde sizleri PKK'nin kahraman savaşçılarıyla, onları tam anlayarak, örgütleyerek ve eyleme doğru sevk ederek, yöneterek, komutanlık görevlerinizi yerine getirmeye çağırıyorum. Bunun dışında hiçbir gerekçeyle birliklerin ve bu kahraman savaşçıların başında kalamazsınız ve partimizi, tarihimizi, günlük emeklerimizi boşa çıkaramazsınız. "Ya, hoşuma gidiyor PKK kahramanlarının başında kalmak. Bir günlük pašalık bile zevktir." Onu söyleyen adamın dili kesilir. PKK kahramanlarının başında yer almak, en azından onların bütününün yüzde ellisi kadar toptan bir güç sahibi olmak demektir. Moralmen, ideolojik, siyasi, örgütsel ve taktiksel hususlarda, hepsine denk bir kuvvetin sahibi olmak demektir. Bu kuvvet varsa komutan olabilirsin, yoksa bırak! Bunun anlaşılacak hiçbir yönü yok. Hazırsan, böyle kabul ediyorsan, öyleyse geç komutanlığa; değilse çekil başka işler yap! Komutanlıkta bu ilkeyi uygulayacaksınız. "Anlamadık, muğlak kaldık" demeye hiçbirinizin hakkı yok, her şey çok net ve anlaşılır!

Partimizin ideolojik, siyasal gerçeği ortadadır. Çizgimiz nettir, son derece sonuç alıcıdır. Tek birimiz bile dünyaya meydan okuyabiliriz. Üstün moral, insanlık örneği bizdedir. Bu PKK'nin bütün kahraman şehitlerinde kendini ifade etmiş temel özelliğimizdir. Her parti militanı bütün bölgelerde, birliklerde, varsa bir tanesinin bile ideolojik düzeyin, moral düzeyin, siyasi düzeyin, dolayısıyla örgütlenmenin en sağlam ve başarılı ölçülerinde yürütülmesini sağlarsa o parti militanıdır. Ve bu kabul edilir. Buna yetmiyorsa partili olmadığını bilmek zorundadır. Bunun da anlaşılacak yönü yoktur. Gereklerine tam uyacak ve hakkını vereceksiniz. O zaman herkes bu parti militanına büyük bir değer olarak bakmalı, onun emir ve perspektiflerine uymayı bilmelidir. Ve her sahada bu parti militanı kazanır. Diplomasiden tutalım ekonomik faaliyete, kültürden tutalım en zorlu bir serhıldanı, bir örgütsel görevi başarmaya kadar, legal olduğu kadar illegal, ordu içinden tutalım en sivil, barışçıl alanlara kadar mutlaka ka-

zanır. O halde, "partiliyim" diyenleri öncelikle böyle bir militan olmaya çağırıyorum ve varsa yanlışlığı, yanlışlığı ve eksikliği giderilmelidir, doğrusuna mutlaka ulaşılmalıdır. Partinin yüce yoldaşlık ilkesini hiç kimse, hiçbir gerekçeyle bunun dışında değiştiremez, maskeleyemez ve kullanamaz.

Partinin öncü çekirdeği başarının esasıdır. Sonuna kadar gözbebeğimiz gibi koruyacağız, onun

"Şiddetlenecek özel savaşa karşı bizim de her cepheye şiddetlenmemiz gerektiği açıktır. Şüphesiz günceli dikkate alacağız. Özel savaşın farklı taktiklerini; mevzi, hükümet, dış politika-iç politika; bütün bunları değerlendireceğiz. Ama esasta hedefin biz olduğumuzu ve bitirilmek istendiğimizi bir an için bile olsa gözardı etmeyeceğiz."

netliğini, arılığını da her şeyden önce esas alırız. O halde bu yönlü iyi bir partili olmak için de dönem çok uygundur, olanaklar fazlasıyla vardır ve mutlaka hakkını vermek gerekiyor. İşte gerek genelde bütün işlere ideolojik, politik öncülük eden partililer ve gerekse onun daha yoğunlaşmış ve hatta kişide ifadesini bulan komutanlık gerçeği için bu özellikleri benimsersek, olgunluk sıfatını kazanmış ve bu kişilik de dönemin üzerine yürürse kazanır. Hangi görevin üzerine yürürse yürüsün kazanır.

Değerli partililer! ARGK savaşçıları!

Önümüzdeki dönemin netleşmiş kadroyla kazanılacağı bilinmeli ve bu konuda herkes üzerine düşeni mutlaka hiçbir bahaneye sığınmaksızın, şu veya bu nedenle "bastırıldık, uzlaştık" demeksizin, anına günlük olarak kadroyu kurallara göre görevlendirerek, varsa görev boşluğu bizzat yüklenerek değerlendirmelidir. En temel sağlama almanız gereken göreviniz budur. Bunun olmadığı yerde başarı olmaz. Bin gerilla da olsa böyle bir komutan, böyle bir parti değeri olmazsa o, kaybetmeye mahkumdur. Ama bir tanesi bir yerde de olsa kazandırabilir. İşte bu gerçeği mutlaka takip etmeyi ve hakkını vermeyi yaşamamız için, başarımız için defalarca vurguluyorum.

"Uzlaştık, bastırıldık" gibi küstahça lafları bir daha söyleyenin suçlu olduğu bilinmelidir. "Daraldık, bunaldık" diyen hangi komutan, savaşçı olursa olsun suçludur, bunu söylemeye hakkı yoktur. **Görevlere doğru yaklaşmayanın konuşmaya hakkı yoktur. Sizleri doğru konuşmak kadar, görevlerinizi zamanında yerine getirmeye çağırıyorum.** Ve bir daha da bu küstahça lafları veya sözleri, ne yazılı ne sözlü olarak bize sunmaya hakkınızın olmadığını belirtiyor ve uyarıyorum. Biz kendimizle bu kadar alay etmeyeceğimiz gibi zarar da veremeyiz. Neden olgun olmayalım? Neden cesur ve fedakar gerçeğimizi akıllı ve sonuç alıcı bir tarza ulaştırmayalım? Bunda gocunacak hiçbir şey yok. Tam tersine gurur duyulacak her şey vardır. O halde önümüzdeki dönemi kazanmak istiyorsak, temelde bu kadro gerçekliğiyle kazanacağınızı biliyoruz ve mutlaka da gereklerinin temsilini hemen hepimizden bekliyoruz.

GERİLLA YÜCELİKTİR

Bütün bunlarla birlikte şüphesiz dönem taktikleri var. Bunları bu vesileyle bir kez daha açma gereği duymuyorum. Bütün ülke genelimize ilişkin planlamada olduğu gibi eyaletlere, hatta bölgelere kadar indirgenmiş planlamalar gerçekçidir. Özellikle birkaç temel özelliğini vurgularsak; kitle ilişkilerimizde artık halkın kabul edebileceği ölçüleri kitle arasında çalışanlar mutlaka göstereceklerdir. İtici değil, eğitici ve örgütleyici olmayı bileceklerdir. Hemen herkes hangi kitle çalışmasını yürütüyorsa, onun en temel mücadele biçimi olan savaşla bağlantısını esas alacaktır. Kültür kurumu da böyledir, diploması da böyledir. Savaşımızın haklılığı ve gereği ve neden, nasıl başarılması gerektiğini bilerek diğer bütün faaliyetler için de yerini tutacak, gerekeni yapacaktır. Şimdi en önemlisi, temel savaş olarak gerilla savaşını vere-

ceğiz. Savaş vermeden ulus olarak katliamlardan kurtulmamız imkansızdır. O halde savaşın temel bütün taktik hususları adımız gibi bilince çıkarılmalı ve gereken mutlaka yapılmalıdır. Uzun bir süredir gerilla taktikleriyle oynandı. Dikkat ederseniz eğer 1992 sonrası gerillaya dönüşümü ve bir de gerillanın ileri bir aşamasını oturmuş olsaydık, tarih değişirdi ve bugünkü zorlanmaları yaşamazdık.

Orada olmayan taktiktir. Büyük direndiniz. Tarihte ender rastlanan cesaret örneğiyle de çarpıştınız. Bunda biraz kahramansınız da derim ve överim. Ama bu asla büyük ahmaklar olmadığınızı ve bunu görmemezlikten gelmemizi göstermez. Sizler bu cesaret ve fedakarlığınızı, kahramanlığınızı maalesef doğru taktikleri oturtmadığınız için sonucu büyük ahmaklar olarak, hatta cahiller olarak çıkmaktan da kendinizi kurtaramadınız. Acı ama bir gerçektir.

Gerilla bir tarz demektir. Bu tarz oturtulmadan onbinlerce gücünüz de olsa, bütün dünya arkanızda da olsa kaybedersiniz. Yok eğer bu tarzı tutturursanız, coğrafyası elverişli, asgari bir sayıya da ulaşmış, dünya karşınızda da olsa kazanırsınız. Bu, gerillanın bir ilkesidir. Dağlarımız kusursuzdur, her savaş kaldırı, sayımız da yeterlidir. Silah ve tekniğimiz de fazlasıyla vardır. Yeterince halk gücü de söz konusudur. Olmayan nedir? Kendi elinizle kendinizi gerilla olmaktan çıkarmak ve neredeyse bir düzenli ordu savaşçısı durumuna düşürmektir. Bu büyük hatayı bilerek veya bilmeyerek işlediniz. Kolay geldiği için, hoşunuza gittiği için ya bir ilkel isyancı, ya bir düzenli ordu savaşçısı gibi affedilmez ve imhası kesin bir duruma soktunuz. Ya avare asi grupları gibi boşa gezer veya mevzi savaşına yatar gibi kendisini imha eder durumlara düştüğünüzü asla inkar edemezsiniz.

Şimdi temel taktik olarak artık bu hususu aşmalısınız. Önemle vurguluyorum; dönem planlamasına mutlaka ulaşmalısınız ve günlük olarak da adım adım kesin ve amansız uygulamalısınız. Gerillada temel üs anlayışına ulaşmanız ve derinliğine, genişliğine gizli ve hareketli, bölgelere, eyaletlere göre bunu gerçekçi bir tarzda sağlayamamanız bütün kayıplarınızın anlamsızlığının olduğu kadar, önemli kazanımlara da ulaşmayışınızın en temel nedenidir. Yani şuna benziyor: Omurgayı kurmadan, gövdeyi şişirmeye benzettiniz; omurga olmadığı için gövde düşer, dayanamaz. Veya temel atılmadan bina kurmaya benziyor. Temelsiz bina ne kadar yükseltile de gümbür gümbür devrilmekten kurtulamaz. Böyle hatalar oldu. Nedir temel? Stratejik, coğrafik alanlarda üstlenektir. Çok zorlu, ama çok yükselten yerlere dayanmayı bilmektir. Şimdi biz oraya az bir güçle de girsek çok iyi biliyorsunuz ki, tam gerilla esprisi uygulansa küçük bir dağda onbin kişilik bir düşman birliğini etkisizleştirilebilir ve örnekleri bizde de çoktur. Hemen her alanda yüzlerce gerilla birlikleri var. Stratejik alanlarda, yeraltı da dahil, gizliliğe dikkat eder, bilmem lojistik, her gün şu köye giderseniz veya işte üs hazırlıklarınız olmadığı

"Dönem olanakları, mevcut ulusal, bölgesel ve uluslararası dengeleri, her zamankinden daha fazla başarabileceğimizi göstermektedir. Yeter ki burada parti olarak, onun değerli militanları olarak, ARGK olarak, onun komutan ve savaşçıları olarak, geçmiş hatalarımızdan, yanlışlıklarımızdan kesin ders çıkaralım ve bu olgunluk döneminin öncüleri, savaşçıları olarak yer almasını bilelim."

için ufak bir operasyonda her tarafa dağılırsanız, bunun adı avare-asiliktir, ilkel isyancılıktır ve asla imha olmaktan da kurtulamazsınız. Örneğin bir Garzan bu durumu yaşamıştır, Amed önemli oranda yaşamıştır. Hemen her eyalet bu durumu yaşamıştır. Ve bunun sorumluları sizlersiniz.

Eğer gerilla tarzında ısrar etseydiniz, bu kayıpların onda biri kadar o çok elverişli olan coğrafyadan ve onun mevzilenmesini sağlasaydınız en değme ordulari perişan ederiniz. İşte siz bu taktik yetmezlikle kendinizi zorladınız. Önümüzdeki dönemde hiçbir gerekçeye sığınmadan, zorluklar ne olursa olsun mutlaka taktik hususlara bağlı kalmayı bileceksiniz. Çoğunuzun köye dayalı yaşam özelliğini biliyoruz. Bu suçtur. Sizler her bakımdan yüceliğe çıkış

için gelişmiş gerillaya. Bir köylünün yemeğine te-nezzül etmek için değil. Kaldı ki, gerilla lojistik adı altında aylarca "şu köy senin, bu köy benim" diye dolaştırmaz. Eğer derdiniz yemekse, gerillada ne geziyorsunuz? Cephe gerilerine çekilin veya gidin metropollerde çalışın, yiyeğin. Gerillanın yiyeceği ideolojidir. Gerillanın yiyeceği politikadır. Gerillanın yiyeceği savaştır. Bunu hâlâ anlayamamak, gaffetini yaşamak en büyük acıdır ve siz o büyük acıya yol açan ve çok basit yaşamı da bu affedilmez tarzı birliklere uyguladığınızı için binlerce kayba yol açtınız. Bir gün bütün bunların mutlaka hesabı sorulacaktır. Biz hiçbir gerekçeyle bir gerilla birliğini; "git şu köyden sadece yemek getir" diye gönderemeyiz. Bu konuda uyarıyı çoktan yapmıştım. Bu tarz tehlikelidir. Bu ihanet kadar tehlikelidir. Örgütleyebseydin iki köylü de sana yemek hazırlardı veya istediğinde gerilla tarzıyla vur bir köyü, hatta vur bir şehri al yüzlerce bilmem konserveyi, bilmem binlerce hayvan var, al onu bir dağa; iki yıl sana yeter. Ne diye bu kadar basit yerine getirilebilecek bir görevi, onlarca gerillanın kaybına fırsat verecek bir biçimde mahvettin? Bunun hesabını nasıl vereceksin? Kaldı ki, öyle ciddi açlık sorunları falan yoktu, dağlarımız hep yemeklerle doludur. Gerilla gerektiğinde ağaç köklerini de kemirip, yılanları da çiyenleri de yemesini bilir. Sırf bazı tiplerin rahat yaşamları adı altında, lojistiği birinci görev olarak gerillanın önüne koymak gibi bir cesareti, hatta gerillada lojistik takımı yetmedi, gerilla lojistik bölüğü, bölük yetmedi; lojistik taburu... Lojistik taburu olur mu? Bunu söyleyen adam, en büyük suçu işlemiş olduğunu bilmelidir. Lojistik takımı bile olamaz. Belki bir mangalık güç olabilir; o da kesin değil. Ama tüccarlıktan anlayarak birkaç köylüyü, birkaç sempatizanı bu işle görevlendirmek, en doğrusudur. Yollarda her gün kamyonlar geçiyor, düşmanın karakollarına her gün yığınla malzeme gidiyor; vur, ondan al!

İnsanlarla ilgilenmek zor mu? Ben, bulunduğum sahada onbinleri ölü noktasından birer fedai noktaya getirdim. Ve hâlâ bize dayanarak, çekiciliğimize dayanarak milyonlar ayaktadır. Eğer sen PKK militanıysan, neden bu insanları bir gün kucaklayamıyorsun? Neden bunları değerli, sevgili bir yoldaş gibi bağrına basmıyorsun? Bunları yapasan, hiç insanlar kaçır mı? Sana taparlar. Ama doğru hedefle, onları ideolojik, siyasi ve örgütselliğin anlam ve önemi üzerine büyüterek bunu sağlayabilirsin. Bunu yapma, komutanlıktır diye kendini dayat veya inceleme-araştırma yapmadan insanları doldur, ondan sonra her gün "silah gitti, telsiz gitti, bilmem adam gitti" diye bize rapor yolla. Bu provokatörlüktür. Bunu yapan bizim karşımıza çıkamaz. Ya döneme sahip çık, araç gereçlerini, olmazsa savaşçıları, cezazın gibi koru ve geliştir; kuşku bu bir iz varsa, cezalandır. Niye eline silah veriyorsun?

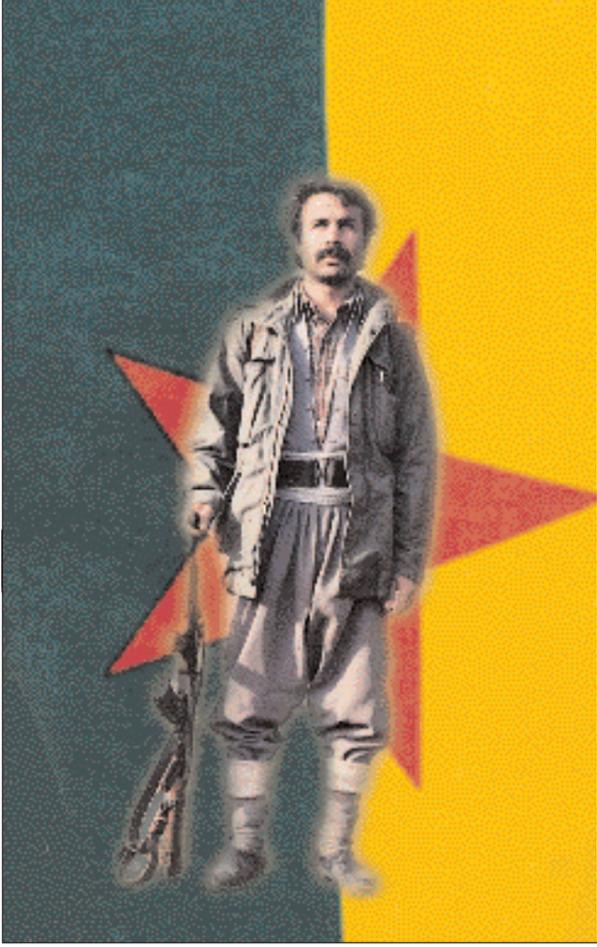
Partiye değer kaybettiriyorsun, ne hakla? Bu yeteneğin yok ve komutanlık yapıyorsun! Neden "birlik başıyım" senin birliğinden, bölüğünden adam kaçıyor, tanımiyorsan, ne diye alıyorsun savaşçıyı içine? Eğitimsizse, ne diye eğitmiyorsun. Tehlikeli biriyse neden inceleme yapıyorsun? Böyle birlik komutanı olur mu? Şimdi bu yöntemleri bırakacaksınız. Bu yaklaşım tarzlarınızı, bu özelliğinizi bırakacaksınız.

Sırf bu nedenlerle kaybettirdiğiniz tutumlara son vereceksiniz. Ve en başta stratejik alanlara müthiş yüklenerek hazırlıklarınızı günü güne, uzun vadede yaparsınız kazanırsınız. Don Kışot gibi, "git bu tepeyi ele geçir, her gün şuraya şu kadar havan atıldı, bilmem roket atıldı..." Bunlar gerillanın tarzı olmaz, bunları bırakacaksınız. Yeraltına inmeyi bileceksiniz. Nerede, nasıl vurduğunuz düşmanın asla anlamamasını sağlayacak kadar gizliliği esas alacaksınız. Ve araç-gereçleri de böyle kullanamayacaksınız. Ayrıca sabırlı olmayı, fedakar olmayı bileceksiniz. Bunları esas alırsanız gerilla büyük kazanır. Bütün eyaletlerimizin uygun coğrafyası, gerilla fedakarlığı, cesareti vardır. Yeter ki, sorumlu komutan bunun gereklerine göre hükmetsin, birliklerine komuta etsin!

Önümüzdeki dönemde bu tarzı mutlak uygulayacaksınız. Bütün gerilla komutanlarımıza söylüyorum: Bu gücü kendinizde göremiyorsanız, derhal görevinizi bırakın! Hazırladığımız bir sürü genç militanlarımız vardır. Biraz tecrübeli olanlar onlara sahiplik ederlerse, hepsi görevleri başarıyla yerine getirebilirler. Cesaret ve fedakarlık bizde sınırsızdır. Bir de buna PKK'nin asgari öncülük temsili yapılırsa, büyük zaferler peş peşe gelir. Unutmayalım ki, içimizde yüzlerce böyle komutan adayları var. Yeter ki, bu anlayış temelinde birbirinize yüklenin, birbirinizi gözetin, birbirinizi denetleyin ve kuralı doğru oynatın. Gerisinin tarihi sorumluluğunu ben üstleniyorum. Gerisi başarıdır, gerisi çözümdür. Ve

15 Ağustos 1984 atılımı gerçekleştirildiğinde, kendisine verilen isim "çığırnlık", biçilen ömür ise "kırksekiz" saattir...

Bu tarihi adım üzerine çok şey yazıldı, söylendi. Politika ve tarihle ilgilenenlerin, bütün yönleriyle bundan sonra da, tarihimizin bu önemli adımıyla yakından ilgilenecekleri, etkileri ve sonuçları üzerinde duracakları kesindir. Hemen girişte belirtelim ki; 15 Ağustos

tarihi atılımını kaba anlamda sadece bir savaş adımı olarak değerlendirmek, ona sadece askeri bir rol yüklemek, Kürt halkının kaderinde yaptığı büyük değişimi görmemek ve bugünkü gelişmelerle Kürt halkının yeniden dirilişinin bu atılımla ilişkisini kavramamak, çok ciddi bir yanılı olur.

Başkan APO, "15 Ağustos Atılımı bir halkın ulusal direnişinin kesinleşmesi, ulusal imhasının önlenmesidir. Toplumsal özgürlüğün imkan dahiline girmesi, kendi kimliğini sahiplenmesi ve bunu en acımasız koşullar altında, eşine az rastlanırlı bir mücadele tarzıyla kazanmasıdır" diyor.

Biliyoruz ki, bir halkın kendini aşabilmesi ve özgür bir gelecek elde edebilmesi için, onun tarihinin, bireysel ve toplumsal bilincinin, acılarının, öfkesinin ve sadece düşmana karşı değil, kendi geriliklerine karşı da vicdanının ayaklanması gereklidir. Bunun için de ulusal bir irade, onun en yoğunlaşmış ifadesi olan önderlik, ideoloji ve örgüt gereklidir. Tarihi kararı verebilmek yeteneği ve mücadele yürütücülerinin kendilerini kararlaştırmış olmaları gereklidir. Çünkü ulusal diriliş ve mücadelelerinin çıkışı, tarihin her döneminde radikal olmuştur. Onun söylemi de, eylemi de öyledir. Örneğin Kürdistan'da sömürgeciliğin ve ulusal kurtuluşçuluğun karşılıklı olarak koşulları iyi görülürse, bu zorunluluk daha iyi anlaşılır. Zira bu zeminde, "ölü" ve kendine güvenini yitirmiş ve hatta sömürgecilikle "uyumlu" bir yaşamı kendisi için güvenli görecektik kadar kendine yabancılaşmış bir halk gerçeği söz konusudur. Açık ki, bu durumun tarihsel nedenleri var, sömürgeciliğin "gücü" ve acımasız imha uygulamalarının etkisi var, ardısıra gelen yenilgiler var. Bitirip tüketen bir özümseme yaşanmaktadır, en önemlisi de kendisinin "kurtuluşu" için yola çıktığını söyleyen örgüt veya sahte önderlerin yarattığı, hayal kırıklığı ve güvensizlik var. Böyle bir ülke ve halk gerçeği içinde ve hele hele kendini ifa-

de edebilmenin hiçbir olanağının bulunmadığı şartlarda, 15 Ağustos Atılımı'nın önemi, zorunluluğu daha iyi anlaşılır.

Toplumsal olayların ve tarihsel çekişmelerin etkilerini görebilmek için, somut sonuçları ortaya çıkaracak bir süreç ihtiyaç vardır. Sadece olayın çapı ve iç etkileri açısından değil, dış etkileri açısından da bu süreç gereklidir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, PKK önderliğinde bütün hızıyla, her gün daha da büyüyen ve çok yönlü olarak devam ediyor. Hâlâ göğüslenmesi gereken zorlu bir süreç var. Ancak 15 Ağustos Atılımı 13. mücadele yılına giriyor. Bu on iki yılda

savaşan, ayağa kalkan, mücadelesiyle yurtseverliği, yurtseverliği ile mücadelesini besleyen bir halk için, artık eskieye dönüşün mümkün olmadığını da yakından biliyoruz. Süreklilik kazanmış kararlı bir mücadele ulusun önünü açar. Daha dün hayal bile edemediği pek çok şeyin gerçekleştiğine tanıklık eder. 15 Ağustos Atılımı da, Kürt halkında böyle bir altüst oluş yaratmıştır. Bunu görebilmek için, pekçok söze de gerek yoktur. 1984'ten bugüne, 12 yıllık süreçte gerçekleşenleri dile getirmek ve kendimizi zorlamadan bir kıyaslama yapmak bile yeterlidir.

15 Ağustos Atılımı, Kürt halkının tarihsel hesaplaşma için ayağa kalkmasını, kaybettiği kendine güven ve cesareti yeniden kazanmasını sağlamıştır.

En donanımlı düşman gücü karşısında bile, ayağa kalkan ve savaşan bir halkın, zafere ulaşabileceğini kanıtlamıştır.

Haklı olmanın ve haklılığın teorisini yapmanın yetmediğini, yaşamak ve he-

1984'TEN 15 AĞUSTOS 1996'YA

Kani Yılmaz

çok şey yaşandı, çok şey değişti. Mücadele devam etse de, şimdiye kadar gerçekleşenler bile, kendi başına köklü bir halk devrimi anlamına

geliyor. Bu gerçeğin ifadesi olarak Başkan APO'nun, "Bugün Kürdistan'da gerilla, ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamın en özgür biçimidir. Son tahlilde gerilla, günümüz Kürdistan'ında onurlu bir yaşam, üretim, siyasallaşma ve sosyalleşmedir" belirlemesi, 15 Ağustos'la başlayan yeni dönemin halk yaşamımız üzerindeki yakıcı sonuçlarını izah ediyor.

Özgürlük mücadelesini, savaş düzeyinde araçlarına kavuşturarak başlatmak ve bunu ulusa mal etmek, çok zorlu ve acılı bir doğumdur. Ortaya çıkan yeni bir durumdur. Sorun, bu yeni durumu geliştirerek ve zafere götürecektir. Sağlam ideoloji, irade, koşulları değerlendirme yeteneği, her gelişmeyi bir sonraki gelişme için zemin yapabileceği düzeyi, strateji ve taktiğe hakimiyet noktasında düşümleniyor. Bunun tümünü belirleyen de, tarihi kararları verebilmektir.

Bu yönüyle 15 Ağustos'un üzerinden geçen 12 yıl, bize bir kez daha ve akıldan çıkarmamak üzere ulusal önderliğin kaderimizdeki önemini ve anlamını öğretmiştir. Çünkü tarihi kararları ancak tarihi kişilikler verebilir.

Günümüzde, durmadan ağılayıp sızlayan zavallı "önder" taslaklarını gördükçe; hem yenilgili tarihimizin önemli bir boyutunu görmüş oluyoruz ve hem de Başkan APO'nun büyüklüğünü ve ulusumuzun önderliğe bağlılığının sırrını kavramış oluyoruz. Herhalde bu on iki yılın en öğretici yanı, Kürdistan'da önderlik gerçeği ve önderliğin rolüdür.

Yazımızın ilk girişindeki belirleme, 1980'lerde bile Kürtlerle ilgili her değer nasıl yerle bir edildiğini ve "umutsuzluğun" ne kadar yaygın olduğunu ifade ediyor. Zaten büyük tarihi adımlar, böyle hassas dönemlerde atılmışlardır. Bu dönemi başlatmamak bir anlamda, halk olarak tarihten silinme anlamına geliyor. Görkemli ulusal kurtuluş örnekleri kadar, tarihin, bitirilmiş kavim ve halklardan da söz ettiğini yakından biliyoruz. Aynı zamanda örgütlenip

defe ulaşabilmek için, güç haline gelmenin ne kadar hayati olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Dost-düşman kavramının netleşmesine, tarih bilinciyle vatan ve ulus sevgisinin gelişmesine olanak vermiştir.

Silik ve kişisiz Kürt imajının yıkılmasına, alını açık, başı dik, bilinçli ve mücadelecisi bir halk durumuna gelebilmenin önünü açmıştır.

Kürt sorununun uluslararası alana taşırılmasında, tartışılıp çözüm noktasına gelmesinde çok önemli bir rol oynamıştır.

Her türlü ikiyüzlülüğün, ulusal kurtuluştan söz edip, en güç döneminde halkı yüzüstü bırakıp kapağı Avrupa'ya atanların ve başbelası siyaset cambazlarının maskesini düşürmüş, yurtseverlikle ihanet arasına net bir çizgi çekmiştir.

Fedakarlıklar sergilenmeden, zorluklara katlanılmadan ulusal kurtuluşçuluk yapılmayacağını kanıtlamıştır.

TC devletinin kendine duyduğu inancı yerle bir etmiş, o çok güvendiği ordusunun adeta burnunu sürtmüş, ekonomik, askeri ve siyasi bunalımını ve çözümsüzlüğünü derinleştirmiştir.

Özcesi Kürt halkına ruh vermiş, ayakları altına alınan değerlerimizi ve ulusal gururumuzu yeniden ayağa kaldırmıştır. Bütün bunların ne kadar önemli olduğunu, biraz ulus ve siyaset namusu olan hiç kimse görmezlik edemez.

Görüyor, duyuyoruz, bazı Kürt çevreleri, bu 12 yılın "çok pahalı olduğunu" bir sürü "yıkıma" yol açtığını, "şiddetle bir yere varılmayacağını" söyleyip duruyorlar. Bu tutum, sadece düşmanı ve onun yıkımıyla katliamlarını aklamak değil, fakat aynı zamanda, çok iğrenç ve ikiyüzlüce bir ihanet söylemidir de. Hem TC'ye "sömürgeci devlet" diyeceksin, hem ulusal kurtuluşçuluktan söz edeceksin ve hem de kolay kurtuluş olurmuş gibi, "çok pahalıya mal olduğundan" yakınlıkla, "ucuz kurtuluş" lafazanlığı yapacaksın.

Açık ki bu politika yapmak değil, başka bir şeydir. Kaldı ki bunlar en küçük riski dahi göze alamayan, Kürdistan'ın bir tek köyünde bile çalışmayı göğüsleyemeyenlerdir. Bunlar da dile gelen düşmanın kendisidir. İşte 15 Ağustos, Kürt halkının başına bela edilmek istenen ve siyaset adı altında dayatılan, TC'nin halkımız içindeki uzantılarının demagojisine de son vermiştir.

Ezilen ulus hiçbir koşulda şiddeti başlatamaz. Doğası gereği buna olanak yoktur. O ancak üzerindeki şiddeti kırmak için ve zorunlu olarak kendi şiddetini örgütler. Varlığını koruma ve haklarını elde edebilmenin başka yolu kalmadığı için bu böyledir. Bu anlamda, hemen hemen tüm ulusal kurtuluş mücadelelerinde dile getirilen "ölüm kalım savaşı" deyimini nedensiz değildir.

15 Ağustos'un, sözde savaş dışı arayışları tercih ettiklerini tekrarlayıp duranlara soracağı bir soru da şudur: 1938-1984 yılları arasında Kürdistan'da yaşanan koyu sessizliğe rağmen, neden TC'nin haklarımız için tek adım atmadığı, neden dünyanın tek söz söylemediği noktasıdır. Oysa 15 Ağustos sonrası bu oniki yıl Kürtlerin kendi coğrafyasında ilk kez bir askeri güç haline geldiği, ilk kez ciddiye alındığı, herkesin "çözüm" politikaları geliştirmek zorunda kaldığı, özgürlük mücadelesinin bölge dengelerinin hatırı sayılır bir gücü olduğunun kabul gördüğü,

tan'da PKK, ERNK ve özgürlük savaşı, ilk defa halkımızı çağdaş anlamda örgütlü hale getirdi. Ulus olarak varlığını sürdürmenin kesin koşulu olan bu gelişme, atomlarına kadar bölünmüş bir toplumda gerçekleşiyor. Çok önemlidir. Savaşın buradaki etkisi ve dayanışmaya ulusal düzeyde zemin sunması belirleyicidir. Dar sınırlara kendini hapsedmeden, yerelliğe düşmeden, yaratılan değerlerin insanlık ölçülerinde biçimlenmesi için zorlu çabalar gösterildi. Bölge ve ülke özelliklerinin ağır geleneksel yapısına rağmen, kadının onurlandırılması ve özgür kimliği-kişiliği ile mücadelede yerini alması, kendini bulması sağlandı. Onbinlerce kadın ulusal kurtuluşta aktif duruma, binlerce sıcak savaşta öncü ve komutan durumuna geldi. Bu oniki yılda, Kürt kadınları sergiledikleri kahramanlıklarla, şahadetlerle tabuları yerle bir ettiler. Bu demokratik bir devrimdir ve Ortadoğu'da ilktir.

Kanlı TC rejimine, onun cinayet, iş-

kence ve haydutluklarına karşı, yaratılan savaşan halk gerçeği, Kürt halkının ölmediğini bütün dünyaya gösterdi. Hatta bu oniki yıllık büyük fedakarlık dönemi sayesinde PKK dışındaki çevrelerin bile ağızına dil geldi. Onlar bile seslerini duyurma özgürlüğüne, sabah akşam küfrettikleri, ARGK'nin ulusuza verdiği güvenlik sayesinde ulaştılar.

Şimdi, yeni bir tarih anlamına gelen oniki yılın verdiği umut, coşku ve heyecanla, ama büyük sorumlulukları omuzlarımızda hissederek, 13. yıla giriyoruz. oniki yıl, halk olarak dirilişimizi ifade ediyor. 13. yıl ve sonrası ise bir zafer sürecidir, ancak göğüslenmesi gereken zorluklarla ulaşılacak bir zafer süreci...

TC devleti cinayet işlemeye, yakıpkıymaya ve çözüme yerine şiddetle tırmandırmaya devam edecektir. TC'nin çözüldüğünü bilmesinin rağmen, Almanya, ABD ve İngiltere onu "yaşamak" için desteklerini sürdürecektir, özgürlük mücadelesine zaman zaman bazı mesajlar verseler de, provokatif tutumlarını terk etmeyeceklerdir. Sahte "çözüm"çüler, Milliyet gazetesiyle ilişkili bazı "Kürtler", kaşarlanmış hainler, devlet desteğiyle boy göstermeye devam edecek, PRIO ve benzeri Batılı oyunlar ısrarla tezgahlanacaktır.

TC oniki yılın kazanımlarını boş çıkarmak için her çığırnlığı göze olacaktır. Basınıyla, raporcularıyla, kontrasyula boş durmayacak karalama, faili meçhul cinayetlerini tırmandırarak, uluslararası etkinliğimizi kırmaya çalışarak tam bir psikolojik savaş yürütecek, elinden geleni ardına koymayacaktır.

12 yılın gurur veren gelişmeleri, bu nedenlerle çok daha bilinçli ve çok daha uyanık davranmamızı, bu kazanımları kiskançlıkla korumamızı emrediyor. Coğrafyamızın stratejik yapısı bile tek başına, daha pek çok belayla uğraşacağımızı gösteriyor. Ancak engeller ne olursa olsun, Başkan APO'nun önderliğinde halkımız özgür yaşamın dışında, hiçbir yaşam biçimini kabullenmeyecek ve zafere mutlaka ulaşacaktır.

Oniki yılın muazzam ulusal uyanış ve görkemli başarılarını; Agitlerin, Cemşit ve Abdullah Avcıların, Hamza ve Ahmet Gülerlerin, Berivan ve Azimelerin, Aydın Adsay, Celal Özalp, Celal Barak ve Beritanların, Zilanların ordusu sağladı.

Namuslu her Kürdistanlı onlara borçludur.

Sadece bunlar da değil. Kürdis-

"İleride bu yıllara ilişkin hiç şüphesiz çok şeyler yazılacak, çizilecek ve söylenecektir. Asıl önemlisi de, ileriye dönük etkileri her geçen gün daha büyük olacaktır.

Kürdistan devrimi, şimdi büyük bir uygarlık devrimi olarak temellerini kazıyor. Eğer bu devrim mücadelesi ısrarla sürdürülürse, Orta-doğu halklarının o büyük uygarlık mirası üzerinde insanlığı büyük bir çıkışa götürebilir ve özellikle kapitalizmin mahkum ettiği, altını da üstünü de yaşanamaz duruma getirdiği cehenneme karşı yeniden bir insani utku yakalanabilir.

Bizim yürüttüğümüz devrim bütünyle bu anlama sahiptir. 15 Ağustos Atılımı'nın ruhu, fedakarlığı ve cesareti, bütün bu anlamları içermektedir. Yani dar bir ulusal kurtuluşçuluk ya da sadece bir demokratik savaşım değildir. **Büyük bir uygarlık, hak ve adalet savaşımıdır.** Tarihe sahipenme ve geleceği her türlü karartıcı egemenliklere karşı kurtarma savaşımıdır. Köklü bir insani kurtuluş devrimidir."

Birçok halkın tarihinde çözümsüzlükten çıkış yolunu gösteren ve geleceğin nasıl olması gerektiğini kararlaştıran belirleyici nitelikte dönüm noktaları vardır. Bu gerçeklik esas olarak zulüm ve zorbalık altında yaşayan halklar için fazlasıyla geçerlidir. Ezilen halklar ve uluslar böylesi dönemlerde tarihin dışına savrulmuşluktan sıyrılarak doğru gelişme rotasına girmişler; kendi tarihlerini kendi elleriyle yazmaya ve kendi kaderlerine kendileri hükmetmeye koyulmuşlardır. Bu tür dönemler yeniden doğuş için sağlam ve sağlıklı adımların atıldığı, toplumsal çözümsüzlük ve umutsuzluğun parçalandığı, toplumun önemli ölçüde tahrip edilen yaşam dinamiklerinin yeniden harekete geçirildiği dönemlerdir. Böylesi tarihsel dönüm noktalarının öncesi ile sonrası arasında farklılık, benzetme yerindeyse, gece ile gündüz arasındaki farklılık kadar kesin ve nettir. Zaten bu tür dönüm noktaları, halkların yüzyılların kahredici karanlığından aydınlığa sıçradığı anlardır. Dolayısıyla halklar açısından bu tür dönüm noktalarını bir milad olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır.

Doğuş sözcüğünün karşılığı olan milad, tarihin en kadim halklarından biri olan, ama Türk egemenlik sistemi altında ulusal tükeniş sürecine sokulan Kürt ulusu açısından 15 Ağustos Atılımı'nda ifadesini bulmaktadır. Halkımız için bu atılım gerçekten tam da yeniden doğuş olma özelliğine sahiptir. 15 Ağustos Atılımı, partimizin, ulusal direniş savaşımının ve hatta halk tarihimizin en önemli dönüm noktasıdır. Halkımızın karanlıktan aydınlığa, düşürülmüşlükten ve düşkünlükten yücelmeye, benliğine yabancılaşmışlıktan kendi öz değerlerine sahip çıkmaya, kimliksizlikten ve hiçlikten kimlik ve kişilik kazanmaya, korku ve yılgınlıktan kendi özgücüne güvenmeye, kölelikten daha alt bir statüden özgürlüğe, boyun eğmişlikten direniş geçişinin belirleyici anıdır. Sadece ulusal kurtuluşa yönelişinin değil, aynı zamanda insanlığa adım atışının da kesin dönemedir. Kürt halkının 15 Ağustos Atılımı öncesindeki dayanılmaz gerçekliğine bakıldığında 15 Ağustos'un ulusumuz için nasıl bir anlam ifade ettiği, yabancı egemenlerin ölüm döşeğine yatırdıkları halkımızın bu atılımla birlikte nasıl yeniden yaşam yoluna girdiği ve yabancılaştırıldığı temel insanlık değerleriyle nasıl yeniden tanıştırıldığı daha iyi anlaşılacaktır.

"... Ve RAB Allah yerin toprağında adamı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi ve adam yaşayan can oldu.

Ve... şarka doğru Adende bir bahçe dikti ve yaptığı adamı oraya koydu. Ve... görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacı ve bahçenin ortasında hayat ağacını ve iyilik ve kötülüğü bilme ağacını yerden bitirdi. Ve bahçeyi sulamak için Aden'den bir ırmak çıktı ve oradan bölündü ve dört kol oldu. Birinin adı Pişon'dur. Kendisinde

tırmalar da bu dinsel görüşleri destekliyor ve iki ırmak arasındaki ülkeyi (**Baynelnehreyn**), yani Mezopotamya'nın insanlığın beşiği olduğu tezini kesinlikle doğruluyor. İnsanlığın tanık olduğu en büyük devrimlerden biri olan yazının ilkin bu zeminde keşfedilip kullanıldığı kesinlik kazanmış bulunuyor. Gökyüzüne doğru

kesimini de içine alan Kürdistan toprakları üzerinde egemenlik kurmaya çalışan imparatorluklar çöker ve tarihe karışarak yitip giderken, Kürt halkı gelişkin bir halk olarak kendi milli gerçekliğini korumayı başardı. Bu durum barbarlık dönemini yaşayan göçebe Türk boylarının Ortadoğu'ya akın etmelerine kadar böyle devam etti.

üzerinde vücut bulan ve Türk egemenleri barbarlık geleneğinin en yoğunlaşmış ifadesi olan TC, daha doğu sürecinde Kürt halkının üzerine çullandı. Kadim Mezopotamya halkları içinde hâlâ güçlü olarak ayakta durabilen ve bütün içsel zaafalarına rağmen varlığını sürdüren bu halk da diğerleri gibi tarihin karanlıklarına defnetmek için

bütün gücünü ortaya koydu. Yaklaşık yirmi yıl boyunca aralıksız olarak sürdürdüğü çılgınca soykırımlar ve katliamlarla Kürt halkını yok etmeyi denedi. Özellikle Kürdistan gerçeğinin inkar edilmesinde bir kılıf ad olarak kullanı-

BÜYÜK UYGARLIK, HAK VE ADALET SAVAŞIMI

15 AĞUSTOS

altın olan bütün Havila diyarını kuşatır ve bu diyarın altın'ı iyidir; orada ak günnük ve akik taşı vardır. Ve ikinci ırmağın adı Gihon'dur; bütün Kuş ilini kuşatan odur. Ve üçüncü ırmağın adı Dicle'dir; Aşur'un önünde akan odur. Ve dördüncü ırmak Fırat'tır. Ve RAB Allah adamı aldı, baksın ve korusun diye Aden bahçesine koydu."

İnsanın yaradılışı ve Adem ile Havva'nın cennetten kovuluşuna ilişkin efsanenin bir parçası olan yukarıdaki satırlar, üç büyük dince kutsal sayılan Tevrat'ın giriş bölümünde yer almaktadır. Musevilik, Hıristiyanlık ve İslam'ın gibi dinlerde ana tema niteliği taşıyan Adem ile Havva efsanesi, Dicle ve Fırat ırmaklarının suladığı topraklarda doğdu. Başka bir deyişle bu topraklar gözlerini yaşama açan insanlığa beşiklik etti; çocukluk dönemindeki insanlık buradan yeryüzüne yayıldı. Tevrat'ın ifadesiyle "**RAB Allah**" Dicle ve

yükselen ilk rasathane burada dikiliyor, ilk mabed burada inşa ediliyor, ilk tekerlek burada dönüyor, ilk şiiir burada yazılıyor. Uygarlık, hak ve adalet ilkin burada boyveriyor. Uygarlığın buradaki doğuşu onbinlerce yıl öncesine denk düşüyor.

Kürt halkı yeryüzü cenneti Mezopotamya'nın ilk sakinlerinden biri oldu. Halkımızın ataları çok eski tarihlerden beri bu topraklarda doğup yerleştiler. Asurlular, Sümerler, Elam'lılar ve öteki kavimlerle birlikte bu toprakları kendileri için yurt edindiler. Mezopotamya'daki yerleşim bölgelerinde irili ufaklı onlarca kavim yaşadı ve bunlardan her biri kendi çapında uygarlığa katkıda bulundu. Kimi zaman başka kavimlerle birlik oluşturdu, kimi zaman kendileriyle çatışmalara tutuştu. Daha zayıf durumdaki kavimler daha ileri bir uygarlık düzeyini yakalamış kavimlerin içinde eridiler, onlarla civil civil kaynaştılar, kendi zengin-

Kürt halkı başta olmak üzere, Mezopotamya kökenli bütün halklar, tarihlerinin en acılı ve en tahripkar sonuçlar doğuran dönemini, onbirinci yüzyıldan başlayarak gelişen Türk egemenlik sistemi altında yaşadılar. Barbar Türk akınları, halklar üzerinde, çekirge sürüsü gibi, geçtikleri yerlerdeki yaşamı kurutan bir işlev gördü. Halkların civil civil kaynaştığı ve tam bir kavimler yatağı özelliğine sahip olan Mezopotamya, Türk egemenlik sistemi altında adeta bir kavimler mezarlığı haline getirildi. Hiçbir evrensel ve insani kural ve yasa tanımayan, halkların yarattığı değerleri gasp etmekle geçinen ve varlıklarının idamesini diğer halkların soykırımlar ve eritici politikalarla yok edilmesinde bulan Türk egemenleri, özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun gerileme yıllarında batıdaki yağma ve talan kapısı kapanınca, büsbütün doğuya, Mezopotamya halklarına yöneldiler. Kökeni

lan Anadolu'nun hâlâ bir "kavimler kapısı" olduğunu savunan körler topluluğunun oldur klavuzları konumunu bir türlü aşmak istemeyen Türk solculuğunun bir kesiminin iddialarının tersine, kemalizm, "Misak-ı Milli" olarak adlandırılan devlet sınırları içinde Türkler dışında bir ulus ve ulusal azınlık bırakmamaya, diğer uluslar ve ulusal azınlıkları Türk ulusal yapısı içinde eritmeye ve Türk uluslaşmasının hammadde olarak kullanmaya çalıştı. Bu temelde gerçekten de süreç içinde Kürt ve Kürdistan gerçekliğini, varlığıyla yokluğu tartışılır bir duruma düşürmeyi başardı.

Musevilik, Hıristiyanlık ve İslam dinlerinde ve bu dinlerce kutsal sayılan kitaplarda, tanrının insanı kendi görüntüsünde yarattığı ve insanları kavimler biçiminde halk ettiği belirtilmektedir. Özellikle Ortadoğu halkları açısından uzun yıllar boyunca ezilenlerin temel ideolojisi olmuş dinlerin bu yaklaşımında, insanın yüceltilişi ve farklı halklara karşı hoşgörü vardır. Dinlerin bu yaklaşımı esas alındığında, insanın kendine yabancılaşması veya yabancılaştırılması, tanrıya yabancılaşmak veya yabancılaştırılmakla eşanlamıdır. Halklar gerçeği karşısında bütünyle kurutucu bir rol oynayan ve kendi halkını bile aşağılayan Türk egemenlerinin bu alanda yaratıkları tahripkarlığı herhangi bir dinin veya felsefenin ilkeleriyle bağdaştırmak olanaksızdır. Hele hele TC'nin Kürt ulusu ve Kürdistan gerçeği karşısındaki inkarcı ve imhacı tutumuna başka bir örnek gösterebilmek kesinlikle mümkün değildir. Onun bu tutumuna örnek yine ancak din kitaplarında bulunabilir.

Zulüm altında inleyen İsrailoğullarını Mısır'dan çıkarmaya çalışan Musa, firavun karşısında her defasında çeşitli mucizeler göstererek, buna izin vermesini ister. Mısır halkına da sayısız felaketlere mal olan bu mucizelere rağmen, yüreği taşlaşan firavun kendi bildiğinde diretir ve İsrailoğulları üzerinde zulüm çarkını işletmeye devam eder. Firavun'un bu inadı bütün ordusu helak oluncaya kadar sürüp gider. Musa kendi kavmini Mısır'dan çıkarmayı başarır; vatanına ve özgürlüğüne kavuşur. Her biri gerçekten birer mucize niteliğindeki olan PKK'nin onca çıkışına rağmen, faşist-sömürgeci TC'nin hâlâ kirli savaşta ısrar etmesi, Kürt sorunu diye bir sorunun bulunmadığını söylemesi ve kurutuculuk işlevine sınıksız sarılmayı sürdürmesi tam da bu firavun inatlaşmasına denk düşmektedir.

Mezopotamya halklarının bu trajik gerçeğinden sadece dış güçleri ve en başta Türk egemenlerini sorumlu tutmak, tükeniş eşiğine gelmelerini tek başına yabancı istila ve işgal olgusuna bağlamak elbette doğru olmayacaktır. Bu olumsuz duruma düşmelerinden en azından yabancı egemenler kadar bizzat bu halkların kendileri de sorumludur. Mezopotamya'nın yeryüzü cenneti olması, kuşkusuz onu her zaman saldırgan dış güçlerin ilgi odağı haline getirecek, is-

"15 Ağustos, sonu olmayan bir başlantıdır, bir dönüm noktasıdır. Dolayısıyla sırt üstü yatmayı, rehaveti değil, kesin mücadeleyi ve zaferi anlatıyor ve dayatıyor. 15 Ağustos, büyük kazanmayı, kesin zaferi emrediyor! Hiç kuşkusuz Kürtler, 15 Ağustos yaratıcılarını, kahramanlarını minnetle anacak, bunu iktidarlaşan halk gerçekliği haline gelerek yapacaktır!"

Fırat ile bu topraklara bereket kattı; insanlığın burada yaşamını sürdürmesine yarayacak her şeyi yerden bitirdi; burada yaşasın, "**baksın ve korusun diye**" bu toprakları kendisine armağan etti. Dicle ile Fırat'ın suladığı bu topraklar, yüzyıllar boyunca yeryüzü cenneti olarak adlandırıldı. İnsanoğlunun yerleşik yaşama geçişine uygun ve tarıma elverişli yapısı, zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla bu topraklar, gerçekten cennet olarak adlandırılmayı hak eden özellikler sundu. Bu özellikleriyle pekçok halkın kaynaştığı bir alan oldu.

Farklı bir tarzda da olsa, bilimsel araş-

liklerini bu kavimlere kattılar.

Görkemli güzellikleri ve muazzam zenginlikleriyle Mezopotamya, tarihin hemen her döneminde dışa doğru yayılmak isteyen imparatorlukların göz diktikleri alanların başında yer aldı. Dolayısıyla coğrafi konumu ve zenginlikleri Mezopotamya'yı çeşitli imparatorluklar arasında bir çatışma alanı haline getirdi. Bu çatışmalar tarihsel ve toplumsal gelişmenin aksamasına, burada yaşayan halkların uygarlıktan uzaklaşmasına ve uygarlık değerlerinin belli ölçüde tahrip olmasına neden oldu. Bütün bu işgaller ve istilalara rağmen, Kürt halkı varlığını korumasını bildi. Mezopotamya'nın önemli bir

eskiye dayanan özel savaş yöntemleriyle burada yaşayan halkları birbirine düşürdüler; mevcut gelişkilere el atıp derinleştirerek halkları kendi içlerinde birbirlerine kırdırttılar. Bu temelde Ermeni halkını tarihin en çılgın soykırımından geçirdiler; bu halktan geride kalan soykırım artıklarını binlerce yıllık topraklarından sürüp çıkardılar. Aynı akıbeti Mezopotamya'nın en köklü halklarından biri ve belki de en önde geleni olan Asuri/Süryani halkının başına da getirdiler. Kutsal kitapların cennet olarak adlandırdıkları Mezopotamya'yı, her açıdan tam bir cehenneme dönüştürdüler.

Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkıntıları

tilalar ve işgalleri kaçınılmaz kılacaktır. Buna karşılık bu zeminde yaşayan ve buranın asıl sahibi olan halklar da, bakılıp korunmak üzere kendilerine armağan edilen bu yeryüzü cennetini ne pahasına olursa savunmak, hele onu terk etmeyi aklına bile getirmemek zorundaydı. Ne yazık ki gerçekleşen bu olmadı. Yabancılar sonunda bu toprakların efendisi konumuna yükseldiler; bu toprakların asıl sahiplerini köleler ordusundan beter duruma düşürdüler. Ermeniler ve Asuriler/Süryaniler kırılıp sürüldü, dünyanın dörtbir yanına savruldu. Kürt ulusu üzerinde de korkunç kırılmalar uygulandı, Kürtlerden de dünyanın çeşitli köşelerine savrulanlar az olmadı. Yine de oldukça zayıf ve kölelik statüsü düzeyinde de olsa, bu toprakları terk etmeyen Kürt halkı oldu.

PKK'nin ortaya çıktığı koşullarda, Kürt halkı kendi adını bile telaffuz edemeyecek kadar zavallı bir durumu yaşıyordu. Kürt gerçekliğinin belli belirsiz varlığının yanı sıra, hem Türkiye'de, hem de Kürdistan'da farklı ulusal yapıların esamesi bile okunmuyordu. Türk egemenlik sistemi farklı ulusal yapıların terörle sindirmiş ve susturmuştu. Kök kurutma politikası bu alanda kesin sonuca ulaşmış gibi görünüyordu. Sömürgeci Türk devleti Ağrı İsyanı'ndan sonra dağın başına "Muhayyel Kürdistan burada medfundur" diye yazmıştı.

Sömürgeci Türk devletinin kök kurutma ve vahşetine çarpıcı bir örnekle açıklık getirmekte yarar var: 13 Eylül 1938 tarihli bir Türk gazetesinde yayınlanan ve sömürgeci Türk devletinin Kürdistan'daki isyanları kanla bastırdıktan sonra zaferini anlatan bir karikatür var. Karikatürün sol üst köşesinde güneş doğmuş. Güneş, Türk askerlerinin çizmeleriyle birlikte Kürdistan'a adım atan "uygarlığı" anlatıyor. Havada Türk uçakları dolaşiyor. Ateşlenmiş topların güllelerinin düştüğü yerde, kalkan toz bulutlarının üstünde korkudan ağzı açılmış, sarı ve silahlı bir yana fırlamış yaşlı bir Kürt köylüsü bulunuyor. Karikatürün altındaki "Aç gözünü!" başlığı altında şu cümleler okunuyor: "Çelik Türk ordusu şimdi gidip bütün dünyanın gözlerini nasıl açtı ise, on beş yıldır yurdumuzda parlayan medeniyet güneşini görüp uyanmayanların gözünü de öyle açar. Aç gözünü, açarız gözünü.." Uçaklarla gökten yağdırılan bombalar, top gülleri ve kurşun yağmuruyla, Türk ordusu Kürt halkının gözlerini "uygarlığa" açıyordu. Türk egemen sınıflarına göre Kürdistan'da yaşayan insan "vahşi"ydi; Türk devleti kendilerini "uygarlık"la tanıştırmak istiyor, ancak "vahşiler" reddediyorlardı.

Evet, dünya değişti ve şimdi Türk sömürgecileri de değişime ayak uydurmaya çalışıyorlar. En azından yaptıkları resmi açıklamalarda Kürtlerin "uygarlık düşmanı" olduklarını belirtmekten kaçınıyorlar. "Vahşiler" sözcüğünün günümüzdeki karşılığı "bölücü teröristler" oluyor.

Düştükleri yeri cehenneme çeviren top güllerinin ve ağır makinalı tüfeklerin namlularından fıskıran kurşunların değiştiği yerde yeşeren uygarlık! Daracak bir alanda katledilen onbinlerce Kürt insanının cesetlerini çiğneyerek, insanlardan arındırılan ıssız topraklara şeref bahşeden demokrasi! Ve bir tek sözcükte, "öldüreceklerin" buyruğunda yerine getirilen adalet! Geçmişte halkımızın kendileri ile tanışma "bahçiyarlığı"na eriştiği Türk burjuva uygarlığının başlıca nimetleri işte bunlardı. Bugün de "terörizmin ve bölücülüğün kökünü kurutmak" üzere harekete geçirilen faşist Türk ordusu karşısında halkımız yine aynı şeyleri yaşıyor.

Sömürgeci Türk ordusunun genelde Kuzey-Batı Kürdistan'da giriştiği soykırım hareketlerinin dehşet saçan yüzünü daha da ağırlaştırıcı şey, katledilen sivil insan sayısının yüksekliği kadar, halk kitlelerine reva görülen insanlık dışı uygulamalarıdır. Kadınlara toplu tecavüz, namusunu korumak için canına kıymış kadınların karınlarının deşilip günyüzü görmemiş bebelerinin süngülerin ucunda sallandırılması, saldırılardan korunmak isteyen insanların sığındıkları mağaraların ağızlarının betonlanması ve içeridekilerin bu biçimde ölüme terk edilmeleri, toplu imhaların ardın-

dan (geleceğe kanıt bırakmamak için) cesetlerin bir araya getirilerek üzerine benzin dökülüp yakılması, kelle avcılığının örgütlenilip başlı başına bir meslek haline getirilmesi, yağma ve talan gibi uygulamalar, bunlardan sadece birkaç tanesidir.

Kürdistan'a karşı girilen işgal hareketleri sırasında, hayvanlaşmanın zincirlerinden boşalmasıyla Kürt insanına çekirtilen acıların ölçüsü yoktur. Namuslarına leke sürülmesini istemeyen yüzlerce gelin

den yeşerip çiçeklenmesine görkemli bir başlangıçtı.

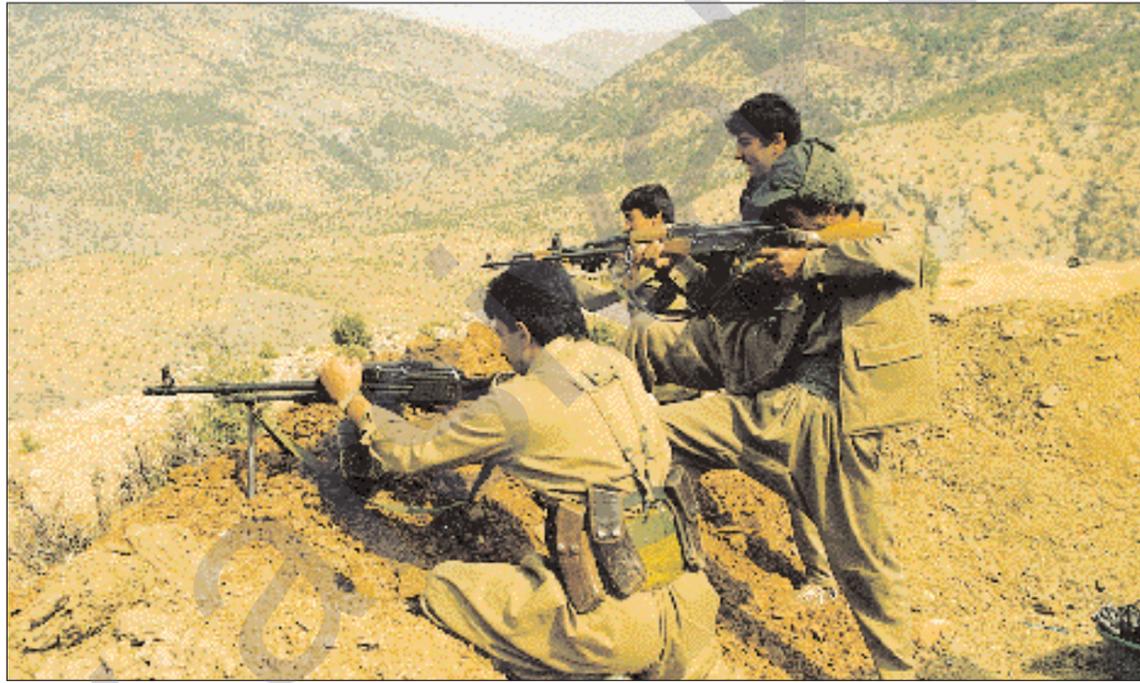
Sömürgeci Türk devleti, Türk egemen sınıflarının geleneksel soykırım politikaları ve uygulamalarıyla bir tarihsel hesaplaşma hareketi olarak doğan PKK hareketinin gelişimine kısa bir süre içinde 12 Eylül askeri-faşist darbesiyle karşılık verdi. Göstermelik sivil kurumları devreden çıkararak, devlet yönetimini tamamen ele geçiren faşist Türk ordusu, Mezopotamya halklarının

"Artık Kürtleri yönetmek kolay değildir. Sömürge yönetimi eskiden bir çavuşla rahatlıkla Kürtleri yönetirken, bugün milyonluk ordusu, bütün savaş makineleriyle, tarihin en kuralsız imha savaşıyla bile Kürtleri yönetemiyor. Bu bile Kürtlerdeki politikleşme düzeyini göstermeye yeterlidir."

ve genç kız, kendilerini uçurumlardan ölümün kucağına atmışlardır. Kürt kadını bu hayvanlaşmanın hedefi haline gelmek için ölümü bir kurtarıcı gibi karşılamıştır. Türk askeri ile ateş arasında kalan Kürt çocukları, kendilerini ateşe atmayı tercih etmişlerdir. Kısacası Türk sömürgecilerinin Kürdistan'da gerçekleştirdikleri soykırımlar, insanlık tarihinde görülen vahşet tablolarının en acılı ve en ürkütücü olanlarının başında gelmektedir.

Kürdistan'da kanla bastırılan isyanlardan sonra kendinden ve ulusal kimliğinden çok hızlı bir kaçış süreci başladı. Ülke adım adım boşalıyordu. Kürtlükten kaçmak, Türklüğe koşmak alabildiğine hızlandırılmıştı. Kürtlük insanlarımızın

tarihten silinmek istenmesinin sorumlusu olan emperyalizmin desteğini de arkasına alarak, henüz yeni yeni filizlenen özgürlük hareketini yok etmek üzere atağa geçti. Kürdistan'ı adeta yeni baştan işgale tabi tuttu. Halk kitleleri üzerinde vahşi bir terör temelinde korkunç pasifikasyon uygulamalarına girişerek, halkın kurtuluş umutlarını öldürmeye çalıştı. Düşmanın amacı belliydi: Faşist generaller çetesi, özellikle Kürdistan somutu açısından kılıç artıkları olarak değerlendirdiği devrimci-yurtsever güçleri yok ederek, inkar ve imha politikasının mutlak başarısı önünde pürüz oluşturan engelleri bertaraf etmek istiyordu. Bunun yanı sıra düzen için hiç de ciddi bir tehdit teşkil etmeyen ve bir yönüyle düze-

beynine gerilikle, çağdışılıkla özdeşleşen bir sıfat olarak yerleştirilmişti. Türklük ise modernlik, ilerlilik, çağdaşlık olarak beynlere empoze edilmeye çalışıldı. Bu konuda önemli mesafeler alındı. Denilebilir ki, Türk sömürgeciliği için en önemli başarılarından biri bu olmuştur. Bir ulusu, bir toplumu bu noktaya getirdikten sonra onu tüketmek hiç de zor değildir. Öyle bir noktaya gelinmişti ki, Kürt halkı zor'a başvurulmadan imha sürecine sokulmuştu. Çünkü Türklüğe büyük bir istekle koşma vardı.

PKK hareketi, özünde Türk egemenlik sisteminin ve onun en son ifadesi olan TC'nin bu kök kurutma politikasına karşı bir devrimci tutum, eylem ve örgütlenme olarak gelişti. Daha ideolojik oluşumu aşamasında bu hareketin safalarında farklı uluslar ve ulusal azınlıklardan devrimciler de yer aldı. Türk halkının bağrından çıkan ve PKK hareketinin ilk örgütleyicilerinden olan yiğit devrimci önder **Haki Karer** yoldaş, aynı zamanda çağdaş ulusal kurtuluş savaşı ve özgürlük yürüyüşünde Kürdistan'ın ilk şehidi oldu. Bu durum PKK hareketinin son derece önemli bir özelliğine işaret ediyordu: PKK sadece dar anlamda Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin öncüsü değildir. PKK hareketi aynı zamanda ve esas olarak Mezopotamya'nın bir halklar cenneti kimliğiyle yeniden yaşama dönüşünün öncüsüdür; onun mücadelesi halkların yeni-

Başkan APO'nun komutası altındaki PKK kadro ve savaşçıları, yurt dışında birkaç yıllık bir siyasal, askeri eğitim ve hazırlık sürecinden geçtikten sonra, tekrar Kürdistan topraklarına döndüler. Bu, **Kürdistan tarihinin en uzun yürüyüşüydü**. Kürdistan zemininde ortalama iki yıl sürdürülen silahlı propaganda döneminin ardından, 1984 yılında gerçekleşen 15 Ağustos Devrimci Atılımı'yla, Kürdistan halkını büyük özgürlük yürüyüşüne kaldıran gerilla savaşı başlamış oldu.

15 Ağustos Atılımı, tepeden tırnağa militarizm kesilmiş, sorunların çözümünde süngü ve kurşundan başka bir yöntem tanımayan, tarihin en barbar egemenlik sistemlerinden birine karşı gerçekleştirildi. Bu yönüyle bu atılım en büyük güç dengesizliği koşullarında başvuru bir tarihsel çıkış özelliğini taşımaktadır. Tabii sorun sadece bu da değildi. Halk kitlelerinin içinde tutulduğu ağır pasifikasyon koşulları ve Kürt insanının yabancı egemenlik altında müthiş düşürülmüşlüğü de dikkate alındığında, güçler arasındaki dengesizlik korkunç bir uçuruma dönüşüyordu. Öte yandan bizzat hareketin safalarında umut zayıflığının yol açtığı ağır ve kararsız davranışlar vardı. Bunlar dönemin kesin çözümünü istediği görevlerin yerine getirilmesini engelliyordu. Dolayısıyla hiçbir çağdaş ulusal kurtuluş hareketinde, halkı bağımsızlık ve özgürlük yürüyüşüne kaldıran bir atılım bu denli ağır ve olumsuz koşullarda gerçekleştirilmemiştir. Ortamın ve dönemin bütün olumsuzluklarına rağmen, temelinde en soylu insan emeği ve çabasının bulunduğu bu tarihsel adımın atılmış olması, halkın bağımsızlık ve özgürlük davasına derin bağlılığın, engin vatan sevgisinin, düşkünlüğün ve köleliği kesinlikle

lendirmek son derece hatalıdır. Bu eylemlilikle vurulan, aynı zamanda, kölelik düzeni altında yaşamayı ve hayvanlara bile reva görülemeyecek bir sosyal statüye mahkum edilmeyi kader olarak kabul eden geleneksel Kürt kişiliğidir. Vatan kavramından, ulusal kişilik ve onurdan, bağımsız ve özgür yaşamaktan, kısacası temel insanlık değerlerinden tamamen habersiz bu kişiliğe yönelinme, bu kişiliğin her ne pahasına olursa olsun dönüşümü esas alınmasa ve bu temelde devrime yürünmeseydi, 15 Ağustos devrimci eylemliliği oldukça kısa soluklu bir kahramanca çıkışın ötesine geçemeyecekti. Bu açıdan 15 Ağustos Atılımı'nı köle bir halkın, alabildiğine köklü bir özeleştirici temelinde kendi gerçekliğiyle birlikte Türk egemenlik sistemine karşı ayağa kalkışı biçiminde ele almak gerekir. Halkın başlangıçta kitlesel bir tarzda eyleme katılmış olması bu gerçeği asla değiştirmez. Halkın iradesini en üst düzeyde kendisinde somutlaştıran öncünün bu konudaki berrak bilinci ve engin kararlılığı, kendi kimliğine sahip çıkma gücünden bile yoksun olan Kürdistan halkını, çağın bütün gericiğini arkasına almış bir faşist-sömürgeci egemenliğe karşı özgürlük için savaştan bir halk konumuna yükseltmiştir.

Bu gerçeği biraz daha açmakta yarar vardır. Başkan APO, PKK'nin bu tarihsel adımı attığı dönemde Kürdistan'daki durumu çok özlü bir biçimde ortaya koymaktadır: "Atılımımızın ilk ortaya çıktığı dönemde Kürdistan halkı kendini koyvermenin, kendinden kaçmanın, kendini en aşağılık bir durumda tutmanın sınırsız ve ölçsüz konumunu yaşıyordu. Mutlaka sahip çıkılması gereken değerler için bu adımı atmakta kendini en ileri düzeyde sorumlu tutması gerekenlerin, göstermesi gereken tutumların en sağcısını ve en oportünist-çesini göstermesi, buna adeta tapınması gerçeği ile yüz yüzedik. İnsanlar bu dönemde düşkünlü. Değil yoldaşca bir ilişki, yoldaşlıkla oynamayı marifet bilen bir durumdaydılar. Yaramaz çocukların oyunları zevkli oyunlardı. Bunları yaramaz çocukların oyunları da değil, düşkünlük oyunuydu; sokak serserilerinin, lümpenlerin, mahalle kabadayılarının veya kölelerin en iğrenç davranışlarını, oyunbazlığını yaşıyor ve bu anlamda kendilerini aldatıyor, hatta hem çok iyi niyetlice, hem de fedaice yaşamlarını düşünüyor, yaşamlarına en büyük saygısızlığı yapacak kadar kendinden geçmişçesine oynuyorlardı. Bunlar bizzat kendi yaşamlarına değer vermiyorlardı. Yaşam nasıl kurulur, yaşam nasıl ilerletilir; bunları bir tarafa bırakmışlar, sürekli sızlanmacı, yerinmecı, verem ettiren bir durumun kendisiyle karşı karşıyaydılar..." Evet, parti safalarına da yansıyan bu olumsuzlukların uzun bir geçmişe dayanan tarihsel kökleri ve toplumsal bağlantıları vardır. Açık cepheden düşmana karşı geliştirilecek devrimci savaşın başarısı, içte bu olumsuzluklara karşı yürütülecek mücadelenin başarısına bağlıydı. İkincisinde başarı kazanmadan sonuç almak, düşmana karşı devrimci savaşı derinleştirip yaygınlaştırmak olanaksızdı. Vatanını kolayca terk etme, özgür yaşama metelik kadar değer biçmeme, en

ortadan kaldırma kararlılığının, büyük cesaretin ve zafere olan inancın eseridir.

15 Ağustos Devrimci Atılımı aynı zamanda düşkün insana karşı, soylu insan emeğinin büyük bir zaferidir. 15 Ağustos Atılımı'nın 5. yıldönümü değerlendirilmesinde Başkan APO, "Biz bu adımı, kendini düşkünlüğe yaşamaya layık görenlere dayatarak ilerlettik. Biz bu adımı, zulüm düzeninin kendine olan güvenini sarsarak

"15 Ağustos Devrimci Atılımı salt faşist-sömürgeci düşman hedeflerine yöneltilmiş başarılı bir eylemler dizisi olarak değerlendirilmeye son derece hatalıdır. Bu eylemlilikle vurulan, aynı zamanda, kölelik düzeni altında yaşamayı ve hayvanlara bile reva görülemeyecek bir sosyal statüye mahkum edilmeyi kader olarak kabul eden geleneksel Kürt kişiliğidir."

ilerlettik. Biz bu adımı, insan olamaz sıfatını kendine layık görenlere ve bunu içine sindirenlere dayattık. Büyük iddiamız olmasaydı, bu adımın atılmasına cesaret edilemeyeceği çok açıktır" demektedir. Bu sözlerden de anlaşılacağı gibi, 15 Ağustos Devrimci Atılımını salt faşist-sömürgeci düşman hedeflerine yöneltilmiş başarılı bir eylemler dizisi olarak değer-

azından nesnel planda çağdaş yaşamın ölçülerine karşı canice davranma ve üstüne üstlük böyle bir durumda bile hâlâ yaşamaktan söz etme soysuzluğuna karşı kararlı bir savaşım verilmemiş olsaydı, sömürgeci egemenliğe karşı ulusal kurtuluş savaşında bir arpa boyu kadar bile yol alınmazdı.

Kürdistan'da boyveren ulusal kurtuluş-

çü gelişmeyi ve Türkiye devrimci-demokratik hareketini bastırma ve ezmede kesin başarı kazandıktan emin görünen faşist 12 Eylül rejimi, 15 Ağustos Devrimci Atılımı karşısında bir bakıma hazırlıksız yakalanmıştı. Faşist generaller çetesi aslında böyle bir gelişmeyi bekleliyordu. Onun

sosyalistlik, devrimcilik ve yurtseverlik iddiasında bulunuyorlar; buna karşılık PKK'yi karşı-devrimcilikle suçluyorlardı. Kuşkusuz PKK'nin önderlik ettiği direniş savaşı devrimci ve yurtsever olanla olmayana, halkın yaşamsal çıkarlarını gerçekten temsil edenle bu çıkarların karşısına dikileni bir-

yerine getirmeye çalıştı.

Bugün Türk burjuva egemenliği her yönden ulusal kurtuluş savaşımlarımızın kuşatması altında bulunmaktadır. Kürdistan halkı, faşist-sömürgeci düşmana karşı topyekün mücadele içine girecek düzeyde yoğun bir eylemlilik ve hamle halindedir. 15 Ağustos Devrimci Atılımı ile başlayan savaş bugün denge duruma gelmiş bulunmaktadır. Düşman cephesi tam bir kısır döngü halinde iflas etmiş politikaları ve taktikleri tekrarlamaktan öteye gidememektedir. Kürdistan'da sömürgeci egemenlik siyasal olarak bitmiştir ve askeri olarak da "anlı-şanlı" Türk ordusu hiçbir zaman bu kadar kaybeden bir durumu yaşamamıştır. Sadece askeri-teknik olarak değil, moral olarak, ruh olarak çok kaybetmiştir. Denilebilir ki, TC halkımız tarafından kuşatılmış ve ölüme mahkum edilmiştir.

Halk savaşında denge aşamasına giren Kürdistan, Türkiye'yi yoğun bir hareketlilik

döneme cevap olmaktan ziyade sonuçları sürece içinde ortaya çıkan radikal bir devrimci girişimdir. Bundan dolayı bu atılımın tarihsel etkileri özgür ve bağımsız bir ülke yaratılana kadar sürecektir. 15 Ağustos Atılımı sadece askeri bir girişim değil, yaşamın her alanına yapılan bir devrimci müdahaledir. Özgürlük için topyekün savaşın çağırısıdır.

15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın 12. yıldönü değerlendirmesi Başkan APO, "Savaş köle halklar için bir bayramdır. Şu anda sizler her gün bu bayramı yaşıyorsunuz. Bu doğrudur ve öyle de olmalıdır. 'Neden kolay bir zafer kazanmadık' diye beklenti içinde olmaya hiç gerek yoktur. Bu savaş daha on yıllarca sürebilir, ama yeter ki savaşmasını bilelim ve bu savaşta bayramı yaşayalım" demektedir. Evet, kesin bir zafer kazanmadık, ama zafer kadar ve hatta ondan daha da önemli kazanımlarımız var. Savaşı yakalayan, savaşan bir halk olmak zafer kazanmaktan daha değerlidir.

Bugün umut değişmiş, özlem değişmiştir. Bağımsız ve özgür bir toprak parçasında maddi ve manevi doyum isteyene, bunun için koşulların hazır olduğu bir toplum yaratmak için geliştirilen mücadele büyük bir özlem, umut ve uğraş haline getirilmiştir. Küçük umutların hepsi yerle bir edilerek, büyük umutlar, büyük hedefler peşinde koşan bir ulus gerçekliği yaratılmıştır.

Her türlü ulusal, siyasal ve kültürel gelişme, çarpıcı bir biçimde asıl şimdi başlıyor. Duygular ve düşünceler ilk defa böylesine bağımsız ve özgürce gelişiyor. Yeni yaşam tutkusu, yediden yetmişe herkesi sarıyor. Bu, gerçek bir rönesanstır. Kürt rönesansının yaygın bir biçimde gecikmeli de olsa şimdi yoğunlukla geliştiğini ve bunun Ortadoğu'daki etkilerinin büyük olacağını söylemek gerekir. Kürdistan'da 15 Ağustos'la başlayan devrimci atılım her alanda biz partililer ve onun öncü güçler tarafından daha da derinleştirilir ve sağlam temellere oturtulursa, halklar tarihinde yaşanan büyük uygarlık ve adalet

belki de birincisi! Daha dün tarihin uysuk, bitişe doğru yol alan bir nesnesiydiler. Tarih boyunca hep onun-bunun tarafından yönetilmiş ve yönetilmeye alıştırmış bir halktı. Yabancı egemenler tarafından rahatlıkla güdüldük. Bir çavuş bile bizi rahatlıkla oradan oraya sürükleyebiliyordu. Siyaset, yönetim, toplumsal ve ulusal çıkarlar, bunların düşünsel ve politik ifadesi nedir bilmiyorduk. Kısacası tam anlamıyla güdülen nesnelere konumdaydık. En kötüsü bu trajik konumuzun ayrımlarında değildik. Bu nedenle çok trajik-komik durumları oynuyorduk.

Ama bugün öyle miyiz? Hayır, bugün çıkarlarımızın bilincinde, özgürlüğünü ve kaderini eline almaya çalışan, tarihin öznesi olan, bunun en zorlu ve amansız savaşını veren bir halk komundayız. Kendi kaderine hükmetmeye çalışan halk, politik halktır. Artık Kürtleri yönetmek kolay değildir. Sömürge yönetimi eskiden bir çavuşla rahatlıkla Kürtleri yönetirken, bugün milyonluk ordusu, bütün savaş makineleriyle, tarihin en kuralızsız imha savaşıyla bile Kürtleri yönetemiyor. Bu bile Kürtlerdeki politikleşme düzeyini göstermeye yeterlidir.

Kürtler, bir yandan yabancı egemenlerin yönetimini reddederken, öte yandan kendi kendini yönetmeyi de öğreniyorlar. Bunun kurumlarını, ilişkilerini, yönetim kültürünü oluşturuyorlar. Gelinen nokta iktidarlaşmanın, devletleşmenin sorunlarını taşıyor ve en doğru yanıtını geliştirmeye çalışıyorlar.

Tabii bu, sorunsuz oldukları, her şeyin iyi ve yolunda gittiği anlamına gelmiyor. Hayır, tersine yılların kişiliklere sinen tutumları, alışkanlıkları ve çarpık anlayışları politikleşme, iktidarlaşma önünde ciddi handikaplar olarak duruyor. Savaş, iktidarlaşma, kurumsallaşma, bunun kadrolarını oluşturma öyle kolay yol almıyor. Muazzam bir savaş gerektiriyor. Burada savaş daha çok özde, kişilikler düzeyinde verilmek durumundadır. Bu savaş kazanılmadan, devrimde yol almak, savaş başarıya götürmek, büyük zafer ipini göğüslemek mümkün değildir.

Evet, bugün artık dünün kendinden, kendi gerçekliğinden kaçan Kürdü yok ortalıkta. Ancak bu, her açıdan özgürleşmiş, savaşa ve siyasete toplumsal yaşama hükmeden, tuttuğunu koparan Kürdünün yaygınca ortaya çıkaracağı anlamına gelmiyor. Hayır, Kürtler, tarihlerinin en büyük devrimini, en radikal ve kapsamlı devrimlerini yaşamlarına rağmen, çok kapsamlı ve ciddi devrim sorunlarıyla boğuşmak durumunda kalıyorlar. Bu sorunlar öyle sıradan sorunlar değildir, sıradan, çabalarla da aşılamıyor. İnsan üstü çaba ve yoğunlaşma gerektiren kişilik sorunları ve alışkanlıklarıyla karşı karşıyayız. Her şeyden önce sömürge tarihinin yarattığı tahribatları kişiliklerden tamamen temizleme göreviyle karşı karşıyayız.

Kürdün 15 Ağustos'la birlikte yaşadığı tarihsel altüst oluşların altını çizirken, Kürdün yaşadığı önemli sorunları gözardı edemeyiz. Miladımızı selamlamalıyız, ancak bu, bizi içi boş bir böbürlenmeye, kibirlenmeye, anlamsız bir rehavete götürmemelidir. Bir tarihsel olguya parmak basmak, yaşanan diğer gerçekleri gözmezden gelmeyi getirmez, getirmemelidir!

Zaten 15 Ağustos, sonu olmayan bir başlantıdır, bir dönüm noktasıdır. Dolayısıyla sırt üstü yatmayı, rehaveti değil, kesin mücadeleyi ve zaferi anlatıyor ve dayatıyor. 15 Ağustos, büyük kazanmayı, kesin zaferi emrediyor! Hiç kuşkusuz Kürtler, 15 Ağustos yaratıcılarını, kahramanlarını minnetle anacak, bunu iktidarlaşan halk gerçekliği haline gelerek yapacaktır!

Başkan APO 15 Ağustos'un 12. yıldönümünde yaptığı değerlendirmede şöyle demektedir: "Kölelikten daha beter durumda olan bir halkız. Ama kurtulacağız, ama savaşıyoruz, ama en şerefli insan haline gelmenin imkanını yakalıyoruz. Savaşımız bunun için gereken her şeyi veriyor. Bunun için daha fazla savaş; savaş için daha fazla örgüt, eğitim ve propaganda diyoruz. Bunun için sonuna kadar, zafer kadar savaş diyoruz."

"12 yıllık süreçte Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeler ve Kürdistan'ın geçirmiş olduğu değişiklikler gözler önündedir. Artık her şeyiyle savaşan bir Kürdistan'da yaşıyoruz. Bütün kölelik zincirleri parçalanmıştır."

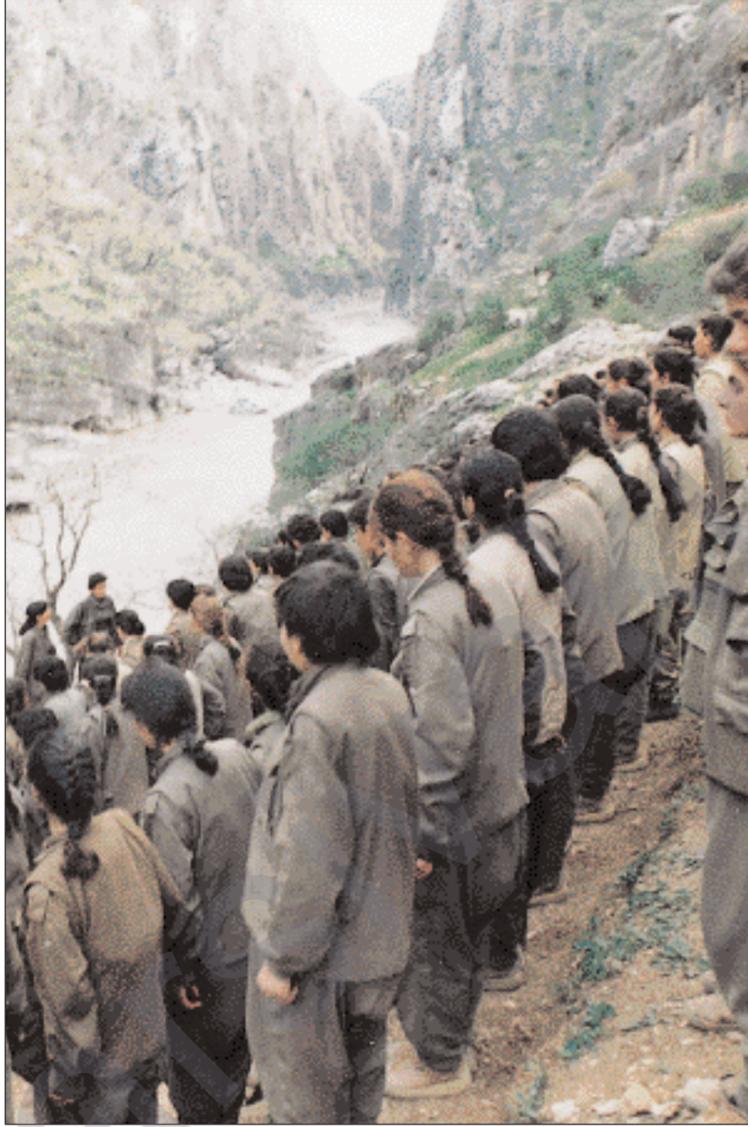
işin sürpriz olan bu gelişme, olsa olsa intihardan başka bir anlamı bulunmayan bir ayaklanma girişimi olabilirdi. Nitekim Kürdistan'da geçmişte meydana gelen isyanlar ve ayaklanmaları düzenli orduyla bastırma deneyiminden yola çıkarak, hareketin 72 saat içinde ezileceğini ilan etti. Kürdistan adına yola çıktıklarını iddia eden kimi güçlerle sosyal-şoven bazı çevreler de atılımın kaderi hakkında farklı düşümlüyorlar, kısa bir süre içinde bastırılacağına inanıyorlardı. Bu güçlerin içinde en iyi niyetli olanları bile 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın zamansız gerçekleşen maceracı bir girişim olarak değerlendiriyorlardı. Evet, zamanlama gerçekten dikkate alınması gereken bir olgudur. Özellikle kapsamlı ulusal ve toplumsal sorunlar düzeyinde yapılması gereken işlere zamanında karşılık verilebilirse gelişme olanağı yakalanabilir. Ters durumda tarihin gelişim çarkını ileriye doğru yürütmek mümkün değildir. Faşist generallerin bu atılım öncesinde nasıl pervasızca hareket ettiği, zindanlarda nasıl bir vahşet uyguladığı, Türkiye ve Kürdistan'lı halklar için nasıl açık bir zindana dönüştürdüğü, devrimci tutsaklar hakkında çıkarılan idam kararlarını nasıl infaz ettirdiği çok iyi bilinmektedir. Eğer bu atılım gerçekleşmemiş olsaydı, halklarımızın kurtuluş umudundan bir eser kalabilirdi miydi? Sırada bekleyen yüzlerce idam cezasının infazını durdurmak mümkün müydü? Darağacına çekilen her devrimciyle birlikte katledilmek istenen gerçekte halkların kurtuluş umudu değil miydi? Faşist cunta Türkiye'yi "huzur ve sükunete kavuşturmak" için bu uygulamalara başvurduğu iddiasındaydı. Bu çetenin sözünü ettiği huzur ve sükunet mezarlığa özgü bir huzur ve sükunetti. 1938 isyanından sonra başta Dersim olmak üzere bütün Kürdistan'da sessiz bir katliam ve imha süreciyle bir halkı tarihten silmekti. Bu yönüyle 15 Ağustos Atılımı'nın en belirgin özelliği bütün Kürdistan'ı kışla kültürü ve Tuncelleşmekten kurtarmasıdır. 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın bütün Kürdistan'ın kışla kültürü altında Tuncelleşmesinin önüne geçmiş ve onu Dersimleştirme sürecine sokmuştur. Bu durumda 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nı "zamansız ve maceracılık"la suçlamak, "bırakın faşist cunta istediğini yapsın, Türkiye ve Kürdistan'ı bir mezar suskunluğuna gömmek istiyorsa gömsün" demekten farksızdır.

PKK'nin ulusal direniş savaşını geliştirme çabalarına yönelen saldırılar sadece ideolojik plandaki saldırılarla sınırlı kalmadı, politik ve pratik alana da yansıdı. PKK'nin ileriye doğru atacağı her adımı kösteklemek için, özellikle Avrupa zemininde emperyalizm kaynaklı sayısız komplö ve provokasyon tezgahlandı. Mülteci sosyal-şoven güçler ve işbirlikçi Kürt çevrelerini yedeğine alan Avrupa sosyal demokrasisi, PKK hareketini yalnızlaştırmaya ve teslim almaya çalıştı. Avrupa emperyalizmi, Kürdistan'ın bölünüp parçalanması ve paylaşılmasının asıl sorumlusuydu. Gerçekten kuruluş döneminde TC'nin, Kürdistan'ı bölüp parçalayacak ve en büyük parçasını egemenliği altına alacak gücü yoktu. Bu nedenle bağımsız ve özgür bir Kürdistan hedefine doğru yürüyen PKK'nin emperyalizmce düşman sayılması ve saldırı hedefi haline getirilmesi anlaşılır bir şeydi. Ancak sosyal-şoven güçler ve çeşitli Kürt çevreleri

rinden ayırmanın mihenk taşıydı.

15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın süreli kılınması, yani bu atılımla birlikte başlayan gerilla savaşının Kürdistan çapında derinliğine ve genişliğine yayılması, sözünü ettiğimiz güçlerin halk gerçekliği karşısındaki suçlu konumlarını açığa çıkaracaktı. Bu güçler kendi suçluluklarını örtbas etmek için PKK'yi de suçlu duruma düşürmek istiyorlar, direniş hamlesine de bu yüzden saldırıyorlardı.

Partimiz daha önceleri ve bu süreçte sürekli birlik çağrılarında bulundu. Devrimci mücadelenin en zor görevlerini kendisinin omuzlayacağını, kendi dışındaki güçlerin daha sınırlı görevlerle yetinebileceğini belirtti. Elbette PKK, kimseyi zorla kendi platformuna çekmek istemiyordu. Ancak kendilerine yakıştırdıkları soylu sıfatların bir gereği olarak, bu güçlerin en azından kendisinin başlatacağı direniş hamlesinin önünde engel oluşturmaması gerektiğini dile getirdi. Ne var ki partimizin bu çağrılarını yıllarca olumlu karşılık bulmadı. Öncünün halkla bütünleştiği ve gerilla savaşının kesinlikle bastırılmayacağı belirgin kazandıça, TKP örneğinde görüldüğü gibi bu güçlerden bazıları doğrudan Türk faşist rejimiyle bütünleşti. Aslında bu bütünleşme bile kendi başına olumlu bir gelişmeydi. Kendilerine devrimci adını yakıştıran, ama gerçekten burjuvazinin sol içindeki ajanları ve uzantıları olan böylesi güçlerin yüzlerindeki maskenin düşürülmesi, gerçek devrimci hareketinin önüne dikilmiş gerici bir barikatın temizlenmesi demektir. 15 Ağustos Devrimci Atılımı ile birlikte, doğuşu uzun bir sürece de yayılsa, Türkiye'de gerçekten ihtilalci bir sosyalist hareketin gelişmesinin yolu böylece düzenlenmiş oluyordu. Öte yandan, PKK, bu güçlerin Türkiye'deki devrimcilerin onurunu çiğnemelerine fırsat tanımadı. Türkiye devrimci-demokratik hareketin direniş geleneği ile birlikte, bu yıllarda korkunç insanlık suçları işleyen 12 Eylül rejimine, onun hiçbir sınır tanımayan her türlü zulüm ve zorbalığına karşı son nefesine kadar direnen devrimcilerin anılarına sahip çıktı. Onların çektikleri acıların hesabını sormak gerektiğini, bunun da halklarımıza kan kusturan bu rejime karşı zaferle doğru ilerleyen direniş savaşını kökleştirmekten geçtiğini bilerek, anılarına sadakatle bağlılığın gereklerini

içine çekmekte ve savaş harcamalarının alabildiğine azırdığı enflasyonla bir türlü dizginlenemeyen yaşam pahalılığı, Türkiye emekçilerin daha radikal bir muhalefet geliştirmeye yöneltmektedir. Evet, daha

"Eğer bu atılım gerçekleşmemiş olsaydı, halklarımızın kurtuluş umudundan bir eser kalabilirdi miydi? Sırada bekleyen yüzlerce idam cezasının infazını durdurmak mümkün müydü? Darağacına çekilen her devrimciyle birlikte katledilmek istenen gerçekte halkların kurtuluş umudu değil miydi?"

önceki yıllarda kaybeden hep Kürdistan olurken, 15 Ağustos Atılımı'nın üzerinden geçen yıllar halkımız için kazanım yılları haline getirilmiştir. Sayısız zorlukları alt ederek ve engelleri aşarak savaşımızı kararlılıkla sürdüren PKK, bu yılları düşmanla hesaplaşma yılları haline getirmeye başlamış; düşmanla nihai hesaplaşmanın koşullarını alabildiğine olgunlaştırmıştır.

Şanlı 15 Ağustos Devrimci Atılımı'nın 13. yıldönümüne girerken, bu tarihsel adımın üzerinden geçen 12 yıllık süreçte Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeler ve Kürdistan'ın geçirmiş olduğu değişiklikler gözler önündedir. Artık her şeyiyle savaşan bir Kürdistan'da yaşıyoruz. Bütün kölelik zincirleri parçalanmıştır.

15 Ağustos Devrimci Atılımı belli bir

devrimleri dışında yeni birine temel teşkil etmesi işten bile değildir.

Kürdistan Ortadoğu'da çağa en fazla kapatılan bir ülke konumundaydı. Bugün Ortadoğu'da bütün toplumları çağa taşımada, demokrasi ve özgür toplumu yaratmada Kürdistan halkı öncü konuma gelmiştir. Uygarlığın beşiği olan Mezopotamya bugün Ortadoğu'da demokrasinin ve insanlaşmanın beşiği olma onurunu da yakalamıştır. Kısacası Ortadoğu'ya demokrasi ve özgürlük getirmede öncülük bugün halkımızın eline geçmiştir. Denilebilir ki, bölgemizde en derin ve en geniş bir demokratik devrim hareketi Kürdistan'da yaşanmaktadır.

Denilebilir ki, Kürtler şu anda bölgemizin en politikleşmiş halklarından biridir,

İnsan, düşüncesinin gerekli kıldığı doğrultuda yaşamına yön verirse bir anlam ifade eder. İleriye gerinin, eski ile yeninin, doğru ile yanlışın bitimsiz mücadelesinde ölümsüz yaşamlar yaratıldığı gibi, yaşayıp yaşamadığı belli olmayan ölümler de gelip geçmiştir bu mücadele süreçlerinden. Tarihe bilincin penceresinden bakarak sonsuza ulaşanların eylemi, ölümsüzlüklerinin ön şartı olmuştur. Halkların,

kendisine yabancılaşan egemen Türk'e karşı özgün yaşam tarzını bırakıp, direniş geçişinden dolayı katledilip, yığınlaştırılan Türkmen'in direnişçi ruhunu ortaya çıkarmanın özlü savaşçısıydı.

Mizgin heval, Anadolu Türkmen halkının yoğunlukta olduğu Tokat'ın Zile ilçesinin Çayır köyünde orta halli bir ailede dünyaya gelir. İçinde bulunduğu aile ve çevre Aleviliğin etkilerini taşıyan, geleneksel solun düşüncelerini

okul ortamına gelir ve bunu bir türlü kabul edemez. Yaşam, dünya, insanlık hakkındaki kafasını kurcalayan sorular, çelişkiler burada daha bir derinlik kazanır. Bir süre bu soruların yanıtını dinde arar. Dini kitapları okur, araştırır, inceler. Fakat arayışlarına fazla yanıt vermez bu incelemeleri. O daha geniş bir dünyaya sahiptir, yaşamı daha farklı boyutlarıyla kavramak ister. Başarıyla bitirdiği lise öğreniminden sonra arayışlarının yanıtını bulabileceği düşüncelerle tanıştığı üniversite ortamına girer.

Üniversite gençliği içerisinde yaşanan dalgaları izler bir süre. Ezilenlerin saflarında mücadelenin gerektiği bilincine erişmiştir, ama bunu bilimsel ve en doğru tarzda yapmak istemektedir. Gençlik içerisinde yaşam tarzları, düşünce ve davranışlarıyla diğerlerinden farklı olan ve onun doğrularına, gerçekliğine oldukça yakın olan bir grup ilgi odağı olur. Kürdistan'da PKK önderliğinde verilen mücadele sonucu ortaya çıkarılan bu yeni yaşam, yeni insan tipi son derece çekici gelir Mizgin hevale. Enternasyonalist temellerde mücadelesine başlayıp gelişen PKK hareketini, onun şahsında halkların kurtuluşuna ortak çözüm gücü olma gerçekliğini inceler, tartışır. Belirsizliğin, çözümsüzlüğün, üretimsizliğin belirgin olarak yaşandığı Türkiye sol gerçekliğine karşın, Kürdistan'da yürütülen gerilla mücadelesi birçok Türkiyeli devrimcinin yönünü dağlara çevirir. Yurtsever gençlikle ilişkilerini güçlendirir ve mücadele sürecinde yerini alır. Gerillaya, savaşa olan tutkusu gün geçtikçe büyür ve kısa sürede yıkılıp, yerine yenisinin yaratılması gerektiğine inandığı düzen yaşamından kopar ve 1991 yılında gerilla saflarına katılır.

Mizgin heval kısa bir süre kaldığı gerilla ortamında çabası, coşkulu katılımı ve güçlü kavrayışıyla arkadaşlarının dikkatini çeker ve partiyi daha iyi tanıyabilmesi, savaşa daha güçlü hazırlanabilmesi için Parti Önderliği sahasına gönderilir.

Mahsum Korkmaz Akademisi'nde kaldığı süreçte canlılığını, coşkusunu, ilgisini artan ivmeyle büyütür. Arkadaş yapısıyla çok çabuk kaynaşır. Kendisini değiştirip dönüştürme, politik derinliği yakalama çabası oldukça güçlüdür.

Aynı süreçte Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Türkiyeli bir grup devrimci tarafından Türkiye devrimine yönelik bir çalışma yürütülmektedir. Haki Karer ve Kemal Pir'lerin ideallerini gerçekleştirme, onların bıraktığı yerden mücadeleyi sürdürme azminde olan bu grubun yoğunlaşma sürecine katılır. Yüreğinde dağlar vardır Mizgin hevalin. Partiyi önerisini hep bu temelde yapar. Fakat Türkiye devrimi için verilecek mücadelenin ilk süreçleri daha çok şehirlerde yürütülmek zorundadır. Çok yakında gerçekleşecek bir amaç olan, gerillaya hazırlığı da içeren Türkiye'ye yönelik 1992 yılında gerçekleşir.

Umut, coşku doruktadır...

Büyük sözler verilir

ülke topraklarına adım atılırken!..

PKK'den aldığı örgüt, yaşam kültürü ve disipliniyle Türkiye'de örgütlenme çalışmalarına yönelir. Devrimcilikte yenisidir. Türkiye devriminin sorunları ise kapsamlı ve derindir. Ama o inatçı çabası, davaya, yoldaşlara olan bağlılığıyla yön verdiği yaşamında birçok yerde tek başına ayakta kalmayı ve gittiği yerlerde etkileyici bir militan olmayı başarır. Çalışmaların ilk tohumları atılır. Süreç hızla ilerlemektedir. Böylesi bir süreçte, güçlü adımların hazırlığı yapılırken Mizgin heval yakalanır. Düşman karşısında inatçı, kararlı, direngen bir duruşun sahibi olur. Kısa bir tutukluluk sürecinden sonra serbest bırakılır ve ardından devrimci mücadelesini sürdürmek üzere Avrupa'ya gönderilir. Yıllardır çeşitli biçimlerde Avrupa'ya savrulan, buradaki yaşam içerisinde

eriyen yoğun bir Türkiyeli ve Kürdistanlı kitleyle karşılaşır. Devrimcilik iddialarını sürdürülenlerin durumları da farklı değildir. Böylesi bir ortamda bireylerin gözlerinde donukluğun, ruhlarında ölgünlüğün yaşandığı Avrupa ortamında yürüttüğü çalışmalar O'nu daha da olgunlaştırır ve yaşamı savaşa yaşatma istemini, inancını güçlendirir. Girdiği her ortamda tartışmacı, canlı, coşkulu yapısıyla bir hareketlilik yaratır. Avrupa'ya gittiği günden itibaren yürüttüğü çalışmalara dört elle sarılmasına karşın, yoldaşlarına sürekli ülkeye dönme istemini de iletir. Ve yüreğinde büyük bir özlem ve umut olarak taşıdığı gerillaya dönüşü gerçekleştirir.

Türkiyeli bir grup DHP'li gerilla Kürdistan dağlarında, Türkiye dağlarına çıkış için hazırlık yapmaktadır. Mizgin heval bu süreçte sorumlu düzeyde yerini alır. DHP hareketinin başlangıç süreçlerinden beri çalışmalar içerisinde. Bu süreçte büyük hedeflere ulaşılması planlanmış, büyük sorumlulukların altına girilmiştir. Yaşanan pratik süreç değerlendirildiğinde pek çok gelişmenin kişilikteki devrimin tamamlanmamasına koşut olarak yarım kaldığı, çeşitli yanlış yaklaşımların yaşandığı görülmüştür.

Mizgin heval uzun bir süre bu pratiğin muhasebesini yapar ve önemli sonuçlar çıkarır. Temel olarak sorunun kişilik sorunundan kaynaklandığının bilinciyle, ortamda yürütülen güçlü tartışmaların da desteğiyle kişilikte devrim savaşımını burada sürdürür. Bu kez kendisine karşı verdiği mücadele daha çetin olur. Sorunların kaynağını ve çözüm yollarını bildiği için dönemin görev ve sorumluluklarının gerektirdiği devrimci militan ölçülere ulaşmakta ciddi ve bilinçli bir çaba içerisinde girer. Kendisiyle hesaplaşma sürecini aştıktan sonra Türkiye dağlarına yönelişin yakınlaşmasının da verdiği coşkuyla iddiasını, kararlılığını, azmini güçlendirir. Özverisi, cesareti, üstün moral gücü olma özellikleriyle çalışmalar içerisinde bütün yoldaşlarının umutla, güvenle baktığı bir yoldaş olur.

Türkiye dağlarına çıkacak grupta yer alabilecek kadın yoldaşlardan biri olmaya adaydır. Kendisinin iddia ve çabası da budur. Türkiye'ye ilk yönelik sürecinde yoldaşlarına verdiği söz de bu yönlüdür. Kişiliğinde yakaladığı çözümlenmeyi pratiğinde yaratacağı başarıyla Türkiye kadınına taşımayı temel görevlerden biri olarak koyar önüne. Düşünce, duygu ve bağımsız hareket edebilme gücüyle etkili bir kadın militan olmanın, Türkiye'de gelişecek mücadelede son derece önemli olduğunun bilinciyle, Türk kadınıyla, özellikle gerillasal bir çıkışla buluşmak O'nun için ayrı bir anlama sahiptir.

Özgürlük alanı dağlar düzenden kopuşun güçlü savaşımı için vazgeçilmez bir öneme sahiptir ve DHP'li gerillalar bu kopuşu düşmana karşı sıcak savaşla da bütünleştirerek iradelerini çelikleştirmenin mücadelesini yürütmektedirler. DHP çalışmaları sürerken insanlığa karşı mücadelede birleşen faşist-sömürgeci TC ve KDP güçleri Güney Kürdistan'da ARGK güçlerine karşı saldırıya geçerler. Grup, önemli bir yoğunlaşmayı yaşamış, gerilla hareket tarzını kavramış olarak, bulunulan ortamda devrimci görevleri yerine getirmek, düşmana büyük darbeler vurmak hedefiyle savaşa katılır.

Mizgin heval de bu süreçte oldukça başarılı olur. Bir süre sonra pratik süreçte birlikte yöneldiği, grup çalışmaları içerisinde yer alan **Emek (Ümran Yıldırım)** hevalin şehit olduğunu öğrenir. Emek hevalin şehit olması, silahını kendisine bırakması Mizgin hevalin görev ve sorumluluklarını bir kat daha artırır, ağırlaştırır. Emek hevalin intikamını, onun silahıyla alma gibi bir görevi de vardır artık.

Mizgin heval 2. 15 Ağustos Atılımı'nda Metina dağlarında pratik birlik-

lerde yer almaktaydı. İşbirlikçi-ihanetçi güçlerin saldırı gerçekleştirme olasılığına karşı tepeleri tutmuşlardı. Mizgin hevalin içinde bulunduğu bir takımın bir güç, Kaduşe Enişke arasındaki tepeyi tutup, pusu atmıştı. Arkadaşları fark eden işbirlikçiler, onları kuşatıp, çembere alır. Arkadaşlar da onları fark eder ve saldırıya geçerler. Çatışma, bütün arkadaşlar son kurşunlarını tükeinceye dek devam eder. Teslimiyet, gösterilen direnişle bir kez daha lanetlenir.

Karanlıkta, 22 kızıl gül açar!..

Bunlar arasında Mizgin heval de vardır. Direnişin sloganı dağlarda yankılanır. Beyinle, yürekle, canla gösterilen direniş Metina dağlarında enternasyonalist örgüyü, türkülerin diliyle bir kata daha sağlamlaştırır. İşbirlikçi güçler TC'nin faşist kurmaylarının yöntemleriyle yoldaşların cesetlerine saldırıp onları parçalar ve yakarlar. Onların yanan bedenlerinin devrimcilerin, insanlığın yüreğine büyük bir volkan patlaması olarak yansıtacağı düşüncesinden uzak olan işbirlikçilerin vahşi gerçekliği bizler için kavgaya sınırsız sarılışın büyük inancı olmaktan, gericiğe olan öfkemizi, kinimizi büyütmemektedir.

Emek, bilinç, kahramanlık, cesaret, dirayet ve sayamayacağımız birçok özellik; kısıcası günümüzde büyük devrimci çıkışlar yapılabilmesi için bir militanda olması gereken çok özellik O'nun şahsında ifadesini bulmuştur. Yiğitti; Anadolu'nun yiğit insanı gibi... İsyankar ve inatçıydı! Anadolu'nun acılı türkülerini değiştiren direnişçi mücadele yaşamı şüphesiz O'nunla sınırlı kalmadı. O'nu tanıyan, O'nunla konuşup tartışan insanlığın kurtuluşu mücadelesinde yer almanın kararlılığını edindiği mutlak. Türkiye'den Avrupa'ya, Avrupa'dan Kürdistan'a uzanan yürüyüşü, kemalizmin beynine sıkılan kurşun, korkunun çemberinde yaşayan halklarımızın yüreklerine ise direnişin soylu Çiğdem'inin kök salması oldu.

Hızlı atıldı kavgaya, çok çabuk gürleşti, büyüdü. Anadolu halklarının özgürlük devriminde büyük roller oynayabilecek olgun bir düzeyi yakaladığı bir süreçte fizikmen aramızdan ayrılışı kavga andımızı yinelemekten, O'nun bıraktığı görev ve sorumlulukları yüreklile omuzlamaktan başka bir anlam taşımaz elbette.

Dağlara sevdalı mavi göğün umut çiçeği, kıvrıkcık saçlı kız! Gülüşünde, düşüncelerinde aydınlanan, nehir akışı. Toprağın yaşamını taşıyan yiğit Çiğdem kız!.. Beynindeki isyan büyük eyleme dönüşünce, gerçekliğine dönüşeceğinden korkulan bütün gizlerin karanlık gücüyle sana yönelenler, senin sınırsız yüreğinle Anadolu halklarının koruyan yüreğiyle karşılaştılar. Umudu direniş salanların kurtuluşunun yakıcılığı, katledilenlerin çürüyüşüne yeni bir maya olurken, şehit oluşunun Mizgin'i binlerce Çiğdem'in devrim mücadelesinde boy vermeye durduğunu ilettiler bizlere... Sana, dağlarımıza ve kavgamıza bir kez daha inandık. Şişli Meydanı'ndan Kürdistan dağlarına kadar, Çiğdemlerin, insanlığın, uygarlığın yeperdiği Anadolu ve Mezopotamya'da gerçek kardeşlik bağlarını yakalamamızın inatçı kavgasını sürdürdüklerine halklarımız bir kez daha tanık olduk. Ve tanık olmaya devam edecekler. Çünkü, şehitlerimize bağlılık sözümüz var. Çünkü onurlu savaşçıların arkasından gitmek kadar onurlu bir yol yoktur!

Yolumuzu, kanıyla çizen, savaşın acımasızlığını büyük yürekle karşılayanlara yanıtımız başka ne olabilir ki? Binlerce Çiğdem yetiştireceğimizin andını güçlendiriyoruz. Dağ dağ, nehir nehir, şehir şehir, ülke ülke... Güneş rengini bilinçlere kazıyacağız.

Bir yürek, bir umut, bir kavga olma kararlılığımız güçlüdür. Yolun yolumuz, soluğun solugumuzdur.

Silah arkadaşları

Adı, soyadı: **Hüsne AKGÜL**

Kod adı: **Mizgin, Çiğdem**

Doğum yeri ve tarihi: **Tokat-Zile Çayır Köyü, 1969**

Mücadeleye katılış tarihi: **1991**

Şahadet tarihi ve yeri: **10 Ekim 1995, Metina Dağları**

Binlerce Çiğdemler Yetiştireceğiz

sınıfların özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerinde büyük duyarlılık, sevgi ve üstün kavrayış gücüyle çıkar açan kahraman kişilikler şaşmaz doğrultularıyla, insanlığa umut olma özelliklerini hep korumuşlardır. İnsan toplumunun kirlerini temizlemek için toprakla buluşarak sonsuzlaşan **Mizgin** hevalimiz Türkiye halklarının onlarca yiğit kadın militanından biriydi.

O, Türk egemenleri tarafından Kürt, Laz, Çerkez, vd. halklar gibi vahşi yöntemlerle maddi-manevi yok oluşa götürülüp, "Türkleşmeye" tabi tutulan Türkmen halkının yiğit bir militanıydı. Kendi

sahip bir çevredir. Kişilik şekillenmesi önemli oranda burada gerçekleşir Mizgin hevalin. Canlı, girişken, meraklı, inatçı bir yapıya sahiptir. Köyde yaşadığı süreçte hep sınırları aşır dünyayı, yaşamı tanıma istemini taşır içinde. İlkokulu köyünde bitiren Mizgin heval, ailesinin fazla istememesine karşın kendi dayatmalarıyla yatılı okul sınavlarına girer ve kazanır. Öğrenimini sürdürmek üzere Ankara'ya gider.

Gittiği çevreye göre çok farklıdır yatılı okul ortamı. Oldukça açık, kendine göre özgürlük ölçüleri olan bir ortamdan, askeri kışlaları çağrıştıran yatılı

**Trakya'dan Hakkari'ye
Uzandı özgürlüğe
Savaşmaya ve de sevmeye
Düştü toprağa
Gürledi gök!
Ağladı güneş
Sızladı toprak
Bir cevherdi çilekeş
Hüzünlü
O bir reddi red!
Ve
Kızıl toprağa düşen
Dağların kızı
Doğanın gülü
Yaşamın kaynağı
Bir Ronahi O!**

Dağların kızı Doğanın gülü Yaşamın kaynağı Bir Ronahi O!

Adı, soyadı: **Ümran YILDIRIM**
Kod adı: **Emek, Ronahi**
Doğum yeri ve tarihi: **Keşan, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şahadet tarihi ve yeri: **14 Eylül 1995,**

Devrim halkların kahramanlık gücünü, iradelerini ve bütün güçlerini ortaya koyarak gösterdikleri tarihsel bir olaydır. Hiçbir devrim yoktur ki, içinde büyük kahramanlık olmasın. Ve hiçbir devrim yoktur ki, halkların kahramanlarının omuzlarında yükselmesin. Büyük bir iddia ile ortaya çıkan devrimci hareketlerin ilk şehitleri ise, devrim yolundan dönülmezliğin, içine girilen yolun uğruna ölünecek kadar yüce olduğunun ispatı olduğu için daha derin ve yüce anlamlara sahiptirler. Bu anlamda söylenen her söz, yapılan her eylem, sıkılan her kurşun, yaşanan her şahadet tarihsel bir anlam kazanır.

"Tarihsel işler, tarihi kişilikler ister" belirlemesinden hareketle tarihi halkların yararına değişime uğratma işine girişen her insan, bağımsız ve özgür yaşamın hiçbir şeye değişilmez çekiciliği ile büyük fedakarlık, cesaret ve her türlü geriliğe karşı ödün vermez kişilikle, ancak bir halkın umudu olabilir. **Ronahi** heval, bunun derin bilinci ile atıldığı kavgada yüreğine koskoca bir halkı ve insanlığı sığdırabilme gücünü göstermesiyle, geride örnek alınacak bir yaşam bırakarak, fiziki olarak aramızdan ayrıldı.

1973 yılında Edirne'ye bağlı Keşan ilçesinde Arnavut kökenli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gözlerini açan Ronahi heval, azınlık ve mevcut Türkiye gerçekliğinde aşığılan, horlanan, ezilen bir halka mensup olmasının sonucu, küçük yaşlarda büyük çelişkilerle tanıştı. Bundan dolayı çocukluk çağında kendilerini horlayan, aşağılayanlara karşı içgüdüsel tarzda da olsa kin ve nefreti geliştirdi. Gün gelince bunu bilinçle yoğurup, düşmana ideolojiyle, siyasetle, askerlikle kusacağı günlere böylesine bir atmosferde hazırlandı. Ailesinin de demokrat olmasıyla küçük yaşta devrimci-demokrat düşüncelerle tanıştı.

Doğup büyüdüğü memleketi Keşan, aynı zamanda değişik kültürlerin harmanlandığı bir yer olma özelliğindedir. Bu Ronahi hevalin kişiliğinde de oldukça derin izler bırakırken, Trakyalı olmanın verdiği reddiçiliği de bağrında taşımaktaydı.

İlk, orta ve lise öğrenimini Keşan'da tamamladıktan sonra Ege Üniversitesi'ni kazanarak İzmir'de öğrencilik hayatını sürdürdü. Gençliğin toplumsal dönüşümlere öncülük etmesi gerekliliğinin derin bilinciyle atıldı kavgaya. Bir yandan okulunda öğrenci gençliğin akademik-demokratik mücadelesinin en ön saflarında yerini alırken, diğer yandan da memleketinde geçirdiği zamanlarında buradaki örgütsel çalışmalara aktif olarak katıldı.

Özellikle Türkiye toprağına kök salma umudu, Türkiye halklarının bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşma coşkuyla ortaya çıkan DHP'nin ilk örgütçüleri arasında yerini aldı. Mevcut TC gerçekliği karşısında tarihin tanık olduğu yenilmez, halkların kardeşliğine daha çabuk aşamasındayken Haki'ler ve Kemal'lerle damgasını vuran PKK gerçekliği, Ronahi hevali Kürdistan'a ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yöneltti.

Kürdistan halkının mücadelesine karşı artan ilgi, onu kendi toplumunun tarihini güncel özellikleriyle tanımaya itti. Kürdistan'ı ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini daha fazla anlamaya çalışırken, doğru devrimci temelde bir Türkiyeleşmeye de kararlı adımlarla yürüyordu. Böylece Türkiye, Arnavut ve Kürdistan halkının birleştirici devrimcisi olma yolunda ilerliyordu. Bir halklar devrimcisiydi artık. Kürdistan'ı ve PKK'yi anladıkça ulusal duygu ve bilinci gelişiyor, halklaşıyor ve sömürgeci-faşist TC gerçekliğini daha iyi anlıyordu.

Bu yıllar Ronahi heval için yoğun araştırma, inceleme ve yoğunlaşma yıllarıydı. Öğrenmekte sınır tanımadığı gibi arkadaşlarına ve çevresine de sürekli yardımcı olmaya çalışıyordu. Bu çerçevede sürdürülen faaliyetlerin kendini tatmin etmez hale gelmesi sonucu, müca-

delede aktif profesyonel devrimci olarak yerini almak, gelecek için umut vaat eden, halkına, Kürt halkına, büyük enternasyonalist Haki Karer ve Kemal Pir yoldaşlara karşı sorumluluklarını yerine getirmek gibi yüce duygularla DHP çalışmalarına katıldı.

1992 yılı başlarında, DHP sürecine aktif olarak katılırken, memleketi olan Keşan'da örgütlenme faaliyetleri içinde olan Ronahi heval, insana olan ilgisi, yoldaşlarına olan sevgisi ve bağlılığı, devrime olan yıkılmaz inancıyla bütün yoldaşlarının ve halkımızın büyük takdiri ve sevgisini kazandı.

Bir gün gelip de, Türkiye devriminin gerilla çalışmalarını başlatmak amacıyla Kürdistan dağlarına gitmek gerektiğinde hiç tereddütü olmadı. Ve böylece 1992 Ekim ayında, Edirne'den Hakkari'ye uzandı. Güney Savaşı'nın sıcak pratiğini henüz çok yeni bir savaşçıyken, Xankürke alanında yaşayan Ronahi heval, bu savaşta Kürt halkının bağrına saplanan ihaneti, Türkiye devriminin önünde de TC'nin önemli bir müttefiki olarak duran Kürt hain-işbirlikçilerini tanıdı.

Savaş sonrası Zelê alanına giden Ronahi heval burada bir süre basın birimi içerisinde yer aldı. Çalışkanlığı, fedakarlığı ve özverisiyle bütün yoldaşlarına örnek olmayı başardı. Türkiye devriminde güçlü bir gerilla olabilmenin, Kürdistan'da yürütülen savaş içinde pişmekten geçtiğini çok iyi kavrayan Ronahi heval, Kürdistan'daki her anını savaş içinde değerlendirmek ve Türkiye'ye bir gerilla komutanı olarak yönelmek istiyordu. Bundan dolayı partiye sürekli sıcak savaş pratiğine gitme doğrultusunda önerilerini sunuyordu. 1993 Kasım ayında önerisinin kabul edilmesiyle Çukurca sahasına gönderildi. Burada bir müddet kaldıktan sonra Botan alanında hareketli tabura geçti.

Ronahi hevalin yüreği büyük başarılar peşindeydi, ancak kendini dönüştürme ve yetkinleştirme noktasında bazı yanlışları da vardı. Birçok yoldaş, ona yardımcı olmaya çalışsa da, sömürgeciliğin eğitim sistemi içinde şekillenmiş olduğundan kendisi de son derece rahat-sız oluyordu.

1994 Ekim ve 1995 Eylül ayları arası, Ronahi heval açısından yeni bir sürecin başlangıcıydı. Kürdistan dağlarında Türkiyeli gerillaların tarihsel bir süreci başlatılırken, siyasi-askeri eğitim ve yoğun tartışmaların içinde Ronahi heval de bulunuyordu. Önemli bir sürece giren Ronahi heval, böylesi bir sorumluluk karşısında yapılan bütün tartışmalara katılımı, pratikte her türlü fedakarlığı, sergilemesi ve bitmez tükenmez çabalarıyla göz dolduruyordu. Bu süreç Ronahi heval için büyük değişim ve dönüşümün yaşandığı süreçti. Sömürgeciliğe ait bütün gerilikleri hızla aşiyor ve yetkinleşiyordu. Bu sağladığı gelişim hızı yoldaşlarını hayretler içinde bırakıyordu.

1994 yılı bahar ve yaz aylarında yoğun sıcak savaş ve operasyonlar içinde hem fiziğini, hem ruhunu güçlendirirken adım adım da iradesini çelikleştiriyordu. Aynı zamanda manga komutanlığına gelmişti. *"Düşman alana varını yoğunu seferber ederek yönelirken, biz de her şeyimizi seferber ederek, bütün yeteneklerimizi ayaklandırarak karşı koyacağız"* deyip, yüzyılların kini ve öfkesi ile yöneliyordu düşmana. Siperden siper, eylemden eyleme, çatışmadan çatışmaya koşarken düşmana darbe vurmanın, dünyanın hiçbir şeyine değişilmez olan doyumunu, duygusunu an be an tadıyordu.

Gerek Kürdistan'daki savaş içinden gelen Türkiyeli gerillaların, gerekse Türkiye şehirlerinden gelen gerilla adaylarının başlattığı, Türkiye gerillasına hazırlık çalışmalarına büyük bir istem ve coşkuyla katıldı. Böylece tarihi bir görevin hakkıyla yerine getirilmesi gerekliliği coşku, azim ve çalışma temposunu daha da arttırıyordu. Bu çalışmalar içinde en önemli özelliği kendi kişiliğini PKK ve önderlik çözümlerinin eleştiri düzeyi

doğrultusunda tahlil ederek, güçlü bir değişimi yaşamasıydı. Çünkü şunu çok iyi biliyordu; Türkiye insanında düzenin egemen değer yargıları, düşünce ve davranış biçimleri yani egemen düzen ideolojisi, devrimcilerin şahsında aşılardan ciddi bir devrimci gelişme beklenebilir. Egemen sistemin insanımıza oldukça yedirilmiş ideolojik kalıpları aşmayan bir devrimciliğin, Türkiye topraklarında başarı şansı yoktur.

Bundan dolayı Ronahi heval kendi şahsında egemen sisteme büyük bir savaş açtı. Bu savaşı hiçbir zaman bireyselleştirmedi. Çünkü şunu çok iyi anlamıştı ki; kendi şahsında yıkılan sömürgeci düzen, toplum şahsında yıkılan düzen demektir. Kendisinin savaşımını, kendi şahsında toplumun savaşımını olarak, kendi başarısını toplumun başarısı olarak algıladı. Kazandıkça büyük mutluluk duydu. Kazanan bir bütün olarak uğruna savaştığı halklar ve insanlığı çünkü.

1995 yılı 26 Ağustos'unda 2. 15 Ağustos Atılımı hamlesine katılmanın ve 1992 savaşımının intikamını almanın heyecanı ile katıldı Güney Savaşı'na. Bu savaşı da hiçbir zaman sadece işbirlikçilere karşı verilen bir savaş olarak algılamadı. Çünkü Kürt gericiliği bölgede TC'nin en büyük müttefiki durumuna gelirken, Türkiye devriminin önünde de aşılması gereken bir karşı devrimci bent görevi görüyordu. Dolayısıyla savaş, Kürdistan devrimi kadar Türkiye devriminin de önünü açıyordu. Kürdistan'daki savaş Türkiyelileşmişti. Kürdistan devrimi için savaş bir o kadar Türkiye devrimi için savaş anlamına geliyordu.

Bunun anlamıyla savaşa katılan Ronahi heval gösterdiği büyük fedakarlık, özveri ve cesaretiyle bütün yoldaşların güven ve sevgisini kazanmıştı. Eylemlerde hep en önde yer almayı dayatıyordu. Düşmana kin ve öfkesini yüz yüze kusmak en büyük eylemi haline gelmişti. Bu amaçla sürekli saldırı gruplarında eylemlere katılmak istiyordu. Yine emekçi özellikleriyle görevden göreve koşuyordu. Yaşama, yorulmak, dinlenmek nedir bilmeden, bitip tükenmez bir enerji ile katılıyordu.

Yine bir eylemde arkadaşların ısrarla karşı koyuşlarına rağmen, saldırı grubuna deyim yerindeyse zorla girdi. DHP sürecinin başlamasıyla birlikte Türkiye devrimi için girişilen çabaların yetersizliği yaşaması, yüreğinde derin izler bırakmıştı. Ve kendi eylemiyle bu olumsuz gidişata bir son vermek istiyordu. Eyleme gitmeden önce yazdığı son yazısında, *"Başlatılan bu sürecin olumsuzluklarını tersine çevirmek gerekiyor. Bunun için güçlü ve cüretli çıkışlar gerekiyor. Yılgınlık, durgunluk ve kararsızlığı yıkmak bizim elimizde. Bu gidişat durdurulmalı artık, bunu da güçlü çıkışlar ve vuruşlarla yapabiliriz"* diyordu.

Böylece eylemiyle Türkiye devrimine de bir çıkış yaptırarak istediği anlaşıl-maktadır. Bu düşüncelerle eyleme yönelirken dur durak bilmeden saldırı düşmana. Öyle bir sıçradı ki, bir anda tek başına düşman mevzilerine daldı. Mevziyi ele geçirirken, ihanetçi güçler çareyi kaçmakta buluyorlardı. Bunun verdiği coşkuyla bir anda kendini kaybedip savunmasına dikkat etmeden ayakta kaçanları taramaya başladı. Bu esnada kaçanlar onun ateşinden korunmaya çalışırken, bir hainin kahpe kurşunları Ronahi hevalı aldı, Haki ve Kemal yoldaşlarının yanına götürdü. Ronahi heval ölüm-süzlüğün şahadetine ulaştı.

Geride, bizlere yüce bir yaşam, mücadele azmi, kararlılığı ve hiçbir zaman unutulmayacak coşku ve duygular bırakarak ayrıldı aramızdan. Sadece fiziki bir ayrılıştı bu. O, bundan sonra düşmana sığıttığımız her kurşunda, yaptığımız her eylemde yaşarken aramızda, Türkiyeli devrimciler, devrimin yolunu aydınlatan güçlü bir meşale olmaya devam edecektir.

Kurtuluşu Kürdistan Dağlarında Gördü

Adı, soyadı: **Timur CAN**
Kod adı: **Dr. Haki**
Doğum yeri ve tarihi: **Kırşehir, 1973**
Şahadet tarihi ve yeri: **24 Nisan 1994, Mazgirt-Dersim**

"Kürdistan'daki devrimin başarısı, Kürtler dışındaki halkların da ulusal ve siyasal haklarına kavuşmaları, ulusal kimliğini sahiplenmeleri, kültürel ve ekonomik hayata kavuşmaları anlamını taşıyor."

Parti Önderliği'nin bu sözünden anlaşılacağı gibi; Kürdistan devrimi sadece Kürdistan ile sınırlı olmayıp, bütün Ortadoğu ve Anadolu halklarına kadar uzanan enternasyonalist bir öze sahiptir. Parti Önderliği Ankara'da ilk defa "Kürdistan sömürgeci" dediği zaman en yakın arkadaşları Haki ve Kemal yoldaşlardı. Haki ve Kemal arkadaşlar, Kürdistan devriminin en ön saflarında yerlerini alarak, mücadele kararlılıklarıyla, Kürdistan devrimine olan inançlarıyla, onurlu direniş ve şahadetleriyle Kürdistan halkının gönlünde taht kurarak enternasyonlizmin en güzel örneğini sergilemişlerdir. Anadolu halklarının kurtuluşunu Kürdistan devriminde gören Haki ve Kemal yoldaşlar pratikleri ile de kanıtladılar ki, yok edilmeye çalışılan komşu bir halkın çığlıklarını duymadan, o halkın yok oluşunun önüne geçmeye çalışan devrim mücadelesinde yer almadan enternasyonlizmden

bahsedilemez.

Haki ve Kemal yoldaşların enternasyonel devrimci kişilikleri bugün Kürdistan ve Anadolu'da yaşayan halklar arasında bir kardeşlik köprüsünü oluşturmuş, yüzlerce Anadolu gencini bu köprü üzerinden geçirerek, Kürdistan dağlarına ulaştırmışlardır. İşte, **Dr. Haki (Timur Can)** heval de bunlardan biridir.

Türkmen bir ailenin çocuğu olan, Dr. Haki heval 1973 yılında Kırşehir'de doğar. İlk, orta ve liseyi bitirdikten sonra, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazanır. Emekçi bir ailenin çocuğu olmanın getirdiği zorluklar ve TC tarafından halklar üzerinde uygulanan baskı ve zulüm politikaları O'nu devrimci düşüncelerle tanıştır. Özellikle TC tarafından Kürdistan'da yürütülen kirli savaş O'nu derinden etkileyerek, kendisinde düşmana karşı büyük bir öfke yaratır.

Okuduğu Fırat Üniversitesi'nde tanıştığı yurtsever öğrencilerle yaptığı tartışma ve diyaloglarla Kürdistan devrimini ve onun öncüsü PKK'yi tanımaya çalışır. Yoğun süren tartışmalarda TC'nin Kürdistan'da uyguladığı vahşet ve baskıları görür, bu gerçeklik O'nu

mensubu olduğu Türkmenlerle Kürtleri karşılaştırmaya götürür. Ortak olan noktaları görmeye çalışır.

Yüzyıllardır her iki halk, Türk egemenleri tarafından katliamlara, sürgünlere uğratılmışlardır. Bu gerçeklik, Dr. Haki hevali oldukça sarsar. Artık, önünde iki seçenek vardır. Ya okulu bitirip olup bitenlere göz yumarak düzenle bütünleşecek, ya da tarihin yüklediği görevi yerine getirerek, halkların kurtuluşu olan PKK saflarındaki yerini alacaktır. Dr. Haki heval, ikinci seçeneği tercih ederek, 1992 yılında aynı okuldan on yedi arkadaşı ile birlikte ARGK saflarına katılır. Kararlı ve inançlı olması, Dr. Haki arkadaşları kısa sürede devrimin zorlu coğrafyasıyla bütünleştirir. Sert coğrafya karşısında ilk başta zorlansa da, kısa sürede buna alışır.

Hırslı, cesur ve atak olan özellikleriyle arkadaşlarının büyük sevgisini kazanır ve bulunduğu birliğin doktorluğunu da yapar. Bu özellikleriyle kısa sürede bölge halkının sevgisini kazanır. Özellikle Dr. Haki hevalin Türkmen olduğunu öğrenen halk, O'na diğer arkadaşlardan daha fazla ilgi gösterir ve bağlılarına basarlar. Hatta arkadaşlara

sık sık tembih ederek "Dr. Haki hevali de iyi koruyun" derler. Halkın bu yüksek ilgisi Dr. Haki arkadaşda daha büyük bir moral, coşku yaratır. Daha fazla görevlerine sarılır, başarı yönünde büyük çaba harcar. 1993 sonbaharında, girdiği bir çatışmada ayağından yaralanan Dr. Haki heval, tedavi olmak için, karargaha gider. Karargahta bir yandan tedavi olmak için, diğer yandan da pratikte aldığı birikim ve tecrübelerini arkadaşlara aktarır. Bir dönem karargahta eğitimlik de yapan Dr. Haki heval, 1993 kışında takım yönetimine girer.

Kış boyunca eğitim alanından aldığı güçle, 1994 baharında tekrar pratiğe çıkarak grubuyla birlikte Mazgirt alanına geçer. Bu alanda başarılı bir pratik sergileyen Dr. Haki heval, 24 Nisan 1994'te girdikleri bir çatışmada şehadete ulaşır.

Kürdistan devrimi için aktığı kızıl kanyıyla Kürdistan ve Anadolu halklarının kurtuluşlarına inanan ve bu uğurda şehit düşen Dr. Haki hevalin anısına bağlı kalacağımıza söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları

Büyük Kürdistan yurtseveri BERXWEDAN HEVAL

Adı, soyadı: **Abdullah Yiğit**
Kod adı: **Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin-Derê köyü, 1995**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şahadet tarihi ve yeri: **29 Mayıs 1995, Mardin**

Berxwedan heval 1955 yılında Nusaybin'in Derê köyünde doğdu. Oldukça yurtsever bir aile ortamında yetişti. Ailesi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde önemli görevler yürütmüş, devrimin yarattığı fedakar bir ailedir. Pekçok yakını, saflarda savaşan, Berxwedan hevalin şehit akrabaları da bulunmaktadır.

Nusaybin sahasında ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi hissedildiği dönemden itibaren yurtseverlik duygularını büyüttü, çevresine yaydı. Amcasının oğlu olan **M. Salih Yiğit (Battal)** yoldaş da 1983'lerde ulusal kurtuluş mücadelesiyle ilk iletişime geçen yurtseverlerden olmuştur.

Berxwedan heval 1986 yılında cephe çalışmalarında yer alır. Kendisine verilen görevleri en iyi bir şekilde başarmayı esas aldı.

Evli ve 7 çocuk babası olması O'nu mücadeleden ve onun görevlerinden asla alıkoymadı. Çocuklarına özgür bir vatan bırakmanın, bir babanın en önemli görevi ve çocuklarına karşı sorumluluğu olduğunu düşünerek üzerine düşen görevleri yerine getirmeye çalıştı. Ailesinin yurtseverlik özelliğine sahip olması O'na görevlere yüklenme çöşküsünde bir destek rolü oynamaktaydı.

1987 yılında bir kişinin sorgu-dayken, çözülmesi, ardından deşif-

re olan Berxwedan heval yakalanır. Mardin siyasi şubede 25 gün boyunca en ağır işkenceleri görür. Ama düşmana hiçbir sır vermez. Bir yıla yakın Diyarbakır zindanında yatar. Bu süre zarfında düşmanın tüm yönelimlerine karşı mücadele ruhunu hep diri tutmaya çalıştı. Bunda da başarılı oldu. Zindandan çıktıktan kısa bir süre sonra, 1988 yılında partiye katılım sağladı. Artık Kürdistan dağlarında bir

si'nde bulunmaktadırlar. 1990 yılında abisi Hüseyin Yiğit (Zerdeşt) yoldaş şehit düşer. Bu şahadet, O'nda büyük bir intikam hırsı yaratır. 1993 yılına kadar Mardin'den Amed'e kadar pekçok sahada görev yürütür. Alan ve bölge sorumluluklarını üstlenir. 1993 yılında partinin çağrısı üzerine Önderlik sahasına gider. Burada gördüğü eğitim ve yoğunlaşma ardından tekrar ülke pratiğine yönelir.

Mardin Eyaleti'nde yürüttüğü görev boyunca, halkın her türlü sorunuyla ilgilenir, onlarla bütünleşir. Halk tarafından oldukça sevilen bir öncüdür.

Berxwedan heval 29 Mayıs 1995 tarihinde şehitlere bağlılığın sözünü verir. Toplantı yapmak amacıyla bir araya gelen grup içinde Berxwedan heval da vardır. Bir ihanetçi grubu düşmana ihbar eder. Düşman grubun bulunduğu mağarayı sarar ve teslim olmalarını ister.

Onurlu bir yaşamın yaratıcıları olan özgürlük savaşçıları ihanete çağrı olan bu seslenişe özgürlüğün çağrısı olan kurşun sesleriyle karşılık verirler. Çatışma iki gün sürer. İki gün boyunca düşman bu direnişle baş edemez ve çirkin yüzünü bir kez daha gösterir.

Napalm bombası kullanır ve Berxwedan hevalin de içinde bulunduğu gerilla grubu şehadete ulaşır.

Özgür Kürdistan, şehitlerin direnişleriyle yaratılıyor. Onlara layık olmak, amaçlarını yerine getirmekle mümkündür.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz!

Mücadele arkadaşları

gerilladır O.

Gerilla saflarında mütevazı, olgun kişiliği ve atik yapısıyla komutanlık özelliklerine ulaşmakta oldukça çaba sahibidir. Yapı içerisinde büyük saygınlık yaratmıştır. Berxwedan heval saflara katıldığında kardeşi **Hüseyin Yiğit (Zerdeşt)** ve amcasının oğlu M. Salih Yiğit (Battal) Mahsum Korkmaz Akademe-

Yaşamak Savaşmaktır

Adı, soyadı: **Yılmaz AVCI**
Kod adı: **Özgül**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars-Arpaçay, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **15 Haziran 1993**
Şahadet tarihi ve yeri: **13 Şubat 1995, Piran-Amed**

Kürt kördüğümü, bütün karşı-devrimci, iç ve dış saldırılara karşı adım adım çözüme, çözülmeye doğru giderken, kapitalist barbarlık sistemi altında bitirilmek istenen insanlık; Kürdün şahsında Başkan APO'nun, İskender'in kılıcı kadar keskin çözümlerleriyle, ikinci kez insanlığın beşiği olan Mezopotamya topraklarında yeniden filiz veriyor. Eskinin kimliğinden, adından utanan, vatanına sırt çeviren, namus belası adı altında en büyük namussuzluğu yaşayan, aile, aşiret ilişkileri ve kemalist kapitalizmin en bireyci ve halk karşıtı özellikleriyle donatılan Kürt insanı, bugün her türlü zorluğa, sömürgeci barbarlığa, acıya, işkenceye rağmen insanlaşmanın büyük savaşımını Başkan APO'nun ışıklı yolunda ve sayıları binlerle ifade edilen şehitlerinin izinde ısrarla yürüyerek veriyor.

Şüphesiz, tarihte görülen ve tarihe damgasını vuran tüm ideolojik hareketler, mensuplarının çok büyük bağlılık, cesaret ve fedakarlıklarıyla başarılı olabilmişler, insanlığın yaşamında büyük değişimler yaratmışlardır. İsa'nın oniki havarisi, Muhammedi'nin sahabeleri ve PKK'nin şehitleri buna örnektir. Kendi yaşamlarını hiçbir çıkar gözetmeksizin, en olunamaz denilen bir coğrafyada, "sosyalizm öldü!" çığlıkları altında, ölü bir halkı diriltirek, bunu da dünyaya kafa tutarcasına sağlayan ve bize bugünleri gösterenler onlardır. Zafere doğru adım adım yürüdüğümüz bugünlerde, bizlere sarsılmaz bir inanç, kararlılık ve PKK çizgisinin zaferin teminatı olduğunu şahadetleriyle gösterenlerden biri de **Özgül** (Yılmaz Avcı) hevaldir.

Kars'ın Arpaçay ilçesinin Küçükboğaz köyünde doğan Özgül heval, sömürgeciğin asimilasyon ve ekonomik açıdan zayıf düşürerek kendine bağımlı klıma politikalarının bir sonucu olarak daha çocuk yaşlarda ailesinin geçimine katkıda bulunmak için mevsimlik işçi olarak Türk metropollerine gider. Yaşamın zorluklarını, vatan hasretini buralarda görür ve yaşar. Köyü ile metropollerdeki yaşamı kendi kafasında kıyaslar. En tortu ve pis işlerin neden hep Kürt insanları tarafından yapıldığı sorusu beynini ve yüreğini kurcalar. Köye gittiğinde ise, en çok sevdiği ve yaptığı şeyler, dağları gezmek ve küçük fotoğraf makinesi ile fotoğraf çekmektir.

Yüreğinde doğduğu topraklara karşı büyük bir sevgi taşıyan Özgül heval, İstanbul'da bulunduğu bir süreçte yurtsever insanlarla tanışır. Bu süreç, aynı zamanda Kürdistan'daki özgürlük mücadelesinin tüm Kürdistan'ı boydan boya serhildanların kapladığı ve bunun metropollerde de yansımaları bulunduğu yıllardır. Kısa süre içerisinde elinden geldiği ve gücü yettiği oranda, metropol cephe çalışmalarına katkıda bulunur, hiçbir serhildanı kaçırmaz.

Tekrar geriye döndüğü Arpaçay'da gerillaya katılma ve halkının özgürlük mücadelesinde yer alma düşüncesi, alanda gerilla faaliyetinin olmayışı nedeniyle gerçekleşmez. Bu nedenle tekrar İstanbul'a geri döner. Kısa bir süre sonra arkadaşlarıyla ilişkiye geçer. Özgül heval, gördüğü kısa bir eğitimden sonra, Amed Eyaleti'nde Kürdistan'da her şeyin yaratıcısı olan gerillaya ulaşır.

Gerillada kaldığı yaklaşık bir buçuk yıl boyunca sömürgeci kurum ve kuruluşlara, askeri güçlerine ve işbirlikçilerine karşı yapılan birçok eyleme katılır. "Yaşamak savaşmaktır!" şiarının bilinciyle hareket eden Özgül heval, 13 Şubat 1995'te Piran'da çıkan bir çatışmada otuz beş arkadaşıyla birlikte şehitler kervanına katılır.

Arpaçay'ın bir köyünde başlayıp, Piran'da sona eren yolculuğu ile uluslaşmamıza, halklaşmamıza ve Kürdistan'da gelişip büyüyen özgürlük ağacına kendi kanını akıtarak can verenlerden biri olarak Özgül hevalin şahsında tüm devrim şehitlerimize söz veriyoruz ki; partimiz PKK ve ulusal önderimiz Başkan APO'nun çizgisinde, sizlerin manevi komutanızda yürüyerek, bu gözünüzü soysuzlar güruhuna hak ettikleri cezayı verecek ve sizlerin, bizlere emir ve vasiyeti olan bağımsız, birleşik, demokratik ve sosyalist Kürdistan'ı her ne pahasına olursa olsun kuracağız.

Anıları önünde saygıyla eğiliyoruz!

Mücadele arkadaşları

K ar tanelerinin birbiri ardına yere düşerken neden oldukları derin sessizlik içinde, herkes "içtima" sesi ile uyanı. Silahını alan içtima sahasına koşuyordu. İçtimayı alan Mahir arkadaş "dikkat" komutuyla yana doğru koştu. Ebubekir arkadaş geliyordu. Ona yakın bir yerde durdu ve tek mil verdi. Ebubekir arkadaş taburu selamladıktan sonra, Güney savaşının son durumu hakkında bilgi verdi. Ardından Parti Önderliği'nin son talimatlarının bir bölümünü okudu. "Tüm komuta ve savaşçılara" diye başlayan talimattan sonra, Mahir arkadaş bir düzenlemenin yapıldığını söyledi ve düzenlemeyi açıkladı. Karargah ile birlikte toplam dört bölük oluşturulmuştu. Bölüğümüz kırk kişiden oluşuyordu. İçtima bitiminden sonra yoğun bir telaş içinde yeni düzenlemeyi hayata geçirmek üzere eşyalarımızı toparlamak için takımlarımıza gittik. Bölüğümüzün yeni üslenme alanına ancak üç günlük bir yürüyüşten sonra ulaşabiliydik.

Akşama doğru yola koyulduk. O akşam Kolay köyüne ulaşmamız gerekiyordu. Bölük karlar ortasında bir kervanı andırıyordu. İnsanlık kervanıydı bu. Odukları coşkulu, bir o kadar da heyecanlıydık. Tek istediğimiz, kış koşulları daha da ağırlaşmadan kampımızı oluşturabilirdik. Köye ulaştığımızda bölüğü manga mangaya evlere dağıttık. Biz de köyün ilk girişindeki eve doğru yöneldik. Tam

Artık zaman yürümek için uygundu. O akşam Xaçuna köyüne ulaşmalıydık. Bunun için de Xaçê Reş'lere tırmanmamız lazımdı. Sırtta doğru iki saatlik bir yürüyüşten sonra Xaçê Reş'in alt tepesine ulaşmıştık. Karlar içindeki manzara insanı bir ilham deryasına götürüyordu. Ülkenin kurtuluş günü, diğer duygular ve hayaller bu deryada birbirleriyle yarışıyorlardı. Aşağıda güneşin son ışınlarını emen Xuýt ovası, üstlere doğru Zawaser'lerin kar kaleleri, karşıda güneşe sırtını dönmüş heybetli silueti ile Nemrutlar, insanın yurtseverlik duygularını daha derinleştiriyordu.

Nihayet köye ulaştık. Köy Xaçê Reş'lerin altındaki ovalık kesimdeydi. Köyün belirgin özelliği parayı oldukça sevmeleliydi. Bu köye daha önce de uğramış ve

ulaştık. Girdiğimiz bir evde uslu-başlı kimseler yoktu. Girmiş olduk bir kere.

Köyde bütün kadınlar laçeklerle başlarını örtüyorlardı. Başları da açtı genç kızların. Anlaşılmayacak bir şey yoktu. Hayallerinin gerillası evlerine konuk olmuştu. Birbirleriyle yarış edercesine edali bakışlar ve hareketlerle etrafımızda fır dönmüyorlardı. Ne onları terkisine atıp götürcek beyaz atımız, ne de içinde kırk gün, kırk gece düğün yapabileceğimiz şatomuz vardı. Önümüze yaprak sarması koydular. Habire bizi süzüyorlardı. Gözlerimizi kaldırsak onların bakışlarına yakalanacaktık. Sofrada çatal yoktu. Yapabiliydik, ama ellerimizle girişmek ayıp olacaktı. Bekledik, bir türlü çatal gelmedi. Arkadaşlar da "kolumutan sensin, sen iste" diyorlardı herhal-

ler mi?" dercesine birbirlerine bakıyordu. Çünkü görevliler demek, kazma-kürek demektir. Yine kazma-kürek gelmedi. O gün, bir önceki günden tecrübe çıkartılmıştı. Fazla dolaşılmıyor, gereksiz gidiş gelişler olmuyordu. Sabahleyin arkadaşlar görevlilerin sesiyle uyandılar. Güne canlı başlanmış, sap yapma yarışı başlamıştı. Yarışın kahramanları Şehit Derviş ve Hamza arkadaşlardı. Arkadaşlar altı adet sap hazırladılar. Manga için belirtilen yerler kazılmaya başlandı. Manga yerleri kazılıyor, kazıldıkça toprağın kokusu insanda ilginç bir çay ve sigara içme arzusunun canlandırıyor. Kazılan yerlerin kayalık olması tempoyu da ağırlaştırıyordu. Akşama doğru aşağılarda saklanan eşyaların getirilmesi için onyedi arkadaş görevlendirildi. Malzemeler, özel-

ateşe bırakıvermişti.

Tepeden aşağıya inmiştik. Ortalık da biraz sakinleşmişti. Sabahleyin kalktıığımızda yarım kalan sığınak çalışmalarına başladık. Yine yoğun bir kar yağışı, rüzgar ve sis içiçeydi. Bütün arkadaşların silahları, çantaları, raxları, herbiri bir yerdedi. Ortalık karmakarışık ve adeta bit pazarını andırıyordu. Mevcut durum nöbetçinin nöbet yerine gitmesini de anlamsızlaştırıyordu. Bu nedenle nöbetçiler de aşağıya inmişlerdi. Saat 13.30 sıralarıydı. Rızgar arkadaşın pişmemiş nohutunu yemeye başladık. Bu sırada dışardan bir köpeğin sesini işittim. Arkadaşlara "dışarda bir köpek var, sesini duydum" dedim. Sami arkadaşın buna inanmadı. Bir süre sonra Sami arkadaşın da duyabileceği şekilde köpek sesi işitilince "aşağıdaki köylülerin köpeği olabilir, belki ava gelmişlerdir" dedi. Bu sırada Serbest arkadaş içeri girdi. "Dışarda bir köpek var ve kulakları da dik duruyor" dedikten sonra bir silah alıp kontrol için dışarı çıktı. Biraz ilerledi, o esnada köpeğin Serbest arkadaşına saldırmayla yağın kar ve sis perdesine kurşun sesleri de eşlik etmeye başladı. Askerler kampımızın yüz metre yakınında kadar gelmişlerdi. Eğilerek bize doğru gelen Serbest arkadaş "heyecanlanma gelen köylüler olabilir" dedim. Bize iyice yaklaştığında Serbest arkadaş "ne var" diye hafifçe sorduğumda, sesini daha da kısarak "asker, asker" diye cevap verdi. Askerler de şaşmışlardı. Çünkü bizim daha yukarılarda olabileceğimizi tahmin ediyorlardı. Bu durum onlar kadar bizim için de süpriz bir durumdu. Bir

Sevda, umut ve merhaba bahar

evin kapısını çalacaktık ki, içerden gelen ezan sesiyle durakaldık. Yanlışlıkla köyün camisine mi giriyorduk? Kaptı usulca açıldı. Elinde süpürgeyle ihtiyar bir kadın karşımıza çıkınca iyice afalladık. Akşam vakti camide bu kadının ne işi vardı? "Ehlen, ser çavê me hatin, kerem kin, kerem kin" diyerek bizi içeri davet ediyordu. Süpürgeyi elinden alıp sırayla üzerimizdeki karı temizliyerek içeriye girdik çaresiz. Buranın bir imamın evi olduğunu sanmıştık. Elbiselerimiz henüz kurumuştu ki, bölük komutanı Mahmut arkadaşın kuryesi içeri girdi. Kurye arkadaşın söylediğine göre, dün ihtiyar bir kadın ölmüş ve taziyeye gitmemiz gerekiyormuş. Kalkıp Mahmut arkadaşın bulunduğu eve gittim. Mahmut arkadaşın gitmesinin daha uygun olacağını söyledim. Çünkü bu konuda daha tecrübeliydi. Halka saygı, onun değer yargılarına da saygı demekti. Bir heyetle birlikte Mahmut arkadaş gönderdik.

Sabahleyin saat 10.00'da köyden ayrılıp yola koyulduk. Sürekli kar yağıyordu. Rüzgar ve kar beyazlığının oluşturduğu sis dışarı da her şeyi kucaklıyordu. Kışları gündüz yürüyüşü için oldukça elverişliydi. Üç takımdan oluşan bölüğün iki saatlik bir yürüyüşünden sonra hava açmaya başladı. Giderek uzayan yürüyüşle, ortalık tamamen sakinleşmişti. Çete köylerinin karşısında kalmıştık. Grup öncüsüne, arkadaşları yandaki dere yatağına indirmesi talimatını gönderdim. Dereye indikten sonra, Kosvak köylülerinin karlar içinde kalmış yazlık evlerine yerleştik. Arkadaşlar yemek hazırlığını yaparken, o esnada haşlanmış yumurtalar ortaya çıktı. Bazı arkadaşlar bu duruma şaşırıp "bunlar da nereden çıktı" der gibi bakıyorlardı. Ben "bunları meğer takım komutanı Hogir arkadaş yumurtlamış" der demez bütün arkadaşlar bulunduğu alanı kahkahaları ile doldurdular. Oldukça şakaya gelen biriydi Hogir arkadaş.

oturduğumuz evin kapısına malzemelerimizi bırakmıştık. Evden çıktığımızda malzemelerimiz içinde sobanın olmadığını görünce ev sahibine sormuştuk. O da bize "ne oluyor, bize hırslı mı diyorsunuz" diyerek bastırmaya çalışmış ve biz de bu duruma gülmüştük. Bu köye "Harami Pazarı" diye ad takmıştık aramızda. Xaçuna'dan sabaha karşı ayrıldık. Bizim bölük köyün altındaki Gelyê Gamêşan'a (kendi aramızda buraya Sibiryâ Noktası diyorduk) gidecekti. Akşam yağın tipi ve ayaz havayı oldukça soğutmuştu. Soğuk iliklerimize işliyor, içimizi kurutuyordu. Sonunda Sibiryâ'ya ulaştık. Kimimiz durmadan yerinde sayıyor, kimimiz ellerimizi ağzımızda çıkan buhar ile ısıtmaya çalışıyorduk. Ateşler yakılmıştı. Kimse ateşten yarım metre bile uzaklaşmak istemiyordu.

O günü öyle geçirdik. Akşama doğru yarı çadır denilebilecek manga yerlerini yaptık. Gün geçiyor, soğuk geçmiyordu, saat-saat soğuk daha da çılgınlaşıyordu. Üçüncü günümüzü de Sibiryâ deresinde geçirdik. Sibiryâ'dan ayrıldığımızda birçok arkadaşın elbiseleri yanmıştı. Kurtların saldırısına uğramış bir halleri vardı.

Oradan geçici bir konaklama noktasına ulaştık. Kar yağışı tekrar başlamıştı ve ateş yakacak bir çöp bile yoktu. Gecenin geç saatlerine kadar manga yerlerini biraz elle, biraz kırık bir-iki kürek ile yapıp bitirdik. Oduna giden grup saatlerce aramadan sonra, ancak bir saat yetebilecek kadar çalı-çırpı toplayabilmişlerdi. Soğuk bize yorgan olmuş ve uyumuştuk. Uykusu en derin olan arkadaş bile yarım saat sonra uyanıyordu. Sabah olduğunda karlar altında kalmış dalları çıkardık. Gecenin intikam alırcasına ateşler yakıldı ve her zaman olduğu gibi sıcak çaylar içildi. İkinci gece bazı ihtiyaçlarımız için yanına bir manga arkadaşını alarak Oxwîn köyüne doğru yola çıktık. Akşama doğru köye

de. "Heval, çatal tunene?" Karşımızdaki kurnazın beklediği de buydu zaten. "Ma hun çatal ji dixwazin?" Yanımdaki Rızgar arkadaşına fıslıdadım; "Heval işler tehlikeli, hemen yemeğimizi yiyip gidelim." Sıkıysa kurtulasın. Önümüzdeki sofraya kalmadan çayı da yetiştirdiler. "Heval" dedim "Musada we hebe, em gerek biçin malê heval Mustafa. Hinek karê me hebu." Epey zaman kaybetmiştik. Acele bir şekilde Mustafa arkadaştan gerekli ihtiyaçlarımızı karşılayıp, noktamıza doğru yol aldık.

Aynı gece bölük olarak Senasor köyüne doğru yol aldık. Oniki saatlik yürüyüşten sonra köye ulaştık. Köy boşaltılmış, sadece köyün en fakiri olan bir tek aile kalmıştı. Biraz dinlendikten sonra köyün üstlerine doğru tırmanmıştık. Bir buçuk metreye yakın karda tırmanmak epey zor oluyordu.

Kamp yerimize gelmiştik. Birçok arkadaş yemek ve çayı bile beklemeden uyuyakalmışlardı. Öğleden sonra kamp alanına uygun bir yer bulmak için çevreyi dolaştık. Karşımızda Şexomer dağ silsilesi görünüyordu. Kamp yerini tespit edip, yeni kamp noktasına geçtik. Düşüncemizde hep "Kış burada mı geçireceğiz?" yönünde yoğunlaşma vardı. Arkadaşlar "hemen sığınakları yapalım, kamp yerine girelim" dercesine eşyaları bir yerden kaldırıp, diğer bir yere koyuyorlardı. Sabaha kadar orada konakladık. Sabahleyin gerilla yaşamının gereği güne içtima ile başladık. Kamp yerimiz kuşların civıltıları ve arkadaşların sığınak yerlerini soran seslerine boğulmuştu. Arkadaşların çalışma isteklerini kırık bir kürek ve sapsız kazma bir isyana çeviriyordu. Günü çok iş yapma düşüncesi ve hiç iş yapmama neticesi ile tamamladık. Bütün öfke topal kürek ile kör kazmanın duruşundaydı. Gece ateşleri insana huzur veriyordu. Herkes sabaha kadar sohbet etmek istiyordu. Yine sabah olmuş ve herkes, "görevliler gelmiş-

likle ufak-tefek eşyalardan oluşuyordu. Kamp yerinde geçirdiğimiz üç gün birbirine benzer şekilde geçmişti.

Sabahleyin dondurucu soğuk, insanı oldukça çelimsizleştiriyordu. Cihazdan düşmanın hareket halinde, hem de yakınımda olduğu öğrenildi. Arkadaşlara hemen toparlanmaları talimatını verdim. Kamp yerimizin üstündeki Ayşexatun tepesine tırmandık. Öyle gergin gergin duruyorduk. O ana kadar, her gün olduğu gibi ateşler yakılmıştı. Alevlerin çığırısıyla rüzgarın vızıltısı birbirine karışıyordu. Öğle saatlerinde Skorsky helikopterleri ile jetler, Mutki taraflarında uçuş yapıyorlardı. Cihazdan öğrendiğime göre o gün bir bölüğümüzü vurmuşlardı. Artık tepede kalıyorduk. O günlerde gelişen düşman operasyonlarına karşı tedbirdi. Tepede kalışımızın üçüncü günüyü. Depodan erzak getirmek için sekiz arkadaştan oluşan bir grup görevlendirildi. Göreve giden arkadaşlar gereğinden fazla gecikmişlerdi. Yardım için ikinci bir grup gönderdim. Mesele sonradan anlaşıldı. Arkadaşlar depoyu açtıklarında donmak üzereymişler. Erzakların içinden çıkan helvadan epeyce yiyorlar ve oldukları yerde çakılıyorlardı. Bölüğümüzde altı kişilik bir bayan mangası da vardı. İki yeni katılımlan Besta ve Rojin arkadaşlardı. Günler süren yolculuk boyunca en çok zorlanan arkadaşlardı. Ama sevgiledikleri direniş, insana tarifi zor, hayranlıkla karışık saygı duygusunu uyandırıyor. Son durumlarını öğrenmek üzere yanlarına gitmiştim. "Heval" dedi, Rojin arkadaş "bir soru sorabilir miyim?" "Kerem ke heval" dedim. "Bütün kışlar böyle mi geçiyor?" Bu soruyla neler anlatmak istediğini ve halet-i ruhiyesini çok iyi anlıyordum. "Kampımızın yapımı çok yakında tamamlanır, eğitim programımız ve diğer hazırlıklarımız da hazır. Baharı coşkuyla karşılayacağız" dedim. "Dediklerine inanmamı bekleme" dercesine gözlerini

kez daha gerillanın inisiyatifi ele geçirme özelliği olaya damgasını vuruyordu. Ani bir talimatla BKC, genel savunma yerimiz olan nöbet yerine ulaştırıldı. Artık silah seslerine, BKC'nin sesi en üstten eşlik ediyordu. Öte yandan bir grup arkadaş Ayşexatun tepelerine doğru gönderildi. O tepe aynı zamanda bizim için yaşam sigortasıydı. Son grubumuz da tepeye doğru çıkıyordu. Yolda kalan bayan arkadaşlardan Şehit Besta ve Şehit Zelal arkadaşlara rastladım. Besta arkadaş yeni olduğundan dolayı hayli şaşkınlık ve olaylara anlam vermeye çalışıyordu. Zelal arkadaş "haydi yürüyün, bir sorun yok" diyerek moral ve güç vermeye çalıştı. Fazla beklemeden onlar da hemen arkamdan tepeye ulaştılar. Bütün arkadaşlar tepeye ulaşmıştı şimdi. Birçok arkadaşın duruşunda ve gözlerinde umut takviyesi arandığı belli oluyordu. Kafalarda isyan, öfke, sevgi, ölüm ve soğuk içiçeydi. Karşı tepelerdeki kar fırtınaları insana zorlu bir kışın haberini veriyordu. Her kafada, "şimdi ne yapacağız" sorusu vardı. Elbette ki sorun inanç sorunu değildi. Daha çok, gelişen bu durumla gerillanın planını sabote etmesi tehlikesi ve bunun ne kadar hesaba katıldığının kaygısıydı. "Herkes çantasını bağlasın girdiyoruz" talimatını verdim. Ama nereye? Saat üçü geçiyor, yavaş yavaş karanlık çöküyordu. Sonradan öğrendiğimiz kadarıyla düşman bütün geçiş hatlarımızı ve uğrayabileceğimiz belirgin köyleri tutmuştu. Kendimizi aşağılara doğru bıraktık. Bir bölük komutanı olarak her adımım savaşçı arkadaşları direkt etkileyecekti, bu nedenle planlı-programlı ve önceden bilinen bir yere gidirmişçesine davranıyordum. Canım müt-hiş bir sigara yakmak istedi.

Tax köyü yakınlarına gelmiştik. Kar elbiselerinin giyilmesini söyledim. Köyden geçmemiz gerekiyordu. Eyleme giden bir grup gibi köyden geçtik. İki arkadaş bilgi almak için gizlice bir eve gönderdim. Döndüklerin-

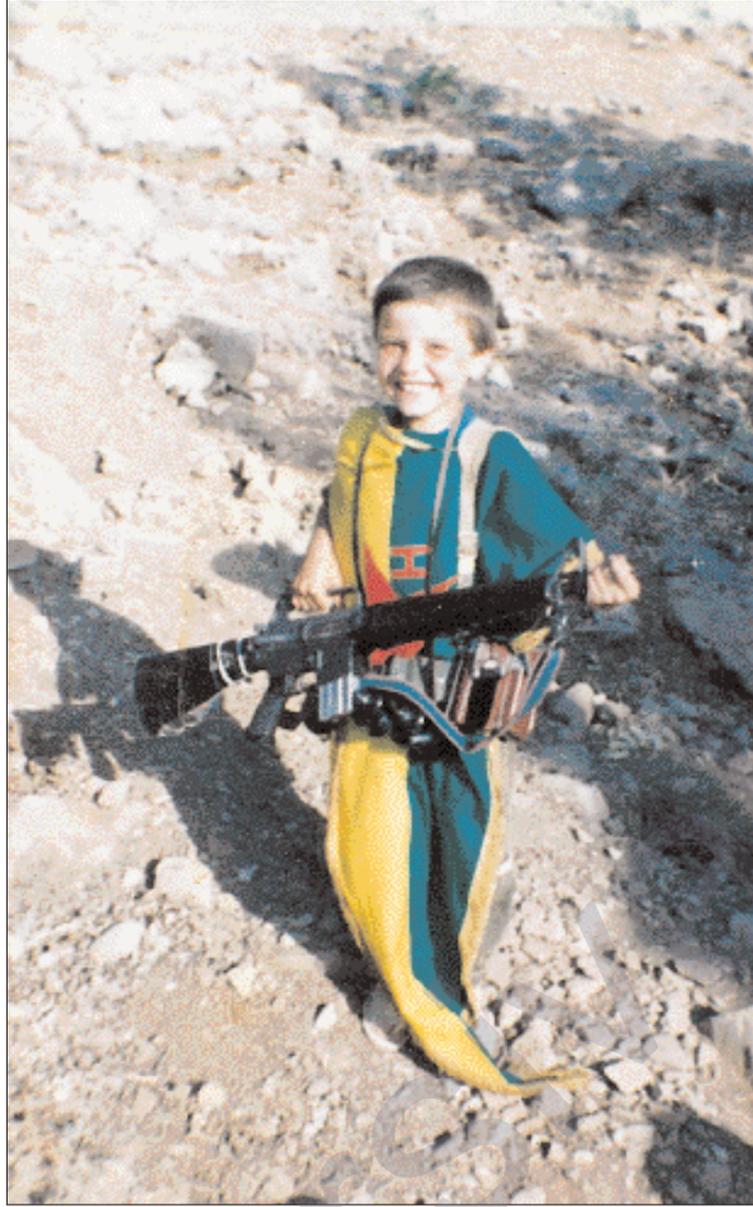
de kendileriyle bir miktar ekme getirmişlerdi. Olağanüstü herhangi bir durumun olmadığını söylediler. Bazı arkadaşlar grubun dinlenme amacıyla köye gidip gidemeyeceğini tartışıyorlardı. Köyden hemen uzaklaşmamız gerektiğini söyledim. Düşmanın telsiz konuşmalarından bulunduğumuz alanı çevreleyen Tax, Xor ve Parsing köylerini ve geçiş yerlerini tuttukları anlaşılıyordu. Artık askerlerin nerede olup olmadıklarını tahmin edemiyorduk. Askerlerin geliş yönünden gitmemizin en uygun olacağını düşündük. O istikamette bir süre yürüdüktan sonra Xastak köyüne yöneldik. Yurtsever bir köydü. Takım komutanı arkadaşına, seri ve hakim olabilecekları bir şekilde gruplar halinde evlere dağılmalarını söyledim. Girdiğimiz evdeki ihtiyar soru yağmuruna tutmuştu beni. "Kure min" diyordu, "hun çima asker dikujin? Evna ji kure xalkê ne (oğul, neden askerleri öldürüyorsunuz, onlar da halk çocuğu)" "Amca" dedim, "doğru söylersen de, bu halk çocukları neden kendi halklarının yanında değil? Ellerinde silah bu memlekette ne işleri var? Bu canavara benzeyen tanklar, uçaklar, helikopterler neden kan kusuyorlar?" İhtiyar onay vericesine sustu. Biraz sonra yine başladı. "Tamam, we wusa kir, hun xort in. We pireka çima anine piye xwe ra. Em musulman ninin ma? (Tamam, siz öyle yapınız, siz erkeksiniz. Bu kadınları niye peşinizde getiriniz, biz müslüman değil miyiz?)" Şehit Berivan arkadaş girdi söze: "Apo, ev şoreş e, şoreşê me ji tunene? Kesekî em neanine. Em bixwe hatine". İhtiyar artık hiç soru sormadı. Bize sorduğu soruları kendisine sormaya başlamıştı herhalde.

İki günlük bir yürüyüşten sonra açık, ama dikkat çekmeyen bir sırtın üzerindeki çukur bir alanda konakladık. Bulduğumuz yer çatışmaya hiç uygun değildi. Bunun için oldukça tehlikeli bir konum arz ediyordu. Bütün bu yoğunluğun üzerine yine çaylar kaynatıldı ve yemek yenildi. Yorgunluk birçok arkadaşta konaklama yerinin isabetsizliği ile beraber bir huzursuzluğu ve gerginliği doğuruyordu. Saat dokuz sıralarında iki düşman jeti üzerimizden birkaç kez çok yakından dalış yaptılar. Hemen kar giysilerimizi çıkardık ve doğal görüntüye aykırı düşen manga yerlerimizin üzerine örttük. Biz de bu giysilerimizin altına girip, sessiz ve hareketsiz beklemeye başladık. O anda yapacağımız en doğru şey buydu. Jetler dalışlardan sonra, vuruş yapmadan dönmüşlerdi. Böylece arkadaşlar biraz rahatlamışlardı. Akşam tekrar yola koyulmuştuk. İki günlük bir yürüyüşten sonra yeni üslenme noktamıza ulaşmıştık. Karşılıklı iki sırttan oluşan alanda, sol taraftaki sırtın içindeki dere yatağında üslenecaktık. Sık ağaçlarla kaplıydı burası. Fakat ağaçlar kısa boyları ile kar altında kalmışlardı. Bulduğumuz sırtın arka yakasında bize komşuluk yapacak bir düşman karakolu bulunuyordu. Sığınak çalışmalarına başlamıştık. Belki bir kez daha burayı terkedeceğiz hisleri arkadaşların espirilerinde de olsa dile getiriliyordu. Ama çalışmalar diğer seferkinden daha da iddialıydı. Her ne kadar bulunduğumuz eski yeri bırakmışsak da, düşmanı boşa çıkarmamız güç veriyordu bize. Çünkü o zaman düşmanın taktiği "tavşan kaç, tazi tut" idi. Tavşan kaçmış, ama tazi tutamamıştı. Geceli, gündüzlü iki günlük bir çalışmadan sonra sığınaklar tamamlanmıştı. O gün temizlik yapıldı. Herkes eğitime, güzel bir görüntüyle giriş yapmak istiyordu. İlk toplantımızı yapıp, iç işleyişimizi belirledik. Bu arada eğitim komisyonları da belirlendi. Böylece eğitimimiz de başladı.

On gün sonra bir buçuk saatlik mesafede bulunan Şehit Semir Bölüğü'nün komutanı Mahmut arkadaş bölüğümüzü ziyarete geldi. Çok sevinmiştik. Sıcaklığı sıcaklığına sohbetler geliştiriliyor, özelemler gideriliyordu. Bir süre sonra eğitimimiz belli bir aşamaya gelmiş, bazı arkadaşların şahsında belli gelişmeler ortaya çıkmıştı. Bu arada yönetimdeki arkadaşların çalışmaları daha da detaylı olarak yürütülüyordu. Özel toplantılar, genel toplantılar, bireylerle konuşmalar, tecmiller ve bir bütün olarak gerilla resmiyeti yoğunlukla yürütülüyordu. Kestiğimiz bir haftalık yakacak ağaçlarını, sığınakların çevresine dikiyorduk. Böylece

hem kamuflajı sağlamış oluyor, hem de çekip çıkartarak yakmada kullanıyorduk. Yine depolara kar yağışının olduğu günlerde gidiyor, iz bırakmamaya dikkat ediyorduk. Havanın açık olduğu günlerde ise deponun üzerine gidiyor, dönüştürerek ayak izlerini birer birer kürekle düzelterek kampa dönüyorduk. Bu yöntem oldukça zor bir uğraştı.

Bir süre sonra kampımızda şekerimiz bitmişti. Depolarda da şeker kalmamıştı. Yalnız bir depomuzda sekiz kavanoz reçelinin olduğunu öğrenmiştik. Bu deponun yerini yalnızca Rızgar arkadaş biliyordu. Depo uçurum bir yerdedi. Karların üst üste yağması, deponun üzerinde her an gelişebi-

lecek bir çığa sebep olabiliirdi. İşin kötü yanı, bu arkadaş çığdan çok korkuyordu. Onun için arkadaşları her gün kampın 200 metre ilerisinde dolaşıp, bulamadık diyerek geri dönüyordu. Öyle ki, bu depoya ancak karların biraz oturması ve çığ tehlikesinin azalmasından sonra gidilebilirdi.

Eğitimlerde Parti Önderliği'nin çözümlerini okunuyor, ilerde yapılacak yargılama süreci ve özeleştir platformuna hazırlık yapıyordu. Böylece eğitim sonuçlanıyordu. Platformlarda bütün arkadaşlara hazır olunması için talimat verildi. Çünkü bu bir gerilla ilkesiydi. Bahar demek, her an yayından fırlamaya hazır ok demektir gerilla için. Son iki gündür herkes hazırlığını yapıyor, pratiğe geçmenin özlemini yaşıyordu. Platformun bittiği üçüncü gün saat 10.30'da keşif uçağı kampımızın üzerinden uçtu. Ardından, yirmi dakika sonra, uzaktan gelen helikopterler bir anda kampımızın üzerinde uçmaya başladı. Sığınaklarımızın tespit edilmesi bizim için oldukça tehlikeliydi. Çünkü kampımız bir gizlilik kampıydı. Cihazı dinlediğimizde skorsky helikopterinin pilotunun yarı sevinç, yarı panik seslerini alıyorduk. Helikopterler yarı tur döndükten sonra, kampı orta yerden vurmaya başladılar. Raket ve uçaksavar sesleri ile çevremizi bir gerilim atmosferine sokmaya çalışıyorlardı. Bu arada sığınaklarımız, çevresinden, köşesinden darbeler alıyor, ama bir türlü isabet ettiremiyorlardı. Daha jetler gelmeden tüm arkadaşların dere yatağına inmesini söyledim. Oysa ki, sığınaklar ile inilmesini istediğimiz dere yatağının fazla bir farkı yoktu. Çünkü dere içinde de yarı metre çapında bile bir kaya parçası yoktu. Arkadaşlar mesafeli bir biçimde, yuvarlanırcasına dere yatağına koşuyorlardı. Kobra ve

skorsky helikopterleri ile jetler ölüm fermanımızı yazmak istiyorlardı. Çifter çifter üzerimize dalış yapıyorlardı. Helikopterler gidiyor, jetler geliyorlardı. Bir skorsky helikopteri dereye aşağı ilk koşan Rızgar arkadaşın ardına düşmüştü. Ağır makineli ile tanyordu. Rızgar arkadaş mermilerin kaldırdığı kar tozlarının arasında bir görünüp, bir kayboluyordu, ama hep koşuyordu. Sonunda yolu açarak, sağ salım dereye ulaşmıştı. Helikopterlerin turlarını biraz yavaşlatmasını fırsat bilen diğer arkadaşlar, açılan yolu takip ederek dereye doğru koşmaya başladılar. Sığınaklar boşaltılmıştı. Kazan bombaları, roketler ve ağır makineli mermiler kampımızın coğrafik orta-

ne az bir süre kalmıştı. Ayrıca içinde bulunduğumuz kamp yeri, Olağanüstü Hal Bölgesi dahiline yeni alınmıştı. Artık jetler son dalışlarını yapıyorlardı. Bu bir tessedüf müydü? Ağır bombardıman karşısında tek savunma gücümüz, altında bulunduğumuz elle sayılabilecek ağaçlardı. Buna rağmen hiç kaybımız yoktu. Hava saldırısı durduktan sonra kamp yerimize geri döndük. İkinci manganın sobasının üstünde öğle için yaptığımız çorba olduğu gibi duruyordu. Arkadaşlar yemeklerini yiyip dağıldıktan sonra hemen kampı terkettik. Soğuk kış günlerinde bizi hep koruyan sıcak yuvamızı o gün terkettik. Bundan sonraki yaşam artık hareketsizlikti. O akşam sabaha kadar sürdürülen bir yürüyüşten sonra Mezra köyünün altındaki derede konakladık. Artık hava saldırıları bulunduğumuz alanda yoğunlaşmaya başlamıştı. Bir hafta sonra biraz daha aşağılara kayarak karların eridiği yerlerde üslenmeye çalışıyorduk. Bizim için karları biraz erimiş bir çevre çok şey ifade ediyordu. Aynı zamanda hareket tarzımızın da çok esnek olması gerekiyordu. Düşman en küçük fırsattan yararlanıyor, küçük bir iz bulunca dahi hemen harekete geçip yöneliyordu.

Dola Reş denilen vadiye gitmiştik. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ydü. Kadın yoldaşlarımız en yüce emeği, savaş emeğini yaratıyorlardı. Bu dağlarda özgürlüğün emeğini yaratıyorduk omuz omuza. Sosyalist yaşamın emekçileri bayan arkadaşlar bazı hazırlıklar yaparak bu günü bizimle kutlamaya çalışıyorlardı. Bir ilkimiz vardı. En zor günlerde dahi kutlanması gereken günlerin, gereklerini yerine getirmeye çalışıyorduk. Bu gece de kısa ama anlamlı bir moral yapmıştık. Daha sonra o noktayı da değiştirdik. Çünkü bir üstlenme noktasında en fazla üç ya da dört ay kalabiliyorduk. Akşamın saat 6'sında yola çıktık. Dere yatağına inmiştik. Bütün tedbirlerimize rağmen ayak izlerimizi bırakıyorduk aramızda. Dere yatağında yarım metreyi aşan bir suyun önüne geldik. Ayak izlerimizin karda çıkmasını engellemek için, suya girdik. Hava oldukça soğuktu. Akıntının olduğu yöne doğru yürümeye başladık. Dere yatağının taşlık olmasından dolayı yürüyüşte bir hayli zorluk yaşadık. Zorunlu bir askeri tatbikatti bu. Yürüyüşümüz saatleri buldu. Nihayet noktamıza ulaşmıştık. Sudan çıkan arkadaş sanki vücudu jiletile kesilmiş dönmüyordu. O zaman yapılması gereken, hemen ateşin yakılmasıydı. Bu da öyle kolay olmuyor, odun toplamak ve uğraşmak da belli bir zaman alıyordu. İlk onbeş dakika müthiş zorlamıştı bizi. Suyun keskin soğuğu nefeslerimizi kesmişti. Daha sonraları alışmıştık. Dört saat sürdü su içindeki yolculuğumuz. Sudan çıktıktan sonra, ikinci soğuk şokuna girdik. Vücudumuzun her yeri titriyordu, dişlerimiz zangır zangırdı.

Hava saldırısından birkaç gün sonra gönderdiğimiz karargah kuryelerimiz geri dönmüşlerdi. Yanlarında bir not getirdiler. Notta karargahın hava saldırısına uğradığı, altı arkadaşın şehit düştüğü, yine Ebubekir arkadaşın yaralandığı belirtiliyordu. Bu şehit düşen arkadaşlar arasında, eyalet eski sorumlusu Soro ile teknikçi Şoreş arkadaşın da bulunduğu yazılıydı. Bu notu arkadaşların tümüne açıklamadık. Çünkü nottan olumsuz etkilenmelerini istemiyorduk. Gerçeği söylemedim, çünkü içimde öyle bir his doğmuştu. Bugünlerde yeni bir hava saldırısına uğrayabilirdik. Biraz düşündükten sonra noktayı terketme kararı aldık. İki saatlik bir yürüyüşten sonra bir arazide konakladık. Sabaha karşı yerimize ulaşmıştık. Bulduğumuz konaklama noktasındaki beş-altı söğüt ağacı tüm kamuflajımız oluyordu. Mangalarımızı birer birer bu ağaçların altında oluşturduk. Saat dokuz sıralarında, alışkın olduğumuz ses yine gelmeye başlamıştı. Ve işte skorsky. Artık biz helikopterleri havada aramıyor, hangi dereden çıkacak diye bakıyorduk. Helikopterler Dola Reş'in üzerinde tur atmaya başladılar. Jetlerin gelmesiyle bombardıman yine başladı. Kobralarıyla nöbetleşe vurdu. Ve hatta bir gece öncesi terkettiğimiz noktaya kadar bombardıman yaptılar. Saldırının bitişiyle karadan askerler, vurulan araziye yayılıyorlardı. Bu alanlar bulunduğumuz yerden fazla uzak değildi. Bir kanun

gelişmişti: Skorsky demek plan demek, Skorsky demek uzun yürüyüşler demektir bizim için. Onun için o akşam da uzun bir yürüyüş olacaktı. Akşam karın sertleşmesini bekledik. Kürtçe'de buna "küşrek" deniyordu. Bunun için gecenin onikisine kadar bekledik. Ama kar istediğimiz gibi sertleşmemişti. Yine de yola koyulduk. Yaklaşık beş saat yürüdü. Artık sabah oluyordu. Arkadaşların yazın kaldıkları bir konaklama noktasına ulaştık. Oysa ki, karların yağması ile bu nokta zozanlara çevrilmişti. Noktada gizlenebileceğimiz üç ağaç vardı. Bu ağaçların altına yerleştik. Biraz sorumluluk duygusu olan arkadaşlar çok tedirgindiler. Çünkü bu nokta imha ve çaresizlik demekti. Hatta ateşlerimizi bile sacın üzerinde yakıp, karla kaplı doğal görüntünün bozulmasını istemiyorduk. Mangalar arasında yaklaşık on-onbeş metre aralık vardı. Bu durumda mangalararası gidiş gelişler yasaklanmıştı. Tepecilerimizi ikiyüz metre üzerimizdeki bir ağacın altına yerleştirdik. Artık skorskyimizi bekliyorduk.

Nöbetçilerimizin koşarak bize doğru geldiklerini gördük. Acaba ne olabiliirdi? Nöbetçiler geldiğimiz istikametten üç çoban ile birlikte bir koyun sürüsünün bize doğru geldiğini söylediler. Hiç hareket etmeden bekledik. Çobanlar yaklaşmıştı. Biz de içimizi gelmeyinceye kadar onlara görünmemeye çalışıyorduk. O uğursuz uluma yine kulağımıza gelmeye başladı: Skorsky'nin sesi. Çobanların bize ulaştığı sırada skorsy de çok alçaktan o istikamete geldi. Hemen kar elbiselerimizi çıkartarak üzerimize attık. Çobanlar noktadan çıkmıştı. Helikopterler tam üzerimizdeydi. Helikopterin pervanelerinden oluşan hava dalgası suratımıza çarpıyordu. Ve noktanın biraz üzerindeki küçük sırta indirme yaptı. Üç özel tim helikopterden kendilerini tepenin üzerine bıraktı. Bir manga yerimiz tamamen bunların karşısındaydı. Bu arkadaşları koruyan sadece beyaz bez parçasıydı. Timler çobanlara dönüp taramaya başladılar. Bir çobanı öldürüp, birini de yaraladılar. Düşman, bizi tam avucunun içindeyken kaçırıp kaybetmesinin vahşi öfkesini çobanlardan çıkarıp gitmişti. Bu esnada iki çocuk bize doğru koşuyordu. Yutkuna, yutkuna ağlıyorlardı. Onların da hayatlarıncaya unutamayacakları bu vahşet, körpeçik beyinlerine kazınıyordu. Kendileri de kıl payı kurtulmuşlardı. Akşam doğru nöbetçilerden yine haber geldi. Hemen dörebünü alıp nöbet yerine gittik.

Bu kez, karadan askerler bize doğru geliyorlardı. Yarım saat ötemizdeydiler. Hemen bir grubu pusuya bırakıp, arkadaşları derenin üst kısmına çekmeye başladık. Belli bir süre geçtikten sonra pusu grubu vaktin geç olmasından dolayı geri döndü. Biz yine ateşlerimizin yanına dönmüştük. Yönetimdeki arkadaşlar olarak "bu böyle yürümez" diyorduk. Çünkü arkadaşların yıprandığı, sorunun direnme olmadığı, biraz kalıcı çözümün gerekliliği vardı. Çözüm, bulunduğumuz alandan biraz uzaklaşmamızdı. Yapılan tartışmalar sonucu alandan uzaklaşma kararını aldık. O akşam alelacele toparlandık. Yol üstündeki bir köye uğradık. Girdiğimiz köyden on dakika önce askerler çıkmışlardı. Hemen evlere dağılıp, biraz ihtiyacımızı giderdikten sonra yürüyüşe devam ettik. Soğuk hava arkadaşların suratlarında siyah tonlar oluşturmuştu. Zencileri andırıyorduk. Kar elbiselerimiz üzerimizdeydi. Saatlerce tehlikeli yollarda yürüdüktan sonra Xuýt ovasına ulaşmıştık. Ovadan gelen soğuk hava ve sis dalgası suratımıza çarpıyordu. Ovanın doğusundaki Kerboran boğazına ulaşmıştık. Köylülerin kullandığı patikayı takip edip boğazdan içeri girdik. Üstlere doğru baktığımızda her an kopmaya hazır çığ ve dev gibi kayalar, daha dikkatli yürümemiz gerektiğini söylüyordu. Biraz hızlandık. Suyun geçiş noktasına geldik. Suyun yer yer bir metreye kadar derinliği, yirmibeş-otuz metreye varan genişliği vardı. Suyun başında beklerken yaşadığımız onca soğukun iki katını daha bu suya vurmakla yaşayacağımızı hepimiz biliyorduk. Üçer, dörder kişilik gruplar hazırlanarak suya vurduk. İlk adımımızı attığımızda, insanın kafasında nefret ettiği, sevdiği her şey o anda canlanıyordu. Bu bir şoktu.

Bazı gruplar suyu geçmişlerdi. Suyun içerisinde bazı arkadaşların çelimsizliği, geçtiği grubu da kendisi ile beraber daha çok ıslatıyordu. Ve sudan çıkan arkadaşlar kimseyi beklemeden hemen koşmaya başlıyordu. Koşması da gerekiyordu. Çünkü durmak, donmak demektir. Bunun için hep koşmak gerekiyordu. Nihayet, tam köyün girişinde, ince ağaçların bağlanmasıyla yapılmış bir köprü çıktı karşımıza. Tek tek ve çevik bir şekilde geçmemiz gerekiyordu. Islak elbiselerimiz buzlanmıştı, adımlarımızı zorluyordu. Nihayet hepimiz köprüyü geçtik. Köye yaklaştığımızda ezan sesleri soğuk havanın atmosferine karışıp yükseliyordu.

Nihayet köye ulaştığımız. Evlerin bacalarından tüten duman insana huzur veriyordu. O iki gün içerisinde yaşadıklarımız bir yılda dahi yaşanmazdı. Köy yedi haneli, hayvancılık ile geçinen yoksul bir yurtsever köyüydü. Tek katlı, dikdörtgen toprak evlerden oluşan tipik bir Kürdistan mezrasıydı işte. Bütün Keyboran ve Meydan vadilerindeki köyler gibi bunlar da Zazaydılar. Önüne geldiğimiz evin yorgun kapısı gıcırtyla açıldığında, günlerdir özlediğimiz sıcaklık dalgası, bizi kucaklamıştı. Buz tutan elbiselerimiz yumuşamıştı, karşı koyulması güç bir uyku istemi bastırıyordu. Sofraya oturduğumuzda, çay bardağı elinden düşen arkadaşların sayısı beşi bulmuştu.

Gecenin onikisinde yola çıktık. Araziye fazla tanıyamıyorduk. İki saatte varmamız gereken Nuxung mezrasına saat dörtten sonra ancak ulaşabildik. Sadece dört evi bulunan, giden ağız gelen paşam felsefesine sahip, kendi halinde bir mezraydı. Çevre köylerle, bu mezra arasında yaşam tarzı yönünden sanki bir çağ farkı vardı. Davet edildiğimiz misafir odasının yarısı bize, yarısı inek ve keçilere ayrılmıştı. Kendi kendimize soruyorduk: Eğer burası ahırda biz ne arıyorduk burada? Yok eğer misafir odasıysa, o halde inek ve keçilerin ne işi vardı? Yanında ayrılan keledoşumuzu henüz yemeye başlamıştık ki, yanbaşımdaki inek böğürmeye başladı. Bize ne demek istediğini anlamaya çalışıyorduk. Bu da yetmedi. Keçilerden bir tanesi telaşla olduğu yerde, birkaç kez dönüp kendini yere attı. Doğum yapma zamanını da bize denk getirmişti. Dayanamadık, katla katıla gülmeye başladık. Yemeğimizi yedikten sonra, ihtiyar kadın oturdu yanımıza. Bizi hiç kanaksamıyor ve kırk yıldır tanıyormuş gibi davranıyordu. Sohbeta başladı sonra.

- Çıma hun eskera dikujin?

Bu sorulara yabancı değildik...

- Dayê, askera welatê me biriye, ardê me biriye, ji ber we.

- Madem zevîye we briye, wi askeri bukujin. Hun çîma hemîya dikujin?

Bizi dinlemediğini, kendi kafasına göre konuştuğunu anladık. On yaşlarında bir çocuk girdi araya.

- Heval, dev ji wê dinê berde, dedi.

Meğer kadın deliymiş.

Mezrada yandaki çete köyünün korucu başının kardeşinin bulduğundan hebersizdik. Bu adam yanımıza gelmiş, soğukkanlı bir şekilde bizimle sohbet etmişti. Bulduğumuz ev de bu durumu belirtmemişti. Çetenin kardeşi köyü terkettikten sonra durumdan haberimiz oldu. Tedbir almak için araziye çıktık. O esnada dört gün gibi uzun bir süredir görmediğimiz Skorsky bizi selamlıyordu. Bütün kafalardan "yine mi sen?" düşüncesi geçiyordu. Köyden ayrılmak zorunda kalmıştık. Aşağılara doğru inerken, Hasan isimli bir arkadaşın ayağı burkulmuş, yürüyemiyordu. O akşam karar alındı. O vadiyi terketmemiz gerekiyordu. Çünkü biliyorduk ki, jetler randevumuza gelecekti. Bu sefer gideceğimiz yer, Xuýt ovasıyla Zavoser zozanlarını aştıktan sonraki Mereto yakınlarına düşüyordu.

Yola koyulduk. Xuýt ovasını aşmıştık. Artık görkemli Zavoserlere çıkacaktık. Küçük bir dereден geçtikten sonra artık Zavoserlere tırmanıyorduk. Saatlerce süren bir yürüyüşten sonra yolun yarısını bitirebilmiştik. Birçok arkadaş yürürken uykuya dalıp yere düşüyordu. O zozanların korkunç soğuşunu yüreğimizin ortasında hissediyorduk. En büyük hayalimiz küçü-

cük bir ateş ve birazcık uykuydu. Artık grup irade dışlaşıyordu. Hamza arkadaş imdadına yetişmişti ve lokum dağıtmaya başlamıştı. Lokum dağıtmak normal günlerde çok sıradan bir iş, ama bu anda ise gerçekten görkemli bir fedakarlıktı. Bir arkadaşın elini cebinden çıkarması bile soğuşa karşı büyük bir eylemdi. Lokum, bir çok arkadaşın ağzının içine bırakılıyordu. Bazı arkadaşlar, su dökmek için diğer bir arkadaştan yardım istiyordu. Arkadaşı onun doxinini açıp dışarıya çıkmasına yardım ediyordu. Sabaha doğru bir ara, insanı boğarcasına bir fırtına başladı. Rüzgarın ve kar tozlarının birbirine karışması ile savrulan kefiye uçları dalgalanıyordu. Artık yönümüzü kaybetmiştik. Bir süre donmamak için aşağı-yukarı yürümeye başladık. Nihayet fırtına dinmişti. Sami arkadaş bir tahminle köyün biraz daha Kuzey'de olduğunu işaret etti. Kendimizi aşağı bıraktık. Artık güneş açmış, hava ayaz olmuştu. O ıssız zamanlarda sanki bizden başka tek bir canlı yoktu. Arkadaşların soğuktan suratı şişmişti. Eskimoları andırıyorduk. Nihayet dereye ulaştık. Ve köy yirmi dakika ötemizdedeydi. Köyün son durumu hakkında bilgimiz yoktu. Bunun için köye üç kişiden oluşan bir öncü grup gönderdik. Düşünmekten bile korktuğumuz şey, köyün çete olmasıydı. Öncülerimiz köye ulaşmışlardı. Köyü sakın, doğal kış yaşamını sürdürüyordu.

Tarihi haber geldi. "Arkadaşlar gelsin." Köyün içerisine girdiğimizde köylülerin hepsi sıraya dizilmişlerdi. Bu insanların

titreme, başağrısı vb. belirtiler görülüyordu. Her evde iki, üç hasta yatağa düşmüştü. Fakat Rızgar arkadaşla bir manganın kaldığı evin durumu çok ilginçti. Ayakta kalan bir kişi bile yoktu, ev sahiplerinden. Arkadaşlar ev sahibi olmuştu. Evin bütün günlük işlerini arkadaşlar görüyordu. Bazen suya giden bir arkadaş pencereden gördüğümüzde kendimizi tutamıyor, kahkahayı basıyorduk.

Aşağıdaki mahallelerin birinden çocukların bağırmasıyla, silahını alıp fırlayan bir arkadaş görüldü. Silahını ilerideki kavaklara çevirip bir kargaya nişan aldı ve ateş etti. Vuramamıştı. Karga küçük bir yer değiştirmekle yine öylece duruyordu. Arkadaşın yaptığı kuralsızlık yetmişmiş gibi vuramamıştı da. Ev sahibinin av tüfeğini alıp kargaya doğrulttum. Karga çırpınarak yere düşmüştü. Çocuklar bağırarak üstüne üşüştüler. Sonra izleyen köylüler kahkahayı bastılar. Bu durum köy halkına karşı Rızgar arkadaş zor durumda bırakmıştı. Köyde kalışımızın beşinci günüyüdü. Köylülerde en çok dikkatimi çeken ateşkese yaklaşımlarıydı. O dönemde, hem Ramazan bayramıydı, hem de Newroz yaklaşıyordu. Ateşkes vesilesiyle Parti Önderliği'nin BBC'de bir açıklama yapacağı önceden biliniyordu, bu halk tarafından merakla bekleniyordu. O gün, 21 Mart Newroz günüyüdü. Bundan dolayı arkadaşlar bir moral hazırlamışlar, köylülerle birlikte kutlamak istiyorlardı. Parti Önderliği'nin açıklamaları BBC'de o akşam yayınlandı. Ateşkesin ilanı, köy halkı tarafından da olumlu karşılan-

tipleri, giyim-kuşamları çok ilginçti. Bazıları gözlükleriyle, Benetton parkalarıyla bir Avrupalı görünümü veriyorlardı. Bunun nedeni kaçakçı köyü olmasıydı. Bu köyün unutulmaz bir özelliği ise köylüler Arap'ti. Hemen bizi evlere dağıttılar. Onca yorgunluk, bir güler yüzle geçivermişti. Sobalar yakılmış, artık hizmetler yapılıyordu. En çok dikkatimizi çeken şeylerden biri de köylülerin Ramazan ayında oruç tutmalarındaydı. Bu duruma da mantıklı bir açıklama getiriyorlardı. "Bu dağlarda aç-susuz yaşam kazanılmazdı." Zavoser ile Mereto dağları arasında kaybolmuş bir yedi burası ve yazın bile buralara ulaşmak çok zordu. Köylülerin sıcak yaklaşımlarının yanısıra köy, çok güvenli yedi. Bulduğumuz evin yanbaşımda bayan arkadaşlar kalıyordu. Ertesi sabah erkenden bu evin kadını yanımıza geldi. Arkadaşlara farklı olarak, biraz daha ölçülü davranıyordu bana karşı. Kendinin yarattığı bir ölçüyüdü bu. Geldi, uslu-başlı yanımıza oturdu. "Heval" dedi kızaran bir yüz ifadesiyle "hevala Berivan hune nadin me. Em ji kure xwe ra bibin?" Normal bir şaka olarak algıladım. "Altı kızım var, hangisini istersen al" dedim gülümseyerek. Meğerse gerçekten beni bayanların babası ya da abisi sanıyormuş. Ev sahibinden durumu öğrendikten sonra yaptığı gaftan, oldukça utangaç ve ezik davranmaya başlamıştı.

Köydeki üçüncü günümüzde, nedenini anlayamadığımız bir salgına yakalanmış köylüler. Kadını-erkeği, çoluğu-çocuğu nasibini almıştı bu salgından. Halsizlik,

ru yöneldik. Bir süre yürüdükten sonra, artık hava aydınlanmıştı. Köyden gelen köpek sesleri gittikçe yakınlaşıyordu. Köy evlerinin bazı boş ahırlarını geçtikten sonra köyün bir mahallesine ulaştığımız. Ortalık sessizdi. Biraz daha aşağılara doğru inerek çevreyi tanımak istiyorduk. Bir ara, ne olduğunu bilmediğimiz bu köy içinde yürümemizin doğru olmayacağını düşündük. Köyün durumu tehlikeli olabilirdi. Ama köyün iki mahallesini geçmiştik. Tek bildiğimiz, köyün sonundaki boğazın, Xuýt ovasına açıldığıydı. Bir ara durup, durum değerlendirmesi yaptık. Önümüzde iki seçenek vardı: Ya bir evi rehin alıp içine girmek ya da durumu öğrenmek için saklanmaktı. Sonuç olarak köyün durumunu öğrenmeye kadar saklanmayı kararlaştırdık. O esnada köyden gelen seslerle evlerin altındaki bir kayanın altına saklandık. Öylece saat dokuza kadar bekledik. Kafamda düşünce depremleri başlamıştı. Somut olarak bir delil yoktu, ama bu köy korucu köyüydü işte. Sezgilerim "çık buradan" diyordu. Birkaç dakika sonra, "tabii ya ne sandın" dercesine silahlı üç kişi köyün üstündeki sırta doğru çıkıyordu. Artık biz bir çete köyünün içindeydik. Korucular yanı başımızdan gidip geliyorlardı. Bulduğumuz yerin her tarafı kardı. Öylece nefesimizi bile tutarak akşam kadar bekledik. Saat akşamın altıydı. İki arkadaş gidip çevreyi kontrol etmeleri için görevlendirdim. Rızgar arkadaş çevreyi kontrol ettikten sonra,

bizi ilk gördükleri yerde sanıyorlardı. Ve "teslim olun" diye yaygara yapıyorlardı. Yarım saat kadar yarıklarla doğru tırmandıktan sonra, artık silah menziline çıkıyorduk. Bir arkadaşımız karların içinde ayaklarını kaybetmişti. Bir-iki arkadaş aykalarının yandığını tahmin ettiklerini söylüyordu. Benim durumum da farklı değildi, ayaklarımla hissetmiyordum. Üstlere doğru yürüyüş oldukça zorlamıştı bizi. Çünkü karın üstü kabuk bağlamıştı ve ayağımızı bastığımızda sonuna dek batıyordu. Üstümüzdeki tepenin ne kadar uzak olduğunu bilmiyorduk. Çok susamıştık. Tepeye çıkana kadar bütün enerjimiz tükenmişti. Artık ayaklarımız üzerinde yürümüyor, iradeden yaptığımız ayaklarla yürüyorduk. Sonunda tepeye ulaştık. Tepeye ulaşınca araziye tanıyorduk. Sırtı izleyerek Keyboran vadisinin üstlerine doğru yürümeye başladık. "Bu tepeye ulaştıktan sonra kurtuluşu garantiledik sayılır" dedim arkadaşlara. Soğuk, uykusuzluk, yorgunluk ve yüreği sızlatan susuzluk artık kendisine göre bir kişilik tipini doğurmuştu. Yani psikolojiye damgasını vuran bu durumları. Donmuş bir yamacı geçmeye çalışırken, iki arkadaşımız birden aşağılara doğru kayıp, gözden kayboldular. Onlar için yapabileceğimiz tek şey bağırma oldu. Şimdi üç kişi kalmıştık. Sabaha dek yürüdük. Sonuçta biraz karların eridiği küçük bir kara alana ulaşmıştık. Biraz dinlendikten sonra, aşağılara doğru inmemizin daha emniyetli olacağını düşündük. Sabah olduğunda çıktığımız tepe tarafından helikopter sesi geliyordu. Demek ki bizi arıyorlardı. Sabah güneşinin çıkmasıyla beraber, arkadaşlar kardan yanan yerlerinden inanılmaz acılar hissettiklerini kıvranırlarından anlıyordum. Kırkdört numara olan ayaklar, kırkdört numara olmuştu. O gün akşama kadar yaptığımız tek faaliyet iki sefer ateş yakmamızdı. Bizden kopan arkadaşlar da bizim geleceğimizi tahmin edip buralara gelmişlerdi. İki arkadaş yeni bir ateş yakmak için aşağıya doğru indiler. O esnada elli metre ötedeki bozuk Keyboran yolunun üzerindeki özel timler ve korucular beliriverdi. Olduğumuz yerde durduk ve onların geçmesini bekledik. Anlaşılan, düşman durumumuzun iyi olmadığını farkedip bizi didik didik arayıp bulmak umudundaydı. Düşman birliği gittikten biraz sonra yine ateş yakıldı. O geceyi orada geçirdik. Üstümüze atılmış olduğumuz kefiyeler ve çok az olan közün etrafında toplanişımız ve birbirimize sokuluşumuz huzur veriyordu. Çünkü bir yoldaşın, yoldaşından başka sıcaklık duyacağı hiçbir şey olamazdı bu dağlarda. Aramızda yeni olan Şehit Bedirxan yoldaşın eğitim devremizin en güçlü, adeta bu günler için hazırlanmış bir militanıydı. Fakat soğuşun acımasızlığının Bedirxan yoldaşın ayaklarını yakmasının, arkadaşta psikolojik bir etkilenme yarattığı belliydi. Arkadaşların yüzünde bir cansızlık olsa dahi, gözlerinin içi parlıyor, gülümsemeyi hiç ihmal etmiyorlardı. Bulduğumuz yerde iki gün kaldıktan sonra, Xuýt ovasına doğru yürümeye başladık. Geldiğimiz Parsing köyünde bir eve ulaştık. Köylüler bizi görünce son haftadan beri düşmanın sürekli köye geldiğini ve her an da gelebileceğini belirtip, huzursuzluklarını dile getiriyorlardı. Köylülerin isteği olmasa da yine eve girdik. Bölgede yoğun hava saldırıları, düşman yönelimlerinin köy halkını bir hayli korkuttuğu anlaşılıyor. Halk adeta sinmişti. Bu arada ayakları yanmış olan arkadaşların tedavisi için bir şeyler yapılması gerektiğini söyleyince çok ilgisiz kalmışlardı. Bu sırada ev sahipleri "askerler köye girdiler" diye bağırıyorlardı. Dışarıya çıktığımızda bunun bir panik olduğunu anladık. Bu durum moralimizi bozmuştu. Geldiğimiz köyde asıl amacımız Xuýt ovasını geçme istemimizdi. Çünkü ovanın sürekli sisli olması ve yolu tanıyamıyorduk, ovayı sağlıklı geçmemizi engelliyordu. Bu nedenle bize bir öncü gerekiyordu. Eskiden tanıdığımız dost

PKK 4. ULUSAL KONFERANS BELGELERİNDEN

CEPHE FAALİYETLERİ

Cephe faaliyetlerimizin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorun, faaliyetler ve halk yaklaşım sorunudur. Bugüne kadar faaliyetlerin önemi yeterince kavranamamış ve yanlış yaklaşımıştır. Genellikle faaliyetler küçümsenmiş, halkın devrimdeki rolü gözardı edilmiş; cephe faaliyetleri gerillanın ihtiyaçlarını karşılamak için faaliyetler olarak ele alınmıştır. Bu durum, aslında halka ve devrime yanlış yaklaşımın sonucudur. Halkı küçümseyen, devrimi sadece öncünün bir görevi olarak gören ve bu doğrultuda halkın devrimi yapacak güç olduğuna inanmayan dar, sekter yaklaşımlar, kadrolarda etkisini hissettiren yanlış yaklaşımlar olmaktadır.

Bugün devrimimizin geldiği aşama, halkı temel bir güç olarak açığa çıkarmıştır. Ve halkın eğitimi, örgütlenmesi ve yönetiminin daha güvenli, daha sağlam esaslara bağlanması kesinlikle imkan dahilindedir. Halk temel bir güçtür artık. Doğru kullanılırsa o halk en büyük devrimi de yürütmeye muktedir bir halktır. Gerçekten de halkımız düşmanın en vahşi saldırılarına maruz kalmasına rağmen, sömürgecilğe karşı direnişçi tutumunu sürdürmektedir. Kadrolar halkımıza layık olmayı esas alan bir tarzın ve emek seferberliğinin sahibi olarak, cephe faaliyetlerimiz de yaşanan sorunların üstesinden gelebilirler.

Kitlelere ilişkin yaşamakta olduğumuz en temel sorun, onlarla aramızdaki örgütsel kopukluktur. Kitleler ideolojik-politik anlamda partinin etkisi altındadır. Son bir yıl içindeki eylemlilikler ve genel seçim sonuçları göz önüne getirildiğinde, etkimizin düzeyi daha anlaşılır olacaktır. Kitleler, partimiz öncülüğünde yürütülen devrimci savaşın yaratmış olduğu direniş ruhunu sürdürmeye kararlıdır. Ama örgütsel anlamdaki kopukluk; hem kitlelerin geleceğe hazırlanması bakımından, hem de gerillayı halk denizinden yoksun bırakma anlamında, aşılması gereken bir sorundur. Özellikle de devrimimizde önemi her geçen gün daha da artan şehirlerin rolünü oynayabilmesi açısından, halkın cephesel örgütlenmesinin geliştirilmesi, önümüzdeki en temel görevlerden biri olmaktadır. Kırsalda her gün yenilgiyi yaşayan düşmanın, kendini şehirlerde yaşatmaya çalışması; özellikle de şehirlere göç eden halkımıza özel savaş kültürünü ve lümpenizmi dayatması, cephe faaliyetlerinin önemini geçmiştenden çok daha fazla artırmış bulunmaktadır. Türk özel savaşının tükenmeye yüz tuttuğu bir süreçte kitlelerin örgütsüz bırakılması ve kendiliğindencilğe terk edilmesi, çılgınlaşan özel savaş karşısında kitlelerin bozgunlara ve soykırımları aratmayacak katliamlara terk edilmesi demek olacaktır.

Geçmişte kendini sürekli olarak tekrarlayan yanlış yaklaşımlar, halkımızın kadrolara güvenini büyük oranda azaltmıştır. Özel savaşın saldırılarına karşılık verememe, halkı bu saldırılardan koruma konusunda yeterli çabaya sahip olamama, halka yanlış yaklaşımımızın ortaya çıkardığı sonuçlardır. Bu sonuçlar kitlelerde ciddi tahribatlar yaratmıştır. Bugün bu tahribatlar Parti Önderliği'nin yoğun çabalarıyla büyük ölçüde giderilmektedir. Ama halkımızın kararlı yürüyüşünü sürdürebilmesi; örgütlü gücüyle, örgütlülüğüyle sorunlarına çözüm gücü olabilmesi açısından güçlü bir örgütlülüğe kavuşturulması, cephe çalışmalarımızın önündeki temel görevlerden olurken söz konusu örgütlülüklerde parti öncülüğünün güçlendirilmesi, halkın siyasal ordulaşmasının olmazsa olmaz bir koşuludur. Geçmişte yaşanan hata ve yetmezlikler tekrarlanmadan, bu görevin üstesinden gelinmelidir.

Nedir bu hata ve yetmezlikler?

Bunların başta geleni, cephe çalışmalarını gibi politik esneklik, ustalık isteyen bir faaliyete el yordamıyla yönelmesidir. Bir perspektiften ve çalışma programından yoksun kadrolarla yol almaya çalışmak, tıkanmayı veya faaliyetleri basit hedef ve amaçlara indirgemeyi beraberinde getirmiştir. Giderek cephe faaliyetleri, gerillanın ihtiyaçlarının, özellikle de lojistik ihtiyaçlarının karşılandığı çalışmalar haline getirilmiştir. Bu yanlış ve sapma; kadroların belirlenmesinde, seçiminde de kendini göstermiş, cephe faaliyetlerine daha çok deneyimsiz ve iş yapamayacak veya savaş kaçını kadrolar ayrılmıştır. Bunun yanında cephe faaliyetlerinde çalışacak kadroların eğitimine yeterli önem verilmemiştir. Alanın özgül koşullarını, sorunlarını, ihtiyaçlarını bilmeyen kadroların, halkın içinde çözüm gücü olmalarını bekleyemeyiz. Dolayısıyla

hangi yaklaşım yatmaktadır? Bir gerillayı cephe çalışanına indirgeyen davranışı nasıl bir yaklaşım ile izah etmek gerekir? Devrimde öncülük misyonunu kendisinde içselleştirmemiş, parti bilincini ve terbiyesini, özcesi partileşmeyi sağlayamamış kişilerin halkın örgütlenmesine ve devrimci savaşıma katılması düz yaklaşımdır. Örgütlenme biçimleri, eylem ve görevlendirme karşısında düz bir yaklaşım içinde olmak, kör bir pratiğin ifadesinden başka bir şey değildir. Cephe örgütlenmesinin içeriği çok iyi anlaşılmalıdır. Cephe örgütlenmesi demek, olan kitle örgütlenmelerinin bir toplamı olmak durumundadır. Devrimci savaşımızın ortaya çıkardığı milyonlarca sayılan kitlelerin örgütlenmesi ancak böylesi bir cephe örgütlenmesi ile başarılabilir. Komite vb. örgütsel araçlarla milyonları örgütlemek mümkün olmayacağı gibi, bu kitleleri kendi özgün

olunmalı, kitlelerin katılımının ve ifadesinin bir güvencesi olan demokratik işleyiş ve kurallardan asla taviz verilmemelidir. Örgütlenmelerin kitleler nezdinde anlamlı olabilmesinin tek koşulu budur. Ve bu koşul hayata geçirildiği oranda, bu örgütlenmeler güçlü birer çekim merkezi olabilirler.

Cephe faaliyetlerinde bugüne kadar görülen önemli eksikliklerden biri de, yerel kadroların yaratılmaması ve faaliyetlerin normal kadrolarla yürütülmesidir. Bu durum faaliyetlerde sürekliliği aksatan etkisinin yanında, faaliyet alanlarında kadrolaşmamaı beraberinde getirmektedir. Milyonlara ifade edilebilecek potansiyele sahip bir hareketin kadro sıkıntısından sözetmesinin bir nedeni de budur. Yerel kadroların çıkarılmaması; önemli bir noktaya daha, cephenin tabanını oluşturan kitlelerin büyük oranda atıl bırakıldığı noktasına işaret etmekte

bağlantıyı kitlelere anlatmaktan ve buna ilişkin örgütlemeleri geliştirmekten yoksun kadroların, alanda başarılı sonuçlar alabilmesi de mümkün olmayacaktır.

Önümüzdeki süreç yakın gelecekte kitlesele eylemlerin, serhıldanların yeniden gündeme geleceği bir süreç olacaktır. Gerek böylesi bir dönem, gerekse böylesi bir döneme gidişte, bugünden yarına kitlelerin özel savaş taktiklerine karşı eğitilmesi, yaşanan deneyimlerin de önümüze koyduğu temel görevlerden biri olacaktır. Böyle bir süreçte askeri örgütlenmelerin geliştireceği eylemlerin kitlelerde içselleştirilmesi, kitle eylemlerinin basitten karmaşığa doğru kendi şiddetini geliştirilmesiyle mümkün olabilecektir. Cephe böylesi bir eylemsel yükseliş gündemine almalı, ama bu eylemlilik askeri eylemlilikle karıştırılmamalıdır. Halkın siyasal ordusunun eylem tarzındaki farklılık, devrimci şiddetin kitle çalışması içinde dar bir grupta sistemleştirilmesi değil, şiddetin kitlenin bir eylemi olarak kitlesele bir biçimde hayata geçirilmesidir. Bu şiddet kitle eylemliliğiyle birlikte ve askeri eylemliliğe koşut olarak veya onun paralelinde bir gelişme çizgisinde, basitten karmaşığa doğru yükselerek geliştirilebilir.

Halkın siyasal ordusunun hareket tarzı da, askeri orduların hareket tarzından farklıdır. Askeri ordular bir hareket süreci içinde gerektiğinde geri çekilmede bulunabilirler. Bu savaş seyri içinde bir kazanımın gereği olarak yapılır ve başarıldığında kazanım olarak değerlendirilir. **Halkın siyasal ordusu ayağa kalktı mı veya kaldırıldı mı, geri çekilmesi diye bir şey söz konusu olamaz.** Eylemin yükselişi hiçbir kazanım sağlamayacak olsa da, hatta sonucunda ciddi kayıplara yol açacak olsa da, kitleler ayağa kaldırılmışsa eylem geri çekilmemelidir. Bu anlamda kitlelerin ayaklanmasına karar vermek çok ciddi ele alınması gereken bir konudur. Çünkü belirttiğimiz gibi geri dönüşü yoktur. Geri dönüş veya eylemin geri çekilmesi bozgun anlamına gelmektedir. Ayaklanmaya veya kitle eylemine karar verildikten sonra, eylemin sonucu ne olursa olsun yükseltilmesi bir direniş ruhunun kazandırılması anlamında önemlidir. Bizim cephe pratiğimizde yaşanan, "provokasyona gelmeyelim" diye geri çekilen kitle eylemleriyle, yani kitleye yaşatılan bozgunlarla doludur. Özellikle legal alanlar bu doğrultuda içine düşmüş oldukları eksikliklerle, bozgunlar kitleye taşıyan köprü işlevini görmektedirler. Her şeyden önce örgütlenmelerin çok daha kötü olan bu durum, partinin yürüttüğü devrimci savaşın ve müdahaleleri gerçekleştirilmezse, kitlelere ağır yenilgiyi taşıyacak bozgunlar sürecinin yaşatılmasından başka bir sonuç yaratmayacaktır.

Demek ki, cephe ve ordunun eylem/hareket mantığı doğru bir biçimde kavranılmalıdır. Bu doğrultuda kadrolar geçmiş ayaklanma deneyimleriyle donatılarak güçlendirilmelidir. Bunun için serhıldanların araştırılması ve yayılması, cephe faaliyetlerimizin önündeki önemli görevlerden biri olmaktadır.

Parti edebiyatına ait bir başka cephe faaliyeti de, halkın mevcut durumunun gerillaya anlatılması olmalıdır. Bugün gerilla birliklerimiz halkımızın yaşadığı gerçeklikten habersiz kalmakta, bu anlamda halktan ciddi bir kopukluğu yaşamaktadır. Cephe faaliyetleri gerilla safalarında yaşanan bu durumun üzerine gitmelidir. Gerillaya halk gerçekliğini anlatan bu çalışma savaşın manevi yönünü ve halk ile gerillanın ruh birliğini güçlendirici bir rol oynayacaktır. Moral ve değerlerin güçlendirilmesi açısından böylesi bir faaliyet önemlidir.

kadrolar halk nezdinde çekim merkezi olmak, etrafında bir coşku ve moral seli yaratmak yerine; kendisinden kaçılan, endişeyle bakılan kişiler olarak algılanmışlardır. Devrimimizin geldiği düzey ve halkımızın her şeye rağmen sürdürmekte olduğu direniş ruhu göz önüne getirildiğinde; ne bu yetmez kişilikler, ne de bunların ortaya çıkmasına ve yaşatılmasına neden olan eğilim, tutum ve davranışlar kesinlikle kabul edilemez. Mücadelemizin içinde koşullar, böylesi yetmezliklere, hatalara ve zaafı durumlara en ufak bir tahammül göstermeyecek kadar acımasızdır.

Cephe faaliyetleri asıl olarak siyasal faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerin amacı siyasal ordunun yaratılmasıdır. Siyasal faaliyetlerin esas olduğu bu alana askeri faaliyet ve eylemlerin karıştırılması, kitleleri altından kalkamayacağı sorunlar ve düşman yönelimleriyle karşı karşıya bırakmıştır. Bu yönelimler sonucunda kitleler önemli kayıplara ve tahribatlar yaşamıştır. Cephe faaliyetlerinin ön planda olduğu veya esas alınması gerektiği eyaletlerde, bu söylediğimiz en çarpıcı bir biçimde yaşanmıştır. Kitle çalışmasına askeri örgütlenme ve eylemliliğin dayatılması, bu eyaletlerimizde büyük kayıplara ve tahribatlara yolaçmıştır. Mardin Eyaleti buna örnek verilebilir. Mücadele biçimleri öylesine karıştırılmıştır ki, milisler ordu ölçüleri ve askeri eylem dayatılırken, gerilla cepheye ait birçok faaliyeti üstlenmek durumunda kalmıştır.

Milise ordu ölçülerini, cephe çalışanına parti ölçülerini dayatan tutumun temelinde

durumları ve talepleri doğrultusunda mücadelelere çekebilme de ancak kendi örgütlenmeleriyle mümkün olabilmektedir. Tam da bu noktada PKK'nin bir sosyalleşme hareketi olduğu hatırlatılmalıdır. Rejimin Kürt insanını her türlü sosyal gerçeklikten koparmasına ve kişiliğini parçalamasına karşılık PKK hareketi, Kürt insanını sosyalleşiren bir harekettir. Kendi sosyal gerçekliğini yaratan ve kitleleri bu doğrultuda rejimin karşısına çıkaran bir hareketin kitle politikasının en belirgin özelliği, sosyalleşmekte olan kitleye kendini ifade edebilmesinin imkanlarını sunmasıdır. PKK yürüttüğü devrimci savaş ile bunun imkanlarını fazlasıyla açığa çıkarmıştır. Cephe faaliyetlerine düşen iş, bu imkanlar etrafında kitlelerin yaşamın her alanında örgütlenmelerinin geliştirilmesidir. Bu yapılmadığı oranda milyonların örgütlenmesi imkanları kaybedilmektedir.

Kitlelerin örgütlenmesinde bugüne kadar var olan yaklaşım, kitlelerin sosyalleşmesini güçlendirmek ve onların gelişen sosyalitelerinin ifadesi demek olan taleplerine çözüm gücü olmak yerine, birtakım bireysel veya grupsal çıkarların geliştirilme istenmesi biçiminde de özelleştirilmiştir. Bu yaklaşım, söz konusu örgütlenmelerin amacından sapsamasını ifade eden, cephe çalışmalarımıza ciddi zararlar verecek bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, özellikle de kendisini bu örgütlenmelerdeki demokratik ilkenin çiğnenmesinde açığa çıkarır. Birçok kurumda karşılaşılan böylesi tehlikeli yaklaşımlara karşı dikkatli

dir. Devrimci bir örgütlenme atıllığı kabul etmez. Çünkü bugün kendi tabanını atıl bırakan bir örgütlenmenin, özellikle de geleceğin iktidar-yönetim organları anlamına gelen öz örgütlenmelerin, yarın milyonları çalıştırabilmesi düşünülemez. Cephe faaliyetleri, ulusal kurtuluş ve devrim için halkın devrimci savaşa çekilmesini ifade ettiği kadar; bir emek seferberliğini de ifade etmek durumundadır. Bu anlamda halkı örgütsüz, yurtseverleri ve devrimcileri çalışmasız bırakmamak, cephe faaliyetinin temel amacı olmaktadır. Bu amaçla göç ettirilen milyonlarca kitle cephe faaliyetlerimizin ve cephe birliklerimizin temel hedefi olmaktadır. Özel savaş kitle ile oynamakta, onlara dayattığı özel savaş taktikleri ve kültürüyle yozlaşmaya yol açmak istemekte, lümpenizm bu kitleleri temel yaşam tarzı haline getirmeye çalışmaktadır. Bu kitleye sahip çıkmak, devrimimizin önündeki en temel görevlerden biri olmaktadır.

Belirtmiş olduğumuz bu temel hususla, 5. Kongre sonrasında daha yoğun bir biçimde gelen Güney ve Doğu Kürdistan için dikkat çekilmesi önemlidir. Çünkü kongre de çok da dile gelmesine rağmen bazı yanlış yaklaşımların tekrarlanması söz konusudur. Bu alanlara yönelik özgün yollar kadrolarda bilince çıkarılmalı, çözüm gücü olabilecek düzeyde bir donanımın sahibi olmaları sağlanmalıdır. Bu doğrultuda asgari bir düzey tutturulmadan kadrolar faaliyete sokulmamalıdır. Özellikle de bu noktada Güney'deki gelişmelerin Kuzey devrimine bağlantısı oldukça önemlidir. Bu

PKK 4. ULUSAL KONFERANS BELGELERİNDEN

HEDEFLER PROGRAMI ÜZERİNE

PKK 5. Kongresi ardından günümüze kadar geçen devrimci savaş pratiğini değerlendiren konferansımız eleştirel düzeyi ile pratiği irdelemiş çıkarılması gereken sonuçları belirlemiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda geleceğe ilişkin karar gücünü ve başarıyı açığa çıkarmıştır.

Bugün halkın kızıl iktidarını yaratmak her zamankinden daha elverişli bir zeminde geliştirilmektedir. Özel savaşın topyekün imhayı dayatıcı bütün adımlarının boşa çıkarıldığı sonuçlarıyla ortadadır. Bu anlamda halk olarak yaşamak tamamıyla özel savaşa karşı-devrimci savaşımızı geliştirme düzeyimize bağlı olmaktadır. Sorun devrimin irade ve başarı keskinliğine olan bağlılığıdır. Olanaklar ve hazırlıklar içte ve dışta geçmiş yıllara oranla daha elverişli ve önemli bir düzeye varmıştır. Bu zemin başarının yarısıdır.

Geçmiş yıllardaki başarısızlıkların temel nedeni kendini dayatan yetmez ve tasfiyec kadro teşhis ve deşifre edilmiştir. 5. Kongre'de de zirveye çıkan bu yönelim bir partileşme seferberliği özelliğini taşımıştır ve bugüne kadar da uygulamada geriye çekici tutumlara karşın tedbirlerini giderek derinleştirerek sürdürmektedir.

Kadro sorunu ve komuta krizinden kurtulursa, ulusal kurtuluş savaşımızın genişliğine ve derinliğine bir gerilla savaşımının önemli bir gelişmeyi yaşayacağı ve özel savaşı önemli oranda işleme durumuna getireceğini açıkça ortadadır.

Ordu gücümüz ve onun etkinliği günden güne artmıştır. Dünyanın hiçbir ordusu bu kadar güçlü, bu kadar geniş bir araziye kontrol edemez. Bu savaşımız adına büyük bir kazanımdır. Savaşım Kürdistan'dan da öte bugün artık Türkiye'ye de taşınmıştır. Sorun bunun daha da derinleştirilmesidir. Böylece savaşımız düşmanı cepheye olduğu gibi cephe gerisinde de kendi yuvalarında sarıp sarmalamış ve günden güne askeri, siyasi, ekonomik, sosyal vb. her alanda eritmektedir.

Savaş Halk Kurtuluş Ordumuz'da birliklerin savaş tecrübesini alabilmesine geliştirmiş, bu tecrübe komutada yenilenmeyi tamamen imkan dahiline sokmuştur. Düşman ordusunun geliştireceği her türlü teknik ve taktik ne olursa olsun onun boşa çıkartılması zor olmayacaktır. Sorun artık komutanın parti esaslarına göre savaşı yürütmesidir.

Bununla bağlantılı olarak savaş biçimleri de netleşmiştir. Savaşımızda gerilla savaşından hareketli savaş, hatta mevzi savaşına kadar uygulama tecrübesinin yakalandığını söyleyebiliriz ve çok kapsamlı taktiklerle savaşmak her zamankinden daha fazla imkan dahiline girmiştir.

Gerillayı halktan koparmak amacıyla geliştirilen özel savaş uygulamaları büyük zararlara, acılara yol açsa da halkın devrimden yana olduğunu göstermiştir. Nitekim son seçimlerde halk tercihini ezici biçimde devrimden yana yapmıştır. Düşmanın milis gücü ve çeteciliğin çözülüşü derinleşmiş ve bu kesimler de artık düşmandan değil, devrimden yana tavırlarını göstermiştir.

Ulusal kurtuluş savaşımız Kürdistan halkını sarıp sarmalarken Türkiye halkını da derinden etkilemektedir. Özellikle Türkiye kamuoyunda barış yaklaşımları eskie göre daha da artmıştır. Rejim, özel savaş şovenizmi alabilmesine körüklemesine karşın barış ve kardeşlik eğilimi hızla yayılma göstermektedir.

Bütün bunlar gerillanın önümüzdeki dönemi belirleyeceğini göstermektedir.

Bu kadar elverişli bir zemin karşısında karar ve uygulama sorunuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Bugün gerilla sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratik gelişmesinde belirleyici olmaya devam edecektir.

Güney Kürdistan'da geliştirilmek istenilen bütün emperyalist planlar boşa çıkartılarak demokratik halk fedarasyon seçeneğini uygulanabilir tek doğru çözümdür. Bunda gerillanın rolü belirgindir. Geçmişten en işbirlikçi kesimler dahi bugün ulusalçı çizgiye çekilmektedir. Son Güney savaşı bütün sonuçları itibarıyla Güney Kürdistan'ı da devrimci çözüm etrafında toplamakta geç kalmamıştır.

Ortadoğu'da gelişen savaşımında emperyalist ve işbirlikçilerinden oluşan karşı-devrimci blok karşısında devrimci demokratik bloğun oluşumu ve aktifleşmesinde ulusal öncülüğün ve savaşımın tayin edici rolü gün geçtikçe daha etkin olarak rolünü oynamaya devam etmektedir.

Böylece tarihte en anlamlı roller ulusal direnişten ulusal kurtuluşa ve halkların demokratik kurtuluşuna doğru oynanacaktır. Başarı zemini her zamankinden daha fazla vardır. Sorun bu zemini iyi değerlendirmek, doğru bir planlama ve uygulama ustalığı olmaktadır.

Bu elverişli zemini yerinde değerlendiren 4. Konferansımız önümüzdeki dönem için şu hedefler programını karar altına alır:

A- Partileşmeye ilişkin

1- Parti Önderliği ile savaşımın sona erdirilerek devrimin koalisyon ortakları ve iktidar savaşında bir taraf olmaktan çıkarak aktif bir çizgi militanlığının her kurum ve kişi şahsında hedeflenmesi ve bu tür anlayış sahipliğine karşı savaşımın sürüklenmesidir.

2- 5. Kongre ile geliştirilen partileşme seferberliğini boşa çıkartıcı, geriye çekici her türlü tasfiyec, ortayolcu ve yetmezliklerle; açık protesto edici, küskün tepki sahibi tutumlarına rağmen kesintiye uğratmadan önderlik çizgisinde netleştirme yönünde kararlı sürdürülmesi.

3- Bunun en başta parti merkezinde kesin ve son olarak kararlılık düzeyine çıkarılarak parti birlikteliğinin, önderliğe bağlılığın, amaca amansız kitlenmenin nihai çözüm yeri haline getirilmesi ve alta doğru yayılması ve böylece merkez ve orta kademe kadrolardaki partileşmeye karşı direnmenin kırılması.

4- Doğru partileşmek ve parti çizgisinin başarısı için doğru kadrolaşmak esastır. Partileşmede bu amaçla parti eğitiminin en büyük silah olduğu ve ihmali halinde parti öncülüğünün yitirileceği, öncülüğün kaybının devrim kaybı olacağı kaygısı silaha daha sıkı sarılmaya getirmektedir. Bu yönüyle eğitimin amansız uygulayıcısı olunması.

B- Siyasal alanda

1- Alanlar özgülünde cephe çalışmalarının merkezleştirilmesi bunların askeri çalışmalardan ayrıştırılması ve genel açılarından da cephe çalışmalarının bir karargah düzeninde merkezleştirilmesinin sağlanması.

2- Sürgün edilerek, köyleri yakılarak boşaltılan ve bu nedenle gerilladan kopartılan kitlenin Kürdistan şehirleri ve metropollerde tekrardan devrimle örgütsel bağının kurularak bütünleşmesinin yaratılması ve bu kitlenin serhildanlara çekilmesi.

3- Bütün cephe çalışmalarının öğütlenme ve ilişkilerinin yaygınlaştırılması, derinleştirilmesi ve ulusal yaşam temelinde yeni yaşam ilişkilerinin her alanda egemen kılınması.

4- Demokratik halk iktidarının gerçekleştirilmesi hedefiyle özellikle Botan-Behdinan alanlarında kızıl iktidarların oluşturulması.

5- Ulusal kongre ve meclis çalışmalarının Güney Kürdistan'a taşınması ve kurtarılmış alanlar üzerinde iktidar organları ve modellerinin geliştirilmesi, bunun somut planı ve projelerinin oluşturularak hayata geçirilmesi.

6- Buralarda sosyal yaşamın örgütlenmesi ve bununla ilişkili kurum ve kuruluşların oluşturulması.

7- Güney'de kurtarılmış alanlara dayalı karargahların örgütlenmesi, bu temelde ideolojik, askeri, siyasi ve örgütsel çalışmaların örgütlenmesi.

8- Türkiye siyasal ortamına ve gündemine daha etkin müdahaleler geliştirmek, burjuva parlamenter sistemi ve partileri çeşitli kurum ve kuruluşları bu temelde, birer araç olarak değerlendirmek, çelişkileri yaratmak ve yararlanmak.

9- Yerel seçimler sonucu yerel yönetim olanaklarını ulusal kurtuluş mücadelesine sokmak ve bu kurumları düşman hizmetinden çıkarmak.

10- Savaşın etki gücüyle açığa çıkan sonuçları diplomasiye birer kazanım olarak geliştirmek, aktif diplomasiyle uluslararası bölgesel olaylara devrim ve halklar adına müdahale gücü olabilmek.

11- Bütün cephe çalışma sahalarımızda ordulaşmayı güçlendirmek için katılım seferberliği içinde olmak ve Halk Kurtuluş Ordumuza savaşçı çıkartmayı önemli bir görev olarak bilmek ve her sahada uygulamak.

12- Türkiye çalışmalarını önümüzdeki dönemde daha sonuç alıcı kılacak şekilde örgütlenmesi ve birleşik cephenin hayat bulması.

C- Askeri alanda

1- Savaşta kurmaylaşmanın planlılık ve uygulayıcılık temelinde başta merkez olarak oturtulması ve ordu gücümüzdeki özerk, fedaratif bireysel vb. ordu dışlıkların aşılması ve bir sisteme kavuşturulması.

2- Ordu gücünün ülke geneli, eyalet, bölge ve mıntikalara dağılımının planlama ihtiyacı, arazi ve hedef temelinde düzenlenip yapılması ve böylece eskinin her bölgeye miktıkaya eşit güç dağıtımını biçimindeki savaşın ihtiyacının cevap vermeyen güç dağılımının aşılması.

3- Alan özellikleri ve ihtiyaçlara göre ordu gücünün temel örgütlülük birimi olarak takım-bölük sisteminin esas alınması.

4- Kuzey eyaletleri için kitleleşmiş, ve üs sorunu çözülmüş yaygın gerilla ve onun hakimiyeti artırılırken Güney Kürdistan parçasında ise kurtarılmış alan ve onun üzerinde iktidaraşma savaşımımız dönemin ana görevi olmalıdır.

5- Her eyalet kendi iç bölgelerindeki kopuklukları gidermeli, yine benzeri yaklaşımlarla ülke genelini bütünleştirme yönüyle de eyaletler arası bütünleşmeyi esas almaları bu anlamda üstlenmelerinin gerillanın açılımını genişliğine yayarak birleşmesini.

6- Genişliğine ele alınan üslenmenin derinleştirilmesi savaşta en temel görevlerden olup bunun için gerekli altyapı,

mevzilenme, güç dağılımı ve savaşın tirmandırılması, böylece alanlara yerleşme, derinleşme ve alan tutmanın temel taktik yaklaşım olarak ele alınmasını.

7- Alanların ordu gücünü atıl bırakmayacak tarzda savaş içine çekilerek koordineli bir savaş içinde aktif kullanılmaları, hedefe yöneltilmeleri böylece eskinin tek tek birlik savaşları yerine ordu savaşının yaratılmasını.

8- Ordulaşma ve savaş görevleri gereği güç büyüme konusunda bütün alanların azami duyarlılık ve çabayla katılımının önünü açmalı ve özellikle 5. Kongre'nin önüne koyduğu en az 50 bin kişilik halk ordulaşmasına ulaşılması hedefini dikkate alarak güç büyümeyi en temel savaş görevi olarak görmek ve başarmak için koşullar zorlanmalı.

9- Sabit mahkum edilmiş düşman hedeflerine saldırmama, bu tür hedeflerde fırsatların esas alınması, yine operasyonları karşılama ve boşa çıkarmada belirli bir plan dahilinde karşılama ve bunu darbeleme bazı kollarını imha etme gibi aktif direnmeyi esas alacak şekilde savaş sonuçu alıcı, derinleştirici kılmak dönemin savaş doğrultusu olarak görülmeli ve her alan komutanlıklarının bu doğrultuda, plan ve uygulamalarının özgün geliştirilmesini.

10- Her eyalet açısından şehirler birer savaş alanı haline getirilerek sömürgecilerin buralarda da barınamaz hale getirilmesi gerek içten gerekse dıştan güçlerin bunu yoğunlaştırması, bu yönlü şehir baskınlarının duruma göre uzun süreli tutma, halkı da eyleme çekici, sömürgeci kurumları ve yaşamı felç ederek şehir devrimlerinin gerçeklik kazanmasını.

11- Milis ordulaşması ve milis komutanlığına kavuşturulması görevinin ihmale uğratılmadan yeniden ele alınıp örgütlenmesini.

12- Kadın Özgürlük Hareketi ve bu temelde ordulaşma çalışmalarını geçmiş pratik tecrübelerin sonununda Parti Önderliği'nin perspektifleri doğrultusunda yönetim sorunları giderilerek savaşa aktif güç veren bir konuma gelmeleri, bu temelde 1. Kadın Konferans kararlarının uygulanması.

13- Düşman tekniği, taktiği ve savaş tanımını hesaba katılarak yeniden üslenme, konumlanma, hareket tarzının gözden geçirilerek boşa çıkarılması.

14- Savaşımımızın kısa ve orta vade de ihtiyaçları ve olası iç ve dış gelişmeleri hesaba katılarak bütün alanlarda iki yıllık lojistik altyapısının yaratılması.

15- Savaş tarzında gerilla esas olunca, fırsatlar temelinde hazırlık, plan ve düzey uygun oldukça hareketli savaş denemelerini içerecek şekilde benimsenmesi.

16- Savaşın geliştirilmesinde savaş, komuta özellikleri ve taktikler üzerine askeri eğitim sisteminin oturtulması ve sürüklenilerek salt yeni gelenlerin eğitimi olmaktan çıkartılarak derinleştirilmesi ve savaş taktik, teknik kurmaylık ihtiyacına cevap verici kullanılması.

17- Genel savaştan ayrı olarak özgün hedefler için ihtihar timlerinin örgütlenmesi ve bunlarla önemli bir baskı gücünün yaratılması.

18- Güç alımında hiçbir eyalet, bölge ve mıntika kendi ihtiyaçlarını esas almamalı, aksine sonuna kadar açık tutmalı ve gücünü aştığı oranda diğer eyaletlere aktarılmasını.

19- Bütün eyaletlerin başta turizm olmak üzere Türkiye'nin her türlü ekonomik ve benzeri hedeflerine önem vermeleri ve bu yönlü eylemlerin gerçekleştirilmesini.

20- Kürdistan'da ana yol hatları başta olmak üzere, bütün stratejik yolların denetim altına alınması için planlamaların yapılmasını.

21- Ülkemizde faşist odakların başında yer alan DSP ve burjuva partilerinin elabaşlarına yönelinilmesi.

22- ...

23- Her eyalet, merkez karargahın onayı dahilinde ihtihar timlerini gönderebilecek bunun hazırlık ve altyapı çalışmalarının yapılmasını.

Partimizin 5. Ulusal Kongresi'nde karar altına alınan hedefler programı içinde bulunduğumuz dönemin de hedeflerini her yönüyle belirlemektedir. Buna bağlı olarak sıraladığımız 4. Ulusal Konferans hedefler programı da kuşkusuz kongre hedeflerine bağlı kalmakla beraber güncel uygulanımını içermektedir.

Elbette, bu hedefler nerede, ne kadardır ve bunlara nasıl ulaşılır? Bunları ilgili eyalet, bölge ve mıntika güçleri özgün olarak belirleyip yaratıcı uygulanımı esas almak durumundadırlar. Bu komutanın somut görevleri arasındadır. Ve bu doğrultuda bütün sahalarda sağlam bir hedefler sistemine ulaşılması gerekmektedir. Buna göre de güç ayarlanması, planlama ve uygulama ustalığı başarıyı getirecektir.

Bu temelde eyaletlerin durumunu gözden geçiren Konferansımız:

a) Koçgiri bölgesinin bir eyalet olarak (Koçgiri eyaleti) ele alınıp örgütlenmesini.

b) Amanos'ların Toroslara doğru uzanımıyla beraber Akdeniz eyaleti olarak örgütlenmesi ve bu eyaletin Tolhıldan eyaletiyle bütünleşmesi yönünde de bir açılımı kendine esas almasını.

c) Serhat eyaleti Arvin'e açılım yaparken Erzurum ve Garzan'la bütünleşmesini.

d) Erzurum eyaletinin Erzurum alanına açılım yapmasını

e) Dersim eyaletinin Elazığ ve Erzincan'a açılım yapması, Koçgiri eyaletiyle bütünleşmesini.

f) Amed eyaletinin Maden üzerinden Güngüş, Çermik, alanlarına ve yine Muş'un Güney'ine doğru açılım yapmasını.

g) Garzan eyaletinin Bulanık, Malazgirt, Ahlat, Adilcavaz alanlarına açılması yine Botan, Serhat ve Mardin eyaletleriyle bütünleşmeyi esas alması.

h) Botan eyaleti Garzan ile ayrıca Başkale, Gürpınar, Hakkari üzerinden Zağros eyaleti ile bütünleşmesini.

i) Zağros eyaletinin Hakkari üzerinden Botan eyaletiyle, Van, Özalp üzeri Serhat eyaletiyle bütünleşmesi, yine kendi içinde sınıra dayanmaktan çıkarak içeriye üslenmesi bölgeleri bütünleştirilmesini.

j) Mardin eyaletinin Gap'a doğru açılımını sağlanmasını.

k) GAP eyaletinin Güneybatı (Tolhıldan) ile bütünleşmesini.

l) Koçgiri eyaletinin Malatya üzerinden Tolhıldan ile birleştirilmesini.

m) Garzan Eyaleti kendi içinde bölgelerini birleştirmeyi esas alırken, kendi içinde Şirvan, Hizan, Tatvan, yine Batman, Kozluk, Sason, Bitlis, Baykan, Mutki, Muş bölgelerinin de bir komutanlık tarzında örgütlenmesi ve bu komutanlıklardan Şirvan, Bizan, Tatvan'ın daha sonradan Muş, Gevaş, Çatak ve Pervari ile birleştirilerek ayrı bir eyalet olarak örgütlenilmesine gidilmesini.

Karar altına alır.

Özel savaş ve zindan direnişleri...

● Baştarafı 7. sayfada

larından da mutlaka çıkarmamız gereken dersler vardır. Kişilik düzeyinde onlar hergün ölümü yendiler, hergün kendi kişiliklerinde zafer kazandılar, büyük bir sınav verdiler. Uzun süreli bir ölüm yürüyüşünde, ölümün üstüne üstüne yürüyerek ölümsüzlüğü yaratıldılar. Bu anlamda bizler, onların bu direnişi özelliklerini kendi kişiliklerimizde yeniden yaratmalıyız.

Gökincisi: Gerek zindan direnişlerinde ve gerekse de diğer mücadele alanlarında mücadeleyi büyüterek, onu zafere götürerek, savaşan, direnen, iktidarlaşan, bağımsızlığı ve özgürlüğü yakalayan bir halk gerçeğini yaratarak onların anılarını yaşatacağız. Çünkü onlar ölümüne direnmişlerdir ve gerçekten sadece dosta değil, düşmana da parmak ısırtmışlardır. Düşmanın psikolojik saldırılarını geliştirdiği demagojik yaklaşımlarına aldanmamak gerekiyor. Her ne kadar böylesine bir saldırının sahibi olsalar da içten içe bu kararlı direniş karşısında parmak ısırtmışlardır.

Yukarıda da vurguladığımız gibi, bu

direniş sürecini bütünlüklü olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Yüceltilmesi gereken yönleri yüceltmek, ama eksiklikleri, hataları ve yanlışları da ortaya koymamız gerekiyor. Eylem anlayışının taşıdığı yanlışları, taktik yetersizlikleri de ayırtmak gerekiyor. Bu eylem anlayışının taşıdığı yanlışlar, taktik yetersizlikler ne olursa olsun, bütün bu olumsuzluklar şahadetlerin görkemliliğini gölgeleyemezler.

Onlar direnişte sembolleşerek halklarımızın mücadelesinde bayraklaşmışlardır! Özgürleşmişlerdir! Biz de onların, bu onurlu özelliklerini kendi mücadelemizde yaşatacağız. Bu, bizim için de bir onur borcudur. Bu şahadetler, direniş süreçlerinin özüdür. O zaman bu özü kendimizde içermek durumundayız.

Evet, direniş şehitleri için ne söylenirse söylenir yeterli değildir. Burada, onların ancak çok çarpıcı yanlarına vurgu yapabildik. Anılarını daha kapsamlı çalışmaların konusu yapmak gerekmektedir. Bizler, bu direniş şehitlerinin anılarına her an bağlı kalacağımızı belirterek, bu bölü-

mümüzü tamamlıyoruz.

Sonuç

Çok önemli bir süreç yaşadık. Bu önemli süreci bütün boyutlarıyla değerlendirmek durumundayız. Çıkarılması gereken dersleri çıkarmak, bunları bir eğitim konusu yapmak, bu yönüyle kendimizi yeniden yapılandırmak gereklidir.

Eylem süreçleri bir arınma, bir sorgulama sürecidir. Kendini yeniden örgütlenme, disipline etme, iç disiplini en yüksek noktalara çıkarma süreçleridir. Bu süreç tamamlandı. Şimdi bu süreci bir eğitim konusu yapmak gerekmektedir.

Öncelikli olarak; eylem anlayışı, düşman kavramı, düşmanın somut politikaları, somut yönelimleri, taktik beklentileri, hesapları konusunda mutlaka doğru bir kavrayışa ulaşmak gerekiyor. Çıkarılması gereken ilk sonuç bu.

Direniş, kahramanlık, yiğitlik bütün süreçlerde gereklidir ve kaçınılmazdır. Ama bir de bütün bunların yanında taktik ustalık gereklidir. Bu da direniş süreçlerinde,

Yeni hamle dönemine sonuna kadar yükleneceğiz

● Baştarafı 2. sayfada

çemberini kırmak istiyor. Özel savaş yaşadığı bu açmazdan kurtulmak için Erbakan'ın "İslami" kimliğini de kullanarak İran gezisini düzenletti. Bu geziyle İran'a ABD ile taktik gelişme düzeyinde çalışma pahasına bazı tavizler verdi. Her şeyden önce ABD'nin amborgoyu sıkılaştırdığı bir dönemde Tahran'a gezi düzenlemekle TC, İran'a diplomatik bir destek ve bir jest sundu. Ayrıca imzalanmış doğal gaz anlaşmasıyla İran, diplomatik başarısının önemli bir ekonomik kazançla perçinledi. Bu noktada TC, ABD ile çelişkiye düşmeyi göze aldı. Ama önemli beklentileri vardı. Bir kez PKK'ye karşı mücadelede özel savaş, İran'ın desteğini, işbirliğini zorunlu görüyor. Yine Erbakan'ın "İslami" kimliğinden yararlanarak, bölge halkları nezdinde erimeye başlayan imajını düzeltmeyi istiyor. Özellikle bir dizi İslam ülkesinin ziyaret edilmesinin en önemli nedenlerinden biri de imaj yenileme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bir de ABD ve özellikle İsrail ile geliştirilen stratejik işbirliğinin doğurduğu olumsuz havayı böylece dengelemek istiyorlar.

Esas olarak Erbakan'ın İran gezisi, Kürt sorununda işbirliğini arama ve

PKK'ye karşı ortak hareket etme zeminini yoklama ve genelde bölge halkları ve İslami ülkeleri nezdinde imaj tazeleme amaçlarına yöneliktir. Bu noktada özel savaşın dış politikasının PKK'ye endeksli olduğunu görüyoruz. Ancak manevra alanları oldukça sınırlıdır. İran ile İsrail'i, ABD ile bölge halklarını dengelemeleri, bir denge politikasını yürütmeleri oldukça zordur.

Yine bununla bağlantılı olarak Erbakan'la başlatılan diplomatik girişiminin bir ayağı olarak "dörtlü zirve" istemi gündeme getirildi. Bu çerçevede Erbakan İran'a yönelirken, iki bakanını da Bağdat'a yolladı. Geçmişten beri üçlü-dörtlü görüşmelerin yapıldığını biliniyor. Ancak bu zirvelerin somut bir işbirliği ve ittifaka dönüşemediğini de biliyoruz. Bunun sayısız nedenleri var. Her bir devletin kendi aralarındaki çelişkileri oldukça köklü ve boyutludur. Bu çelişkilerin bugünden yarına aşılabilecek gibi değildir. Daha şimdiden "dörtlü zirve"nin gerçekleşmeyeceği anlaşılıyor. İran "üçlü zirve"den, Irak "ikili zirve"den yana olduğunu belirtiyorlar. Ortadoğu'da yaşanan saflaşma "dörtlü zirve"nin önünde önemli bir engeldir. Bir de Güney Kürdistan'ın mevcut konumu, bu alan üzerinde birçok bölgesel ve uluslara-

rası gücün politika yapması gerçeği de anılan ittifak olasılığını alabildiğine zayıflatıyor.

Ayrıca Türkiye'nin İran, Irak ve Güney Kürdistan politikalarıyla ABD'nin bu ülke ve alanlarla ilgili politikası taktik düzeyde uyumuyor. Örneğin Türkiye'ye kalsa, hemen Irak'la anlaşır ve Irak'ın egemenliğini hemen Güney'e taşır. ABD'nin Güney üzerindeki hesapları Ortadoğu politikasında önemli bir yer tutuyor. Dolayısıyla özel savaşın Güney Kürdistan'a biçim verme, Saddam'ı Güney'e taşıma hesapları fazla gerçekçi değildir. En önemlisi de partimiz önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Ortadoğu'da yakaladığı ağırlıklı konumu ile sömürgeci ve emperyalist hesapları, oyunları boşa çıkaracak güçte olması, bunun önündeki en büyük engeldir. Bunu 2. 15 Ağustos Atılımı ile kanıtlamıştır. Bu atılım sayesinde Dublin zirveleri boşa çıkarıldı. İşbirlikçiliğe darbe vuruldu. Hatta bu güçler devrime hizmet eder bir konuma getirildiler.

PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşımız 13. yılına her yıldan daha kararlı, güvenli ve coşkulu giriyor. Partimiz, binyılların özlemi, büyük

direnişlerin yönlendirilmesinde akıldan çıkarılmaması gereken temel bir noktadır.

Özellikle zindan direnişlerinden ekonomizmi aşan bir direniş anlayışına ulaşmak, düşmanın beklentilerini boşa çıkartmak, bu noktada sapırtıcı eylem anlayışlarını bilince çıkarıp aşmak da bu süreçten çıkarmamız gereken sonuçlar arasındadır.

Günümüzde zindanlar, 1980-84 döneminde olduğu gibi devrimci mücadeletin merkezi değildir. Onun bir parçasıdır, tamamlayıcıdır. Önemli rolleri de vardır, ancak belirleyici bir konumda değildir. Zindanlara olduğundan farklı, abartılı roller biçmemek gerekir. Kazanılan mevzilerin geçiciliğini, ve balk sırtındaki gibi bir dengede oturduğunu unutmamak, güç dengelerine dayanarak yapılan anlaşmaların uzun vadeli, kalıcı bir değer taşımadığını kavramak önemlidir. Eğer bu tür kazanımların kalıcılığından bahsedilecekse, bunu ancak genel devrimci mücadelenin düşman üzerinde kuracağı baskıyla sağlanabileceğini kavra-

umudu 15 Ağustos'un bu yıldönümünde daha fazla gerçekleşmeye yüz tuttuğunu görüyor ve daha fazla savaşa gereğini duyuyor. 12 yılın her bir kazanımının altında nefes nefese bir yoğunlaşma, büyük fedakarlık, eşsiz kahramanlık, şahadet ve bütün bunların temsilini yapan müthiş bir önderlik olduğunu daha iyi kavıyor ve 13. yılın mesajını bu temelde alıyor.

15 Ağustos, Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da, hatta sorunla ilgili dünya devletlerinde hiç kimsenin inanamadığını, düşünemediğini gerçekleştirdi. Bu yönüyle "Kutsal Kürdistan savaşını" başlattığı gün olarak dünya tarihine geçti. Bunun, TC gibi dünyanın en barbar gücüne karşı başlatılması ve başarılması, diğer bir önemli özelliğidir.

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının 12. yıldönümünü geride bırakıp 13. yılına girerken, 12 yıl öncesinin insanları, politikaları, partileri, kurumları vb. her şey ortadan kalkmış, yerine her yönüyle değişimi yaşayan gerçekler ortaya çıkmıştır. Ne eski Kürdistan ve ne de eski Kürt insanı; ne eski Türkiye ve ne de eski Türk insanı vardır. Bu, geçen 12 yılın büyük altüst oluşudur, büyük devrimidir.

15 Ağustos Atılımı'nın 12 yılını tamamlayıp 13. yılına giren savaşımızın en güçlü döneminde olduğunu vurgulamak gerekiyor. PKK hiçbir zaman her an için siyasal

malyız. Bu kazanımların korunmasında zindanları tek başına algılamamak gerekiyor.

Burada bir gerçeğe daha parmak basmak durumundayız: Düşmanla savaş gerçekliği çok net ve yakıcıdır. Zindanlarda rehabilitasyona dayalı olarak geliştirilen dönemler, düşman kavramının muğlaklaştığı, savaş gerçekliğinden uzaklaştırıldığı dönemlerdir. Halk arasında bir söz vardır, "Su uyur düşman uyumaz." Düşman fırsat bulduğunda saldırır ve saldırıları da çok acımasızdır. Bunu da açıkça itiraf ediyorlar ve "Bizden merhamet beklemeyin" diyorlar.

Evet bunlar önemli değerlendirmelerdir. Satır başları biçiminde geçtik. Bu değerlendirmeler derinleştirilmeye ve geliştirilmeye, daha da açılmaya muhtaçtır. Genel çerçeve bellidir. Bu genel çerçeve içinde zindan direnişlerinden çıkarılması gereken dersler, kolaylıkla kavranabilmelidir.

Bu süreçte yaşanan direnişler içerisinde genel olarak tutumumuzun, taktik yaklaşımlarımızın doğru olduğunu, düşman politikalarının boşa çıkarıldığını vurgulayabiliriz. Elbette yaşanan bazı yetersizlikler de yok değildir. Onlar da süreç içinde daha iyi kavranılacak ve aşılacaktır.

ve askeri atılımların yaratılabileceği koşullara ve imkanlara bugünkü kadar sahip olmadı. Türkiye'yi oldukça gerilerde bırakmış, aradaki mesafeyi oldukça açmıştır. Bu yönüyle 1996 yılında PKK'nin karşısında varlık gösteren bir Türkiye yoktur. PKK'nin yaptıkları da, TC'nin yaptıkları da Kürdistan devrimini güçlendirmektedir. Kürdistan devrimi ikili kazanırken, TC de ikili kaybetmektedir. Hem kendi taktik hataları, hem de PKK taktikleri sonucu kaybetmektedir.

İnisiyatif bizdedir. Ulusal düzeyde olduğu kadar uluslararası düzeyde de PKK taktikleri işlemekte ve ciddi sonuçlar almaktadır. PKK, kendisine karşı çok kötü kullanılan silahların mekanizmasını altüst etmektedir. Tersyüz edilen gerçekleri yerli yerine oturtmaktadır. Ve bunu büyük politik ustalıklarla başarmaktadır.

15 Ağustos 1996 yılında, halk tarihimizin en karanlık bir kesitinde atılan kurşunlarla başlatılan bu savaş maratonu, 12. yıldönümünde amacına fazlasıyla ulaştı. Tarih çok az tanık olduğu zorluklar ortamında yürütülen ulusal kurtuluş mücadelesi, yine benzeri görülmeyen büyük kazanımlar ortaya çıkardı. 12 yılda bin yılların özlemini gerçekleştirebilir kıldı. Bununla birlikte denilebilir ki, yüzyıllık geleceği etkisi altına aldı, çizgilerini belirledi, yön verdi. Bir ülke ve savaşan bir halk yarattı.

ZAFER, EYLEMİMİZ KADAR BİZE YAKIN VE

● Baştarafı 14. sayfada

bununla, hiçbirimizin, hiçbir gerekçeyle oynamaya hakkı yoktur. Her şeyle oynayan, ama böyle görevlerle, taktığın bu temel özellikleriyle oynamayın. Bu konuda da taktik görevler, taktik yaklaşım esasları, taktik yöntem ve araçlar nettir ve bu netliği kendi kişiliğinde temsil edenler sonuna kadar görevinin başında kalmalı, bununla bağdaşmayanlar da anında görevinin dışına itilmelidir, yapabileceği işler içinde tutulmalıdır.

Partimizin, ordumuzun değerli militanları ve savaşçıları!

Önümüzdeki dönemin üzerine çözümlenmiş, netleşmiş kadroyla gireceğiz. Gerilla taktiklerini bütün ülke genelinde, eyalet, bölge ve mıntikalarda, bütün birliklerde, mangadan tutalım en üst düzeyde organizasyonlara kadar uygulayarak gireceğiz. Tek tek eylemlerden çok kapsamlı savaşlara kadar hepsine yönelmeye özellikle eylem olarak da elverişli hazırlıklar yapılmak kaydıyla, kent baskınlarından tutalım bütün yol, ulaşım hatlarını kesmeye; bireysel suikastlardan tutalım, kapsamlı, günlerce sürecek, uygun arazi koşullarına uymak kaydıyla savaşlar vermeye; ekonomik, sosyal he-

deflerden tutalım, askeri hedeflere kadar bütün hedeflerin üzerine bu temelde bir hazırlıklarla yürümelisiniz.

Onüçüncü savaş yılımıza bu temel hazırlıklarla birlikte giriş yapmalıyız. Hazırlıklarımız gelişmiştir ve bütün alanlara ulaştığımız. Her alan için komuta ve savaşçı yapısı bu tip eylemliliği yürütecek düzeydedir. Artık bu konuşmamla birlikte halkımıza da, uluslararası kamuoyuna da bir konuşma daha yapacağız. Eğer konuşmamıza daha somut, mevcut hükümetten bir karşılık gelmezse, (ki, pek gelmiyor, özel savaş komutanları da sonuna kadar yok etmekten bahsediyorlar) o halde bu demektir ki biz de sonuna kadar bu yeni hamle dönemine yükleneceğiz.

Onüçüncü savaş yılı bu anlamda çok kapsamlı ve oldukça iyi hazırlanmış bir temelde, başta gerilla olmak üzere bütün mücadele biçimleriyle yürütülmeye çalışılan bir yıl olacaktır. Başka hiçbir seçeneğimiz yoktur, yolumuz yoktur, kurtuluşumuz yoktur.

Sizler bu temelde, bu savaş yılımıza sonuna kadar hazırlanmış; ideolojik ve siyasi olarak, örgütsel ve eylemsel olarak mevzilenmiş, üslenmiş, çok karmaşık taktikleri iç içe ve sonuçta en az ka-

yıpla azami başarıya ve bu temelde orduyu da sürekli büyütme esas alan; bütün hedeflere, basitten karmaşığa doğru, güçlerimiz oranında kendimizi kilitleyerek yürümeye çağırıyoruz!

Artık her birliğimiz, emir, talimat ne zaman gelecektir demeksizin mevcut imkan ve fırsatları zorlayarak bu savaş yılımızın üzerine gitmelidir. Emirden anlıyoruz, bu emir artık verilmiştir. Artık yaratıcılığı, dolayısıyla başarısını kendisinden beklemelidir.

Siz bütün yoldaşları, en üstten en alta kadar, geçmişte işlediğiniz hatalar ne olursa olsun, yanlışlıkları eğer bu temelde giderirseniz, yeniden değerli bir yoldaş olarak karşılıyorum. Ayrıca belli ölçüde artık eğitimini güçlü almış önde gelen bütün partilileri, bu yeni komuta görevlerinde azamisini gerçekleştirmek üzere bütün engelleri aşabilecek kadar görevlerin üzerine başarıyla yürümeye çağırıyor, selam ve sevgilerimi sunuyorum.

– Yaşasın 15 Ağustos Atılımı!

– Kahrolsun faşist sömürgecilik ve her türlü işbirlikçileri!

15 Ağustos 1996

Sevda, umut ve bahar...

● Baştarafı 24. sayfada

bir eve bir arkadaş gönderip, ev sahibini çağırmasını söyledim. Gelen köylünün yanında silahı da vardı. Bize daha önce neden onun evine gelmediğimizi sordu ve bizi yeniden eve davet etti. Fakat gece geç olduğu için, hemen ovayı geçmemiz gerekiyordu. Bize bir buçuk saatlik öncülük yapabileceğini söyledi. Bu şekilde bizimle birlikte geldi. Xuýt ovasını geçtik. Xuýt ovasını geçtikten sonra köylü geri döndü.

Sabaha karşı, Xuýt ovasından gelip Xaçêre'se giden caddenin üst kısımlarında konaklandık. Arkadaşlarımızın ayakları adeta petek gibi şişmişti. O gün akşama kadar fazla konuşmadan, öylece günü geçirdik. Akşamleyin, hemen alt kısımda olan köye doğru gidecektik. Köyün durumunun ne olduğunu bilmiyorduk. Sızma yaparak köye yaklaştık. Köye girdiğimizde bizi gören köylüler oldukça sevinmişlerdi. Biraz sorup sorduktan sonra bizi hemen içeri aldılar. Demli bir çayın ardından çeşit çeşit yemek getirmişlerdi. Saat onikiye kadar köyde dinlendikten sonra, bir gün yetecek kadar erzak alıp köyü terkettik. Artık arkadaşların bulunduğu alana girmiştik. Şengalîk'ten buraya kadar hepsi iki günlük yoldu, ama yolu bilmediğimiz, kaybo-

luşumuz bunca cefayı çekmemize neden olmuştu. Nihayet karargaha ulaşmıştık. Arkadaşların bizi görmesi, onları hem sevindirmiş, hem de endişelendirmişti. Bizim kampa yapılan hava saldırısından hemen sonra, karargaha da saldırı yapılmış ve burada altı arkadaş şehit düşmüştü. Karargaha geldiğimizde gerilim daha bitmemişti. Biz beş kişi sağ-salim ulaşmıştık, ama Şingalîk'te bıraktığımız otuzbeş arkadaşımızdan günlerdir haber alamamıştık. Cihaz bağlantısı da kurulamıyordu.

Öndördüncü gün tepçilerimizden gelen bir haberle karargah gücü intişara çıkıyordu. Sayısını tam tespit edemediğimiz bir grup Xacuna yönünden karargaha doğru geliyordu. Biraz daha yaklaştıklarında net sayı tespit edilince, anladık.

Gelenler arkadaşlardı.

Not: Bu yazıda, faşist TC ordusunun 1992 Aralık-1993 Nisan ayları arasında yürüttüğü operasyonlara karşı Garzan eyaleti karargah gücünün direnişinden bir kesit (o dönem bölük komutanı Dijwar ve manga komutanı Rızgar arkadaşların belleğinde kalan haliyle) yansıtılmaya çalışılmıştır. Bu direnişin gerçek sahibi Garzan şehitlerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Analara layık olmak büyük savaşıdır

“Sizler de analara saygılı olmalısınız. Onların gerçekliğine yalnız benim hesap vermem doğru değildir. Sizlerin de vermeniz gereken hesapları var.”

Anaya ve analara karşı oldukça mücadele ettim ve anlam vermeye de büyük çaba gösterdim. Çoğunuz analarınıza saygı ve sevgi dolu yaklaşımlar göstermiş, mektuplar yollamışsınızdır. Ben bunları fazla yapmadım. Hediyeler ise hiç göndermedim. Ama şimdi ana, anavatan gerçeği üzerine tartışıyoruz. Ayrıca PKK gerçeğinde anaların yüreği yanıyor. Onun için üzerindeki durmaya özen gösteriyoruz.

Analara çok fazla ağıyor. Hem karşı taraftan ölen askerlerin anaları, hem de bizim savaflarımızda en yığıt ve gençlik yaşta olanların anaları... Bundan dolayı benim üzerimde analar oldukça manevi bir baskı teşkil ediyorlar.

Yaşam ana gerçekliğiyle oldukça bağlantılıdır. Her şeyden önce fiziksel anlamda yaşama geliş, ana gerçeği demektir. Aslında bunlar o kadar fazla önemli de değil. Benim ilkem biraz daha farklı. Onun için de kamuoyunun dikkatini çekiyor, araştırmalara konu oluyor. Hatta düşman bile anamı sorgulamıştı, “bu neyin nesi oluyor” diye. Öz kavgacılığımızı ana atmosferinde başlattık. Anılarda ne kadar canlı olduğunu, belki de çok tuhafınıza giden bir biçimde anlatmaya çalıştık.

Bu anlamda bizim kavgacılığımıza ne ad verilebilir? Anamın temel bir kaygısı veya bize tamamen hakim kılmak istediği, kendine göre bir namus meselesiydi. Bunu hiçbir zaman terk etmedi. Bundan dolayı da bir kavga anlayışı söz konusuydu. Kavgayı sonuna kadar sürdürdü. Bu durumda ben ne yaptım? Ne kadar namus peşindeyim, ne kadar kavgayı bildim? Beni ne kadar etkiledi veya ben ne kadar gereklerini yürüttüm, nasıl yürüttüm? Adını ne koyabiliriz? Çelişkili miydik, yoksa namus peşinde miydik?

Yaşam hâlâ düşündürüyor. Bu çocukluğun kendimi tanıdığım günlerinden günümüze kadar aynı endişeler sürüp gidiyor. Hatta daha yoğun ve insanı da zorlayacak bir biçimde. Şüphesiz her ana-babanın ve çocuğunun kavgası vardır. Kendine göre bir mantığı, geleneklerine göre sıkı bir eğitim, çabaları vardır. Bunların olmadığı tek bir aile düşünülemez. Fakat bizim ailenin bazı özgün yanları olmalı ki, bu kavgayı bugüne kadar getirebildik. Daha değişik bir namus uğruna savaşımı veya çok çelişkili bir tarzı buraya kadar getirdik. İlginç bir kavga türü geliştirdi. Anlamakta büyük yarar var. Sizlerin yetiştiği aile ortamlarından farklı olduğu açık.

Sahte sevgiler ana kucağında başlar

Hatırlıyorum, köy ortamında anamın bazı düşmanları, bazı düşmanlık anlayışları vardı. Çok yamandı ve mutlaka başarılı olayım diye dayatmaları söz konusuydu. Daha sonra birkaç kuruşluk eşya, yiyecek, giyecek; aslında bunlar o kadar da önemli değildi. Namus meselesi daha önemliydi. Ben bu namus meselesini bir türlü anlayamadım ve hâlâ da çözmeye çalışıyorum. Gerçek namus veya namussuzluk ne anlama geliyor? Çok ilginç, yaşamamış olsaydı söylemezdim. Nenemin kendi kızına benim hakkımda “bu namussuz çıktı” demesi bende büyük bir kaygı olarak yer etti. Ve o günden bugüne kadar farklı bir moral değerle yaşamaya çalıştık. Bir kere oldu diyelim. Ondan sonra ardını getirmek gerekiyor. İş sadece bu çatışmayla başlamadı. Toplumsal çelişkiler çözümlendi, ulusal sorun görüldü. İdeolojik dünya, siyasi dünya anlaşılacak istenildi. Epey mesafeler de alındı, ama işin başlangıcı hayli önemli. Daha sonraki gelişmeleri anlayabilmek için başlangıç tahlili oldukça önemli. Tabii, bu sizler için daha da önemli. Çünkü ben az çok çözüme gidiyorum. Böyle sıradan veya fazla ipe sapa gelmeyen mi desek veya çok önemli mi desek; dengemiz bir aile ortamındaki çatışmalı bir yaşamdı.

Ne aşiret çatışmasına, ne sınıf çatışmasına, ne ulus çatışmasına benziyor. Belki de en düşmüş, son sınırına gelip dayanmış insanın, en son namus anlayışı için savaşımı oluyor. Şüphesiz bunun altında bir haklılık aranabilir. Fazla içeriği, güçlü bir amacı olma-

sa da sonucu önemlidir. Çünkü hepimizin kavgacılığının altında bu var. Bunun için çözmemiz gerekir. Ben kendi kavgacılığımı çözmek için kırk yılımı verdim. Ama sizler üzerinden atlıyorsunuz. Onun için de gelişemiyorsunuz. Kendi çelişkilerini doğru çözemeyenler güçlü birer kişilik olamazlar. Yaşamınıza büyük oranda mücadelesizlik sızmış. **Mücadelesizliğin sızdığı yaşam düşmanın sızdığı yaşamdır. Kavganın şiddetli olduğu bir yaşama düşman kolay kolay sızmaz.**

En çok öfkelenmiş bir durum da ana-babaların sizleri böyle dünyaya getirip büyütmeledir. Bir türlü kabullenemiyorum. Çünkü büyük bir suç ve hiç saygı, başarı olmayan bir yaşam var. Ana çelişkimi zaten bu temelde ele almıştım. Geçen gün halka da söyledik. Yani hazır değilseniz, verecek bir dünyanız yoksa; ne diye çoluk-çocuk, mal-mülk, eş-dost diye kendi kendinizi aldatıyorsunuz? Bu sizler için de geçerlidir. Bir şeylere hazır değilseniz, neden kendi kendinizi adam yerine koyuyorsunuz? Hiçbir şey eğer cümlünüz yetmiyor, başarınız yok.

Analara neden çok ağıyor?

Bunun sosyopsikolojik çözümlemesini yaptık. Hiçbir bilinçleri, dolaylı ve hissi olarak çocuklarına verecek hiçbir dünyaları yoktur. Çocuk büyüyecek, aç, sefil, bakımsız olacak; bunun için analar çok ağıyorlar. Bu aynı zamanda büyük çaresizliktir. Çünkü kendilerine hükmedebilecek güçleri de yoktur. Ana çocuğuna düşün, karısı kocasına, kocası karısına düşün ve bu da sınırsız bir yalvarmaya, teslimiyete götürüyor.

Benim akıllı tepkilerim, ilk sezgilerim bunlara karşı geliştirdi. Anama karşı geliştirdi. Baba fazla üzerime gelmiyordu, gelseydi ona da tavır koyardım. Ama ana daha fazla hak-hukuk sahibi olduğunu söyleyerek üzerime geliyordu. Tabii, biz de çocuk savunmasını yaptık. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, bu önemli bir savunmadır. Şimdi milyonlarca Kürt çocuğu dünyanın en perişan, sahipsiz, başlarına gelecek bütün felaketleri bilmeden yaşamaya terk edilmişlerdir. Bunun sorumlusu kimdir? Bunu görmemek, görüp de bir şeyler yapmamak hangi insanlıkla bağdaşır?

Bütün analara-babalara soruyorum!

Ne diye bunları hazırlıksız, eğitimsiz benim üzerine atıyorsunuz. Sizlere de sordum. Kim sizi üzerime attı? Ben gönüllü çağrı, davetiye çıkarmadım. Sizler kendinizi yere atar gibi kendinizi üzerime atıyorsunuz. Ama çok hazırlıksızınız. Tabii, bundan biraz da analarınız ve babalarınız sorumludur. Yetiştirme, terbiye diye bir şey görmemişsiniz. Benim

de öyle terbiye görececek halim yoktu, bana öğretecekleri bir şey de yoktu. Ben kendi kendimi terbiye ettim. Sizlerden temel ve büyük farkım bu. Bu büyüklüğümü kendimi terbiye etmem borçluyum. Sizler ise kocamış bebekler gibisiniz, ciddi bir intikamcılığı olan yok. Ancak “zamansız, yersiz gitti” diye, cenazenize bol bol ağlanabilir. Hanginiz adını, ününü amansız konuşuyor, hanginiz kendini zavallıktan, problem olmaktan kurtarıyor. Bütün bunları ilkin analara söyledik. Anama da söylemişim. “Üzerime gelme” dedim ve onu durdurdum. Hem de erken yaşta. Onun bana bellemek istediği değer yar-

tarzı; hiçbir ulusta görülmemiş derecededir. Elbette biz bu konuda da ikiye bölünmüş değiliz. Büyük bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Yoksa ben “neden varım” diyeyim, öyle değilsem neden kendimi öyle sayayım! Bu da en tutarlı bir gerçekliği ve gelişmemizin önemli bir nedenini ifade etmektedir.

Olmamış şeyi kendine mal etme ve en kötüsü de kendisine layık görme, beklentiler, talepler, isteme veya isteme, gerçekliğinin temeli olmaktır.

Sizler hep “birileri bizi sevmeli, hep bizi kabul etmelidirler” anlayışındasınız. Ama bana göre ne ben, ne birileri; beni ne saymalı, ne sevmeli, ne de birileri beni kabul etmeli. Peki nasıl olmalı? Anlayarak, gerçeğe ulaşarak, mücadele ederek, kendinize saygıyı bularak, sevgi denilen olayı yakalayarak bu olabilir. Belki böyle olur diye çabaladık ve bunun doğru olduğu da ortaya çıktı. Şimdi ise daha fazla saygılı, terbiyeli, sevgili olmaya çalışıyorum. Bu da bir maddi zemine, savaş gerçeğine dayanıyor. Görülüyor ki, insanlar şimdi doğru temellerde daha saygılı, sevgili, edepli duruma gelmişler.

Aileler her gün yenilgi aşılar

Aslında anamdan kalma daha birçok husus var. Babamı beğenmezdim; haklı olabilirdi, ama çaresizdi. Kadın hiçbir zaman kendisine göre erkek nedir bilmemiştir. Tanıdığı erkek cahil, nasıl geldiğini, nasıl gördüğünü bilmiyor. Ona verilmiş, böyle kaba bir güç olarak, kendisini tehdit eden bir güç olarak görmüş. Toplumsal gerçeklik de böyle. O toplumsal koşullarda böyle bir kadını, bir kızını anlayacak, gönlüne göre, sevgisine göre anlayacak herhangi bir durum yok, ortam yok. Hatta iradesi, bir kişiliğinin ne kadar olup olmadığı bile tartışılabilir. Aile çıkarı için veya istemi üzerine “al sana” denilmiştir, o olmazsa diğere verilecektir. Zaten bundan çıkaracağı sonuç da öyle fazla anlamlı olamaz. Bir de kişilik itibarıyla fazla moral bırakılmamış, daha doğrusu kendisine göre kocası diye anılan erkek ve köyde erkek diye bellenenler, kendisine anlamsız veya düşmanca tutumlar içinde bulunmuş. O da “madem onlar bana bu kadar yaptılar, bende kuralsız, hatta fazla utanmaya gelmeyen, sonuna kadar ve çığırından çıkmış bir kavgacılığı dayatırım” demiş.

Çok uysal bir kadın olsa, fazla kavgacı olmasa, kocaya da olduğu gibi yaslansa veya bu çaresizliği gösterse, teslim olsa, belki biz de teslim olurduk veya “anam nasıl yapmışsa bütün kadınlar öyle yapsın veya babam ne etmişse, erkek ne yaptıysa öyle kabul edilsin” derdik. Ama bu kavgacılık ortamı mutlaka bir iz bırakmıştır. Bu da herhalde faydalı bir iz olarak düşünülebilir. Özellikle benim şu anda geliştirdiğim bir kadın mücadelesi var. Ve bu mücadele bugün ileri boyutlarda seyretmektedir. Temeli olmasaydı bu mücadelenin, bu kadar gelişmesi mümkün olmazdı.

Anamın büyük mücadelecisi olduğunu biliyorum. Fakat onunki öyle ilkel, örgütlü değil; tam tersine ilkesi de, taktiği de hiç olmayan bir mücadeleydi. Ama kendini orta yere at, sonuna kadar fırla, yürü, bağır, çağır, saldır; mücadele biçimi buydu. Güç dengesi sıfır, hedefi hiç göz önüne getirmez, ama işte ne kadar isyan edebilersen o kadar isyan et veya isyanda sınır tanıma. Tabii biz bunun böyle olmayacağını daha başta görüyoruz. Kavga olacağına bile bunun belli bir mantığının olması gerekir. Mantığın çok aşıldığı yerde mantık aramak, erkekten göz önüne getirdiğim bir husustu. Bu da çok aşırıya karşı bir tedbir oluyor. Elbette pratikle yakından bağlantılıdır. İle kavga edilecekse bunu bana erken yaşta öğretti. Etkisi hâlâ var. En önemlisi, tek başına biri de olsa, çok kuralsız da olsa hem aile içinde, hem aile dışındaki bazı erkeklere karşı büyük savaş vereceğini o örnekte görmüş oluyoruz.

Bir gelenek olarak bir çocuk bunu görmese, anası mışıl mışıl uyumlu, her şeye “evet” diyorsa, sanırım çocukları üzerinde de bunu sürdürür. Sonuna kadar erkeğe, babaya, köylüye, karşısına çıkan herkese bağlı olur. Bu böyle olsaydı, bizim bu

